

Załącznik nr 2a do uchwały nr 33/298/18
Zarządu Województwa Pomorskiego
z dnia 16 stycznia 2018 r.

**SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH
REGIONALNEGO PROGRAMU OPERACYJNEGO
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
NA LATA 2014-2020
(z dnia 16 stycznia 2018 roku)**

CZĘŚĆ GŁÓWNA

Gdańsk,
styczeń 2018 r.

Spis treści

1. Ogólny opis Programu Operacyjnego oraz głównych zasad jego realizacji	3
1.1. Status dokumentu	3
1.2. Opis Programu Operacyjnego	4
1.3. Zarys sposobu finansowania	4
1.4. Opis systemu wyboru projektów	6
2. Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych, Działań i Poddziałań	7
2.1. Oś Priorytetowa 1 Komerccjalizacja Wiedzy	7
2.2. Oś Priorytetowa 2 Przedsiębiorstwa	20
2.3. Oś Priorytetowa 3 Edukacja	41
2.4. Oś Priorytetowa 4 Kształcenie zawodowe	60
2.5. Oś Priorytetowa 5 Zatrudnienie	68
2.6. Oś Priorytetowa 6 Integracja	99
2.7. Oś Priorytetowa 7 Zdrowie	119
2.8. Oś Priorytetowa 8 Konwersja	131
2.9. Oś Priorytetowa 9 Mobilność	149
2.10. Oś Priorytetowa 10 Energia	162
2.11. Oś Priorytetowa 11 Środowisko	189
2.12. Oś Priorytetowa 12 Pomoc techniczna	207
3. Indykacyjny plan finansowy	211
3.1. Tabela finansowa nr 1	211
3.2. Tabela finansowa nr 2	214
4. Wymiar terytorialny interwencji	224
4.1. Rewitalizacja	224
4.2. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne	225
4.3. Obszary wiejskie	234
5. Wykaz dokumentów służących realizacji Programu	235
5.1. Wykaz rozporządzeń UE oraz krajowych ustaw i rozporządzeń	235
5.2. Wykaz wytycznych UE	239
5.3. Wykaz wytycznych	240
5.4. Inne dokumenty towarzyszące realizacji PO	241
6. Wykaz stosowanych pojęć	242
7. Wykaz stosowanych skrótów	263
8. Załączniki	268
8.1. Tabela transpozycji PI na Działania / Poddziałania w ramach Osi Priorytetowych	268

8.2.	Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla Działań i Poddziałań	275
8.3.	Kryteria wyboru projektów	298
8.4.	Zasady identyfikacji projektów pozakonkursowych.....	299
8.5.	Wykaz projektów zidentyfikowanych przez IZ RPO WP w ramach trybu pozakonkursowego	302
8.6.	Zasady dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach RPO WP	303
8.6.1	Zasady ogólne.....	303
8.6.2	Zasady szczegółowe	303

1. OGÓLNY OPIS PROGRAMU OPERACYJNEGO ORAZ GŁÓWNYCH ZASAD JEGO REALIZACJI

1.1. STATUS DOKUMENTU

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 został opracowany z uwzględnieniem:

- 1) pakietu legislacyjnego dla polityki spójności na lata 2014-2020,
- 2) Umowy Partnerstwa 2014-2020 zatwierdzonej przez KE w dniu 21 maja 2014 r., stanowiącej podstawę kształtowania polityki spójności w Polsce (UP),
- 3) krajowych i unijnych dokumentów strategicznych, w szczególności Strategii EUROPA 2020,
- 4) wzoru programu określonego Rozporządzeniem Wykonawczym KE (UE) Nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r.,
- 5) wyników konsultacji społecznych, które trwały w okresie od 1 października do 21 listopada 2013 r.,
- 6) przeprowadzonej oceny ex-ante,
- 7) strategicznej oceny oddziaływania projektu RPO WP na środowisko,
- 8) opinii Ministra Infrastruktury i Rozwoju oraz Międzyresortowego Zespołu ds. Programowania i Wdrażania Funduszy Strukturalnych i Funduszu Spójności Unii Europejskiej,
- 9) opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego,
- 10) opinii Pomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- 11) opinii Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania.

Z uwagi na ogólny charakter RPO WP¹, który został wynegocjowany z Komisją Europejską, istnieje konieczność przygotowania dodatkowego dokumentu uszczegóławiającego jego zapisy. Dokumentem tym jest **Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych (SzOOP)**, stanowiący kompendium wiedzy dla potencjalnych wnioskodawców i beneficjentów Programu na temat możliwości i sposobu realizacji współfinansowanych z RPO WP projektów. Zawarte w nim informacje dotyczące m.in. typów projektów możliwych do dofinansowania, kryteriów oraz zasad ich wyboru, a także listy potencjalnych beneficjentów, ułatwią ubieganie się o dofinansowanie i prawidłowe przygotowanie projektu. Zgodnie z art. 6 *ustawy wdrożeniowej* SzOOP stanowi jeden z elementów systemu realizacji RPO WP określającego warunki i procedury obowiązujące instytucje uczestniczące w realizacji Programu.

Format dokumentu oraz zakres informacji w nim zawartych wynikają z *Wytycznych w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* przygotowanych przez MliR².

SzOOP przyjmowany jest uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego i obowiązuje od dnia przyjęcia przez okres realizacji Programu. Dokument podlega opiniowaniu przez Instytucję Koordynującą Umowę Partnerstwa (IK UP) pod kątem zgodności z *Umową Partnerstwa* i *wytycznymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego obowiązującymi w okresie realizacji Programu na lata 2014-2020* a także, w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dotacyjnych w ramach RPO WP podlega zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący RPO WP. W zakresie instrumentów finansowych kryteria uwzględniają wymogi art. 7 *Rozporządzenia Delegowanego KE nr 480/2014*³ oraz *Strategii Inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w RPO WP*⁴. Kryteria stanowią załącznik do SzOOP.

¹ Decyzja Wykonawcza Komisji z dnia 12.02.2015 r. nr CCI 2014PL16M2OP011 przyjęta Uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 196/20/15 z dnia 3 marca 2015 r.

² MliR/H 2014-2020/2 (01).02/2015 z dnia 30 stycznia 2015 r.

³ Rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (ze zm.).

⁴ Dokument przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 1285/100/15 z dnia 17 grudnia 2015 r. (ze zm.)

1.2. OPIS PROGRAMU OPERACYJNEGO

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 (RPO WP) jest jednym z narzędzi realizacji *Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020* (SRWP). Tematyczny zakres oraz logika interwencji RPO WP są zdeterminowane m.in. zapisami sześciu Regionalnych Programów Strategicznych (RPS) w zakresie: rozwoju gospodarczego (*Pomorski Port Kreatywności*), aktywności zawodowej i społecznej (*Aktywni Pomorzanie*), transportu (*Mobilne Pomorze*), energetyki i środowiska (*Ekoefektywne Pomorze*), atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (*Pomorska Podróż*) i ochrony zdrowia (*Zdrowie dla Pomorzan*) które, operacjonalizując zapisy SRWP określają sposób realizacji polityk rozwojowych Samorządu Województwa Pomorskiego do 2020 r.

RPO WP jest współfinansowany z dwóch funduszy: EFRR i EFS i realizowany na obszarze województwa pomorskiego zaliczanego do kategorii regionów słabiej rozwiniętych.

Przesłanki interwencji i ramy tematyczne RPO WP są zdeterminowane rozstrzygnięciami SRWP, RPS, Strategii EUROPA 2020, UP oraz stanowiska negocjacyjnego (*Position Paper*) KE do UP.

Stojące przed województwem pomorskim wyzwania wyznaczają zakres interwencji RPO WP, który skupia się na sferze gospodarczej, edukacji, aktywności zawodowej i społecznej, wykorzystaniu specyficznych potencjałów poszczególnych obszarów, a także na systemie transportowym, energii i środowisku.

RPO WP realizowany jest przez 12 Osi Priorytetowych:

- OP 1. Komercjalizacja wiedzy,
- OP 2. Przedsiębiorstwa,
- OP 3. Edukacja,
- OP 4. Kształcenie zawodowe,
- OP 5. Zatrudnienie,
- OP 6. Integracja,
- OP 7. Zdrowie,
- OP 8. Konwersja,
- OP 9. Mobilność,
- OP 10. Energia,
- OP 11. Środowisko,
- OP 12. Pomoc techniczna.

1.3. ZARYS SPOSOBU FINANSOWANIA

Źródłami finansowania RPO WP są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego, a także towarzyszące im współfinansowanie krajowe. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, alokacja środków UE na Program wynosi łącznie **1 864 811 698 EUR**, w tym **1 340 249 168 EUR** z EFRR i **524 562 530 EUR** z EFS. Minimalne zaangażowanie środków krajowych – szacowane na podstawie art. 120 rozporządzenia ogólnego zakładającego maksymalny poziom dofinansowania każdej Osi Priorytetowej EFRR i EFS w regionach słabiej rozwiniętych na poziomie 85% – wynosi 329 084 431 EUR.

W realizację RPO WP zaangażowane będą krajowe środki publiczne oraz prywatne. Ostateczny poziom zaangażowania środków krajowych, w tym prywatnych, w momencie zamknięcia RPO WP, będzie mógł być wyższy od oszacowanego na etapie programowania w zależności od zakresu i stopnia udzielania pomocy publicznej w ramach RPO WP.

Podstawę obliczania wkładu UE w ramach RPO WP stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne.

Podział środków na Osi Priorytetowe RPO WP uwzględnia wymagane w regulacjach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (*ring-fencing*):

- 1) na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE przeznaczonych będzie 50,1% wkładu EFRR,
- 2) na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej, wykorzystania OZE oraz gospodarki niskoemisyjnej skierowanych będzie 23,5% alokacji EFRR,
- 3) na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem – 21,8% alokacji EFS,
- 4) 64,8% alokacji EFS zostanie przeznaczona na pięć priorytetów inwestycyjnych (PI 8i, 8iv, 9i, 10i, 10iii).

Założone w RPO WP poziomy koncentracji pozwalają zachować wymagane poziomy koncentracji przez rozporządzenia unijne.

Podział środków uwzględnia również zakres interwencji określony w UP dla programów współfinansowanych z funduszy UE realizowanych z poziomu krajowego i regionalnego. Cele szczegółowe PI i odpowiadające im wskaźniki rezultatu prezentowane są w opisach poszczególnych Osi Priorytetowych RPO WP.

Środki UE przekazywane przez Komisję Europejską na realizację RPO WP w formie płatności zaliczkowych, płatności okresowych i płatności salda końcowego będą wpływać na wyodrębniony rachunek bankowy, prowadzony w EUR i zarządzany przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych (Ministra Finansów).

Na potrzeby finansowania Programu w ramach budżetu państwa wyodrębniono budżet środków europejskich, z którego przekazywane są środki odpowiadające wkładowi UE.

Współfinansowanie krajowe z budżetu państwa przekazywane jest przez właściwego dysponenta części budżetowej w formie dotacji celowej za pośrednictwem Instytucji Zarządzającej.

Współfinansowanie ze środków budżetu państwa dotyczyć będzie:

- 1) w przypadku projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego:
 - projektów z zakresu rewitalizacji,
 - projektów innych, niż z zakresu rewitalizacji oraz realizowanych przez szkoły wyższe w Działaniach 1.2. i 4.2.
- 2) w przypadku projektów realizowanych w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - uzupełnienia wkładu własnego w projektach z zakresu edukacji, zatrudnienia i integracji.

Środki odpowiadające wkładowi UE są przekazywane do beneficjentów za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego (Płatnik), który wypłaca je na podstawie zleceń płatności wystawianych przez instytucję podpisującą umowę o dofinansowanie (Instytucję Zarządzającą lub Instytucję Pośredniczącą) z beneficjentem. Środki w ramach współfinansowania krajowego z budżetu państwa są wypłacane beneficjentom przez Instytucję Zarządzającą lub Instytucję Pośredniczącą.

W przypadku projektów dotacyjnych wypłata na rzecz beneficjenta zarówno w części środków UE, jak i współfinansowania z budżetu państwa może mieć formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. W zakresie instrumentów finansowych zasady dystrybucji środków między IZ RPO WP a menadżerem funduszu funduszy, a także menadżerem funduszu funduszy a pośrednikami finansowymi zostały określone w umowach między tymi podmiotami i muszą zapewniać płynność finansową dla wsparcia udzielanego na rzecz ostatecznych odbiorców. Rozliczenie wkładów z programu operacyjnego na rzecz beneficjenta uwzględnia zasady wynikające z art 41 *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013⁵ (Rozporządzenie ogólne)*.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące

1.4. OPIS SYSTEMU WYBORU PROJEKTÓW

System wyboru projektów dla RPO WP jest zgodny z zapisami rozporządzeń unijnych oraz przepisami ustawy wdrożeniowej. Powstał w oparciu o zapisy *Wytycznych w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020*⁶ uwzględniając kierunkowe zasady wyboru projektów wskazane w opisach poszczególnych Priorytetów Inwestycyjnych w treści Programu.

Szczegółowe informacje dotyczące:

- zastosowania danego trybu wyboru wraz z uzasadnieniem dla stosowania trybu pozakonkursowego znajdują się w punkcie 12. opisów kolejnych Działań i Poddziałań;
- systematyki, rodzajów i zasad weryfikowania kryteriów wyboru projektów znajdują się w załączniku 8.3. do niniejszego dokumentu;
- zasad i procedur oceny projektów znajdują się w *Zasadach wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020* (dalej: *Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020*)⁷.

Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

⁶ MR/H 2014-2020/21/(2)/03/2017

⁷ przyjętych uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 628/54/15 z dnia 30 czerwca 2015 r. ze zm.

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS OSI PRIORYTETOWYCH, DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ

2.1. OŚ PRIORYTETOWA 1. KOMERCJALIZACJA WIEDZY

OP odpowiada na wyzwania dotyczące stymulowania inwestycji przedsiębiorstw w rozwiązania innowacyjne i skuteczniejszej komercjalizacji dorobku sfery B+R poprzez inwestycje skupiające się na ekspansji przedsiębiorstw poprzez innowacje oraz transferze wiedzy do gospodarki.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost liczby przedsiębiorstw inwestujących w rozwiązania innowacyjne.
- 2) Wzrost prywatnych wydatków B+R, głównie w zakresie inteligentnych specjalizacji regionu.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Wysoka efektywność przedsiębiorstw,
- 2) RPS w zakresie rozwoju gospodarczego *Pomorski Port Kreatywności*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Wzrost wykorzystania wyników prac naukowych i prac rozwojowych w gospodarce oraz podniesienie jakości i umiędzynarodowienia badań naukowych, Priorytety:
 - a. Transfer wiedzy, innowacji oraz wyników prac B+R do gospodarki,
 - b. Ulepszanie systemu transferu technologii i wiedzy.
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost inteligentny, Inicjatywę Przewodnią: Unia Innowacji,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Otoczenie biznesu sprzyjające innowacjom, Kierunek działania: Zwiększanie prywatnych inwestycji w badania i innowacje.

Charakter osi	Standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 139 860 877 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE
	PODDZIAŁANIE 1.1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE DOTACYJNE
	PODDZIAŁANIE 1.1.2. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE POZADOTACYJNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw. PODDZIAŁANIE 1.1.1. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE DOTACYJNE W województwie pomorskim innowacje wdrażane są przez niewielki odsetek pomorskich przedsiębiorstw, dlatego głównym zadaniem interwencji w Działaniu będzie upowszechnienie proinnowacyjnych zachowań w szerszej populacji przedsiębiorstw, w szczególności w związku z wykorzystaniem specyficznych potencjałów regionu oraz lepszym powiązaniem wydatków prywatnych i interwencji publicznej w tym zakresie. Wsparcie skierowane będzie do przedsiębiorstw rozpoczynających i rozwijających działalność B+R i ukierunkowane <u>wyłącznie na projekty mieszczące się w obszarach inteligentnych specjalizacji</u>. Możliwe będzie uzyskanie wsparcia na cały proces projektowy od fazy badawczej – poprzez linie pilotażowe i działania w zakresie walidacji produktów – do fazy pierwszej produkcji włącznie. Pierwsza produkcja oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania (bez produkcji masowej i sprzedaży). Możliwe będzie również wsparcie poszczególnych faz procesu projektowego z zastrzeżeniem, że wyłącznym przedmiotem projektu nie może być etap pierwszej produkcji.

	Wsparcie będzie kierowane także na uzyskanie praw wyłącznych dla własnych rozwiązań technologicznych, w tym na uzyskanie ochrony własności przemysłowej na rynkach zagranicznych, jak również na tworzenie i rozwój zaplecza B+R, w tym na zakup aparatury specjalistycznej i urządzeń laboratoryjnych. Ponadto możliwy będzie także zakup i wdrożenie przez przedsiębiorstwa wyników prac B+R w celu ich rozwinięcia oraz praw własności intelektualnej (patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej). Przewiduje się, że wsparciem objęte zostaną też nowe przedsiębiorstwa znajdujące się w fazie załóżkowej i działające w sektorach zaawansowanych technologicznie. Wsparcie skierowane będzie także na projekty badawczo-wdrożeniowe, zmierzające do komercjalizacji wyników, realizowane przez instytucje B+R we współpracy z przedsiębiorcami. Warunkiem ich realizacji będzie finansowy udział partnerów gospodarczych. W ramach interwencji publicznej przyczyniającej się do powstawania działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach lub tworzenia przez firmy centrów badawczo-rozwojowych warunkiem wsparcia tego typu inwestycji będzie przedstawienie przez przedsiębiorstwo planów dotyczących prac B+R. Wspierane będą również zaawansowane usługi badawcze świadczone przez jednostki B+R na rzecz przedsiębiorstw zgodnie ze zgłaszanym przez te przedsiębiorstwa popytem. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, wzmacniające współpracę sieciową, 2) wynikające z Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu, 3) z zakresu technologii przyczyniających się do oszczędności surowców i energii oraz ograniczenia emisji szkodliwych substancji do środowiska, 4) w przypadku dużych firm podejmowane wspólnie z MŚP lub przewidujące współpracę z MŚP, organizacjami pozarządowymi i instytucjami badawczymi, 5) powiązane z pomorskimi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach PMDIB. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa. PODDZIAŁANIE 1.1.2. EKSPANSJA PRZEZ INNOWACJE - WSPARCIE POZADOTACYJNE Wsparcie ukierunkowane będzie na przedsiębiorstwa rozpoczynające i rozwijające działalność B+R. Ma ono na celu wspieranie procesów rozwoju technologicznego i innowacyjności w obszarach zdefiniowanych jako <u>Inteligentne Specjalizacje Pomorza</u>. Interwencja służy stymulowaniu powstawania nowych i rozwijania już istniejących przedsiębiorstw w oparciu o wyniki działalności badawczo-rozwojowej. Projekty B+R powinny służyć opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych oraz zmierzać do wdrożenia wyników prac B+R do działalności gospodarczej. Finansowaniem objęte będą w szczególności badania przemysłowe i prace rozwojowe, wsparcie procesu zabezpieczenia i ochrony własności intelektualnej przedsiębiorstwa dla własnych rozwiązań technicznych, zakup wyników prac B+R i praw do własności intelektualnej oraz dostosowanie przedsiębiorstwa do ich wdrożenia. Uzupełniająco, możliwe będzie wsparcie infrastruktury B+R przedsiębiorstwa. Możliwe będzie również finansowanie budowy, rozbudowy, przebudowy, zakupu wyposażenia laboratoriów lub działów B+R w przedsiębiorstwach (tylko w przypadku instrumentu dłużnego). <u>Preferowane będą projekty:</u> Z zakresu technologii przyczyniających się do oszczędności surowców, energii oraz ograniczenia emisji szkodliwych substancji do środowiska. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 1.1. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.

4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 1.1.1.	1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW); 2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2); 3) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6); 4) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26); 5) Liczba wspartych laboratoriów badawczych.
	Poddziałanie 1.1.2.	1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW); 2) Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26).
5. Typy projektów	Poddziałanie 1.1.1.	<u>W ramach prac badawczo – rozwojowych możliwe będą:</u> 1) realizacja przez przedsiębiorstwa badań przemysłowych i prac rozwojowych, w tym przygotowanie prototypów doświadczalnych, tworzenie linii demonstracyjnych i pilotażowych, walidacji oraz uruchomienie pierwszej produkcji, 2) wsparcie procesu zabezpieczenia i ochrony własności intelektualnej przedsiębiorstwa dla własnych rozwiązań technicznych, w tym przygotowania zgłoszenia lub zgłoszenie wynalazku, wzoru użytkowego lub wzoru przemysłowego ⁸ do właściwego organu w celu uzyskania ochrony przyznawanej przez krajowe, unijne lub międzynarodowe organy ochrony własności przemysłowej, 3) zakup przez przedsiębiorstwa i dostosowanie do wdrożenia wyników prac B+R oraz praw do własności intelektualnej, w tym patentów, licencji, know-how lub innej nieopatentowanej wiedzy technicznej związanej z wdrażanym produktem lub usługą, 4) realizacja projektów badawczo-rozwojowych zmierzających do komercjalizacji wyników, realizowanych przez jednostki B+R w ramach skutecznej współpracy z przedsiębiorstwami ⁹ . <u>W ramach tworzenia i rozwoju infrastruktury B+R przedsiębiorstw możliwe będą:</u> 5) budowa, rozbudowa, przebudowa laboratoriów specjalistycznych, działów B+R lub centrów badawczo-rozwojowych w przedsiębiorstwach, 6) zakup wyposażenia, w tym aparatury badawczej, sprzętu i urządzeń laboratoryjnych, technologii i innej niezbędnej infrastruktury służącej tworzeniu innowacyjnych produktów i usług. <u>W ramach wspierania zaawansowanych usług badawczych:</u> 7) stworzenie mechanizmu wsparcia zakupu usług B+R związanych z opracowaniem, rozwojem lub praktycznym zastosowaniem nowego lub ulepszanego produktu / technologii realizowane w formule projektu grantowego. Typy projektów 1), 2), 3), 5) i 6) można łączyć w jednym projekcie.
	Poddziałanie 1.1.2.	Wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy. Przewiduje się zastosowanie instrumentów finansowych w postaci: 1) instrumentu kapitałowego, 2) instrumentu dłużnego.

⁸ Zgodnie z ustawą *Prawo własności przemysłowej* z dnia 30 czerwca 2000 r. (tekst jedn. Dz.U. 2017 poz. 776).

⁹ Zgodnie z definicją „skutecznej współpracy” zawartej w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r., z późn. zm.

6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 1.1.1.	1) dla typów projektów 1), 2), 3) oraz 5) i 6) <u>przedsiębiorcy</u> w ewentualnych partnerstwach z: – innymi przedsiębiorcami, – jednostkami naukowymi, – szkołami wyższymi, – IOB, – izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, – organizacjami pozarządowymi, – innymi instytucjami prowadzącymi badania naukowe lub prace rozwojowe. 2) dla typu projektu 4): – jednostki naukowe, w tym szkoły wyższe <u>we współpracy z przedsiębiorcami.</u> 3) dla typu projektu 7): – jednostki naukowe, – szkoły wyższe, – IOB.
	Poddziałanie 1.1.2.	Bank Gospodarstwa Krajowego jako Menadżer Funduszu Funduszy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 1.1.1.	1) przedsiębiorcy wdrażający innowacyjne rozwiązania i/lub prowadzący prace B+R i/lub korzystający z usług jednostek sfery B+R, 2) innowacyjne start-upy, szkoły wyższe i podmioty sfery B+R współpracujące z przedsiębiorstwami w realizacji i praktycznym wdrożeniu wyników badań oraz prac rozwojowych i/lub dysponujące ich wynikami.
	Poddziałanie 1.1.2.	Przedsiębiorstwa w początkowej fazie rozwoju, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa rozpoczynające i rozwijające działalność B+R.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
	Poddziałanie 1.1.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 1.1.	118 881 745 EUR
	Poddziałanie 1.1.1.	83 217 222 EUR
	Poddziałanie 1.1.2.	35 664 523 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Kolejne etapy wdrażania wyników prac rozwojowych (po zakończeniu etapu pierwszej produkcji) możliwe będą do dofinansowania w ramach Poddziałania 2.2.1. <i>Inwestycje profilowane – wsparcie dotacyjne</i> RPO WP oraz Działania 2.1. w części dotyczącej inwestycji profilowanych.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie	Poddziałanie 1.1.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. W ramach realizacji typu projektu 7) wyłoniony zostanie beneficjent – operator pełniący rolę beneficjenta projektu grantowego udzielający dalszego wsparcia grantobiorcom. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest Instytucja Pośrednicząca, o której mowa w pkt 8.

protestów	Poddziałanie 1.1.2.	Wsparcie w ramach Poddziałania 1.1.2. udzielane będzie w trybie pozakonkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	1) Wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wpisujące się w obszary Inteligentnych Specjalizacji Pomorza. 2) Nie przewiduje się finansowania badań podstawowych. 3) Interwencja przeznaczona jest dla projektów z przedziału II-IX Poziomu Gotowości Technologii¹⁰. Wsparcie nie może obejmować wyłącznie etapu pierwszej produkcji. 4) Projekty B+R powinny służyć opracowaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów i procesów produkcyjnych (innowacja produktowa lub procesowa) oraz zmierzać do osiągnięcia końcowego etapu zaawansowania danego rozwiązania, umożliwiającego wdrożenie wyników do działalności gospodarczej. 5) Nie jest możliwe dofinansowanie projektów, których efektem jest wyłącznie powstanie rozwiązania stanowiącego innowację marketingową lub organizacyjną. 6) W przypadku projektów realizowanych przez jednostki B+R wsparcie może być udzielone pod warunkiem zobowiązania się wnioskodawcy do wdrożenia wyników prac B+R, a przedmiotem oceny jest całościowa koncepcja projektu (tj. zarówno prace B+R, jak i założenia dotyczące dalszego wdrożenia). 7) Warunkiem wsparcia instytucji B+R jest finansowy udział środków prywatnych pochodzących od podmiotów gospodarczych zainteresowanych wdrożeniem. 8) Finansowanie zakupu i wdrożenia wyników prac B+R jest możliwe tylko w przypadku konieczności przeprowadzenia dodatkowych, uzupełniających prac rozwojowych mających na celu rozwinięcie lub dostosowanie technologii do specyfiki przedsiębiorstwa. 9) Warunkiem wsparcia tworzenia i rozwoju infrastruktury B+R, inwestycji w aparaturę, sprzęt i inne niezbędne wyposażenie służące powstawaniu działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach jest przedstawienie planu w zakresie prac B+R. 10) Wykonawcą usługi, o której mowa w typie projektu 7) może być wyłącznie jednostka naukowa¹¹ prowadząca w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe, przedsiębiorca posiadający status centrum badawczo-rozwojowego¹², konsorcjum naukowe lub naukowo-przemysłowe, niezależna jednostka stanowiąca akredytowane laboratorium¹³ lub notyfikowane laboratorium¹⁴. Ostateczny odbiorca (grantobiorca) samodzielnie wybiera wykonawcę usługi. 11) Wsparcie dużych przedsiębiorstw nie może przekroczyć 13% alokacji na Działanie i jest możliwe jedynie pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R do polskiej gospodarki.

¹⁰ Opis poszczególnych Poziomów Gotowości Technologicznej zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 4 stycznia 2011 r. w sprawie sposobu zarządzania przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju realizacją badań naukowych lub prac rozwojowych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz.U. z 2011 Nr 18 poz. 91). Natomiast przypisania poszczególnych Poziomów Gotowości Technologicznej do rodzajów badań i prac rozwojowych należy dokonywać zgodnie z *Zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną* (Dz. Urz. UE C 198 z 27.06.2014) - strona 19 ww. *Zasad ramowych* oraz *Schematem pojęć i definicji związanych z B+R* zawartym w SzOOP RPO WP 2014-2020.

¹¹ W rozumieniu art. 2 pkt 9) ppkt a)-f) ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. 2017 poz. 1556).

¹² W rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz.U. 2015 poz. 1710).

¹³ Posiadająca akredytację Polskiego Centrum Akredytacji.

¹⁴ Ujęte w aktualnym obwieszczeniu Ministra Gospodarki w sprawie informacji o notyfikowanych jednostkach certyfikujących i jednostkach kontrolujących oraz notyfikowanych laboratoriach.

	Poddziałanie 1.1.2.	<u>Instrument kapitałowy:</u> 1) Interwencja przeznaczona jest dla projektów z przedziału II-IX Poziomu Gotowości Technologii. Wsparcie nie może obejmować wyłącznie etapu pierwszej produkcji. <u>Instrument dłużny:</u> 1) Interwencja przeznaczona jest dla projektów z przedziału II-IX Poziomu Gotowości Technologii. Wsparcie nie może obejmować wyłącznie etapu pierwszej produkcji. 2) Finansowanie zakupu i wdrożenia wyników prac B+R jest możliwe tylko w przypadku konieczności przeprowadzenia prac rozwojowych uzupełniających/dostosowujących technologie do specyfiki przedsiębiorstwa. 3) Warunkiem wsparcia tworzenia i rozwoju infrastruktury B+R, inwestycji w aparaturę, sprzęt i inne niezbędne wyposażenie służące powstawaniu działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach jest przedstawienie planu w zakresie prac B+R.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 1.1. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu lub poprzez zryczałtowaną stawkę procentową – 20% lub z zastosowaniem metody określonej w art. 61 ust. 6 <i>Rozporządzenia ogólnego</i> (tj. monitorowania rzeczywistego dochodu wygenerowanego w okresie trzech lat od zakończenia projektu lub od terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, który termin nastąpi wcześniej). Wyboru metody (lub metod) właściwej dla danego naboru dokona IZ RPO WP/IP w regulaminie konkursu.
	Poddziałanie 1.1.2.	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 1.1.1.	W ramach Poddziałania 1.1.1. przewiduje się stosowanie: kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i> ; zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
	Poddziałanie 1.1.2.	nie dotyczy

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 1.1.1.	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej w ramach Poddziałania 1.1.1. (w tym na poziomie ostatecznego odbiorcy w przypadku projektów grantowych), wsparcie udzielane będzie w zależności od typu beneficjenta i typu projektu: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1075) wydanego w oparciu o art. 25 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2010) wydanego w oparciu o art. 28 i 29 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). W przypadku projektów grantowych występowanie pomocy analizowane jest na poziomie operatora (beneficjenta projektu) i ostatecznego odbiorcy. Przyjmuje się, że na poziomie operatora pomoc nie wystąpi (pokrywane będą jedynie koszty bezpośrednio związane z realizowanym projektem, wszelka korzyść przenoszona będzie na poziom ostatecznego odbiorcy). Ze względu na popytowy (rynkowy) model wdrażania przyjmuje się, że pomoc na poziomie usługodawcy nie wystąpi. Ponadto, przewiduje się możliwość udzielania pomocy indywidualnym przedsiębiorcom na podstawie notyfikowanego programu pomocowego lub pomocy indywidualnej na którą zgodę wyrazi w formie decyzji KE.
---	----------------------------	---

	Poddziałanie 1.1.2.	W ramach Poddziałania 1.1.2. występowanie pomocy analizowane jest na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy (beneficjenta projektu), pośrednika finansowego, inwestora prywatnego (dla instrumentu kapitałowego) i ostatecznego odbiorcy. Przyjęta konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy pomoc nie wystąpi. Natomiast na poziomie pośrednika finansowego oraz (w stosownych przypadkach) inwestora prywatnego pomoc nie wystąpi lub jest zgodna z zasadami dopuszczalności pomocy. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie ostatecznego odbiorcy w ramach Poddziałania 1.1.2., wsparcie udzielane będzie w zależności od specyfiki instrumentu finansowego: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 30 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1075) wydanego w oparciu o art. 25 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie udzielania pomocy na dostęp mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców do finansowania w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 2220), wydanego w oparciu o art. 21 i 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
	Poddziałanie 1.1.2.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	jw.
	Poddziałanie 1.1.2.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR i z budżetu państwa wynosi 95%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 1.1.1.	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
	Poddziałanie 1.1.2.	Wymagane jest zapewnienie min. 5% wkładu krajowego.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.1.2.	Mając na względzie uwarunkowania realizacji Poddziałania 1.1.2., zakłada się wybór jednego beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.

23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.1.2.	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 1.1.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.1.2.	35 664 523 EUR
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 1.1.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.1.2.	Z udziałem funduszu funduszy, który wyłoni pośredników finansowych udzielających wsparcia ostatecznym odbiorcom.
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 1.1.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.1.2.	1) Wejście kapitałowe, 2) Pożyczka na innowacje. Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju instrumentów finansowych oraz najważniejszych warunków przyznawania wsparcia określone są w <i>Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar A</i> przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 956/173/16 z dnia 22 września 2016 roku (ze zm.).
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 1.1.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 1.1.2.	Przedsiębiorstwa w początkowej fazie rozwoju, w szczególności mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa rozpoczynające i rozwijające działalność B+R.
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 1.2. TRANSFER WIEDZY DO GOSPODARKI	
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej. W województwie pomorskim profil aktywności badawczo-rozwojowej często jest zbyt wąski w stosunku do oczekiwań przedsiębiorstw, a same jednostki B+R są zbyt mało elastyczne w dostosowywaniu oferty do potrzeb regionalnej gospodarki. Dlatego konieczne jest takie ukierunkowanie interwencji w tym zakresie (również w kontekście niezbędnej infrastruktury B+R), które przyczyni się do zaspokojenia potrzeb niezbędnych do skutecznego prowadzenia procesów komercjalizacji rozwiązań innowacyjnych. Wspierana będzie poprawa efektywności oraz rozwój infrastruktury jednostek B+R w celu rozwijania ich współpracy z przedsiębiorstwami, z wyłączeniem kosztów osobowych oraz kosztów utrzymania infrastruktury. Warunkiem udzielenia wsparcia będzie wpisywanie się realizowanych projektów w <u>obszary inteligentnych specjalizacji</u>. Interwencja będzie możliwa w przypadku obiektywnego braku możliwości wykorzystania (np. w ramach współpracy sieciowej) istniejącej infrastruktury dla realizacji prac B+R, jak również pod warunkiem realnej perspektywy komercjalizacji wyników badań przez przedsiębiorców.	

	Możliwości komercjalizacji będą oceniane na podstawie studium wykonalności, które określi sposób wykorzystania infrastruktury i oczekiwane rezultaty w zakresie jej wykorzystania przez przedsiębiorstwa¹⁵. Ponadto – jako komponent realizowanych projektów – finansowane będzie wsparcie rozwoju kadry B+R, w tym wymiana wiedzy i doświadczeń między przedsiębiorstwami i jednostkami B+R, a także tworzenie wspólnych zespołów badawczo-rozwojowych. <u>Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach Działania 1.2. jest zgodność z Umową Partnerstwa w zakresie kryteriów wsparcia infrastruktury B+R.</u> <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, wzmacniające współpracę sieciową, 2) wynikające z Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu, 3) z udokumentowanym prywatnym wkładem finansowym, 4) powiązane z pomorskimi przedsięwzięciami realizowanymi w ramach PMDiB. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. W przypadku identyfikacji zadań infrastrukturalnych jednostek naukowych, wsparcie jest możliwe jedynie w ramach negocjacji <i>Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Pomorskiego</i>. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25).
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R; 2) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub B+R (CI 27); 3) Liczba wspartych laboratoriów badawczych.
5. Typy projektów	1) budowa¹⁶, przebudowa, rozbudowa infrastruktury badawczej¹⁷ jednostek sfery B+R rozumianej jako: – obiekty będące elementem większej całości funkcjonalnej, – zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach i obejmujące wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, – zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, – infrastrukturę opartą na TIK, taką jak sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności niezbędną do realizacji projektu badawczo-rozwojowego.
6. Typ beneficjenta	Jednostki naukowe¹⁸ w ewentualnych partnerstwach z: – innymi jednostkami naukowymi, – przedsiębiorcami, – IOB, – jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, – związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) podmioty zarządzające wspartą infrastrukturą, 2) użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury (w tym przedsiębiorcy, naukowcy, studenci), 3) przedsiębiorcy wdrażający innowacyjne rozwiązania lub korzystający z usług jednostek sfery B+R.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 20 979 132 EUR

¹⁵ Szczegółowe wymagania odnośnie studium wykonalności określone zostaną w *Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020*.

¹⁶ W uzasadnionych i potwierdzonych przypadkach obiektywnego braku możliwości wykorzystania istniejącej infrastruktury.

¹⁷ Zgodnie z definicją infrastruktury badawczej zawartej w *Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. z późn. zm.*

¹⁸ W rozumieniu ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o zasadach finansowania nauki oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2017 poz. 1556).

10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Mechanizmem powiązania interwencji z innymi PO będzie <i>Kontrakt Terytorialny, Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczej</i> oraz udział przedstawicieli IZ RPO WP w pracach <i>Komitetu Koordynacyjnego UP</i>.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. W przypadku identyfikacji zadań infrastrukturalnych jednostek naukowych, wsparcie jest możliwe jedynie w ramach negocjacji <i>Kontraktu Terytorialnego</i>. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest Instytucja Pośrednicząca, o której mowa w pkt 8.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	1) Wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wpisujące się w obszary Inteligentnych Specjalizacji Pomorza. 2) Wsparcie możliwe wyłącznie dla inwestycji w infrastrukturę badawczą uwzględnioną w <i>Kontrakcie Terytorialnym</i>. 3) Realizowane projekty nie mogą powielać istniejących zasobów oraz powinny uzupełniać wcześniej wytworzoną infrastrukturę badawczą. 4) Infrastruktura badawcza musi być uwarunkowana zapotrzebowaniem przedsiębiorstw i służyć realizacji wskazanych w projekcie badań. 5) Część projektu przeznaczona do wykorzystania gospodarczego i tym samym objęta pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i>, musi być nie mniejsza niż 40% wartości kosztów kwalifikowalnych projektu, a wykorzystanie infrastruktury badawczej do działalności gospodarczej musi być nie mniejsze niż 40% rocznej wydajności tej infrastruktury. Działalność gospodarcza i niegospodarcza muszą być wyodrębnione księgowo. 6) Finansowana infrastruktura badawcza będzie dostępna dla podmiotów spoza jednostki otrzymującej wsparcie, a dostęp powinien być udzielany na przejrzystych i niedyskryminujących zasadach. 7) Warunkiem wsparcia inwestycji i podstawą ich oceny jest przedstawienie przez wnioskodawcę studium wykonalności, zawierającego w szczególności: – planowany program badań realizowanych z wykorzystaniem wspartej infrastruktury badawczej wraz z opisem ich zastosowania w gospodarce; – analizę popytu ze strony sektora przedsiębiorstw opartą o planowany program badań; – plan gospodarczego wykorzystania infrastruktury B+R wraz z koncepcją korzystania z infrastruktury przez przedsiębiorstwa i inne podmioty; – oszacowaną wartość wskaźnika dotyczącego udziału przychodów z sektora przedsiębiorstw w przychodach operatora infrastruktury z tytułu świadczonych usług B+R do monitorowania którego zostanie zobowiązany w umowie o dofinansowanie beneficjent; – działania na rzecz pozyskania nowych klientów z sektora gospodarczego oraz analizę ryzyka w zakresie braku popytu wraz z przedstawieniem środków zaradczych. 8) Infrastruktura TIK w projekcie będzie wspierana jedynie wtedy, gdy stanowi ona niezbędny element dla realizacji planowanego programu badań.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 1.2. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. wsparcia rozwoju kadry B+R, w tym m.in. wymiany wiedzy i doświadczeń między przedsiębiorstwami i jednostkami B+R, a także tworzenia wspólnych zespołów badawczo-rozwojowych z udziałem pracowników jednostek naukowych/doktorantów zmierzających do komercjalizacji wyników badań przez przedsiębiorstwo. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 25% kosztów kwalifikowalnych projektu.

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 1.2. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek, zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie w zależności od typu beneficjenta i typu projektu: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 899), wydanego w oparciu o art. 26 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Dla wydatków objętych <i>cross-financingiem</i>: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2010) wydanego w oparciu o art. 28 i 29 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Ponadto, przewiduje się możliwość udzielania pomocy indywidualnym przedsiębiorcom na podstawie notyfikowanego programu pomocowego lub pomocy indywidualnej na którą zgodę wyrazi KE w formie decyzji.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.2. OŚ PRIORYTETOWA 2 PRZEDSIĘBIORSTWA

OP odpowiada na wyzwania dotyczące dostarczenia kapitału dla rozwoju przedsiębiorstw, głównie małych i średnich, wzmocnienia proeksportowo ukierunkowanych firm i klastrów gospodarczych, poprawy jakości oferty inwestycyjnej i systemu zachęt do inwestowania w regionie poprzez inwestycje ukierunkowane w szczególności na wsparcie inwestycyjne sektora MŚP, w tym inwestycji sprofilowanych na inteligentne specjalizacje regionu i efektywność, wzmocnienie aktywności eksportowej przedsiębiorstw, otoczenie biznesu oraz wsparcie inwestycji zewnętrznych.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost liczby przedsiębiorstw inwestujących w rozwiązania innowacyjne.
- 2) Zwiększenie międzynarodowej aktywności pomorskich przedsiębiorstw.
- 3) Poprawa efektywności i jakości działania IOB.
- 4) Wzrost inwestycji (w tym zagranicznych) w obszarach aktywności gospodarczej o największym potencjale rozwoju (punktem wyjścia do określenia tych branż są zapisy SRWP, gdzie zalicza się do nich: TIK, energetykę, logistykę, usługi biznesowe, chemię lekką, biotechnologię, technologie *offshore* i przemysły kreatywne).

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Wysoka efektywność przedsiębiorstw,
- 2) RPS w zakresie rozwoju gospodarczego *Pomorski Port Kreatywności*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, Priorytety:
 - a. Zwiększenie inwestycji rozwojowych przedsiębiorstw,
 - b. Rozwój efektywnego otoczenia inwestycyjnego, infrastrukturalnego, finansowego, doradczego i szkoleniowego,
 - c. Dywersyfikacja działalności i nowe modele biznesowe.
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost zrównoważony, Inicjatywę Przewodnią: Polityka przemysłowa w erze globalizacji,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Otoczenie biznesu sprzyjające innowacjom, Kierunki działania:
 - a. Zwiększanie innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw,
 - b. Dostęp do finansowania i zaawansowanych usług dla przedsiębiorstw.

Charakter osi	Standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
	174 647 688 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 2.1. INWESTYCJE PODSTAWOWE I PROFILOWANE - WSPARCIE POZADOTACYJNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona zdolność MŚP do rozwijania produktów i usług, w tym poprzez zastosowanie innowacji.

	Wsparcie w zakresie inwestycji podstawowych Wspierane będą mikro i małe przedsiębiorstwa, zwłaszcza te będące we wczesnej fazie rozwoju. Finansowane w formie zwrotnej będą przedsięwzięcia rozwojowe przedsiębiorstw poprawiające ich potencjał konkurencyjny, zdolność do rozszerzenia działalności o nowe produkty lub usługi oraz zwiększające produktywność, m.in. poprzez inwestycje związane z wdrażaniem nowych rozwiązań produkcyjnych, technologicznych, organizacyjnych, informatycznych i ekoelektywnych, unowocześnieniem wyposażenia przedsiębiorstwa, modernizacją środków produkcji, adaptacją pomieszczeń wykorzystywanych w działalności, a także wyposażeniem nowych lub doposażeniem istniejących stanowisk pracy. Wsparcie w zakresie inwestycji profilowanych Finansowane będą przedsięwzięcia inwestycyjne mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, w tym polegające na zmianie procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług, zakupie maszyn i sprzętu, a także rozbudowie zaplecza – umożliwiające istotne poszerzenie rynków zbytu, poszerzenie palety oferowanych produktów lub usług bądź znaczącą poprawę ich jakości. <u>Wsparcie będzie adresowane do przedsiębiorstw działających w obszarach Inteligentnych Specjalizacji Pomorza.</u> Interwencja będzie ukierunkowana także na przedsięwzięcia służące poprawie efektywności przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wspierane będą również inwestycje i rozwiązania organizacyjne (w tym wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego) służące redukcji wodo-, surowco-, materiało-, transporto- i energochłonności procesów produkcyjnych, m.in. dzięki zastosowaniu ekoinnowacji i wykorzystaniu nowych źródeł energii. <u>Preferowane będą przedsięwzięcia (w zależności od produktu finansowego):</u> 1) realizowane na obszarach o niskim poziomie aktywności gospodarczej, 2) realizowane przez mikroprzedsiębiorstwa oraz firmy działające nie dłużej niż dwa lata, 3) ukierunkowane na ekspansję rynkową w wymiarze geograficznym lub ofertowym, 4) przyczyniające się do powstawania trwałych miejsc pracy, 5) w przypadku przedsięwzięć z zakresu wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz projektów o charakterze zasobooszczędnym – wpisujące się w obszary Inteligentnych Specjalizacji Pomorza. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 2.1. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW); 2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3); 3) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28); 4) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29).
5. Typy projektów	Wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy. Przewiduje się zastosowanie instrumentów finansowych w postaci: 1) instrumentu gwarancyjnego, 2) instrumentu dłużnego.
6. Typ beneficjenta	Bank Gospodarstwa Krajowego jako Menadżer Funduszu Funduszy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Wsparcie w zakresie inwestycji podstawowych: mikro i małe przedsiębiorstwa. Wsparcie w zakresie inwestycji profilowanych: mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabiej rozwinięty 48 464 734 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Interwencja prowadzona w ramach Działania 2.1. ma charakter komplementarny do wsparcia finansowanego w ramach Działania 5.7. <i>Nowe mikroprzedsiębiorstwa</i> oraz Działań 10.1., 10.2. i 10.5. w zakresie poprawy efektywności energetycznej w zabudowie.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Wsparcie w ramach Działania 2.1. udzielane będzie w trybie pozakonkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów inwestycyjnych umożliwiających istotne poszerzenie rynków zbytu lub palety oferowanych produktów/usług albo znaczącą poprawę ich jakości – wpisywanie się w obszary inteligentnych specjalizacji – dotyczy wsparcia z zakresu inwestycji profilowanych.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 2.1. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W Działaniu 2.1. występowanie pomocy analizowane jest na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy (beneficjenta projektu), pośrednika finansowego i ostatecznego odbiorcy. Przyjęta konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że zarówno na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy, jak i na poziomie pośrednika finansowego pomoc nie wystąpi. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie ostatecznego odbiorcy wsparcie udzielane będzie: – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR i z budżetu państwa wynosi 95%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Wymagane jest zapewnienie min. 5% wkładu krajowego.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Mając na względzie uwarunkowania realizacji Działania 2.1., zakłada się wybór jednego beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	48 464 734 EUR
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Z udziałem funduszu funduszy, który wyłoni pośredników finansowych udzielających wsparcia ostatecznym odbiorcom.
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Wsparcie w zakresie inwestycji podstawowych: 1) Poręczenie, 2) Mikropożyczka, 3) Pożyczka rozwojowa, 4) Pożyczka inwestycyjna, Wsparcie w zakresie inwestycji profilowanych: 1) Pożyczka profilowana. Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju instrumentów finansowych oraz najważniejszych warunków przyznawania wsparcia określone są w <i>Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020</i>. Obszar A przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 956/173/16 z dnia 22 września 2016 roku (ze zm.).
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Wsparcie w zakresie inwestycji podstawowych: mikro i małe przedsiębiorstwa. Wsparcie w zakresie inwestycji profilowanych: mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa.
1. Nazwa działania/	DZIAŁANIE 2.2. INWESTYCJE PROFILOWANE - WSPARCIE DOTACYJNE

poddziałania	PODDZIAŁANIE 2.2.1. INWESTYCJE PROFILOWANE - WSPARCIE DOTACYJNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona zdolność MŚP do rozwijania produktów i usług, w tym poprzez zastosowanie innowacji. Wsparcie w ramach interwencji powinno posłużyć firmom w przełamywaniu barier rozwojowych i skutkować ich modernizacją w wybranych aspektach, takich jak poprawa efektywności, powiązania międzynarodowe, w tym ekspansja na rynki zewnętrzne, ukierunkowanie na innowacje oraz obszary inteligentnych specjalizacji, pełniejsze wykorzystanie możliwości technologii cyfrowych, a także poprawa efektywności procesów produkcyjnych. Wspierane będą małe i średnie przedsiębiorstwa, zwłaszcza te dysponujące potencjałem do ekspansji. Finansowane będą przedsięwzięcia inwestycyjne, w tym zmiana procesu produkcyjnego lub sposobu świadczenia usług, zakup maszyn i sprzętu czy rozbudowa zaplecza – umożliwiające istotne poszerzenie rynków zbytu, poszerzenie palety oferowanych produktów lub usług bądź znaczącą poprawę ich jakości. Wsparcie adresowane będzie do przedsiębiorstw działających w obszarach inteligentnych specjalizacji. Interwencja będzie ukierunkowana także na przedsięwzięcia służące poprawie efektywności przedsiębiorstw dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wspierane będą również inwestycje i rozwiązania organizacyjne (w tym wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego) służące redukcji wodo-, surowco-, materiało- transporto- i energochłonności procesów produkcyjnych, m.in. dzięki zastosowaniu ekoinnowacji i wykorzystaniu nowych źródeł energii. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) w zakresie przedsięwzięć wpisujących się w obszary inteligentnych specjalizacji: a) partnerskie, w tym realizowane w ramach współpracy sieciowej między przedsiębiorstwami, b) ukierunkowane na zdobywanie nowych rynków, w tym na wzrost aktywności eksportowej, c) wynikające z Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu. 2) w zakresie przedsięwzięć dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz inwestycji i rozwiązań organizacyjnych służących redukcji wodo-, surowco-, materiało- transporto- i energochłonności procesów produkcyjnych: a) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu, b) partnerskie, w tym realizowane w ramach współpracy sieciowej między przedsiębiorstwami, c) ukierunkowane na zdobywanie nowych rynków, w tym na wzrost aktywności eksportowej. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Poddziałania 2.2.1. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW); 2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2); 3) Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6); 4) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28); 5) Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29).

5. Typy projektów	Inwestycje w przedsiębiorstwach służące: a) poszerzeniu rynków zbytu lub palety oferowanych produktów/usług albo znaczącej poprawie ich jakości - projekty wpisujące się w obszary inteligentnej specjalizacji, b) poprawie efektywności, dzięki wykorzystaniu technologii informacyjno – komunikacyjnych, c) redukcji wodo-, surowco-, materiało-, transporto- i energochłonności procesów produkcyjnych, tj. m.in. oszczędności surowców i energii oraz ograniczaniu emisji szkodliwych substancji do środowiska, i polegające na: 1) budowie, rozbudowie infrastruktury (m.in. obiektów, maszyn, instalacji, urządzeń), 2) unowocześnieniu składników majątku trwałego niezbędnego do prowadzenia i rozwoju działalności gospodarczej, 3) realizacji zasadniczych zmian procesu produkcyjnego lub zmian w zakresie sposobu świadczenia usług (w tym usług świadczonych drogą elektroniczną), 4) wprowadzaniu zmian organizacyjnych polegających na wdrożeniu systemów zarządzania przedsiębiorstwem, w tym systemów zarządzania środowiskowego, informatyzacji procesów produkcyjnych.
6. Typ beneficjenta	mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Agencja Rozwoju Pomorza S.A.
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty 40 605 587 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Interwencja prowadzona w ramach Poddziałania 2.2.1. ma charakter komplementarny do wsparcia w ramach Działów 10.1., 10.2. i 10.5. w zakresie poprawy efektywności energetycznej w zabudowie.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest Instytucja Pośrednicząca, o której mowa w pkt 8.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach Poddziałania 2.2.1. w przypadku projektów realizujących cel a) wskazany w pkt 5. jest wpisywanie się w obszary inteligentnych specjalizacji .
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Poddziałania 2.2.1. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Poddziałania 2.2.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej w ramach Poddziałania 2.2.1. wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417), wydanego w oparciu o art. 18 i 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1377), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2011), wydanego w oparciu o art. 48 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1420), wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 2 mln PLN.
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 2.3. AKTYWNOŚĆ EKSPORTOWA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP. W województwie pomorskim niewykorzystany pozostaje potencjał eksportowy małych i średnich przedsiębiorstw. Dobra pozycja regionu w zestawieniu z resztą polskich województw, została

	osiągnięta głównie dzięki dużym firmom, dlatego też wsparcia w ramach interwencji publicznej wymagają w szczególności firmy małe i średnie. Koniecznym jest zatem podjęcie działań mających na celu ugruntowanie proeksportowej pozycji pomorskich firm, która pozwoli im wyjść z ofertą na rynki zagraniczne. W ramach planowanej interwencji zostanie zrealizowane przede wszystkim przedsięwzięcie strategiczne, zidentyfikowane w <i>RPS w zakresie rozwoju gospodarczego</i> pt.: „<i>Pomorski Broker Eksportowy</i>”, dotyczące stworzenia całościowego i skoordynowanego systemu wspierania eksportu w regionie zapewniającego kompleksową ofertę dla pomorskich przedsiębiorstw w celu umożliwienia im wyjścia na rynki zagraniczne. W ramach ww. przedsięwzięcia strategicznego wsparcie będzie adresowane zarówno do indywidualnych przedsiębiorstw, jak i grup branżowych czy międzybranżowych. Obejmie ono m.in. wsparcie ukierunkowane na rozwijanie i doskonalenie modeli biznesowych przez pomoc w nawiązywaniu kontaktów gospodarczych z partnerami zagranicznymi lub tworzeniu wspólnej oferty rynkowej, a także udostępnianie informacji o możliwościach kooperacji i warunkach inwestowania na określonych rynkach. Finansowane będą również badania i analizy pod kątem priorytetowych branż eksportowych i rynków zbytu prowadzące do lepszego ukierunkowania działań wspierających rozwój potencjału eksportowego pomorskich firm. Ponadto przewiduje się stworzenie sieci brokerów lokalnych, których zadaniem będzie dotarcie do firm w regionie zainteresowanych rozpoczęciem lub rozwinięciem już prowadzonej działalności eksportowej oraz inne działania mające przygotować firmy i ich produkty do eksportu. Możliwe będzie także wsparcie współpracy z zagranicznymi przedstawicielstwami – brokerami zagranicznymi, którzy będą na wybranych rynkach wykonywać działania na rzecz pomorskich MŚP. Kompleksowy program działań wzmacniających potencjał eksportowy pomorskich przedsiębiorstw będzie obejmował również m.in. organizację wystaw i spotkań biznesowych mających na celu wykreowanie kontaktów biznesowych oraz nowych rynków zbytu, kanałów dystrybucji, a także wizyty studyjne, misje gospodarcze oraz udział w międzynarodowych imprezach targowo-wystawienniczych. Będą one organizowane adekwatnie do potencjału i potrzeb pomorskich przedsiębiorców. Komplementarnie realizowane będą kompleksowe, systematyczne i regionalnie koordynowane inicjatywy ukierunkowane na promocję pomorskich przedsiębiorstw na rynkach międzynarodowych, a także na wzmocnienie rangi regionu i pomorskiej gospodarki, obejmujące m.in. budowę i wdrożenie systemu promocji gospodarczej regionu. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) kompleksowe, 2) partnerskie, w tym realizowane w ramach współpracy sieciowej, 3) wpisujące się w realizację celów <i>Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu</i>. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe.
4. Lista wskaźników produktu	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW).

5. Typy projektów	Zorganizowanie i prowadzenie systemu wsparcia eksportowego MŚP realizowane w formule projektu grantowego. <u>Na kompleksowe przedsięwzięcie składają się:</u> – udzielanie grantów na finansowanie udziału w targach i innych wydarzeniach gospodarczych przyczyniających się do zmiany modelu biznesowego MSP. – organizowanie wyjazdowych i przyjazdowych wydarzeń gospodarczych, w tym misji oraz wizyt studyjnych o charakterze gospodarczym, – przedsięwzięcia promujące postawy proekspertowe przedsiębiorstw i zapewniające kompleksowe przygotowanie do rozpoczęcia (rozwijania) działalności na rynkach międzynarodowych, ponadto w ramach ww. przedsięwzięcia możliwe będzie m.in.: – przeprowadzanie badań i analiz potencjału eksportowego przedsiębiorstw, prowadzące do lepszego ukierunkowania działań wspierających rozwój eksportu, – tworzenie ułatwień w nawiązywaniu zagranicznych kontaktów gospodarczych pomorskich firm (poprzez np. sieć brokerów, elektroniczne platformy wymiany informacji, czy w ramach współpracy międzyregionalnej podmiotów publicznych).
6. Typ beneficjenta	IOB w ewentualnych partnerstwach z: – innymi IOB, – izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, – jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, – przedsiębiorcami, – organizacjami pozarządowymi, – związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego oraz spółkami z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, – jednostkami sektora finansów publicznych posiadającymi osobowość prawną (niewymienionymi wyżej).
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mikro, mali i średni przedsiębiorcy nastawieni na wzrost eksportu i zdobywanie nowych rynków – jako grantobiorcy, potencjalni inwestorzy, jednostki samorządu terytorialnego.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 15 718 292 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Wyłoniony zostanie jeden beneficjent – operator pełniący rolę beneficjenta projektu grantowego udzielający dalszego wsparcia grantobiorcom na podstawie otwartych, przejrzystych i niedyskryminujących procedur, niedopuszczających do konfliktów interesów. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 2.3. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 2.3. przewiduje się stosowanie przez beneficjenta grantowego: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach działania na poziomie beneficjenta grantowego (operatora) nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie grantobiorcy wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417), wydanego w oparciu o art. 18 i 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Ponadto, przewiduje się możliwość udzielania pomocy indywidualnym przedsiębiorcom na podstawie notyfikowanego programu pomocowego lub pomocy indywidualnej na którą zgodę wyrazi w formie decyzji KE.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta grantowego (operatora) wynosi 85%. Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 50%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).

22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Mając na względzie uwarunkowania realizacji Działania 2.3. zakłada się wybór jednego beneficjenta projektu grantowego, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 2.4. OTOCZENIE BIZNESU
	PODDZIAŁANIE 2.4.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI DORADCZE
	PODDZIAŁANIE 2.4.2. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU NA TERENIE OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 2.4.3. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Lepsze warunki dla rozwoju MŚP. W regionie oferta IOB na rzecz wspierania rozwoju firm nie jest w pełni adekwatna do potrzeb przedsiębiorstw, zwłaszcza w zakresie usług wysokospecjalizowanych i proinnowacyjnych. Dzięki zaplanowanej interwencji pomorskie małe i średnie przedsiębiorstwa zdobędą potencjał pomocny w zakresie poszerzenia rynków zbytu na swoje produkty i usług (zwłaszcza w zakresie usług wysokospecjalizowanych i proinnowacyjnych). Stanie się to za pośrednictwem lepiej świadczonych na rzecz przedsiębiorców usług specjalistycznych, które będą oferowane przez regionalne IOB. PODDZIAŁANIE 2.4.1. SPECJALISTYCZNE USŁUGI DORADCZE Interwencja przyjmie przede wszystkim formułę systemu świadczenia specjalistycznych usług doradczych IOB w odpowiedzi na popyt zgłaszany przez przedsiębiorstwa. Uzyskają one bezzwrotne wsparcie z przeznaczeniem na zakup usługi lub pakietu usług od podmiotu, który zostanie przez nie wybrany. Wsparcie obejmie m.in. takie usługi, jak: pośrednictwo (prawne, finansowe) w procesie transferu technologii i know-how, wycena wartości technologii, doradztwo z zakresu umiędzynarodowienia produktów i usług itp. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu, 2) wynikające z upowszechniania podejścia strategicznego (m.in. doradztwo w zakresie wdrażania modeli biznesowych, audyty mające na celu usprawnienie funkcjonowania organizacji). <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie rozwoju usług doradczych dla mikro i małych przedsiębiorstw preferowane będą obszary o niskim poziomie aktywności gospodarczej.

	PODDZIAŁANIE 2.4.2. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU - MECHANIZM ZIT PODDZIAŁANIE 2.4.3. WSPARCIE INSTYTUCJI OTOCZENIA BIZNESU Istotnym problemem w regionie jest brak efektywnego i komplementarnego wykorzystania dobrze rozwiniętej infrastruktury wsparcia przedsiębiorczości (m.in. parków technologicznych). Możliwe będzie wsparcie profesjonalizacji działalności IOB poprzez budowę ich gotowości do świadczenia nowych i precyzyjnie sprofilowanych usług (m.in. w zakresie technologii, prawa, finansów) w odpowiedzi na popyt zgłaszany przez przedsiębiorców. Interwencja będzie wynikać ze strategii biznesowej¹⁹ IOB ukierunkowanej na: - wzrost zdolności działania w warunkach rynkowych (właściwa identyfikacja potrzeb), - samofinansowanie się, - jasno zdefiniowane cele i oczekiwane rezultaty działań podejmowanych na rzecz MŚP. Wsparcie ukierunkowane będzie m.in. na zwiększenie zdolności do zarządzania posiadaną infrastrukturą, podniesienie kompetencji kadr, w tym na efektywne definiowanie potrzeb oraz adresowanie i świadczenie usług na rzecz przedsiębiorstw, także dzięki sieciowej współpracy IOB. <u>Preferowane będą projekty:</u> - zapewniające kompleksową/zintegrowaną ofertę usług, - partnerskie, w tym wzmacniające współpracę sieciową, - wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu, - związane z upowszechnianiem technologii i usług cyfrowych, - uzgodnione w ramach ZPT. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego.	
	Poddziałanie 2.4.2.	Poddziałanie 2.4.2. będzie realizowane na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta. W ramach Poddziałania 2.4.2. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).
	Poddziałanie 2.4.3.	Poddziałanie 2.4.3. będzie realizowane na obszarze całego województwa.
	3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 2.4. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 2.4.1.	- Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego; - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW).
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB.
5. Typy projektów	Poddziałanie 2.4.1.	Realizowane w formule projektu grantowego kompleksowe przedsięwzięcie polegające na stworzeniu regionalnego systemu świadczenia specjalistycznych usług doradczych dla MSP. Wybrany operator dystrybuować będzie środki na dofinansowanie usług m.in. z zakresu planowania strategicznego, globalizacji produktów, transferu technologii i know-how.
	Poddziałanie 2.4.2.	1) budowa gotowości IOB do świadczenia poszerzonego zakresu usług proinnowacyjnych, wysokospecjalistycznych, usług doradczych i szkoleniowych poprzez m.in. rozbudowę, remont i/lub zakup wyposażenia IOB.

¹⁹ szczegółowe wymagania dotyczące zawartości biznes planu opisane będą w *Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020*, w załączniku dotyczącym *Wytycznych do studiów wykonalności i biznes planów*.

	Poddziałanie 2.4.3.	1) budowa gotowości IOB do świadczenia poszerzonego zakresu usług proinnowacyjnych, wysokospecjalistycznych, usług doradczych i szkoleniowych poprzez m.in. rozbudowę, remont i/lub zakup wyposażenia IOB, 2) wdrażanie usług świadczonych drogą elektroniczną na rzecz przedsiębiorców przez IOB i administrację samorządową.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 2.4.1.	1) przedsiębiorcy, 2) IOB, 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 4) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	1) IOB, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 2.4.1.	1) przedsiębiorcy korzystający z usług IOB, 2) IOB (w tym administracja samorządowa) świadczące usługi z wykorzystaniem TIK, 3) podmioty zarządzające infrastrukturą otoczenia biznesu korzystające z usług doradczych i szkoleniowych.
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	1) przedsiębiorcy korzystający z usług IOB, 2) IOB (w tym administracja samorządowa) świadczące usługi z wykorzystaniem TIK.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.4.1. Poddziałanie 2.4.3.	nie dotyczy
	Poddziałanie 2.4.2.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ²⁰
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 2.4.	26 197 153 EUR
	Poddziałanie 2.4.1.	14 670 406 EUR
	Poddziałanie 2.4.2.	7 859 146 EUR
	Poddziałanie 2.4.3.	3 667 601 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.4.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 2.4.2.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 2.4.3.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie	Poddziałanie 2.4.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Wyłoniony zostanie jeden beneficjent – operator pełniący rolę beneficjenta projektu grantowego udzielający dalszego wsparcia grantobiorcom. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .

²⁰ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

protestów	Poddziałanie 2.4.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w formie mechanizmu ZIT, w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcie wynikające ze Strategii ZIT. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.
	Poddziałanie 2.4.3.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Wsparcie w ramach Poddziałania 2.4.2. i 2.4.3 dla przedsięwzięć w zakresie infrastruktury IOB musi być zgodne z zapisami Umowy Partnerstwa, tj. spełniać następujące warunki: 1) Działalność IOB wpisuje się w regionalną strategię inteligentnych specjalizacji, 2) IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia, 3) Przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych, 4) Przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu zlokalizowanej regionie chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany. Analogiczne wymagania będą uwzględnione w ramach systemu weryfikacji IOB świadczących usługi w ramach Poddziałania 2.4.1.	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.4.1.	W ramach Poddziałania 2.4.1. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	W ramach Poddziałania 2.4.2. i 2.4.3. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. szkoleń służących podniesieniu kompetencji kadr IOB świadczących proinnowacyjne usługi doradcze. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 2.4. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.	

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 2.4.1.	Wsparcie w ramach działania na poziomie beneficjenta grantowego nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie grantobiorcy wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417), wydanego w oparciu o art. 18 i 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz.U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie: - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1377), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U., Poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Dla wydatków objętych <i>cross-financingiem</i>: - na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417) , wydanego w oparciu o art. 18 i 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U., Poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.4.1.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta grantowego wynosi 85%. Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 50%.
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.	
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).	
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 2.4.1.	Mając na względzie uwarunkowania opisane wyżej, zakłada się wybór beneficjenta projektu grantowego.
	Poddziałanie 2.4.2. Poddziałanie 2.4.3.	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy	
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy	
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 2.5. INWESTORZY ZEWNĘTRZNI	

2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Lepsze warunki dla rozwoju MŚP. W ramach planowanej interwencji zostanie zrealizowane przedsięwzięcie strategiczne zidentyfikowane w <i>RPS w zakresie rozwoju gospodarczego</i> pt.: „Invest in Pomerania”, dotyczące poprawy efektywności systemu obsługi inwestorów, w tym zewnętrznych w regionie. Wsparcie ukierunkowane będzie na realizację kompleksowych i skoordynowanych działań obejmujących m.in. pełen cykl obsługi inwestorów (od fazy przeddecyzyjnej, poprzez decyzję inwestycyjną i realizację procesu inwestycyjnego, aż do obsługi poinwestycyjnej), a także szerokie spektrum aktywności informacyjnej, organizacyjnej i regulacyjnej na rzecz zwiększania atrakcyjności inwestycyjnej regionu. Finansowane będzie przygotowanie, w tym uzbrojenie, wyselekcjonowanych terenów inwestycyjnych oraz tworzenie stref przemysłowych. Ich powstanie przysłuży się bezpośrednio (poprzez inwestycje samych przedsiębiorstw) lub pośrednio (poprzez nawiązanie lub wzmocnienie sieci ich powiązań kooperacyjnych) poprawie pozycji konkurencyjnej MŚP. Niezagospodarowane ostatecznie przez inwestorów tereny lub tereny zagospodarowane przez inwestorów z sektora dużych przedsiębiorstw będą podstawą do proporcjonalnego zmniejszenia intensywności wsparcia. Informacje uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów w ww. zakresie będą uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu. Uzupełniająco przewiduje się również działania skierowane do pracowników zatrudnionych przez inwestorów. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu, 2) ukierunkowane na przyciąganie inwestycji skutkujących wzrostem zatrudnienia, 3) uwzględniające wymogi kształtowania ładu przestrzennego i niewpływające negatywnie na jakość przestrzeni oraz środowiska (w zakresie infrastruktury), 4) zlokalizowane na terenach obecnie lub dawniej wykorzystywanych pod działalność gospodarczą, w tym zdegradowanych przestrzennie i ekologicznie. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie infrastruktury preferowany będzie OMT oraz gminy położone wzdłuż regionalnych korytarzy transportowych wskazanych w <i>Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i>. Pozostałe projekty będą realizowane na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 2.5. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.
4. Lista wskaźników produktu	1) Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych; 2) Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW).
5. Typy projektów	1) Zorganizowanie i prowadzenie systemu obsługi inwestorów i wsparcia inwestycji realizowane w formule projektu grantowego. Na kompleksowe przedsięwzięcie, składają się m.in.: – uruchomienie regionalnego funduszu dysponującego środkami na rzecz przygotowania (w tym uzbrojenia) terenów inwestycyjnych (z wyłączeniem funkcji mieszkaniowych), tworzenia stref przemysłowych, – promocja inwestycyjna regionu (np. udział w imprezach targowo-wystawienniczych, konferencjach, misjach gospodarczych, wizytach zagranicznych, zaangażowanie obecnych w regionie inwestorów do promowania regionu), – stworzenie regionalnego systemu zachęt inwestycyjnych.
6. Typ beneficjenta	1) IOB, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 4) przedsiębiorcy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) przedsiębiorcy, w tym potencjalni inwestorzy spoza regionu oraz inwestorzy obecni w regionie, 2) jednostki samorządu terytorialnego dysponujące terenami inwestycyjnymi, 3) pracownicy przedsiębiorstw.

8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 43 661 922 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Wyłoniony zostanie jeden beneficjent – operator pełniący rolę beneficjenta projektu grantowego udzielający dalszego wsparcia grantobiorcom na podstawie otwartych, przejrzystych i niedyskryminujących procedur, niedopuszczających do konfliktów interesów. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	W ramach inwestycji w zakresie terenów inwestycyjnych wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną – jako uzupełniający element projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego – stanowić mogą jedynie mniejszą część budżetu projektu. Projekty te uwarunkowane będą zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI. Projekty mające na celu przygotowanie terenów inwestycyjnych, stref aktywności gospodarczej są/będą realizowane pod warunkiem nie powielania dostępnej infrastruktury, chyba, że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. Podstawą do proporcjonalnego zmniejszenia intensywności wsparcia będą niezagospodarowane ostatecznie tereny przez inwestorów lub zagospodarowane przez inwestorów z sektora dużych przedsiębiorstw.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 2.5. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. relokacji pracowników oraz przyznawania grantów dla kluczowych z punktu widzenia regionu inwestycji zewnętrznych (w tym dla reinwestycji). Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 15% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 2.5. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach działania na poziomie beneficjenta grantowego nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie grantobiorcy wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1377), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1417) , wydanego w oparciu o art. 18 i 19 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Ponadto, przewiduje się możliwość udzielania pomocy indywidualnym przedsiębiorcom na podstawie notyfikowanego programu pomocowego lub pomocy indywidualnej na którą zgodę wyrazi w formie decyzji KE.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie beneficjenta grantowego wynosi 85%. Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR na poziomie grantobiorcy powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Mając na względzie uwarunkowania opisane wyżej, zakłada się wybór beneficjenta projektu grantowego.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.3. OŚ PRIORYTETOWA 3 EDUKACJA

OP odpowiada na wyzwania dotyczące poprawy jakości kształcenia i ograniczania dysproporcji w dostępie do usług edukacyjnych na wszystkich etapach, z uwzględnieniem sytuacji na rynku pracy poprzez ukierunkowanie wsparcia na przedsięwzięcia skupiające się na jakości i tworzeniu trwałych miejsc w edukacji przedszkolnej, jakości edukacji ogólnej oraz kształcenia zawodowego.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost udziału dzieci w edukacji przedszkolnej.
- 2) Poprawa jakości kształcenia, głównie pod kątem nabywania kompetencji kluczowych, w tym społecznych oraz ułatwiających dostęp do rynku pracy.
- 3) Wzrost zainteresowania nauką w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych prowadzących kształcenie o profilu praktycznym oraz wyższy poziom zatrudnialności ich absolwentów.
- 4) Skuteczne wspieranie rozwoju uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP 2020, Cel operacyjny: Efektywny system edukacji,
- 2) RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej *Aktywni Pomorzanie*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Lepsze kompetencje kadr gospodarki, Priorytety:
 - a. Zwiększenie powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy,
 - b. Lepszy dostęp do wysokiej jakości usług edukacyjnych dostarczanych na rzecz grup o specjalnych potrzebach,
 - c. Poprawa jakości kształcenia (w tym poprawa dostępności, efektywności i innowacyjności edukacji).
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost inteligentny, Inicjatywa Przewodnia: Młodzież w drodze,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej poprzez działania w ramach polityki zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji, Kierunek działania: Poprawa jakości edukacji.

Charakter osi	Standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Społeczny
	119 579 843 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 3.1. EDUKACJA PRZEDSZKOLNA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: 1) Poprawiona jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej. 2) Zwiększona liczba trwałych miejsc edukacji przedszkolnej. Problemem w województwie pomorskim jest niższy od średniej krajowej udział dzieci w edukacji przedszkolnej. Region cechuje się bardzo małą liczbą przedszkoli i innych form wychowania przedszkolnego. Może to skutkować powstaniem nierówności edukacyjnych, ograniczeniem możliwości zdobycia kompetencji kluczowych i w konsekwencji pogorszeniem perspektyw na rynku pracy. Zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej przyczyni się do możliwie wczesnej identyfikacji i eliminacji barier w dostępie do edukacji.

	Powszechnemu dostępowi do edukacji przedszkolnej powinna towarzyszyć atrakcyjna i wysokiej jakości oferta edukacyjna. Odpowiednia jakość edukacji przedszkolnej ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju dziecka i dla efektywności jego dalszej pracy na kolejnych etapach edukacji. W tym kontekście problem stanowi zróżnicowany poziom i zakres oferty edukacji przedszkolnej w regionie oraz standardy pracy nauczycieli. W związku z tym, wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie przede wszystkim na tworzenie trwałych miejsc wychowania przedszkolnego oraz poprawę jakości oferty edukacyjnej, służącej głównie wzmocnieniu u dzieci kompetencji kluczowych na rynku pracy. Ww. działania wdrażane będą w oparciu o wypracowane na poziomie regionalnym ramy dotyczące kompleksowego wspomaganie przedszkoli. <u>Preferowane będą projekty:</u> W zakresie <u>tworzenia trwałych miejsc edukacji przedszkolnej</u>: 1) realizowane w partnerstwie kilku samorządów (np. gmina-gmina, powiat-gmina) lub w formule partnerstwa publiczno-prywatnego/publiczno-społecznego, 2) uzgodnione w ramach ZPT, 3) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, 4) zapewniające trwałość efektów poprzez utrzymanie przez organy prowadzące wspartych w ramach projektów struktur przedszkolnych w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na tego typu usługi co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu. W ramach wdrażania <u>kompleksowego wspomaganie przedszkoli</u> realizowane będą projekty łączące działania skierowane do nauczycieli, dzieci oraz ich rodziców/opiekunów prawnych: 1) partnerskie, w tym przede wszystkim realizowane przez organy prowadzące szkoły/przedszkola z co najmniej jednym spośród następujących podmiotów: – organizacje pozarządowe, – instytucje edukacyjne/szkoły wyższe, – instytucje kultury. 2) realizowane z wykorzystaniem technologii i usług cyfrowych. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach o odsetku dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym poniżej średniej wojewódzkiej.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w Programie; 2) Liczba dzieci objętych w ramach Programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej; 3) Liczba nauczycieli objętych wsparciem w Programie (RW).

5. Typy projektów	1) Projekty ukierunkowane na tworzenie trwałych miejsc wychowania przedszkolnego, w tym dostosowanych do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami, realizowane w oparciu o diagnozę bieżących i prognozowanych potrzeb, w szczególności poprzez: i) dostosowanie lub adaptację (prace remontowo–wykończeniowe) budynków i pomieszczeń, ii) dostosowanie istniejącej bazy lokalowej przedszkoli do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego, iii) zakup i montaż wyposażenia, iv) zakup pomocy dydaktycznych, specjalistycznego sprzętu lub narzędzi dostosowanych do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci i czynników środowiskowych wpływających na ich funkcjonowanie w OWP, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, v) budowa, wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem, vi) modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci, vii) działalność bieżąca nowego miejsca wychowania przedszkolnego przez okres nie dłuższy niż 12 miesięcy, viii) wsparcie towarzyszące w postaci pracy środowiskowej z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci, przy zaangażowaniu instytucji pomocy i integracji społecznej na rzecz podnoszenia świadomości w zakresie wpływu edukacji przedszkolnej na rozwój dziecka. 2) Projekty ukierunkowane na podniesienie jakości usług świadczonych w ośrodkach wychowania przedszkolnego, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, zgodnie z regionalnymi ramami kompleksowego wspomagania przedszkoli²¹, wyłącznie jako uzupełnienie działań dotyczących tworzenia trwałych miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności poprzez: a) rozszerzenie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o dodatkowe zajęcia wspomagające rozwój i edukację dzieci, obejmujące m.in.: i) zajęcia edukacyjne rozwijające kompetencje kluczowe oraz umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy, ii) dodatkowe zajęcia wyrównujące stwierdzone deficyty. b) doskonalenie kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli wychowania przedszkolnego w zakresie prowadzenia zajęć, o których mowa w pkt a), wyłącznie jako uzupełnienie działań dotyczących rozszerzenia oferty ośrodków wychowania przedszkolnego, obejmujące m.in.: i) kursy i szkolenia, ii) studia podyplomowe, iii) staże i praktyki, iv) programy wspomagania, v) sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli, vi) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami.
6. Typ beneficjenta	organy prowadzące ośrodki wychowania przedszkolnego.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy osób: 1) dzieci w wieku przedszkolnym, 2) nauczyciele, 3) rodzice/opiekunowie prawni dzieci.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty 33 063 826 EUR

²¹ Ramy kompleksowego wspomagania ośrodków wychowania przedszkolnego zawarte będą w Regulaminie danego konkursu.

10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 3.1. <i>Edukacja przedszkolna</i> i Poddziałania 3.2.1. <i>Jakość edukacji ogólnej</i> możliwe jest zastosowanie formuły projektu zintegrowanego.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 3.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> wynosi 20% wartości dofinansowania UE.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 40% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 40 % wydatków kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 3.1. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 3.1., co do zasady nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa Unii Europejskiej i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 15%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 3.2. EDUKACJA OGÓLNA
	PODDZIAŁANIE 3.2.1. JAKOŚĆ EDUKACJI OGÓLNEJ

	PODDZIAŁANIE 3.2.2. WSPARCIE UCZNIA SZCZEGÓLNIE UZDOLNIONEGO
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona jakość edukacji ogólnej i przedszkolnej. PODDZIAŁANIE 3.2.1. JAKOŚĆ EDUKACJI OGÓLNEJ Istotnym problemem województwa pomorskiego jest niezadowalająca jakość kształcenia na wszystkich etapach edukacji. Wyniki egzaminów zewnętrznych uczniów pomorskich szkół utrzymują się poniżej średniej krajowej. Na zaistniałą sytuację w szczególnie negatywny sposób wpływają wyniki uzyskiwane przez uczniów szkół z obszarów wiejskich i małych miast. Istotnym wyzwaniem jest w tym kontekście podnoszenie u uczniów podstawowych umiejętności i kompetencji o kluczowym znaczeniu dla zdolności do zatrudnienia oraz dla kontynuowania edukacji. Czynnikiem utrudniającym wypracowywanie nowych narzędzi wsparcia jakości pracy szkół jest widoczny w województwie pomorskim brak przedmiotowych i podmiotowych sieci współpracy nauczycieli. Dodatkowo zauważalny jest niewielki poziom interakcji szkół z ich otoczeniem, wspierający poprawę jakości procesu edukacyjnego (np. w postaci współpracy ze szkołami wyższymi, pracodawcami). W obliczu licznych wyzwań, związanych z wdrażanymi zmianami w edukacji, szczególnie ważne jest wypracowanie skutecznych mechanizmów wsparcia dla nauczycieli, w tym podnoszenia jakości ich pracy. W związku z tym, wsparcie w ramach Poddziałania 3.2.1. ukierunkowane będzie przede wszystkim na działania związane z kompleksowym wspomaganie szkół, służące wzmocnieniu u dzieci i uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz rozwojowi form wsparcia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Ww. działania wdrażane będą w oparciu o wypracowane na poziomie regionalnym ramy dotyczące kompleksowego wspomagania szkół.
	<u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, w tym przede wszystkim realizowane przez organy prowadzące szkoły z co najmniej jednym spośród następujących podmiotów: – organizacje pozarządowe, – instytucje edukacyjne/szkoły wyższe, – instytucje kultury, – instytucje rynku pracy/instytucje pomocy i integracji społecznej (w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego), 2) realizowane z wykorzystaniem technologii i usług cyfrowych.
	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach o najniższych wynikach egzaminów zewnętrznych na wszystkich etapach edukacji.

	PODDZIAŁANIE 3.2.2. WSPARCIE UCZNIA SZCZEGÓLNIE UZDOLNIONEGO W województwie pomorskim zauważa się niewystarczające systemowe wsparcie uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Liczba pochodzących z Pomorza laureatów i finalistów szczebla centralnego olimpiad przedmiotowych oraz konkursów o zasięgu ponadregionalnym jest niższa od średniej krajowej. W przypadku egzaminów zewnętrznych widoczny jest stosunkowo niski odsetek uczniów uzyskujących wyniki wysokie i bardzo wysokie. Na poziomie poszczególnych samorządów lokalnych funkcjonuje niewiele systemowych form i instrumentów związanych z efektywnym i wszechstronnym wspieraniem uzdolnień. Obszarem wymagającym wzmocnienia jest indywidualizacja kształcenia uczniów, uwzględniająca ich osiągnięcia u progu kolejnego etapu edukacyjnego. Wiąże się z tym niewystarczające przygotowanie nauczycieli do wczesnej diagnozy uzdolnień oraz indywidualizacji pracy na zajęciach dydaktycznych z uczniami uzdolnionymi. W związku z tym wsparcie w ramach Poddziałania ukierunkowane będzie na wdrożenie systemu wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych z uwzględnieniem pomocy finansowej (stypendialnej), jak również poprzez wsparcie rozwoju kwalifikacji i kompetencji nauczycieli do pracy z uczniem uzdolnionym. Projekty realizowane w ramach Poddziałania będą uwzględniały założenia przedsięwzięcia strategicznego pn. „Zdolni z Pomorza”, zdefiniowanego w <i>Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „Aktywni Pomorzanie”</i>. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, w tym przede wszystkim realizowane przez organy prowadzące szkoły z co najmniej jednym spośród następujących podmiotów: – organizacje pozarządowe, – instytucje edukacyjne/szkoły wyższe, – instytucje kultury, – instytucje rynku pracy/instytucje pomocy i integracji społecznej (w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego), 2) realizowane z wykorzystaniem technologii i usług cyfrowych²². <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałania:</u> 1) Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu Programu; 2) Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu; 3) Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych; 4) Liczba szkół, w których pracownice przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych.
4. Lista wskaźników produktu	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałania:</u> 1) Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w Programie (RW); 2) Liczba nauczycieli objętych wsparciem w Programie (RW); 3) Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w Programie; 4) Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach Programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych; 5) Liczba szkół, których pracownice przedmiotowe zostały doposażone w Programie.

²² Preferencje nie dotyczą Poddziałania 3.2.2. typu projektu nr 2.

5. Typy projektów	Poddziałanie 3.2.1.	1) Projekty obejmujące co najmniej 1 rok szkolny ukierunkowane na podniesienie jakości edukacji ogólnej, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, zgodnie z regionalnymi ramami kompleksowego wspomagania szkół²³, w szczególności poprzez: a) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, obejmujące m.in.: i) organizację dodatkowych zajęć nastawionych na kształtowanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz postaw i umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), w szczególności z wykorzystaniem narzędzi TIK oraz poprzez realizację zajęć opartych na metodzie eksperymentu, m.in. w formie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych, kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów, projektów edukacyjnych realizowanych przez uczniów, ii) realizację dodatkowych zajęć kompensacyjno-wyrównawczych, iii) indywidualne lub grupowe doradztwo edukacyjno-zawodowe, w szczególności dla uczniów zagrożonych wcześniejszym wypadnięciem z systemu edukacji, iv) zajęcia uzupełniające ofertę nauczania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szczególności z niepełnosprawnościami lub zaburzeniami rozwoju oraz uczniem młodszym, w tym z uwzględnieniem działań towarzyszących w postaci prowadzenia psychoedukacji opiekunów, lekarzy, nauczycieli, pracowników socjalnych w zakresie specjalnych potrzeb edukacyjnych, v) organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów, nawiązywanie współpracy z otoczeniem zewnętrznym, b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania nowych metod nauczania w kształtowaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz postaw i umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej w szczególności nauczania opartego na metodzie eksperymentu oraz wykorzystania narzędzi TIK w prowadzeniu zajęć, prowadzenia doradztwa edukacyjno-zawodowego, a także przygotowania do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniem młodszym, wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w pkt a), obejmujące m.in.: i) kursy i szkolenia doskonalące, ii) studia podyplomowe, iii) sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli, iv) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami,
-------------------	---------------------	---

²³ Ramy kompleksowego wspomagania szkół zawarte będą w Regulaminie danego konkursu.

		c) wyposażenie/doposażenie bazy dydaktycznej szkół i placówek systemu oświaty, wyłącznie w powiązaniu z działaniami wskazanymi w pkt a), obejmujące m.in.: i) zakup nowoczesnych pomocy dydaktycznych oraz narzędzi TIK niezbędnych do realizacji programów nauczania w zakresie kształtowania u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, ii) wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych w celu prowadzenia zajęć opartych na metodzie eksperymentu w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematycznych, iii) doposażenie w materiały i pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, d) zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację (prace remontowo – wykończeniowe) budynków i pomieszczeń wyłącznie w powiązaniu z działaniami wskazanymi w pkt a). 2) Projekty służące silniejszemu powiązaniu szkół z ich otoczeniem poprzez organizację sieci szkół referencyjnych, obejmującej szkoły uzyskujące najwyższą EWD²⁴, realizowane we współpracy ze szkołami wyższymi, w szczególności poprzez: a) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie niezbędnym do tworzenia szkół referencyjnych, obejmujące m.in.: i) kursy i szkolenia doskonalące, ii) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, b) wyposażenie/doposażenie, zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację (prace remontowo – wykończeniowe) budynków i pomieszczeń w zakresie niezbędnym do tworzenia szkół referencyjnych, wyłącznie w powiązaniu z działaniami wskazanymi w pkt a). 3) Rozwój wielosektorowego dialogu edukacyjnego, w szczególności z udziałem pracodawców / przedsiębiorców oraz uczelni.
	Poddziałanie 3.2.2.	1) Projekty ukierunkowane na wdrożenie systemu wspierania uczniów szczególnie uzdolnionych wypracowanego w ramach projektu pn. „<i>Pomorskie – dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki</i> (nazwa promocyjna: <i>Zdolni z Pomorza</i>), realizowane w szczególności poprzez: a) wsparcie uczniów w ramach form uzupełniających ofertę nauczania, obejmujące m.in.: i) diagnozę uzdolnień, ii) zajęcia pozalekcyjne, iii) wyposażenie pracowni do prowadzenia zajęć i zakup pomocy dydaktycznych, iv) spotkania akademickie, v) obozy naukowe, vi) wsparcie mentorskie uczniów, vii) opiekę merytoryczną szkół wyższych, viii) konkursy, ix) prowadzenie portalu edukacyjnego, x) e-learning, xi) wsparcie psychologiczno-pedagogiczne, xii) refundację kosztów dojazdu na dodatkowe formy wsparcia,

²⁴ Nie dotyczy placówek prowadzących kształcenie specjalne, niepodlegających weryfikacji na podstawie wskaźnika EWD.

		b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie przygotowania do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym, w tym efektywnego stosowania metod i wykorzystywania pomocy dydaktycznych jako uzupełnienie działań wskazanych w pkt a), obejmujące m.in.: i) kursy doskonalące, ii) studia podyplomowe, iii) sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli, iv) regionalne konferencje edukacyjne 2) Wsparcie uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematycznych, przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych, których niekorzystna sytuacja materialna stanowi barierę w rozwoju edukacyjnym, obejmujące: a) pomoc stypendialną, b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie pracy z uczniem szczególnie uzdolnionym, obejmujące m.in.: kursy doskonalące.
6. Typ beneficjenta		<u>Typ wsparcia nr 1)</u> organy prowadzące szkoły.
	Poddziałanie 3.2.1.	<u>Typy wsparcia nr 2) i 3)</u> Beneficjentami w szczególności są: 1) organy prowadzące szkoły, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 4) instytucje edukacyjne, 5) szkoły wyższe, 6) organizacje pozarządowe, 7) instytucje rynku pracy, 8) instytucje pomocy i integracji społecznej, 9) instytucje kultury, 10) pracodawcy/przedsiębiorcy.
	Poddziałanie 3.2.2.	jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy osób wspólne dla Poddziałania: 1) uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (w tym uczniowie szczególnie uzdolnieni, uczniowie z niepełnosprawnościami oraz uczniowie z zaburzeniami rozwoju), 2) nauczyciele (w tym nauczyciele-doradcy zawodowi), 3) psychologowie i pedagodzy szkolni, 4) opiekunowie prawni uczniów.	
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 3.2.	61 404 250 EUR
	Poddziałanie 3.2.1.	52 479 250 EUR
	Poddziałanie 3.2.2.	8 925 000 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 3.2.1.	W ramach Poddziałania 3.2.1. <i>Jakość edukacji ogólnej</i> i Działania 3.1. <i>Edukacja przedszkolna</i> możliwe jest zastosowanie formuły projektu zintegrowanego.
	Poddziałanie 3.2.2.	nie dotyczy

11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 3.2.1. Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
	Poddziałanie 3.2.2. Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym. Projekty w ramach Poddziałania, z uwagi na strategiczne znaczenie dla regionu, będą realizowane przez wyodrębnioną komórkę IZ RPO WP realizującą zadania w zakresie regionalnej polityki oświatowej, zgodnie z założeniami przedsięwzięcia strategicznego pn. „ <i>Zdolni z Pomorza</i> ” zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „ <i>Aktywni Pomorzanie</i> ”. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 3.2. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> wynosi 10% wartości dofinansowania UE.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi do 20% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 20% wydatków kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 3.2. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i> .

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 3.2., co do zasady nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa Unii Europejskiej i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 3.3. EDUKACJA ZAWODOWA PODDZIAŁANIE 3.3.1. JAKOŚĆ EDUKACJI ZAWODOWEJ PODDZIAŁANIE 3.3.2. PROGRAMY MOTYWACYJNE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona przyszła zatrudnialność uczniów kształcenia zawodowego. PODDZIAŁANIE 3.3.1. JAKOŚĆ EDUKACJI ZAWODOWEJ Niepokojącym zjawiskiem na Pomorzu jest stosunkowo niski procent absolwentów szkół zawodowych, którzy otrzymują dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe, co świadczy o niskiej i odbiegającej od średniej krajowej efektywności kształcenia. Problemem województwa pomorskiego jest niska jakość i niedopasowanie oferty kształcenia zawodowego do zmieniającej się gospodarki i potrzeb rynku pracy. Historycznie ukształtowana sieć lokalnych szkół nie odpowiada już subregionalnemu charakterowi rynków pracy. Brakuje współpracy oraz regionalnej koordynacji oferty kształcenia zawodowego (w tym ustawicznego), uwzględniającej ponadlokalny wymiar rynków pracy i zwiększającej mobilność zawodową absolwentów. Kluczowym wyzwaniem i jednocześnie warunkiem sukcesu edukacji zawodowej jest ścisła współpraca szkół (także organów prowadzących) z przedsiębiorcami, która obecnie w województwie pomorskim jest na niskim poziomie. W związku z tym, interwencja w ramach Poddziałania koncentrować się będzie na wspieraniu dostosowania kierunków kształcenia zawodowego, w tym programów nauczania na poziomie ponadgimnazjalnym, do potrzeb gospodarki. <u>Realizowane będą projekty:</u> prowadzące do wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych uczniów, w szczególności wpisujące się w realizację celów Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji (IS) regionu, realizowane w ścisłym partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami, przyczyniające się do poszerzenia oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach, a także zapewniające uczniom dostęp do technologii i usług cyfrowych. <u>Projekty realizowane w ramach Poddziałania</u> powinny być bezpośrednio powiązane i mieć nadrzędny charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w OP 4 – Kształcenie zawodowe. Projekty realizowane w ramach Poddziałania będą zgodne z założeniami przedsięwzięcia strategicznego pn. „<i>Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy</i>”, zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „<i>Aktywni Pomorzanie</i>”. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa. PODDZIAŁANIE 3.3.2. PROGRAMY MOTYWACYJNE DLA UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH Modernizacja szkolnictwa zawodowego i poprawa jakości nauczania powinna być wspierana dodatkowymi działaniami motywacyjnymi skierowanymi do uczniów, którzy podejmą kształcenie w tym kierunku (m.in. wsparcie stypendialne, praktyki/ staże u pracodawców, wizyty studyjne w zakładach pracy, udział w zajęciach prowadzonych na uczelniach, konkursy z przedmiotów zawodowych, kursy umożliwiające zdobycie dodatkowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, obozy edukacyjno-zawodowe). W tym kontekście oferowane programy motywacyjne przyczynią się do zwiększenia popularności wyboru kształcenia zawodowego jako ścieżki edukacyjnej, co w dłuższej perspektywie wpłynie pozytywnie na dostosowanie jego oferty do potrzeb rynku pracy (szczególnie w wymiarze lokalnym i regionalnym). Dzięki temu system szkolnictwa zawodowego w regionie będzie w stanie dostarczyć na rynek pracy większą liczbę wykwalifikowanych specjalistów o profilach odpowiadających aktualnym wymogom pracodawców/przedsiębiorców. Kluczową kwestią w procesie wzmacniania jakości szkolnictwa zawodowego jest współpraca z pracodawcami, dlatego też pomoc stypendialna uzupełniona zostanie o działania umożliwiające uczniom odbycie praktyk zawodowych. W celu modernizacji szkolnictwa zawodowego i poprawy jego funkcjonowania niezbędne jest również wsparcie adresowane do nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu. Doskonalenie kompetencji zawodowych tej grupy przyczyni się do wzrostu efektywności praktycznej nauki zawodu (zajęcia praktyczne, praktyka zawodowa) oraz do zwiększenia liczby uczniów odbywających staże zawodowe u pracodawców/przedsiębiorców. Projekty realizowane w ramach Poddziałania będą uwzględniały założenia przedsięwzięcia strategicznego pn. „<i>Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy</i>”, zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „<i>Aktywni Pomorzanie</i>”. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Poddziałanie 3.3.1.	1) Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu; 2) Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS.
	Poddziałanie 3.3.2.	1) Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu;
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 3.3.1.	1) Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy; 2) Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w Programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego.
	Poddziałanie 3.3.2.	1) Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy; 2) Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w Programie.
5. Typy projektów	Poddziałanie 3.3.1.	1) Projekty ukierunkowane na uruchamianie/poszerzanie oferty kształcenia zawodowego i ustawicznego odpowiadającej potrzebom pracodawców/ przedsiębiorców w kluczowych branżach o największym potencjale rozwoju dla regionu, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, m.in. obejmujące tworzenie i rozwój CKZiU, w szczególności poprzez: a) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, w szczególności obejmujące: i) staże i praktyki zawodowe organizowane u pracodawców/ przedsiębiorców, ii) organizację zajęć nastawionych na rozwój kompetencji zawodowych, w tym dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z pracodawcami/ przedsiębiorcami i środowiskiem akademickim, iii) potwierdzanie przez uczniów efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym uzyskiwanie dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, iv) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach, obozach naukowych, v) doradztwo edukacyjno-zawodowe,

	b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, w szczególności obejmujące: i) kursy lub szkolenia doskonalące, ii) staże i praktyki nauczycieli, iii) studia podyplomowe, iv) sieci współpracy i samokształcenia nauczycieli, v) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, vi) programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, vii) uzyskiwanie kwalifikacji doradców – zawodowych. c) wsparcie realizacji zadań w zakresie rozszerzonej i zaktualizowanej oferty edukacyjnej, w tym poprzez prowadzenie współpracy z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli realizujących zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, w szczególności obejmujące: i) inicjowanie współpracy szkół lub placówek prowadzących kształcenie zawodowe z pracodawcami/przedsiębiorcami (w tym monitorowanie potrzeb ww. podmiotów w zakresie współpracy), także w zakresie staży nauczycieli lub instruktorów praktycznej nauki zawodu uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ii) tworzenie sieci współpracy szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe w danej branży w celu wymiany dobrych praktyk, iii) wdrażanie i upowszechnianie nowych technologii, iv) organizowanie praktyk pedagogicznych dla przyszłych nauczycieli kształcenia zawodowego, v) prowadzenie działań w zakresie poradnictwa zawodowego, vi) uruchamianie zewnętrznego wsparcia szkół i placówek w obszarze doradztwa edukacyjno – zawodowego m.in. poprzez: gromadzenie i udostępnianie informacji edukacyjno-zawodowej o możliwościach kształcenia, szkolenia i zatrudnienia, w tym również wersji on-line, z uwzględnieniem aktualnej sytuacji na lokalnym/regionalnym rynku pracy, d) wdrażanie mechanizmów włączania pracodawców/przedsiębiorców (w tym prowadzących działalność w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych) i środowiska akademickiego w proces kształcenia, w szczególności obejmujące: i) włączenie pracodawców/przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, w tym m.in.: tworzenie przez pracodawców/przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców/przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów, ii) tworzenie klas patronackich w szkołach, iii) tworzenie nowej oferty edukacyjnej, w tym wprowadzanie nowych kierunków kształcenia oraz modyfikacja programów nauczania na kierunkach istniejących, z uwzględnieniem prognoz dotyczących zapotrzebowania rynku pracy na określone zawody i wykształcenie w określonych branżach. 2) Projekty ukierunkowane na dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki i rynku pracy w celu zwiększenia poziomu zatrudnialności uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, realizowane w oparciu o diagnozę potrzeb, w szczególności poprzez: a) podnoszenie umiejętności oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów szkół oraz uczestników pozaszkolnych form kształcenia zawodowego, w szczególności obejmujące: i) staże i praktyki zawodowe organizowane u pracodawców/przedsiębiorców,
--	--

		ii) organizację zajęć nastawionych na rozwój kompetencji zawodowych, w tym dodatkowe zajęcia specjalistyczne realizowane we współpracy z pracodawcami/przedsiębiorcami i środowiskiem akademickim, iii) potwierdzanie przez uczniów efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w tym uzyskiwanie dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, iv) udział w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach, obozach naukowych, v) doradztwo edukacyjno-zawodowe, b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, w szczególności obejmujące: i) kursy lub szkolenia doskonalące, ii) staże i praktyki, iii) studia podyplomowe, iv) sieci współpracy i samokształcenia, v) współpracę ze specjalistycznymi ośrodkami, vi) programy walidacji i certyfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych w pracy dydaktycznej, vii) uzyskanie kwalifikacji doradców zawodowych, c) wdrażanie mechanizmów włączania pracodawców/przedsiębiorców (w tym prowadzących działalność w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych) i środowiska akademickiego w proces kształcenia, w szczególności obejmujące: i) włączenie pracodawców/przedsiębiorców w system egzaminów potwierdzających kwalifikacje zawodowe, w tym m.in.: tworzenie przez pracodawców/przedsiębiorców ośrodków egzaminacyjnych dla poszczególnych zawodów lub kwalifikacji, upoważnionych przez właściwą okręgową komisję egzaminacyjną do przeprowadzania egzaminów potwierdzających kwalifikacje w zawodzie, udział pracodawców/przedsiębiorców w egzaminach potwierdzających kwalifikacje w zawodach w charakterze egzaminatorów, ii) tworzenie klas patronackich w szkołach. d) wyposażenie/doposażenie pracowni kształcenia praktycznego, zakup infrastruktury oraz dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń w celu stworzenia warunków odzwierciedlających naturalne warunki pracy właściwe dla nauczanych zawodów.
	Poddziałanie 3.3.2.	Projekty ukierunkowane na poprawę jakości kształcenia zawodowego w regionie, realizowane w szczególności poprzez: a) wsparcie uczniów uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych, w szczególności obejmujące: i) praktyki/staże u pracodawców/przedsiębiorców, ii) wsparcie stypendialne, iii) wizyty studyjne w zakładach pracy, iv) udział w zajęciach prowadzonych na uczelniach, v) konkursy z przedmiotów zawodowych, vi) kursy umożliwiające zdobycie dodatkowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych, vii) obozy edukacyjno-zawodowe ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych i umiejętności zawodowych,

		b) doskonalenie kompetencji zawodowych nauczycieli szkół zawodowych i instruktorów praktycznej nauki zawodu obejmujące m.in.: i) szkolenia i kursy z zakresu organizacji praktycznej nauki zawodu u pracodawców, ii) włączanie pracodawców (w tym prowadzących działalność w ramach Specjalnych Stref Ekonomicznych) w proces kształcenia zawodowego w szkołach, iii) podnoszenie jakości pracy szkoły w kontekście kształcenia zawodowego oraz dostosowania oferty szkoły do potrzeb rynku pracy.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 3.3.1.	organy prowadzące szkoły/placówki.
	Poddziałanie 3.3.2.	jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 3.3.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy osób: 1) uczniowie i nauczyciele ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, 2) instruktorzy praktycznej nauki zawodu, 3) pracodawcy/przedsiębiorcy.
	Poddziałanie 3.3.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy osób: 1) uczniowie i nauczyciele ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, 2) instruktorzy praktycznej nauki zawodu, 3) pracodawcy/przedsiębiorcy.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 3.3.	25 111 767 EUR
	Poddziałanie 3.3.1.	20 436 767 EUR
	Poddziałanie 3.3.2.	4 675 000 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 3.3. <i>Edukacja zawodowa</i> , Poddziałania 3.3.1. (wyłącznie dla typu projektów nr 1) i OP 4 <i>Kształcenie zawodowe</i> Działanie 4.1 <i>Infrastruktura ponadgimnazjalnych szkół zawodowych</i> obligatoryjne jest zastosowanie formuły projektu zintegrowanego. Działanie 3.3. ma charakter nadrzędny w stosunku do działań infrastrukturalnych realizowanych w OP 4 <i>Kształcenie zawodowe</i> Działanie 4.1 <i>Infrastruktura ponadgimnazjalnych szkół zawodowych</i> .	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 3.3.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania 3.3.1. udzielane będzie w trybie konkursowym. <u>Projekty w ramach Poddziałania</u> (wyłącznie dla typu projektów nr 1) będą realizowane w formule projektu zintegrowanego, poprzez powiązanie z projektami realizowanymi w ww. zakresie w Działaniu 4.1 <i>Infrastruktura ponadgimnazjalnych szkół zawodowych</i>. O dofinansowanie z EFS w ramach projektu zintegrowanego ubiegać się będą mogli wyłącznie wnioskodawcy zidentyfikowani w ramach przedsięwzięcia strategicznego, o którym mowa w opisie Poddziałania 3.3.1. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

	Poddziałanie 3.3.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym. Projekty w ramach Poddziałania, z uwagi na strategiczne znaczenie dla regionu, będą realizowane przez wyodrębnioną komórkę IZ RPO WP realizującą zadania w zakresie regionalnej polityki oświatowej, zgodnie z założeniami przedsięwzięcia strategicznego pn. „<i>Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy</i>” zdefiniowanego w Regionalnym Programie Strategicznym w zakresie aktywności zawodowej i społecznej „<i>Aktywni Pomorzanie</i>”. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 3.3.1.	W ramach Poddziałania 3.3.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (z wyłączeniem typu projektów nr 1) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> wynosi 10% wartości dofinansowania UE.
	Poddziałanie 3.3.2.	W ramach Poddziałania 3.3.2. nie przewiduje się zastosowania <i>cross-financingu</i> .
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 3.3.1.	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi do 20% wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym łączna wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 20% wydatków kwalifikowalnych projektu.
	Poddziałanie 3.3.2.	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi do 20% wydatków kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 3.3. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.	

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 3.3., co do zasady nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa Unii Europejskiej i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.4. OŚ PRIORYTETOWA 4 KSZTAŁCENIE ZAWODOWE

OP odpowiada na wyzwania dotyczące poprawy jakości kształcenia zawodowego z uwzględnieniem sytuacji na rynku pracy poprzez ukierunkowanie inwestycji w infrastrukturę ponadgimnazjalnych szkół zawodowych oraz uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost zainteresowania nauką w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych i uczelniach prowadzących kształcenie o profilu praktycznym oraz wyższy poziom zatrudnialności ich absolwentów.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cele operacyjne:
 - a. Konkurencyjne szkolnictwo wyższe,
 - b. Wysoki poziom zatrudnienia.
- 2) RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej *Aktywni Pomorzanie*,
- 3) RPS w zakresie rozwoju gospodarczego *Pomorski Port Kreatywności*,
- 4) UP, Cel szczegółowy: Lepsze kompetencje kadr gospodarki, Priorytet: Zwiększenie powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy,
- 5) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, Inicjatywę Przewodnią: Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia,
- 6) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Zwiększanie współczynnika aktywności zawodowej poprzez poprawę polityki w dziedzinie zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji, Kierunek działania: Poprawa jakości edukacji.

Charakter osi	Standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 68 677 602 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 4.1. INFRASTRUKTURA PONADGIMNAZJALNYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Oferta kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym dostosowana do potrzeb gospodarki. Regionalna oferta kształcenia zawodowego cechuje się niską jakością i brakiem elastyczności wobec zmiennych potrzeb rynku pracy. Istotą wsparcia będzie poprawa jakości kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do potrzeb gospodarki m.in. poprzez zwiększenie zatrudnialności absolwentów ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, przede wszystkim poprzez dostosowanie wyposażenia i infrastruktury ww. szkół do potrzeb kształcenia na rzecz gospodarki oraz poszerzenie oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach. Interwencja zostanie zrealizowana poprzez projekty składające się na przedsięwzięcie strategiczne pt.: „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy” zdefiniowane w RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej, obejmujące swym zasięgiem obszar całego województwa, komplementarne i bezpośrednio powiązane z działaniami realizowanymi w ramach ww. przedsięwzięcia dotyczącymi jakości ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego (przewidywanymi do realizacji w ramach OP3 <i>Edukacja</i>, Poddziałania 3.3.1. <i>Jakość edukacji zawodowej</i> w formule projektów zintegrowanych).

	Wspierane będą przedsięwzięcia w zakresie ukształtowania sieci szkół zawodowych w regionie, m.in. poprzez doposażenie/wyposażenie istniejących ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, w szczególności w pomoce dydaktyczne, pracowni kształcenia praktycznego, a także adaptację/modernizację istniejącej infrastruktury.²⁵ Interwencja skierowana zostanie również na utworzenie i/lub wyposażenie/doposażenie ośrodków egzaminacyjnych w ramach ww. sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych. Wsparta infrastruktura musi uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami. Realizowane będą projekty: - prowadzące do wzrostu poziomu kwalifikacji zawodowych uczniów, - w szczególności wpisujące się w realizację celów <i>Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu</i>, - realizowane w ścisłym partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami, - przyczyniające się do poszerzenia oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach, a także zapewniające uczniom dostęp do technologii i usług cyfrowych. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa, przy czym zakres interwencji rzeczowej zostanie określony przez Kierownika RPS <i>Aktywni Pomoranie</i>.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba uczniów korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty (RW); 2) Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35).
5. Typy projektów	1) Budowa i rozbudowa ²⁶ , roboty budowlane (przebudowa i remont), wyposażenie obiektów dydaktycznych w ponadgimnazjalnych szkołach zawodowych, w tym ośrodków egzaminacyjnych (w szczególności budynków szkolnych, laboratoriów dydaktycznych i sal do praktycznej nauki zawodu) wraz z zagospodarowaniem otoczenia, 2) budowa ²⁷ , rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa i remont) w istniejących obiektach infrastruktury społeczno-edukacyjnej na terenie ponadgimnazjalnych szkół zawodowych wraz z zagospodarowaniem otoczenia jako uzupełnienie 1) typu projektu.
6. Typ beneficjenta	1) organy prowadzące szkoły tj.: - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, - związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, - instytucje edukacyjne w ewentualnych partnerstwach z: - innymi organami prowadzącymi szkoły, - innymi jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, - innymi związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, - innymi instytucjami edukacyjnymi, - szkołami wyższymi, - instytucjami rynku pracy, - izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, - pracodawcami/przedsiębiorcami, - IOB, - organizacjami pozarządowymi, - podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) uczniowie i nauczyciele ponadgimnazjalnych szkół zawodowych, 2) instruktorzy praktycznej nauki zawodu, 3) pracodawcy/przedsiębiorcy.

²⁵ W uzasadnionych ekonomicznie przypadkach i przy uwzględnieniu trendów demograficznych, możliwa będzie także budowa nowej infrastruktury ww. szkół.

²⁶ jw.

²⁷ jw.

8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 51 508 202 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Interwencja zostanie zrealizowana poprzez projekty składające się na przedsięwzięcie strategiczne pt.: „Kształtowanie sieci ponadgimnazjalnych szkół zawodowych uwzględniającej potrzeby subregionalnych i regionalnego rynków pracy” zdefiniowane w RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej, obejmujące swym zasięgiem obszar całego województwa, komplementarne i bezpośrednio powiązane z działaniami realizowanymi w ramach ww. przedsięwzięcia dotyczącymi jakości ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego (przewidywanymi do realizacji w ramach OP3 Edukacja, Poddziałania 3.3.1. Jakość edukacji zawodowej w formule projektów zintegrowanych).
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Przewiduje się nabór na projekty zintegrowane z projektami realizowanymi w ramach Poddziałania 3.3.1. O dofinansowanie z EFRR ubiegać się będą mogli wyłącznie wnioskodawcy zidentyfikowani w ramach przedsięwzięcia strategicznego, o którym mowa w opisie Działania (pkt 2). Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 4.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. poszerzenia oferty kursów zawodowych dla osób dorosłych (w tym kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności zawodowych) oraz działań umożliwiających potwierdzenie efektów uczenia się pozaformalnego i nieformalnego. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 8% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 4.1. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy

27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 4.2. INFRASTRUKTURA UCZELNI PROWADZĄCYCH KSZTAŁCENIE O PROFILU PRAKTYCZNYM
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Oferta kształcenia zawodowego na poziomie wyższym dostosowana do potrzeb gospodarki. Regionalna oferta kształcenia zawodowego cechuje się niską jakością i brakiem elastyczności wobec zmiennych potrzeb rynku pracy. Istotą wsparcia będzie poprawa jakości kształcenia zawodowego i jego dostosowanie do potrzeb gospodarki m.in. poprzez zwiększenie zatrudnialności absolwentów uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym, przede wszystkim poprzez dostosowanie wyposażenia i infrastruktury ww. szkół do potrzeb kształcenia na rzecz gospodarki oraz poszerzenie oferty kształcenia ustawicznego we wspartych szkołach. Interwencja zostanie skierowana na uruchamianie lub poprawę istniejącej oferty i programów kształcenia o profilu praktycznym na poziomie wyższym na potrzeby gospodarki i obejmie przede wszystkim: doposażenie uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym w specjalistyczne pomoce dydaktyczne, pracowni kształcenia praktycznego, a także adaptację/modernizację istniejącej infrastruktury.²⁸ Realizowane będą wyłącznie projekty kompleksowe, poprzedzone badaniem potrzeb subregionalnych rynków pracy. Wsparta infrastruktura musi uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) wpisujące się w realizację celów <i>Porozumień na rzecz inteligentnych specjalizacji regionu</i>, 2) wykorzystujące potencjał infrastrukturalny i merytoryczny IOB (w szczególności infrastrukturę badawczą parków naukowo-technologicznych i inkubatorów przedsiębiorczości) na potrzeby kształcenia o profilu praktycznym, 3) realizowane w ścisłym partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami, 4) angażujące do współpracy instytucje wcześniejszych szczebli edukacji, w tym kształcenia zawodowego, 5) realizowane w ramach współpracy międzyuczelnianej, 6) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa, przy czym preferowane będą projekty zlokalizowane w subregionalnych ośrodkach: Słupsku, Chojnicach/Człuchowie i Kwidzynie.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba studentów korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury szkół wyższych.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba obiektów infrastruktury szkół wyższych; 2) Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35).
5. Typy projektów	1) Budowa i rozbudowa²⁹, roboty budowlane (przebudowa i remont) istniejących obiektów służących prowadzeniu działalności dydaktycznej, w tym laboratoriów dydaktycznych, pracowni praktycznych i komputerowych oraz bibliotek, wraz z niezbędnym zagospodarowaniem otoczenia; 2) wyposażenie i doposażenie istniejących obiektów służących prowadzeniu działalności dydaktycznej i obiektów naukowo-badawczych, w tym laboratoriów dydaktycznych, centrów edukacyjno-badawczych, pracowni praktycznych i komputerowych oraz bibliotek.

²⁸ W uzasadnionych ekonomicznie przypadkach i przy uwzględnieniu trendów demograficznych, możliwa będzie także budowa nowej infrastruktury ww. uczelni.

²⁹ W szczególnych przypadkach uzasadnionych korzyściami ekonomicznymi i przy uwzględnieniu trendów demograficznych.

6. Typ beneficjenta	1) szkoły wyższe w ewentualnych partnerstwach z: – innymi szkołami wyższymi, – instytucjami edukacyjnymi, – instytucjami sfery B+R+I, – jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, – związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, – izbami gospodarczymi i organizacjami przedsiębiorców, – pracodawcami/przedsiębiorcami, – IOB, – instytucjami rynku pracy, – organizacjami pozarządowymi, – podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) studenci i kadra uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym na poziomie wyższym, 2) pracodawcy/przedsiębiorcy.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 17 169 400 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Zgodnie z zapisami Podrozdziału 4.1 <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020</i> , dofinansowanie mogą uzyskać projekty, dla których uzyskano pozytywną opinię Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 4.2. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. podnoszenia kwalifikacji kadr dydaktycznych oraz dostosowania programów kształcenia do potrzeb gospodarki (w tym uzupełnienia o elementy nauczania praktycznego). Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 15% kosztów kwalifikowalnych projektu.

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 4.2. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i> ; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416) wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 1 mln PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.5. OŚ PRIORYTETOWA 5 ZATRUDNIENIE

OP odpowiada na wyzwania dotyczące zwiększenia zatrudnienia, poprawy stanu zdrowia, wzrostu kompetencji mieszkańców dla lepszego wykorzystania potencjału poprzez przedsięwzięcia ukierunkowane na aktywizację zawodową osób pozostających bez pracy, rozwój przedsiębiorczości, godzenie życia zawodowego i prywatnego, kształcenie ustawiczne osób w wieku aktywności zawodowej, poprawę sytuacji na rynku pracy pracowników zakładów pracy przechodzących restrukturyzację oraz realizację programów zdrowotnych.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost zatrudnienia wśród osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.
- 2) Wzrost zatrudnienia wśród osób opiekujących się dziećmi do lat 3 oraz osobami zależnymi.
- 3) Wyższy poziom uczestnictwa osób w wieku aktywności zawodowej w kształceniu ustawicznym.
- 4) Wzrost liczby i trwałości mikroprzedsiębiorstw, głównie na terenach wiejskich oraz w małych miastach.
- 5) Wzrost skuteczności działań profilaktycznych w zapobieganiu chorobom, umożliwiającym utrzymanie i wydłużenie aktywności zawodowej.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Wysoki poziom zatrudnienia,
- 2) RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej *Aktywni Pomorzanie*,
- 3) RPS w zakresie ochrony zdrowia *Zdrowie dla Pomorza*,
- 4) UP, Cel szczegółowy: Bardziej efektywne wykorzystanie zasobów na rynku pracy, Priorytety:
 - a. Poprawa szans na zatrudnienie osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo, które znajdują się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy,
 - b. Zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3,
 - c. Poprawa zdrowia zasobów pracy,
 - d. Poprawa adaptacyjności osób aktywnych zawodowo i pracodawców, w szczególności przedsiębiorstw sektora MŚP,oraz Cel szczegółowy: Lepsze kompetencje kadr gospodarki, Priorytet: Zwiększenie powiązania systemu edukacji i umiejętności osób z potrzebami rynku pracy,
- 5) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, Inicjatywa Przewodnia: Program na rzecz nowych umiejętności i zatrudnienia,
- 6) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Zwiększanie współczynnika aktywności zawodowej poprzez poprawę polityki w dziedzinie zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji, Kierunek działania: Integracja najbliższych grup społecznych na rynku pracy.

Charakter osi	Standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Społeczny
	225 468 821 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 5.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH - PROJEKTY POWIATOWYCH URZĘDÓW PRACY
	PODDZIAŁANIE 5.1.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH – MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 5.1.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH

2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób pozostających bez pracy. Działanie ukierunkowane będzie na świadczenie wysokiej jakości usług na rzecz osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy, w tym zwłaszcza na wczesną identyfikację potrzeb klientów instytucji rynku pracy oraz diagnozowanie możliwości ich rozwoju zawodowego, a także na zwiększenie dostępności usług pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego, które odgrywają kluczową rolę w początkowym okresie pozostawania bez zatrudnienia. Ważnym elementem wsparcia w ramach Działania będzie również tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych, obejmujące m.in. działania na rzecz dalszego doskonalenia, bądź zmiany kwalifikacji zawodowych w formie szkoleń, kursów i praktyk oraz możliwości zdobycia doświadczeń zawodowych w miejscu pracy. Pomoc udzielana przez powiatowe urzędy pracy obejmie również wsparcie w zakresie rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia. Istotnym elementem wsparcia, służącym podniesieniu poziomu aktywności zawodowej w regionie, powinna być również współpraca publicznych i niepublicznych podmiotów świadczących usługi na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia. Projekty będą skierowane wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) i realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa pomorskiego. PODDZIAŁANIE 5.1.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH - MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 5.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania. Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuski, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo. Projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy, z uwagi na specyfikę interwencji, będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski. PODDZIAŁANIE 5.1.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB BEZROBOTNYCH Poddziałanie 5.1.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania³⁰.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałania:</u> <u>Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek), w tym:</u> 1) Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie; 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie. <u>Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu, w tym:</u> 1) Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie; 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.

³⁰ Dla projektów wybranych do dofinansowania w roku 2015, Poddziałanie 5.1.2. realizowane będzie na obszarze całego województwa.

4. Lista wskaźników produktu	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałiań:</u> 1) Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW); 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie; 4) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie; 5) Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie; 6) Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie.	
5. Typy projektów	Typy projektów wspólne dla Poddziałiań: Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób bezrobotnych, dla których został ustalony profil pomocy I lub profil pomocy II, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), realizowane wyłącznie poprzez usługi i instrumenty rynku pracy określone w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych, w oparciu o pogłębioną analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu w postaci Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 34a ww. ustawy.	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.1.1.	Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne – Powiatowe Urzędy Pracy z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.
	Poddziałanie 5.1.2.	Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne – Powiatowe Urzędy Pracy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.1.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby pozostające bez pracy zarejestrowane w PUP, dla których został ustalony profil pomocy I lub profil pomocy II w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby w wieku 50 lat i więcej, – kobiety, – osoby z niepełnosprawnościami, – osoby długotrwale bezrobotne, – osoby o niskich kwalifikacjach z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.
	Poddziałanie 5.1.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby pozostające bez pracy zarejestrowane w PUP, dla których został ustalony profil pomocy I lub profil pomocy II w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby w wieku 50 lat i więcej, – kobiety, – osoby z niepełnosprawnościami, – osoby długotrwale bezrobotne, – osoby o niskich kwalifikacjach.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 5.1.1.	Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku (WUP) ³¹ i Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ³² .
	Poddziałanie 5.1.2.	Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku (WUP)
9. Kategoria(e) regionu(ów)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 5.1.	64 484 083 EUR

³¹ Uchwała Zarządu Województwa Pomorskiego Nr 105/14/15 z 29.01.2015 r.

³² Powołany na mocy *Porozumienia* z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Poddziałanie 5.1.1.	26 899 722 EUR
	Poddziałanie 5.1.2.	37 584 361 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Przedsięwzięcia z zakresu aktywizacji zawodowej realizowane w ramach Działania 5.1. <i>Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – projekty PUP</i> będą komplementarne z interwencją w ramach OP 6 <i>Integracja</i> (szczególnie w odniesieniu do Działania 6.1. <i>Aktywna integracja</i>) - planowane jest skoordynowanie zadań instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej na rzecz zapewnienia kompleksowości wsparcia.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 5.1.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 5.1.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym. Projekty dotyczą realizacji zadań należących do wskazanych prawem podmiotów publicznych - Powiatowych Urzędów Pracy. Podmioty te spełniają warunki określone w <i>Ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 - 2020</i> dla trybu pozakonkursowego wyboru projektu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IP – WUP w Gdańsku, zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>. Ocena dokonywana jest przy udziale IP - Związku ZIT w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.	
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.1. nie przewiduje się zastosowania <i>cross-financingu</i> .	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	W ramach Działania 5.1. nie przewiduje się możliwości zakupu środków trwałych.	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.1. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.	

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie: 1) rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: – art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013), 2) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t. jedn.: Dz.U. z 2015 r., 149, z zm.).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 100%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy

27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 5.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY PODDZIAŁANIE 5.2.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY – MECHANIZM ZIT PODDZIAŁANIE 5.2.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób pozostających bez pracy. Istotną barierą rozwojową regionu jest utrzymujący się niedostateczny poziom zatrudnienia mieszkańców, co przekłada się na znaczną populację osób pozostających bez pracy, w tym na wysokie bezrobocie (także o charakterze strukturalnym). Ponadto duży wpływ na skalę tych problemów ma niska mobilność zawodowa (w tym niechęć do podnoszenia lub zmiany kwalifikacji zawodowych) i przestrzenna mieszkańców województwa, szczególnie na obszarach wiejskich i w mniejszych miastach. W związku z tym wsparcie w ramach Działania realizowane będzie poprzez wdrażanie kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, przy czym działania kierowane będą wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Interwencja będzie prowadzona w oparciu o przeprowadzoną indywidualną diagnozę, a realizowane przedsięwzięcia mają umożliwić zdobywanie nowych umiejętności oraz podnoszenie lub zmianę kwalifikacji zawodowych. Zwiększeniu szans na zatrudnienie ma służyć również wspieranie inicjatyw na rzecz podnoszenia mobilności przestrzennej (regionalnej i ponadregionalnej), w tym także w ramach sieci EURES oraz przedsięwzięć w zakresie tworzenia skutecznego i efektywnego poradnictwa zawodowego. Projekty będą skierowane wyłącznie do osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) i realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) realizowane w porozumieniu z pracodawcami, 2) partnerskie, w tym przede wszystkim instytucji rynku pracy z instytucjami pomocy i integracji społecznej oraz z co najmniej jednym z spośród następujących podmiotów: a) instytucje edukacyjne/szkoły wyższe, b) organizacje pozarządowe, c) pracodawcy, d) IOB, 3) uzgodnione w ramach ZPT, 4) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia (dotyczy projektów skierowanych do osób bezrobotnych). PODDZIAŁANIE 5.2.1. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY – MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 5.2.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania. Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuski, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo. Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 5.1.1 realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.

	PODDZIAŁANIE 5.2.2. AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB POZOSTAJĄCYCH BEZ PRACY Poddziałanie 5.2.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałania:</u> <u>Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek), w tym:</u> 1) Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie; 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie; 4) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie. <u>Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu, w tym:</u> 1) Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie; 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie; 4) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie.	
4. Lista wskaźników produktu	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałania:</u> 1) Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW); 2) Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie; 4) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie; 5) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie; 6) Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie.	
5. Typy projektów	Poddziałanie 5.2.1.	1) Projekty ukierunkowane na uzyskanie zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), realizowane w postaci kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej, w oparciu o pogłębioną analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez: a) usługi służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne), obejmujące m.in.: i) wsparcie psychologiczno-doradcze, ii) indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe, iii) pośrednictwo pracy, iv) warsztaty lub szkolenia, m.in. w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych, b) usługi służące zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, obejmujące m.in.: i) kursy, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, ii) staże, praktyki służące nabywaniu lub uzupełnianiu doświadczenia zawodowego oraz rozwojowi praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, c) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in.: i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, ii) wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), w tym w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami, iii) zatrudnienie wspomagane realizowane przy udziale trenera pracy w zakresie zdiagnozowanych potrzeb osoby z niepełnosprawnościami, w tym finansowanie pracy asystenta osoby z niepełnosprawnościami.

		2) Projekty ukierunkowane na uzyskanie zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) mające na celu podnoszenie mobilności przestrzennej (regionalnej i ponadregionalnej), realizowane w szczególności poprzez tworzenie zachęt do podejmowania pracy poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, (realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu nr 1), obejmujących m.in.: a) pokrycie kosztów dojazdu, w tym dojazdu do pracy, na rozmowy kwalifikacyjne itp., b) dodatek relokacyjny.
	Poddziałanie 5.2.2.	1) Projekty ukierunkowane na uzyskanie zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), realizowane w postaci kompleksowych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej, w oparciu o pogłębioną analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez: a) usługi służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej (obligatoryjne), obejmujące m.in.: i) wsparcie psychologiczno-doradcze, ii) indywidualne i grupowe poradnictwo zawodowe, iii) pośrednictwo pracy, iv) warsztaty lub szkolenia, m.in. w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych, b) usługi służące zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, obejmujące m.in.: i) kursy, szkolenia prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, ii) staże, praktyki służące nabywaniu lub uzupełnianiu doświadczenia zawodowego oraz rozwojowi praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, c) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in.: i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, ii) wyposażenie/doposażenie stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem), w tym w zakresie potrzeb osób z niepełnosprawnościami, iii) zatrudnienie wspomagane realizowane przy udziale trenera pracy w zakresie zdiagnozowanych potrzeb osoby z niepełnosprawnościami, w tym finansowanie pracy asystenta osoby z niepełnosprawnościami. 2) Projekty ukierunkowane na uzyskanie zatrudnienia przez osoby pozostające bez pracy, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) mające na celu podnoszenie mobilności przestrzennej (regionalnej i ponadregionalnej), realizowane w szczególności poprzez tworzenie zachęt do podejmowania pracy poza dotychczasowym miejscem zamieszkania, (realizowane wyłącznie jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu nr 1), obejmujących m.in.: a) pokrycie kosztów dojazdu, w tym dojazdu do pracy, na rozmowy kwalifikacyjne itp., b) dodatek relokacyjny.

		3) Projekty obejmujące realizację ukierunkowanych schematów mobilności terytorialnej (USMT) EURES, zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych dla regionu, uwarunkowanych diagnozą w zakresie branż, zawodów lub kompetencji wymagających wsparcia w związku z sytuacją na rynku pracy, skierowane do osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) ³³ .
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.2.1.	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) instytucje rynku pracy, 4) związki zawodowe, 5) instytucje pomocy i integracji społecznej, 6) instytucje edukacyjne, 7) szkoły wyższe, 8) IOB, 9) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców, 10) przedsiębiorcy, 11) ROT/LOT, 12) organizacje pozarządowe, 13) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne z obszaru objętego mechanizmem ZIT.
	Poddziałanie 5.2.2.	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) instytucje rynku pracy, 4) związki zawodowe, 5) instytucje pomocy i integracji społecznej, 6) instytucje edukacyjne, 7) szkoły wyższe, 8) IOB, 9) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców, 10) przedsiębiorcy, 11) ROT/LOT, 12) organizacje pozarządowe, 13) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.2.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby pozostające bez pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby w wieku 50 lat i więcej, – kobiety, – osoby z niepełnosprawnościami, – osoby długotrwale bezrobotne, – osoby o niskich kwalifikacjach z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.

³³ Wsparcie może obejmować usługi zgodne z katalogiem usług EURES określonym w aneksie IV do dokumentu „Karta EURES”, o której mowa w art. 10 decyzji wykonawczej Komisji z dnia 26 listopada 2012 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 492/2011 odnośnie do kojarzenia ofert zatrudnienia i wniosków o zatrudnienie oraz ich równoważenia oraz ponownego ustanowienia EURES (2012/733/UE) (Dz. Urz. UE L 328 z 28.11.2012, str. 21), w tym: usługi rekrutacyjne, procedowanie z dokumentami aplikacyjnymi kandydatów, organizację rozmów kwalifikacyjnych.

	Poddziałanie 5.2.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby pozostające bez pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby w wieku 50 lat i więcej, – kobiety, – osoby z niepełnosprawnościami, – osoby długotrwale bezrobotne, – osoby o niskich kwalifikacjach.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 5.2.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ³⁴
	Poddziałanie 5.2.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 5.2.	34 722 198 EUR
	Poddziałanie 5.2.1.	12 782 789 EUR
	Poddziałanie 5.2.2.	21 939 409 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Przedsięwzięcia z zakresu aktywizacji zawodowej realizowane w ramach Działania 5.2. <i>Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy</i> będą komplementarne z interwencją w ramach OP 6 <i>Integracja</i> (szczególnie w odniesieniu do Działania 6.1. <i>Aktywna integracja</i>) - planowane jest skoordynowanie zadań instytucji rynku pracy oraz instytucji pomocy i integracji społecznej na rzecz zapewnienia kompleksowości wsparcia.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 5.2.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 5.2.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 5.2.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.
	Poddziałanie 5.2.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie: – konkursowym (typy projektów nr 1 i 2) – pozakonkursowym (typ projektu nr 3). Projekt w ramach typu projektu nr 3 dotyczący realizacji zadań należących do wskazanego prawem podmiotu publicznego – Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku. Podmiot ten spełnia warunki określone w <i>Ustawie z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014 - 2020</i> dla trybu pozakonkursowego wyboru projektu, o którym mowa w art. 38 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. W ramach procedury konkursowej przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest Instytucja Zarządzająca RPO WP, zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .

³⁴ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.2. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.2. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: - art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 5.3. OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób opiekujących się dziećmi do lat 3. Wśród ogółu osób pozostających bez pracy przeważają kobiety. Wiąże się to głównie z sytuacją rodzinną, w tym urodzeniem i wychowaniem dziecka. Województwo pomorskie cechują niekorzystne w stosunku do reszty kraju wskaźniki pod względem liczby dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych na 1 000 dzieci w wieku do lat 3. W niektórych powiatach nie ma ani jednej placówki tego typu. Jest to jeden z czynników utrudniających powrót kobiet na rynek pracy. W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na wdrażanie rozwiązań ułatwiających powrót na rynek pracy, łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi oraz zwiększających szanse utrzymania pracy przez osoby, które opiekują się dziećmi do lat 3, poprzez zapewnienie zorganizowanych form opieki nad nimi. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, w tym z organizacjami pozarządowymi, podmiotami ekonomii społecznej i/lub pracodawcami, 2) uzgodnione w ramach ZPT,

	3) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu Programu; 2) Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu Programu.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech; 2) Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w Programie.
5. Typy projektów	Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do lat 3, realizowane w postaci rozwiązań ułatwiających tym osobom wejście lub powrót na rynek pracy, łączenie obowiązków zawodowych z prywatnymi oraz zwiększających szanse utrzymania pracy³⁵, w szczególności poprzez: a) tworzenie i utrzymanie nowych miejsc w formach opieki nad dziećmi do lat 3, obejmujące m.in.: i) dostosowanie pomieszczeń do potrzeb dzieci (także do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami), w tym do wymogów budowlanych, sanitarno-higienicznych, bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz wynikających z koncepcji uniwersalnego projektowania, ii) zakup i montaż wyposażenia i środków trwałych (w tym m.in. meble, wyposażenie wypoczynkowe, zabawki), iii) zakup pomocy do prowadzenia zajęć opiekuńczo – wychowawczych i edukacyjnych, specjalistycznego sprzętu oraz narzędzi do rozpoznawania potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dzieci, wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, ze szczególnym uwzględnieniem tych pomocy, sprzętu i narzędzi, które są zgodne z koncepcją uniwersalnego projektowania, iv) wyposażenie i montaż placu zabaw wraz z bezpieczną nawierzchnią i ogrodzeniem, v) modyfikacja przestrzeni wspierająca rozwój psychoruchowy i poznawczy dzieci, vi) wydatki związane z bieżącym funkcjonowaniem utworzonego miejsca opieki nad dziećmi do lat 3, w tym w szczególności wynagrodzenia nauczycieli i personelu zatrudnionego w miejscu opieki nad dziećmi do lat 3, koszty żywienia dzieci, vii) inne wydatki, o ile są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania miejsca opieki nad dziećmi do lat 3. b) zapewnienie dodatkowych form opieki poprzez pokrycie kosztów związanych z bieżącym świadczeniem usług opieki nad dziećmi do lat 3 (wyłącznie w szczególnie uzasadnionych sytuacjach), obejmujące: i) pokrycie kosztów wynagrodzenia oraz kosztów składek na ubezpieczenie społeczne niani sprawującej opiekę nad dzieckiem, zgodnie z umową o świadczenie usług, ii) pokrycie kosztów wynagrodzenia opiekuna dziennego w części odpowiadającej kosztom opieki nad dzieckiem skierowanym w ramach projektu, iii) pokrycie kosztów przeszkolenia zawodowego dziennego opiekuna.

³⁵ Wsparcie w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 jest realizowane w formach i zgodnie ze standardami opieki nad dziećmi określonymi w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do 3 lat (t. jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1457 z późn. zm.), rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 lipca 2014 r. w sprawie wymagań lokalowych i sanitarnych, jakie musi spełniać lokal, w którym ma być prowadzony żłobek lub klub dziecięcy (Dz. U. z 2014 r., poz. 925) oraz rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2011 r. w sprawie zakresu programów szkoleń dla opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym, wolontariusza oraz dziennego opiekuna (Dz. U. z 2011 Nr 69, poz. 368).

6. Typ beneficjenta	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, 4) przedsiębiorcy, 5) organizacje pozarządowe, 6) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 7) ROT/LOT.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy osób: 1) osoby opiekujące się dziećmi do lat 3, wchodzące na rynek pracy, 2) osoby opiekujące się dziećmi do lat 3, powracające na rynek pracy po urlopach macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 27 056 259 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.3. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 40% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 20% kwoty dofinansowania UE.

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 40% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.3. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 5.3., co do zasady nie podlega zasadom pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdują zastosowanie właściwe przepisy prawa Unii Europejskiej i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 5.4. ZDROWIE NA RYNKU PRACY
	PODDZIAŁANIE 5.4.1. ZDROWIE NA RYNKU PRACY – MECHANIZM ŻIT
	PODDZIAŁANIE 5.4.2. ZDROWIE NA RYNKU PRACY
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Aktywne i zdrowe starzenie się. Istotnym wyzwaniem jest wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców województwa pomorskiego, którzy w niewystarczającym stopniu korzystają z profilaktyki zdrowotnej oferowanej przez system ochrony zdrowia. Spośród osób niepracujących w wieku 55-64 lata aż 25% podaje chorobę i niepełnosprawność jako przyczynę niezdolności do pracy. Dodatkowo mieszkańcy regionu wykazują niską świadomość roli profilaktyki i zdrowego trybu życia w zapobieganiu chorobom (zgłaszalność do programów zdrowotnych w województwie wynosi ok. 30%). Ponadto, relatywnie słabo wykorzystany jest potencjał medycyny pracy, który mógłby pozwolić na rozszerzenie wachlarza badań profilaktycznych i objęcie większej części populacji zarówno tymi badaniami, jak i akcjami edukacyjnymi. W związku z tym w ramach Działania realizowany będzie kompleksowy, wieloletni i wielosektorowy regionalny program zdrowotny (Regionalny Program Zdrowotny) opracowany i koordynowany przez Samorząd Województwa Pomorskiego. Dokument będzie opracowany zgodnie z <i>Policy paper</i> dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne (stanowiącym krajowe ramy strategiczne dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia), a jego wdrożenie uwarunkowane będzie uzyskaniem pozytywnej opinii Komitetu Sterującego ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia oraz pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych. Projekty będą ukierunkowane na realizację założeń wynikających z ww. Regionalnego Programu Zdrowotnego z uwzględnieniem krajowych populacyjnych programów przesiewowych w zakresie wczesnego wykrywania chorób nowotworowych. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) realizowane w partnerstwie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, przedsiębiorcami, instytucjami naukowymi oraz sektorem oświaty, 2) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.

	PODDZIAŁANIE 5.4.1. ZDROWIE NA RYNKU PRACY - MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 5.4.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania. Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartusy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo. Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 5.1.1. i 5.2.1. realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	PODDZIAŁANIE 5.4.2. ZDROWIE NA RYNKU PRACY Poddziałanie 5.4.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania. 1) Liczba osób, które po opuszczeniu Programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie; 2) Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS; 2) Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców.
5. Typy projektów	Typy projektów wspólne dla Poddziałania: - Projekty ukierunkowane na zwiększenie udziału mieszkańców regionu w programach zdrowotnych dotyczących chorób stanowiących istotną barierę w utrzymaniu i wydłużaniu aktywności zawodowej, realizowane zgodnie z Regionalnym Programem Zdrowotnym (tj. programem polityki zdrowotnej zgodnie z art. 5, pkt 29 a. <i>ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych</i> (t. jedn.: Dz.U. 2015 r. poz. 581, z zm.), opracowanym i koordynowanym przez Samorząd Województwa Pomorskiego, w szczególności obejmującym: - profilaktykę i diagnostykę w zakresie: - chorób będących specyficznym problemem zdrowotnym regionu, tj. choroby diabetologiczne, wieku starczego, zaburzenia psychiczne oraz - chorób istotnych z punktu widzenia krajowego, tj. choroby układu krążenia, nowotworowe, układu kostno-mięśniowo-stawowego, układu oddechowego i choroby psychiczne, - działania z zakresu rehabilitacji leczniczej, ułatwiające powroty do pracy i zapobieganie niepełnosprawności, - wzmocnienie potencjału zdrowia osób pracujących, w szczególności poprzez: - ograniczanie czynników ryzyka dla chorób cywilizacyjnych i wynikających ze specyfiki zakładu pracy, - przekwalifikowanie pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujące do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia, - promocję i edukację zdrowotną, jako uzupełnienie działań wskazanych w pkt a - c, obejmującą m.in.: - akcje profilaktyczne, - akcje promujące zdrowy tryb życia, w tym aktywność fizyczną. - Projekty ukierunkowane na rozwój programów profilaktycznych wczesnego wykrywania następujących chorób nowotworowych: - rak piersi, - rak szyjki macicy, - rak jelita grubego.

6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 5.4.1.	Beneficjentami w szczególności są: 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 4) organizacje pozarządowe, 5) organizacje przedsiębiorców, 6) przedsiębiorcy, 7) instytucje edukacyjne, 8) szkoły wyższe, 9) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne z obszaru objętego mechanizmem ZIT.
	Poddziałanie 5.4.2.	Beneficjentami w szczególności są: 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 4) organizacje pozarządowe, 5) organizacje przedsiębiorców, 6) przedsiębiorcy, 7) instytucje edukacyjne, 8) szkoły wyższe, 9) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 5.4.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby w wieku aktywności zawodowej z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.
	Poddziałanie 5.4.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby w wieku aktywności zawodowej.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 5.4.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ³⁶
	Poddziałanie 5.4.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 5.4.	18 037 505 EUR
	Poddziałanie 5.4.1.	1 803 751 EUR
	Poddziałanie 5.4.2.	16 233 754 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	W obszarze ochrony zdrowia zostanie opracowany Regionalny Program Zdrowotny zgodny z Polityką Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne (stanowiący krajowe ramy strategiczne dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia), a uruchomienie wsparcia w ramach Działania 5.4. <i>Zdrowie na rynku pracy</i> uzależnione będzie od uzyskania pozytywnej opinii Komitetu Sterującego ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia oraz pozytywnej opinii Agencji Oceny Technologii Medycznych.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 5.4.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 5.4.2.	nie dotyczy

³⁶ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 5.4.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.
	Poddziałanie 5.4.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest Instytucja Zarządzająca RPO WP, zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.4. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.4. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.	

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie <i>udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: – art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014 z późn. zm.), – rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 100 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 5.5. KSZTAŁCENIE USTAWICZNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona sytuacja osób w wieku aktywności zawodowej na rynku pracy. Istotnym wyzwaniem regionu jest niski poziom uczestnictwa osób w wieku aktywności zawodowej w kształceniu ustawicznym, który jest efektem niewielkiego zainteresowania tych osób podnoszeniem lub zmianą swoich umiejętności, kwalifikacji i kompetencji zawodowych. Problem ten w szczególności dotyczy osób niemobilnych oraz o niskich kwalifikacjach zawodowych, a także osób zatrudnionych w sektorze mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach. To osoby posiadające wykształcenie wyższe są znacznie częściej zainteresowane uczestnictwem w różnych formach edukacji, niż osoby o niskich kwalifikacjach i relatywnie gorszej sytuacji na rynku pracy. Z kolei brak zainteresowania pracodawców (w szczególności przedsiębiorców) podnoszeniem kwalifikacji swoich pracowników (z uwagi na potencjalne koszty) i zachęcaniem ich do uczestnictwa w kształceniu ustawicznym, w połączeniu ze słabo rozwiniętym systemem uczenia się dorosłych, pogłębiają problemy z upowszechnieniem uczenia się przez całe życie. W związku z tym wsparcie w ramach Działania realizowane będzie w oparciu o popytowy model świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych, w którym osoby w wieku aktywności zawodowej będą decydować o rodzaju, formie i zakresie usług, z jakich skorzystają. Ponadto stworzona oferta edukacyjna będzie musiała charakteryzować się elastycznością organizacyjną, która umożliwi osobom uczącym się godzenie procesu kształcenia z pracą zawodową. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) ukierunkowane na osoby w wieku 50 lat i więcej i o niskich kwalifikacjach zawodowych, 2) ukierunkowane na pracowników sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstwach oraz podmiotów ekonomii społecznej/przedsiębiorstw społecznych, 3) realizowane w porozumieniu z pracodawcami. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu; 2) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu; 3) Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w Programie; 2) Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie; 3) Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie; 4) Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, których pracownicy zostali objęci wsparciem w Programie.
5. Typy projektów	Projekty ukierunkowane na poprawę sytuacji na rynku pracy osób w wieku aktywności zawodowej, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności i kompetencji, w szczególności pracowników sektora MMŚP, realizowane w oparciu o popytowy model świadczenia wysokiej jakości usług edukacyjnych, z uwzględnieniem analizy potrzeb edukacyjnych danego uczestnika projektu, obejmujące rozwój kompetencji kluczowych, poprzez: i) szkolenia i kursy w zakresie TIK, kończące się programem formalnej oceny i certyfikacji zewnętrznej kompetencji osiągniętych przez uczestników projektów, zgodnych ze standardami określonymi w ramie kompetencji informatycznych i informacyjnych (Digital Competence Framework), ii) szkolenia i kursy w zakresie języków obcych kończące się certyfikatem zewnętrznym, potwierdzającym zdobycie przez uczestników określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego), iii) rozwój kwalifikacji zgodnych ze zintegrowanym systemem kwalifikacji (po jego wejściu w życie), obejmujący m.in. szkolenia i kursy.

6. Typ beneficjenta	Beneficjentami w szczególności są: 1) instytucje edukacyjne, 2) szkoły wyższe, 3) IOB, 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 5) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 6) instytucje rynku pracy, 7) związki zawodowe, 8) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców, 9) organizacje pozarządowe, 10) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby w wieku aktywności zawodowej, w tym pracownicy sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 45 093 764 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.5. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.5. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie <i>udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: - art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 90%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 10%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN.

23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 5.6. ADAPTACYJNOŚĆ PRACOWNIKÓW
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona sytuacja osób zagrożonych zwolnieniem i zwolnionych na rynku pracy. Zmiany w gospodarce regionu skutkujące procesami restrukturyzacji w przedsiębiorstwach dodatkowo potęgowane są przez bierność, niedostateczną świadomość i wiedzę przedsiębiorców w zakresie możliwości wsparcia zwalnianych pracowników. W celu przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia wywołanego procesami adaptacyjnymi i modernizacyjnymi należy umożliwić podejmowanie działań zmierzających do opracowania i realizacji wsparcia dla tego typu osób, m.in. z wykorzystaniem efektywnych instrumentów elastycznego i szybkiego reagowania w przypadku wystąpienia niespodziewanej zmiany gospodarczej w regionie. W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na realizację działań typu <i>outplacement</i> skierowanego do pracowników zagrożonych zwolnieniem oraz będących w okresie wypowiedzenia w związku z prowadzoną w przedsiębiorstwach restrukturyzacją lub reorganizacją, bądź osób zwolnionych z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu. Projekty będą realizowane w oparciu o kryteria minimalnej efektywności zatrudnieniowej. <u>Preferowane będą projekty:</u> Ukierunkowane na osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj. w wieku 50 lat i więcej, z niepełnosprawnościami, o niskich kwalifikacjach zawodowych oraz kobiety. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba osób, które po opuszczeniu Programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie; 2) Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu.
4. Lista wskaźników produktu	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w Programie.

5. Typy projektów	Projekty ukierunkowane na poprawę sytuacji na rynku pracy pracowników przewidzianych do zwolnienia, zagrożonych zwolnieniem lub osób zwolnionych, realizowane w postaci wsparcia typu <i>outplacement</i>, w oparciu o analizę umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez: a) usługi służące indywidualizacji wsparcia oraz pomocy w zakresie określenia ścieżki zawodowej, obejmujące m.in.: i) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania (IPD) - obligatoryjnie, ii) poradnictwo psychologiczne, iii) pośrednictwo pracy, iv) warsztaty lub szkolenia, m.in. w zakresie technik aktywnego poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych, b) usługi służące zdobyciu kwalifikacji i doświadczenia zawodowego wymaganego przez pracodawców, obejmujące m.in.: i) kursy, szkolenia, prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych, ii) studia podyplomowe, iii) staże, praktyki służące nabywaniu lub uzupełnianiu doświadczenia zawodowego oraz rozwojowi praktycznych umiejętności w zakresie wykonywania danego zawodu, c) wsparcie stanowiące zachętę do zatrudnienia, obejmujące m.in.: i) pokrycie kosztów subsydiowania zatrudnienia, ii) dodatek relokacyjny. d) wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy zamierzających otworzyć działalność gospodarczą, obejmujące: i) doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zgodnym z IPD (jako wsparcie uzupełniające do pomocy finansowej), ii) pomoc finansową w formie bezzwrotnej w postaci dotacji na podjęcie działalności gospodarczej, iii) wsparcie pomostowe udzielane w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej.
6. Typ beneficjenta	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) instytucje edukacyjne, 4) szkoły wyższe, 5) IOB, 6) instytucje pomocy i integracji społecznej, 7) instytucje rynku pracy, 8) związki zawodowe, 9) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców, 10) przedsiębiorcy, 11) organizacje pozarządowe, 12) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy osób: 1) osoby zwolnione z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu, 2) pracownicy będący w okresie wypowiedzenia, 3) pracownicy zagrożeni zwolnieniem.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e)	słabiej rozwinięty

regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	18 037 506 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.6. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.6. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie <i>udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: - art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5% wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 5.7. NOWE MIKROPRZEDSIĘBIORSTWA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona trwałość nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstw. Mieszkańcy województwa pomorskiego wyróżniają się na tle kraju skłonnością do podejmowania działalności gospodarczej. Region zajmuje wysoką pozycję wśród województw pod względem podstawowych wskaźników dotyczących przedsiębiorczości. Jednocześnie Pomorze cechuje się wysoką na tle kraju liczbą likwidowanych przedsiębiorstw. Świadczy to o dużej dynamice tworzenia firm. Powstające firmy to w 99% mikroprzedsiębiorstwa. Istotne więc jest, aby wsparcie udzielane w ramach Działania, poprzez swoją jakość i kompleksowość, zapewniało w dłuższej perspektywie trwałą rozwój takich firm, przechodzenie na kolejne etapy zarówno w skali działalności (także zwiększania zatrudnienia), poziomu technicznego (w tym podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników), jak i rozszerzania rynków zbytu (w tym na rynki zagraniczne). Doświadczenia wskazują, iż wspieranie tworzenia nowych firm jest ponadto skuteczną formą aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy, w szczególności znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. W związku z tym wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na powstawanie mikroprzedsiębiorstw poprzez kompleksowe wsparcie w zakresie rozpoczęcia działalności gospodarczej. Wsparcie to obejmować będzie udzielenie środków bezzwrotnych na utworzenie firmy osobom w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia) podejmującym działalność gospodarczą, a także działania wspierające dla tych osób, m.in. pomoc finansową, a także prawną, konsultacje, szkolenia i doradztwo związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej oraz z jej prowadzeniem w początkowej fazie. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) ukierunkowane na tworzenie dodatkowych miejsc pracy, 2) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, 3) realizowane na obszarach o niskim poziomie aktywności gospodarczej, 4) realizowane na obszarach o wysokiej stopie bezrobocia. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.
4. Lista wskaźników produktu	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie (RW).

5. Typy projektów	Projekty ukierunkowane na utworzenie oraz zapewnienie trwałości nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstw, realizowane w postaci kompleksowego wsparcia związanego z rozpoczęciem działalności gospodarczej, przez osoby znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w tym osoby z niepełnosprawnościami (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), w oparciu o analizę umiejętności, predyspozycji i problemów danego uczestnika projektu, w szczególności poprzez: a) wsparcie umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej (jako wsparcie uzupełniające do pomocy finansowej), obejmujące m.in.: i) doradztwo (indywidualne i grupowe), ii) kursy, szkolenia, warsztaty, iii) pomoc prawną, b) wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej w formie bezzwrotnej dotacji, c) wsparcie pomostowe obejmujące m.in.: i) usługi doradczo-szkoleniowe (np.: konsultacje, coaching, mentoring), ii) finansowe wsparcie pomostowe w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej.
6. Typ beneficjenta	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) IOB, 4) instytucje pomocy i integracji społecznej, 5) instytucje rynku pracy, 6) izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców, 7) przedsiębiorcy, 8) organizacje pozarządowe, 9) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby pozostające bez pracy (z wyłączeniem osób przed ukończeniem 30 roku życia), należące co najmniej do jednej z poniższych grup: – osoby w wieku 50 lat i więcej, – kobiety, – osoby z niepełnosprawnościami, – osoby długotrwale bezrobotne, – osoby o niskich kwalifikacjach.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty
	18 037 506 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Przedsięwzięcia prowadzone w ramach Działania 5.7. <i>Nowe mikroprzedsiębiorstwa</i> mają charakter komplementarny do interwencji w ramach Działania 2.1. <i>Inwestycje podstawowe i profilowane – wsparcie pozadotacyjne</i> i Poddziałania 2.2.1. <i>Inwestycje profilowane – wsparcie dotacyjne</i> w zakresie wsparcia mikroprzedsiębiorstw.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 5.7. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 5.7. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: - art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5% wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 200 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.6. OŚ PRIORYTETOWA 6 INTEGRACJA

OP odpowiada na wyzwania dotyczące podniesienia poziomu aktywności społecznej i zawodowej poprzez ukierunkowanie wsparcia na aktywizację społeczno-zawodową osób i rodzin dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, usługi społeczne i podmioty ekonomii społecznej.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost zatrudnienia wśród osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
- 2) Upowszechnienie korzystania z usług społecznych wśród osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym.
- 3) Wzrost zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cele operacyjne:
 - a. Wysoki poziom zatrudnienia,
 - b. Wysoki poziom kapitału społecznego,
- 2) RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej *Aktywni Pomorzanie*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Wzrost szans na zatrudnienie dla osób dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, Priorytety:
 - a. Aktywna integracja społeczna, w tym indywidualizacja oraz kompleksowość wsparcia,
 - b. Integracja usług różnych służb publicznych na rzecz włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa,
 - c. Wsparcie ekonomii społecznej i miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych,

Cel szczegółowy: Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług publicznych, Priorytety:

 - a. Wsparcie jakości i dostępu do niedrogich usług publicznych,
 - b. Wsparcie osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem z wykorzystaniem usług niestacjonarnych (deinstytucjonalizacja usług publicznych), a także

Cel szczegółowy: Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane, Priorytet: Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów.
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, Inicjatywa Przewodnia: Europejski program walki z ubóstwem,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Zwiększanie współczynnika aktywności zawodowej poprzez poprawę polityki w dziedzinie zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji, Kierunek działania: Integracja najstabszych grup społecznych na rynku pracy.

Charakter osi	standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Społeczny
	114 306 948 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 6.1. AKTYWNA INTEGRACJA
	PODDZIAŁANIE 6.1.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA - MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 6.1.2. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO-ZAWODOWA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. W regionie występują obszary charakteryzujące się wysokim udziałem dochodów z pomocy społecznej w budżetach gospodarstw domowych – są to zarówno obszary wiejskie, jak i zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary miejskie. Szczególnie niepokojący jest wysoki odsetek rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Rodziny te dotknięte są najczęściej, obok ubóstwa, długotrwałym bezrobociem, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz problemami uzależnień i przemocy domowej. Poprawie tej sytuacji nie sprzyja istniejący system wsparcia, którego efektywność jest ograniczana przez niewystarczające stosowanie metody środowiskowej w pracy socjalnej. Osoby zaliczone do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym wymagają kompleksowego wsparcia i stworzenia warunków niezbędnych do integracji ze społeczeństwem. Możliwe jest to m.in. poprzez działania zmierzające do kształcenia umiejętności w zakresie pełnienia ról społecznych, wspierania samodzielności oraz zdobywania i aktualizacji kwalifikacji zawodowych. Doświadczenia wskazują, iż dla podniesienia skuteczności interwencji niezbędne jest udzielanie zindywidualizowanego wsparcia, uwzględniającego sytuację całej rodziny, angażującego we współpracę różne instytucje działające na rzecz integracji i pomocy społecznej, rynku pracy oraz pracodawców. W związku z tym interwencja w ramach Działania realizowana będzie poprzez wdrażanie kompleksowych i zindywidualizowanych (zarówno w zakresie diagnozy potrzeb osób objętych wsparciem, jak i prowadzonych działań) programów aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, przy wykorzystaniu instrumentów aktywizacji zawodowej, społecznej i edukacyjnej. Projekty w ramach Działania będą realizowane w oparciu o kryterium minimalnej efektywności społeczno-zatrudnieniowej. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, realizowane we współpracy instytucji integracji i pomocy społecznej z instytucjami rynku pracy i/lub organizacjami pozarządowymi/podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi, 2) realizowane w partnerstwie z pracodawcami/przedsiębiorcami, 3) prowadzące do zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwach społecznych, 4) ukierunkowane na osoby z niepełnosprawnościami, 5) wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat, 6) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, 7) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach: 1) ponadprzeciętnego poziomu wykluczenia społecznego, tj. charakteryzujących się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie dochodów własnych gmin per capita, odsetka bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz odsetka gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną, 2) zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarach miejskich (dotyczy wyłącznie projektów komplementarnych do interwencji prowadzonej w ramach Działania 8.1 i 8.2 w zakresie kompleksowej rewitalizacji). PODDZIAŁANIE 6.1.1. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO- ZAWODOWA - MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 6.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania. Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:

	Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartuzi, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo. Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziału 5.1.1. i 5.2.1., realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.
	PODDZIAŁANIE 6.1.2. AKTYWIZACJA SPOŁECZNO- ZAWODOWA Poddziałanie 6.1.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek); 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu; 3) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu Programu.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie (RW); 2) Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie.
5. Typy projektów	Typy projektów wspólne dla Poddziału: 1) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez wdrażanie kompleksowych programów aktywizacji społeczno-zawodowej skierowanych do osób, rodzin, środowisk lub lokalnych społeczności, w oparciu o ścieżkę reintegracji stworzoną indywidualnie dla każdego uczestnika wsparcia, z wykorzystaniem usług aktywnej integracji o charakterze: a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności, obejmujących m.in.: i) poradnictwo psychologiczne lub psychospołeczne, ii) warsztaty terapeutyczne kształtujące umiejętności osobiste, iii) poradnictwo prawne i obywatelskie, iv) wsparcie środowiskowe (np.: animacja pracy, asysta, streetworking), v) pracę socjalną w przypadku projektów realizowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru lub zmiany zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, obejmujących m.in.: i) kursy, szkolenia, ii) poradnictwo zawodowe, iii) pośrednictwo pracy, iv) staże, v) zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców, vi) subsydiowane zatrudnienie, vii) usługi, w tym asystenckie pomagające uzyskać lub utrzymać zatrudnienie w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, wyłącznie w powiązaniu z usługami o charakterze zawodowym, wskazanymi w pkt b), obejmujących m.in.: i) skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych, ii) zajęcia ukierunkowane na rozwój zainteresowań i aspiracji edukacyjnych, iii) usługi wspierające aktywizację edukacyjną (np. poprzez brokera edukacyjnego). 2) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób z niepełnosprawnościami, poprzez poprawę dostępu do usług reintegracji zawodowej i społecznej świadczonych przez Centra Integracji Społecznej (CIS), Kluby Integracji Społecznej (KIS), realizowane w oparciu o kompleksowe usługi aktywnej integracji poprzez: a) tworzenie miejsc aktywizacji w nowoutworzonych podmiotach, b) wsparcie nowych uczestników w istniejących podmiotach.

	3) Projekty ukierunkowane na zwiększenie zatrudnienia osób z niepełnosprawnościami, poprzez poprawę dostępu do usług rehabilitacji zawodowej i społecznej, realizowane w ramach działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) obejmujące: a) wsparcie nowych uczestników w istniejących WTZ usługami aktywnej integracji, b) wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą, wzbogaconą o usługi aktywnej integracji, w szczególności o charakterze zawodowym. 4) Profilaktyka wykluczenia społecznego przy wykorzystaniu środowiskowych form aktywizacji społecznej, skierowana przede wszystkim do dzieci i młodzieży, wyłącznie jako wsparcie towarzyszące, niezbędne do aktywizacji osób i rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym – jako uzupełnienie działań wskazanych w typie projektu nr 1 lub 2 lub 3.	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 6.1.1.	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) instytucje pomocy i integracji społecznej, 4) podmioty prowadzące: centra integracji społecznej/kluby integracji społecznej/warsztaty terapii zajęciowej, 5) instytucje resocjalizacyjne, 6) instytucje opiekuńczo-wychowawcze, 7) instytucje rynku pracy, 8) związki zawodowe, 9) organizacje pozarządowe, 10) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 11) instytucje edukacyjne, 12) szkoły wyższe, 13) instytucje kultury, 14) kluby sportowe, 15) ROT/LOT z obszaru objętego mechanizmem ZIT.
	Poddziałanie 6.1.2.	Beneficjentami w szczególności są: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) instytucje pomocy i integracji społecznej, 4) podmioty prowadzące: centra integracji społecznej/kluby integracji społecznej/warsztaty terapii zajęciowej, 5) instytucje resocjalizacyjne, 6) instytucje opiekuńczo-wychowawcze, 7) instytucje rynku pracy, 8) związki zawodowe, 9) organizacje pozarządowe, 10) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 11) instytucje edukacyjne, 12) szkoły wyższe, 13) instytucje kultury, 14) kluby sportowe, 15) ROT/LOT.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 6.1.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są: - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny, - otoczenie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.
	Poddziałanie 6.1.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są: - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich

		rodziny, - otoczenie osób i rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.1.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ³⁷
	Poddziałanie 6.1.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 6.1.	74 299 516 EUR
	Poddziałanie 6.1.1.	14 859 903 EUR
	Poddziałanie 6.1.2.	59 439 613 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Przedsięwzięcia prowadzone w ramach Działania 6.1. <i>Aktywna integracja</i> mają bezpośrednie powiązanie z interwencją w ramach OP 5. <i>Zatrudnienie</i> (szczególnie w odniesieniu do interwencji planowanej w ramach Działania 5.1. <i>Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – projekty Powiatowych Urzędów Pracy</i> i Działania 5.2. <i>Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy</i>). W tym zakresie realizowane będą skoordynowane działania instytucji pomocy i integracji społecznej oraz instytucji rynku pracy na rzecz zapewnienia kompleksowości wsparcia, w szczególności poprzez współpracę przy tworzeniu Indywidualnych Planów Działania dla uczestników projektów realizowanych w ramach niniejszego Działania. W ramach Działania 6.1. <i>Aktywna integracja</i> i OP 8 <i>Konwersja</i> w zakresie kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarów miejskich obligatoryjne jest zastosowanie formuły projektu zintegrowanego. Działanie 6.1. <i>Aktywna integracja</i> ma charakter nadrzędny w stosunku do działań infrastrukturalnych realizowanych w OP 8 <i>Konwersja</i>. W ww. zakresie realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia uzgodnione pomiędzy IZ RPO WP a miastami uprawnionymi do wsparcia. Wsparcie w ramach Działania 6.1. <i>Aktywna integracja</i> jest również komplementarne z interwencją Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.1.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 6.1.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 6.1.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>. Dodatkowo w ocenie projektów w ramach Poddziałania 6.1.1. bierze udział Instytucja Pośrednicząca – Związek ZIT.
	Poddziałanie 6.1.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Uzupełniająco dopuszcza się także tryb pozakonkursowy o charakterze wdrożeniowym (przedsięwzięcia dotyczące realizacji zadań należących do wskazanych prawem podmiotów publicznych). Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

³⁷ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 6.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 6.1. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie <i>udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: - art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 6.2. USŁUGI SPOŁECZNE PODDZIAŁANIE 6.2.1. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH - MECHANIZM ZIT PODDZIAŁANIE 6.2.2. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona liczba trwałych miejsc świadczenia usług społecznych. Z uwagi na oczekiwane następstwa procesów demograficznych, migracyjnych, społecznych i kulturowych (starzenie się społeczeństwa, zmniejszona dzietność, rozpad więzi rodzinnych i zmiana modelu rodziny), konieczne jest zintensyfikowanie działań na rzecz rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, których odsetek w regionie jest relatywnie wysoki. Rodziny te dotknięte są najczęściej, obok ubóstwa, długotrwałym bezrobociem, trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi oraz problemami uzależnień i przemocy domowej. Problemy te dotyczą również rodzin z osobami niesamodzielnymi, tj. w szczególności starszymi i z niepełnosprawnościami. Na aktywizację społeczną osób niesamodzielnych negatywnie wpływa niedobór zróżnicowanych i spersonalizowanych form wsparcia o charakterze samopomocowym, dziennym i całodobowym, pozwalających na ich jak najdłuższe pozostawanie w środowisku domowym oraz aktywizację zawodową osób, które z racji tworzenia z nimi wspólnego gospodarstwa domowego bądź połączenia więzami rodzinnymi, pełnią nad nimi opiekę.

	W związku z tym interwencja w ramach Działania realizowana będzie poprzez inicjatywy w zakresie rozwoju zdeinstytucjonalizowanych, spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych, adresowanych w głównej mierze do rodzin zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, jak również wspierać będzie rozwój usług w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielnych, w tym przewlekle chorych. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) partnerskie, realizowane przez organizacje pozarządowe we współpracy z instytucjami integracji i pomocy społecznej i/lub podmiotami ekonomii społecznej/przedsiębiorstwami społecznymi, 2) kompleksowe, o ponadlokalnej skali oddziaływania, 3) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, 4) wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat, 5) zapewniające trwałość efektów poprzez utrzymanie przez beneficjentów wspartych w ramach projektów miejsc świadczenia usług społecznych w liczbie odpowiadającej faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na tego typu usługi co najmniej przez okres odpowiadający okresowi realizacji projektu, 6) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa z preferencją projektów realizowanych na obszarach: 1) ponadprzeciętnego poziomu wykluczenia społecznego, tj. charakteryzujących się niekorzystnymi wskaźnikami w zakresie dochodów własnych gmin <i>per capita</i>, odsetka bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym oraz odsetka gospodarstw domowych objętych pomocą społeczną, zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarach miejskich (dotyczy wyłącznie projektów komplementarnych do interwencji prowadzonej w ramach Działania 8.1. i 8.2. w zakresie kompleksowej rewitalizacji). PODDZIAŁANIE 6.2.1. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH - MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 6.2.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania. Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne: Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartusy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przdokowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo. Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 6.1.1 realizowane projekty będą obejmowały cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski. PODDZIAŁANIE 6.2.2. ROZWÓJ USŁUG SPOŁECZNYCH Poddziałanie 6.2.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla całego Działania.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba wspartych w Programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu; 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu Programu.
4. Lista wskaźników produktu	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w Programie.
5. Typy projektów	Typy projektów wspólne dla Poddziałania: 1) Projekty ukierunkowane na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych, spersonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych, świadczonych w lokalnej społeczności, skierowanych do osób o różnym stopniu niesamodzielności, w szczególności do seniorów, osób z niepełnosprawnościami i z chorobami przewlekłymi oraz ich opiekunów w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, poprzez:

	a) rozwój usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych oraz usług asystenckich dla osób z niepełnosprawnościami, w tym prowadzonych w miejscu zamieszkania, obejmujących m.in.: i) tworzenie miejsc opieki w istniejących lub nowotworzonych ośrodkach zapewniających opiekę dzienną lub całodobową, w tym miejsc opieki krótkoterminowej w zastępstwie osób na co dzień opiekujących się osobami niesamodzielnymi, ii) usługi dziennych opiekunów, asystentów osób z niepełnosprawnościami, wolontariat opiekuńczy, pomoc sąsiedzka i inne formy samopomocowe, iii) rozwój usług opiekuńczych w oparciu o nowoczesne technologie, np. teleopieka, aktywizacja środowisk lokalnych w celu tworzenia społecznych (sąsiedzkich) form samopomocy przy wykorzystaniu nowych technologii, b) rozwój usług w zakresie wsparcia i aktywizacji społecznej osób niesamodzielnych, wyłącznie jako element kompleksowych projektów dotyczących usług asystenckich lub opiekuńczych obejmujący m.in.: i) tworzenie międzysektorowych zespołów opieki nad osobami z chorobami przewlekłymi, ii) kształcenie kadr opieki nad osobami niesamodzielnymi, iii) usługi zwiększające mobilność, autonomię i bezpieczeństwo osób niesamodzielnych (np.: likwidowanie barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, sfinansowanie wypożyczenia sprzętu niezbędnego do opieki nad osobami niesamodzielnymi lub zwiększającego ich samodzielność, dowożenie posiłków, przewóz do miejsca pracy lub ośrodka wsparcia). c) działania wspierające opiekunów faktycznych w opiece nad osobami niesamodzielnymi obejmujące m.in.: i) kształcenie, w tym szkolenie i zajęcia praktyczne oraz wymianę doświadczeń dla opiekunów faktycznych, zwiększających ich umiejętności w zakresie opieki nad osobami niesamodzielnymi, ii) poradnictwo, w tym psychologiczne oraz pomoc w uzyskaniu informacji umożliwiających poruszanie się po różnych systemach wsparcia, z których korzystanie jest niezbędne dla sprawowania wysokiej jakości opieki i odciążenia opiekunów faktycznych, iii) tworzenie miejsc krótkookresowego pobytu w zastępstwie za opiekunów faktycznych w formie pobytu całodobowego lub dziennego, iv) sfinansowanie usługi asystenckiej lub usługi opiekuńczej w celu umożliwienia opiekunom faktycznym funkcjonowania społecznego, zawodowego lub edukacyjnego, d) działania na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej opiekunów osób niesamodzielnych jako wsparcie towarzyszące w kompleksowych projektach dotyczących usług asystenckich lub opiekuńczych. 2) Projekty ukierunkowane na zwiększenie dostępu do zdeinstytucjonalizowanych i zintegrowanych usług społecznych w zakresie wsparcia rodziny (w tym rodziny wielodzietnej) i pieczy zastępczej, w szczególności świadczonych w lokalnej społeczności, w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, potrzeb³⁸, poprzez: a) rozwój usług wspierających rodzinę w prawidłowym pełnieniu jej funkcji, w tym działań profilaktycznych mających ograniczyć umieszczanie dzieci w pieczy zastępczej, obejmujące m.in.: i) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne i rodzinne, ii) terapię i mediacje, iii) warsztaty umiejętności rodzicielskich, iv) wsparcie opiekuńcze i specjalistyczne, v) pomoc prawną, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego, vi) organizację grup wsparcia i grup samopomocowych mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji rodzin, vii) działania profilaktyczne w postaci pomocy w opiece i wychowaniu dzieci w ramach placówek wsparcia dziennego, o których mowa w art. 9 pkt 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 o wsparciu rodziny i pieczy zastępczej prowadzonych w formach: opiekuńczej, specjalistycznej oraz pracy podwórkowej, w tym zarówno tworzenie nowych
--	---

³⁸ Zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 Nr 149 poz. 887).

	placówek wsparcia dziennego jak również wsparcie istniejących, pod warunkiem zwiększenia liczby uczestników lub rozszerzenia oferty wsparcia, viii) wspieranie rodzin w organizacji czasu wolnego, ix) wzmacnianie środowiskowych form aktywizacji rodziny, w ramach profilaktyki wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży (m.in. asystent rodziny, rodziny wspierające, lokalne grupy wsparcia rodziny), b) wspieranie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej obejmujące działania prowadzące do powstawania rodzinnych form pieczy zastępczej, obejmujące m.in.: i) kształcenie kandydatów na rodziny zastępcze, prowadzących rodzinne domy dziecka i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego, ii) doskonalenie kompetencji osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą. 3) Rozwój usług wspierających osoby objęte pieczą zastępczą, w tym osoby usamodzielniane z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb, z wykorzystaniem usług aktywnej integracji³⁹, o charakterze: a) społecznym, których celem jest przywrócenie lub wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności, samodzielności i aktywności, obejmujących m.in.: i) poradnictwo psychologiczne i psychospołeczne, ii) warsztaty terapeutyczne kształtujące umiejętności osobiste, iii) poradnictwo prawne i obywatelskie, iv) wsparcie środowiskowe (np.: animacja pracy, asysta, streetworking), v) pracę socjalną w przypadku projektów realizowanych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, b) zawodowym, których celem jest pomoc w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru zawodu, wyposażenie w kompetencje i kwalifikacje zawodowe oraz umiejętności pożądane na rynku pracy, obejmujących m.in.: i) kursy, szkolenia, ii) poradnictwo zawodowe, iii) pośrednictwo pracy, iv) staże, v) zajęcia reintegracji zawodowej u pracodawców, vi) subsydiowane zatrudnienie, vii) usługi, w tym asystenckie pomagające uzyskać lub utrzymać zatrudnienie w szczególności w początkowym okresie zatrudnienia, c) edukacyjnym, których celem jest wzrost poziomu wykształcenia lub jego dostosowanie do potrzeb rynku pracy, wyłącznie w powiązaniu z usługami o charakterze zawodowym wskazanych w pkt b), obejmujących m.in.: i) skierowanie i sfinansowanie zajęć szkolnych, związanych z uzupełnieniem wykształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym lub policealnym oraz kosztów z nimi związanych, ii) zajęcia o charakterze dydaktyczno-terapeutycznym ukierunkowane na rozwój zainteresowań i aspiracji edukacyjnych, iii) usługi wspierające aktywizację edukacyjną (np. poprzez brokera edukacyjnego).	
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 6.2.1.	Beneficjentami w szczególności są: 1) organizacje pozarządowe, 2) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 3) instytucje pomocy i integracji społecznej, 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 5) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 6) instytucje wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, 7) instytucje resocjalizacyjne, 8) instytucje opiekuńczo-wychowawcze, 9) ROT/LOT z obszaru objętego mechanizmem ZIT.

³⁹ Zgodnie z ustawą z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2011 Nr 149 poz. 887).

	Poddziałanie 6.2.2.	Beneficjentami w szczególności są: 1) organizacje pozarządowe, 2) podmioty ekonomii społecznej/ przedsiębiorstwa społeczne, 3) instytucje pomocy i integracji społecznej, 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 5) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 6) instytucje wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej, 7) instytucje resocjalizacyjne, 8) instytucje opiekuńczo-wychowawcze, 9) ROT/LOT.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 6.2.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny, w tym przede wszystkim: – seniorzy, – osoby z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, – dzieci i młodzież, – opiekunowie osób zależnych, – kandydaci oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, – usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej. z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.
	Poddziałanie 6.2.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich rodziny, w tym przede wszystkim: – seniorzy, – osoby z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi, – dzieci i młodzież, – opiekunowie osób zależnych, – kandydaci oraz osoby sprawujące rodzinną pieczę zastępczą, – usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.2.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁴⁰
	Poddziałanie 6.2.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 6.2.	25 147 529 EUR
	Poddziałanie 6.2.1.	5 029 506 EUR
	Poddziałanie 6.2.2.	20 118 023 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 6.2. <i>Usługi społeczne</i> i OP 8 <i>Konwersja</i> w zakresie kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych przestrzennie i społecznie obszarów miejskich obligatoryjne jest zastosowanie formuły projektu zintegrowanego, Działanie 6.2. <i>Usługi społeczne</i> ma charakter nadrzędny w stosunku do działań infrastrukturalnych realizowanych w OP 8 <i>Konwersja</i>. W ww. zakresie realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia uzgodnione pomiędzy IZ RPO WP a miastami uprawnionymi do wsparcia.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.2.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 6.2.2.	nie dotyczy

⁴⁰ Powołana na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 6.2.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>. Dodatkowo w ocenie projektów w ramach Poddziałania 6.2.1. bierze udział Instytucja Pośrednicząca – Związek ZIT.
	Poddziałanie 6.2.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Przewiduje się możliwość realizacji projektów grantowych. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 6.2. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> wynosi 20% wartości dofinansowania UE, przy czym wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 20% kosztów kwalifikowalnych projektu. Jednocześnie, limit ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość środków trwałych zakupionych w ramach kosztów bezpośrednich wynosi maksymalnie 10% wydatków kwalifikowalnych, przy czym wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 20% kosztów kwalifikowalnych projektu. Jednocześnie, limit ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 6.2. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.	
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z	

i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<i>Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> (Dz. U. poz. 1073) wydanego w oparciu o: – art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 50 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 6.3. EKONOMIA SPOŁECZNA
	PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ
	PODDZIAŁANIE 6.3.3. KOORDYNACJA ROZWOJU SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone zatrudnienie w podmiotach ekonomii społecznej.
	PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ
	Pomorze nie odbiega pod względem liczby podmiotów ekonomii społecznej od średniej krajowej, jednakże w porównaniu do danych z innych krajów europejskich wskaźnik ilościowy dla regionu jest bardzo niski. Jednocześnie charakterystyczne dla województwa pomorskiego jest duże zróżnicowanie terytorialne w liczbie działających podmiotów ekonomii społecznej. Tę niekorzystną dla regionu sytuację podtrzymuje ograniczony zakres kompleksowego i systemowego wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, przejawiający się głównie udzielaniem pomocy o instytucjonalnie rozproszonym charakterze. Niepokojący jest w szczególności brak stabilnych podstaw finansowych tych podmiotów.
	Poważną barierą dla sektora ekonomii społecznej w województwie pomorskim jest również uzależnienie od środków publicznych, brak powiązań ze sferą biznesu, słaba promocja, brak dobrych praktyk oraz niski poziom wiedzy i świadomości dotyczący funkcjonowania tego typu podmiotów. W efekcie, poziom zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej jest wciąż niezadowalający. Ponadto doświadczenia wskazują, iż działania na rzecz ww. sektora podejmowane w formie rozproszonych, punktowych, doraźnych projektów, realizowanych przez mało doświadczonych merytorycznie podmioty charakteryzowały się niedostateczną kompleksowością i trwałością.
	W związku z tym interwencja w ramach Działania koncentrować się będzie na realizacji kompleksowych usług na rzecz rozwoju sektora ekonomii społecznej, głównie przy wykorzystaniu potencjału ośrodków wspierających ekonomię społeczną. W tym zakresie realizowane będą wyłącznie projekty skutkujące wzrostem zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej.
	<u>Preferowane będą projekty:</u>
	1) partnerskie, realizowane we współpracy z IOB,
	2) kompleksowe, o co najmniej powiatowej skali oddziaływania,
	3) skutkujące wzrostem zatrudnienia w podmiotach ekonomii społecznej osób wykluczonych i zagrożonych wykluceniem społecznym (w tym przede wszystkim osób z niepełnosprawnościami),
	4) uzgodnione w ramach ZPT.
	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u>
	Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.
	PODDZIAŁANIE 6.3.1. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ – MECHANIZM ZIT
	W ramach Poddziałania 6.3.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla Poddziałania 6.3.1. i 6.3.2.
	Obszar realizacji ZIT dla OMT stanowią następujące jednostki terytorialne:
	Gminy miast: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Hel, Jastarnia, Pruszcz Gdański, Puck, Reda, Rumia, Tczew, Wejherowo, Władysławowo, a także gminy: Cedry Wielkie, Kartusy, Kolbudy, Kosakowo, Luzino, Pruszcz Gdański, Przywidz, Pszczółki, Przodkowo, Puck, Somonino, Stegna, Suchy Dąb, Szemud, Tczew, Trąbki Wielkie, Wejherowo, Żukowo.
	Z uwagi na specyfikę interwencji oraz jej komplementarność z interwencją planowaną w ramach Poddziałania 6.1.1. i 6.1.2., realizowane projekty mogą obejmować cały obszar następujących powiatów: miasto Gdańsk, miasto Gdynia, miasto Sopot, powiat gdański, powiat pucki, powiat tczewski, powiat wejherowski, powiat kartuski, powiat nowodworski.
	PODDZIAŁANIE 6.3.2. PODMIOTY EKONOMII SPOŁECZNEJ
	Poddziałanie 6.3.2. realizowane będzie poza mechanizmem ZIT, zgodnie z zakresem interwencji wspólnym dla Poddziałania 6.3.1. i 6.3.2.
	PODDZIAŁANIE NR 6.3.3. KOORDYNACJA ROZWOJU SEKTORA EKONOMII SPOŁECZNEJ
	Trwały i dostosowany do potrzeb różnych grup odbiorców system koordynacji wsparcia jest najważniejszym elementem warunkującym rozwój ekonomii społecznej w województwie pomorskim. Zbudowany w partnerstwie, przy wykorzystaniu sprawdzonych kanałów

	komunikacyjnych, pozwoli efektywnie wspierać podmioty ekonomii społecznej i ich otoczenie. PES wymagają stabilnego i kompleksowego systemu wsparcia, który szybko i elastycznie dopasowuje się do zmieniających się warunków społeczno - ekonomicznych oraz do ich specyficznych potrzeb. Głównymi elementami budowanego systemu wsparcia są Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, odpowiedzialny za projektowanie i inicjowanie działań koordynująco - monitorujących realizowanych w ramach Poddziałania. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Projekty realizowane będą na obszarze całego województwa.	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych; 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek).	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 6.3.1. Poddziałanie 6.3.2.	1) Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem; 2) Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie.
	Poddziałanie 6.3.3.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem.
5. Typy projektów	Poddziałanie 6.3.1. Poddziałanie 6.3.2.	Typy projektów wspólne dla Poddziałania: Projekty ukierunkowane na wzrost zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, realizowane wyłącznie przez akredytowane Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej (OWES), w oparciu o diagnozę sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, potrzeb poprzez łączne zastosowanie następujących typów usług : a) usługi animacji lokalnej, w tym w szczególności: i) usługi wspierające rozwój partnerstwa lokalnego na rzecz ekonomii społecznej, ii) tworzenie grup inicjatywnych w zakresie przedsiębiorczości społecznej, iii) wyszukiwanie i wspieranie lokalnych liderów w zakresie przedsiębiorczości społecznej, b) usługi rozwoju ekonomii społecznej (usługi inkubacyjne), w tym w szczególności: i) usługi służące nabyciu wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia, prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstwa społecznego, w szczególności związanych ze sferą ekonomiczną funkcjonowania przedsiębiorstwa społecznego (m.in. szkolenia, warsztaty, doradztwo, mentoring, coaching, tutoring, współpraca, wizyty studyjne itp.), ii) usługi służące nabyciu i rozwijaniu kompetencji i kwalifikacji zawodowych potrzebnych do pracy w przedsiębiorstwie społecznym (adekwatnie do potrzeb i roli danej osoby w przedsiębiorstwie społecznym), iii) wsparcie w postaci bezzwrotnych środków (dotacji) na tworzenie nowych miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych, iv) wsparcie pomostowe w formie finansowej lub w formie zindywidualizowanych usług (m.in. szkoleń, warsztatów, doradztwa, mentoringu, coachingu itp.), służące uzyskaniu stabilności funkcjonowania i przygotowaniu do w pełni samodzielnego funkcjonowania po zakończeniu procesu inkubacji. c) usługi wsparcia istniejących podmiotów ekonomii społecznej, służące ich profesjonalizacji, obejmujące m.in.: i) umożliwienie dostępu do usług specjalistycznych m.in. prawnych, księgowych, marketingowych, ii) doradztwo, w tym doradztwo biznesowe, iii) zwiększenie konkurencyjności produktów przedsiębiorczości społecznej.

	Poddziałanie 6.3.3.	Projekty ukierunkowane na zwiększenie skuteczności koordynacji prowadzonej w regionie interwencji w zakresie wsparcia rozwoju sektora ekonomii społecznej, realizowane poprzez: a) tworzenie regionalnych sieci współpracy OWES i regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, obejmujące m.in.: i) organizowanie spotkań umożliwiających wymianę informacji na temat podejmowanych działań, postępów i problemów w realizacji wsparcia, stosowanych rozwiązań i metod pracy itp., ii) agregowanie informacji na temat działalności OWES i wyników ich pracy na poziomie całego regionu, iii) uspoźnianie i synchronizowanie działań ukierunkowanych na rozwój ekonomii społecznej w regionie, iv) tworzenie regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej (klastry, franczyzy) oraz włączanie podmiotów ekonomii społecznej w istniejące na poziomie regionalnym organizacje branżowe (sieci, klastry), v) tworzenie regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), mających umożliwić wzajemne uczenie się i wymianę informacji oraz wsparcie tych podmiotów w osiągnięciu standardów usług, b) inicjowanie współpracy jednostek systemu pomocy społecznej, podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym, OWES dla zwiększenia synergii działań podejmowanych przez te podmioty w procesie aktywizacji osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i wzrostu zatrudnienia w sektorze ekonomii społecznej, między innymi w celu zapewnienia ciągłości procesu reintegracyjnego, a także współpracy ww. podmiotów z instytucjami edukacyjnymi, szkołami wyższymi, instytucjami rynku pracy, pracodawcami/przedsiębiorcami w szczególności w celu zwiększenia liczby staży i praktyk w podmiotach ekonomii społecznej i przedsiębiorstwach, c) budowanie powiązań pomiędzy nauką, biznesem i ekonomią społeczną na poziomie regionalnym w celu nawiązania stałej współpracy, poprzez organizację: i) spotkań, ii) warsztatów, iii) doradztwa, iv) wymiany informacji, d) organizacja przedsięwzięć służących zwiększaniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług oraz wspieranie sprzedaży produktów i usług świadczonych przez podmioty ekonomii społecznej na poziomie regionalnym, poprzez organizację: i) targów ekonomii społecznej, ii) sprzedaży produktów i usług podmiotów ekonomii społecznej za pomocą jednego regionalnego portalu, e) rozwój współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami lokalnymi, w szczególności podmiotami ekonomii społecznej, w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych/społecznie odpowiedzialnych zamówień publicznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej, poprzez organizację: i) spotkań, ii) wymiany informacji, iii) dobrych praktyk, iv) doradztwa, f) zapewnienie funkcjonowania Wojewódzkiego Zespołu ds. Ekonomii Społecznej obejmujące m.in.: i) organizowanie jego prac, ii) tworzenie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie, g) koordynację wdrażania Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej obejmującą:
--	---------------------	--

		i) wyznaczanie kierunków rozwoju ekonomii społecznej w regionie, ii) reprezentowanie interesów sektora ekonomii społecznej na poziomie regionalnym oraz włączenie ekonomii społecznej do strategii rozwoju województwa w obszarach związanych z rynkiem pracy, integracją społeczną, rozwojem przedsiębiorczości oraz innowacji, rozwojem usług użyteczności publicznej oraz innymi priorytetami, w ramach których jest możliwy regionalny rozwój ekonomii społecznej, iii) aktualizacje Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 6.3.1.	Beneficjentami w szczególności są: 1) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 2) organizacje pozarządowe, 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 4) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 5) instytucje pomocy i integracji społecznej z obszaru objętego mechanizmem ZIT.
	Poddziałanie 6.3.2.	Beneficjentami w szczególności są: 1) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 2) organizacje pozarządowe, 3) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 4) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 5) instytucje pomocy i integracji społecznej.
	Poddziałanie 6.3.3.	jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 6.3.1.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy podmiotów i osób: 1) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 2) podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych, 3) osoby fizyczne (w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym), z obszaru realizacji mechanizmu ZIT.
	Poddziałanie 6.3.2.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy podmiotów i osób: 1) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 2) podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o spółdzielniach socjalnych, 3) osoby fizyczne (w szczególności osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym).
	Poddziałanie 6.3.3.	Ostatecznymi odbiorcami wsparcia są następujące grupy podmiotów: 1) Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.3.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁴¹
	Poddziałanie 6.3.2.	nie dotyczy
	Poddziałanie 6.3.3.	nie dotyczy
9. Kategoria(e)	słabiej rozwinięty	

⁴¹ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Działanie 6.3.	14 859 903 EUR
	Poddziałanie 6.3.1.	4 457 971 EUR
	Poddziałanie 6.3.2.	9 401 932 EUR
	Poddziałanie 6.3.3.	1 000 000 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Przedsięwzięcie realizowane w ramach Poddziałania 6.3.3. ma bezpośrednie powiązanie z interwencją w ramach Poddziałania 6.3.1. i 6.3.2. W tym zakresie realizowane są działania na rzecz rozwoju stabilnego i kompleksowego systemu wsparcia podmiotów ekonomii społecznej, którego głównymi elementami są Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, odpowiedzialny za projektowanie i inicjowanie działań koordynująco - monitorujących realizowanych w ramach Poddziałania 6.3.3.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.3.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 6.3.2.	nie dotyczy
	Poddziałanie 6.3.3.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 6.3.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>. Dodatkowo w ocenie projektów w ramach Poddziałania 6.3.1 bierze udział Instytucja Pośrednicząca – Związek ZIT.
	Poddziałanie 6.3.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
	Poddziałanie 6.3.3.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym. Projekt, z uwagi na strategiczne znaczenie dla regionu, będzie realizowany przez wyodrębnioną komórkę IZ RPO WP realizującą zadania w zakresie regionalnej polityki społecznej, zgodnie z założeniami Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej oraz Wojewódzkiego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 6.3. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Wydatki obejmują wyłącznie: - zakup nieruchomości, - zakup infrastruktury, przy czym przez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku, - dostosowanie lub adaptację (prace remontowo-wykończeniowe) budynków i pomieszczeń. Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, przy czym wydatki w ramach <i>cross-financingu</i> nie mogą przekroczyć 10% kwoty dofinansowania UE.	

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może łącznie przekroczyć 10% kosztów kwalifikowalnych projektu.	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 6.3. w projektach, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR obligatoryjne jest rozliczanie wydatków w oparciu o uproszczone formy, tj.: - kwoty ryczałtowe, - stawki jednostkowe. Zastosowanie danej formy jest każdorazowo uzależnione od decyzji IZ RPO WP. Bez względu na wartość projektu, w przypadku rozliczania w projekcie kosztów pośrednich obligatoryjnie stosowane są stawki ryczałtowe. Zasady stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków określone są w <i>Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020</i>.	
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie <i>udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</i> (Dz. U. poz. 1073), wydanego w oparciu o: - art. 18, 31, 32, 33 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), - rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. <i>w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).	
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.	
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 6.3.1. Poddziałanie 6.3.2.	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 95%, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
	Poddziałanie 6.3.3.	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 6.3.1. Poddziałanie 6.3.2.	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 5% wartości projektu pomniejszonej o wartość dotacji na tworzenie nowych miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej, przy czym poziom ten będzie każdorazowo uzależniony od decyzji IZ RPO WP.
	Poddziałanie 6.3.3.	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 15% wydatków kwalifikowanych projektu.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.	

23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.7. OŚ PRIORYTETOWA 7 ZDROWIE

OP odpowiada na wyzwania dotyczące poprawy stanu zdrowia, dla lepszego wykorzystania potencjału wynikającego z wydłużania się życia poprzez inwestycje w zasoby ochrony zdrowia oraz systemy informatyczne i telemedyczne w podmiotach systemu zdrowia.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Poprawa dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych i wdrożenie interoperacyjnych systemów informatycznych w jednostkach systemu zdrowia.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

w zakresie systemów informatycznych i telemedycznych:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Lepszy dostęp do usług zdrowotnych,
- 2) RPS w zakresie ochrony zdrowia *Zdrowie dla Pomorza*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Zwiększenie wykorzystania TIK w gospodarce i społeczeństwie, Priorytet: Wzmocnienie zastosowania TIK w usługach publicznych,
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost inteligentny, Inicjatywę Przewodnią: Europejska Agenda Cyfrowa,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Otoczenie biznesu sprzyjające innowacjom, Kierunek działania: Rozwój e-gospodarki,

w zakresie zasobów ochrony zdrowia:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Lepszy dostęp do usług zdrowotnych,
- 2) UP, Cel szczegółowy: Ograniczenie ryzyka wykluczenia społecznego spowodowanego dysproporcjami w dostępie do usług publicznych, Priorytet: Poprawa jakości i dostępu do niedrogich usług publicznych,
- 3) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, Inicjatywę Przewodnią: Europejski program walki z ubóstwem,
- 4) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej poprzez działania w ramach polityki zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji, Kierunek działania: Integracja najłabszych grup społecznych na rynku pracy.

Charakter osi	standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 104 975 500 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 7.1. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA
	PODDZIAŁANIE 7.1.1. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA – MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 7.1.2. ZASOBY OCHRONY ZDROWIA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona dostępność usług zdrowotnych. W województwie pomorskim w ostatnich latach zauważa się wzrost liczby nowych zachorowań na: choroby nowotworowe, cukrzycę, niedokrwinną chorobę serca, choroby naczyń mózgowych oraz POChP. Konsekwencją tego jest występowanie ryzyka socjalnego dotyczącego niezdolności do pracy, prowadzącego do obniżenia dochodów oraz wzrostu kosztów funkcjonowania gospodarstw domowych, a tym samym zwiększenia poziomu ubóstwa wśród mieszkańców. Głównymi przyczynami orzeczeń o niezdolności do pracy były choroby: nowotworowe, układu sercowo-naczyniowego, układu kostno-stawowego, zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania.

Oprócz wskazanych zagrożeń w regionie widoczne są deficyty w zakresie dostępu do specjalistycznej infrastruktury zdrowotnej m.in. placówek leczniczych, rehabilitacyjnych, opiekuńczo-terapeutycznych oraz poradni specjalistycznych.

Interwencja ma na celu stworzenie warunków dostarczania usług zdrowotnych adekwatnie do zdiagnozowanych potrzeb i konsekwentne wyrównywanie różnic w dostępie do świadczeń w całym regionie, zwłaszcza w ramach zdefiniowanych deficytów infrastruktury i sprzętu medycznego.

Interwencją objęte zostaną przedsięwzięcia zmierzające do przekształcenia regionalnego systemu zdrowia w system efektywny, trwały i dostępny. Zasadniczo wszystkie projekty powinny uwzględniać wzmocnienie koordynacji pomiędzy różnymi poziomami opieki zdrowotnej, w tym zwiększenie zaangażowania podmiotów podstawowej opieki zdrowotnej.

Realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia wynikające z określonych w skali regionu deficytów i potrzeb zidentyfikowanych na podstawie analizy sytuacji demograficznej i epidemiologicznej, a także faktycznego zapotrzebowania oraz dostępności infrastruktury ochrony zdrowia, z uwzględnieniem *map potrzeb zdrowotnych* opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia zgodnie z planem działań dla spełnienia warunku ex-ante 9.3, z zastrzeżeniem zasad opisanych w *kierunkowych zasadach wyboru projektów*.

Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z *map potrzeb zdrowotnych* i zgodne z *Planem działań* w sektorze zdrowia akceptowanym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia. *Plan działań* uwzględni inwestycje podejmowane ze środków krajowych oraz obejmie m.in. zasady wyboru projektów, listę potencjalnych przedsięwzięć realizowanych na poziomach krajowym i regionalnym oraz działania planowane do podjęcia na poziomie krajowym.

Wydatki ponoszone w ramach projektów dotyczących infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej będą certyfikowane po wprowadzeniu map potrzeb w dziedzinie ochrony zdrowia oraz rodzaju świadczeń zbieżnych tematycznie z zakresem danego projektu.

Wsparcie regionalnej bazy szpitalnej prowadzącej specjalistyczne usługi zdrowotne w zakresie diagnostyki i leczenia chorób cywilizacyjnych dotyczyć będzie przede wszystkim:

- 1) uporządkowania i rozwoju oddziałów kardiologicznych, neurologicznych, onkologicznych, pneumonologicznych, diabetologicznych,
- 2) poprawy dostępności do oddziałów z deficytami łóżek, w tym oddziałów chorób wewnętrznych, ośrodków opieki geriatrycznej, ośrodków opieki długoterminowej, ośrodków rehabilitacji, w szczególności kardiologicznej, neurologicznej i pneumonologicznej,
- 3) restrukturyzacji lecznictwa psychiatrycznego, w tym utworzenia sieci centrów zdrowia psychicznego,
- 4) utworzenia sieci referencyjnych placówek w zakresie oddziałów chirurgii urazowo-ortopedycznej.

Dodatkowo wsparciem objęte będą przedsięwzięcia ukierunkowane na tworzenie poradni specjalistycznych m.in. w zakresie: diabetologii, onkologii, pneumonologii, gastroenterologii, endokrynologii, reumatologii i geriatrii. Planowana interwencja obejmie także rozwój ośrodków kompleksowej rehabilitacji oraz kompleksowej opieki długoterminowej, w szczególności opieki domowej (np.: w neurologii i pneumonologii).

Wspierane będą projekty polegające m.in. na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prac remontowo-budowlanych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także na wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – na rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt).

Realizowane będą wyłącznie projekty uzasadnione z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) oraz zwiększenia dostępu do świadczeń zdrowotnych. Wszystkie projekty będą uwzględniać konieczność dostosowania placówki do obowiązujących przepisów prawa lub spełnienia bądź przewyższenia wymogów płatnika w zakresie udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych, a także wykorzystywać nowoczesne dostępne techniki i technologie.

Wszystkie szpitale ubiegające się o wsparcie powinny posiadać odpowiednie certyfikaty i systemy jakości, tj. m.in. certyfikat akredytacyjny Ministra Zdrowia, certyfikaty zgodne z Normą ISO, w szczególności systemy zarządzania środowiskowego, bezpieczeństwem i higieną pracy lub bezpieczeństwem informacji.

Wszystkie podmioty ubiegające się o wsparcie muszą funkcjonować w publicznym systemie ubezpieczeń zdrowotnych⁴².

⁴² rozumianych jako konieczność posiadania kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ). W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki

	Wykluczone ze wsparcia w ramach Działania będą duże instytucje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawem, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób niepełnosprawnych, dzieci, osób starszych i chorych psychicznie. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) dające możliwość podwyższenia stopnia referencyjności podmiotu leczniczego, 2) przyczyniające się do rozwoju idei wolontariatu, 3) realizowane w partnerstwie publiczno-prywatnym, 4) przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych, 5) przyczyniające się do racjonalizacji systemu zdrowia w regionie, 6) uzgodnione w ramach ZPT. W ramach opieki koordynowanej preferowane będą projekty uwzględniające wzrost znaczenia podstawowej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, ukierunkowane na problemy zdrowotne dorosłych i dzieci oraz uwzględniające środowiskowe formy opieki. Przy wyborze projektów stosowane będą kryteria oparte na rekomendacjach zawartych w <i>Planie działań</i>.				
	<table> <tr> <td>Poddziałanie 7.1.1.</td><td> <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W ramach Poddziałania 7.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych </td></tr> <tr> <td>Poddziałanie 7.1.2.</td><td> <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie rozwoju regionalnej bazy szpitalnej Poddziałanie 7.1.2 realizowane będzie na obszarze całego województwa. Preferowane będą projekty zlokalizowane w OMT (w szczególności Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie), a także Słupsku, Ustce, Chojnicach, Człuchowie, Kwidzynie, Malborku, Starogardzie Gdańskim, Łęborku, Kościerzynie, Prabutach i Bytowie. W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych </td></tr> </table>	Poddziałanie 7.1.1.	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W ramach Poddziałania 7.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych	Poddziałanie 7.1.2.	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie rozwoju regionalnej bazy szpitalnej Poddziałanie 7.1.2 realizowane będzie na obszarze całego województwa. Preferowane będą projekty zlokalizowane w OMT (w szczególności Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie), a także Słupsku, Ustce, Chojnicach, Człuchowie, Kwidzynie, Malborku, Starogardzie Gdańskim, Łęborku, Kościerzynie, Prabutach i Bytowie. W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych
Poddziałanie 7.1.1.	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W ramach Poddziałania 7.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych				
Poddziałanie 7.1.2.	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie rozwoju regionalnej bazy szpitalnej Poddziałanie 7.1.2 realizowane będzie na obszarze całego województwa. Preferowane będą projekty zlokalizowane w OMT (w szczególności Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie), a także Słupsku, Ustce, Chojnicach, Człuchowie, Kwidzynie, Malborku, Starogardzie Gdańskim, Łęborku, Kościerzynie, Prabutach i Bytowie. W zakresie tworzenia poradni specjalistycznych realizowane będą wyłącznie projekty zlokalizowane na obszarach wykazujących deficyty w dostępie do świadczeń zdrowotnych				
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<u>Wskaźnik wspólny dla Poddziałania:</u> Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36).				
4. Lista wskaźników produktu	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałania:</u> 1) Liczba wspartych podmiotów leczniczych (RW); 2) Liczba nowo zakupionego wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego⁴³.				
5. Typy projektów	Typy projektów wspólne dla Poddziałania: 1) modernizacja i zakup specjalistycznej aparatury medycznej, sprzętu medycznego oraz wyposażenia obiektów ochrony zdrowia (z wyłączeniem wyrobów i produktów jednorazowego użytku) w celu podniesienia jakości usług medycznych, 2) rozbudowa i roboty budowlane (przebudowa, remont) w obiektach ochrony zdrowia (w tym, w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych) w powiązaniu z typem projektu nr 1), 3) utworzenie nowych/innych form udzielania świadczeń⁴⁴ uzasadnione brakiem ciągłości i dostępności.				

zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu lub zapewnienie finansowania świadczonych usług ze środków własnych.

⁴³ Przez wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny rozumie się **tomograf komputerowy i rezonans magnetyczny**.

⁴⁴ Poprzez inne/nowe formy udzielania świadczeń rozumie się takie świadczenia, które w tej chwili nie są kontraktowane przez NFZ w sposób kompleksowy i nie zapewniają ciągłości i dostępności. Do tej kategorii możemy zaliczyć m.in. kompleksową opiekę medyczną w onkologii, kardiologii, neurologii, opiece długoterminowej, zintegrowany model opieki w chorobach płuc, zespoły leczenia środowiskowego w psychiatrii, środowiskowa opieka geriatryczna, opieka domowa itp.

6. Typ beneficjenta	<u>Typy beneficjentów wspólne dla Poddziałiań:</u> 1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 4) organizacje pozarządowe. W przypadku projektów dotyczących wsparcia podmiotów leczniczych udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej beneficjentami mogą być podmioty wykonujące działalność leczniczą, udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, z wyłączeniem podmiotów, które będą kwalifikowały się do otrzymania wsparcia w ramach PO IŚ (wyłączenie to nie dotyczy szpitali ponadregionalnych posiadających w swoich strukturach oddziały geriatryczne lub przedsięwzięć uzgodnionych w ramach Strategii ZIT). W przypadku pozostałych projektów beneficjentami mogą być podmioty lecznicze udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych: 1) samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, 2) przedsiębiorcy, 3) jednostki budżetowe, 4) lekarze i pielęgniarki, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej.	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Grupy docelowe wspólne dla Poddziałiań: 1) mieszkańcy, w tym w szczególności mieszkańcy obszarów o niezadowalającej dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, 2) osoby starsze, 3) kadra podmiotów świadczących usługi zdrowotne.	
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 7.1.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁴⁵
	Poddziałanie 7.1.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 7.1.	62 985 300 EUR
	Poddziałanie 7.1.1.	6 928 383 EUR
	Poddziałanie 7.1.2.	56 056 917 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z map potrzeb zdrowotnych i zgodne z <i>Planem działań</i> w sektorze zdrowia akceptowanym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia. Plan działań uwzględni inwestycje podejmowane ze środków krajowych oraz obejmie m.in. zasady wyboru projektów, listę potencjalnych przedsięwzięć realizowanych na poziomach krajowym i regionalnym oraz działania planowane do podjęcia na poziomie krajowym.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 7.1.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 7.1.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków	Poddziałanie 7.1.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.

⁴⁵ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 7.1.2. Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Realizowane będą wyłącznie projekty uzasadnione z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) oraz zwiększenia dostępu do świadczeń zdrowotnych. Wszystkie projekty będą uwzględniać konieczność dostosowania placówki do obowiązujących przepisów prawa lub spełnienia bądź przewyższenia wymogów płatnika w zakresie udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych, a także wykorzystywać nowoczesne dostępne techniki i technologie. Realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia wynikające z określonych w skali regionu deficytów i potrzeb zidentyfikowanych na podstawie analizy sytuacji demograficznej i epidemiologicznej, a także faktycznego zapotrzebowania oraz dostępności infrastruktury ochrony zdrowia, z uwzględnieniem map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia zgodnie z planem działań dla spełnienia warunku ex-ante 9.3. Finansowane będą wyłącznie projekty zgodne z <i>Planem działań</i> w sektorze zdrowia akceptowanym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia uwzględniającym następujące wymagania zawarte w kryteriach wyboru projektów a pochodzące z rekomendacji ww. Komitetu⁴⁶: 1) Wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty zgodne z danymi zawartymi we właściwej mapie potrzeb zdrowotnych lub danymi źródłowymi do ww. mapy dostępnymi na internetowej platformie danych Baza Analiz Systemowych i Wdrożeniowych udostępnionej przez Ministerstwo Zdrowia lub na podstawie sprawozdawczości Narodowego Funduszu Zdrowia za ostatni rok sprawozdawczy, o ile dane wymagane do oceny projektu nie zostały uwzględnione w obowiązującej mapie; 2) Wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty posiadające pozytywną opinię o celowości inwestycji, o której mowa w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004 Nr 210 poz. 2135 ze zm.); 3) Projekty z zakresu kardiologii nie mogą przewidywać: – zwiększenia liczby pracowni lub stołów hemodynamicznych – chyba, że taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1), – wymiany stołu hemodynamicznego – chyba, że taki wydatek zostanie uzasadniony stopniem zużycia urządzenia, – utworzenia nowego ośrodka kardiochirurgicznego – chyba, że taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1), – utworzenia nowego ośrodka kardiochirurgicznego dla dzieci – chyba, że taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1); należy odpowiednio uwzględnić przypadki, że mapa dopuszcza utworzenie jednego nowego ośrodka dla kilku województw i w takim przypadku, dla inwestycji wymagana jest pozytywna rekomendacja Komitetu Sterującego do spraw koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia; 4) W zakresie kardiologii preferowane będą projekty: – zakładające wsparcie w zakresie zwiększenia dostępu do rehabilitacji kardiologicznej; – zapewniające lub które będą zapewniać najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń opieki zdrowotnej po zakończeniu realizacji projektu, kompleksową opiekę kardiologiczną rozumianą jako udzielanie świadczeń finansowanych ze środków publicznych w ramach posiadanego: ▪ oddziału rehabilitacji kardiologicznej/ oddziału dziennego rehabilitacji kardiologicznej, lub ▪ pracowni elektrofizjologii wykonującej leczenie zaburzeń rytmu, lub ▪ oddziału kardiochirurgii, gdzie wykonywane są wyskospecjalistyczne świadczenia opieki zdrowotnej w co najmniej 2 zakresach spośród zakresów wymienionych w lp. 7 – 13 załącznika do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 12 listopada 2015 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu świadczeń wysoko-specjalistycznych oraz warunków ich realizacji (Dz. U. z 2015 r., poz. 1958).

⁴⁶ przyjęte uchwałą nr 58/2016 z dnia 05.10.2016 r. Komitetu Sterujący ds. koordynacji EFSI w sektorze zdrowia w sprawie rekomendacji dla kryteriów wyboru projektów z sektora zdrowia w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 9a - Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych do usług na poziomie społeczności lokalnych.

	5) Projekty z zakresu onkologii nie mogą przewidywać: – zwiększania liczby urządzeń do Pozytonowej Tomografii Emisyjnej (PET) – chyba, że taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1), – wymiany PET – chyba, że taki wydatek zostanie uzasadniony stopniem zużycia urządzenia, – utworzenia nowego ośrodka chemioterapii – chyba, że taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1), – zakupu dodatkowego akceleratora liniowego do teleradioterapii – chyba, że taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1) oraz jedynie w miastach wskazanych we właściwej mapie, – wymiany akceleratora liniowego do teleradioterapii – chyba, że taki wydatek zostanie uzasadniony stopniem zużycia urządzenia, w tym w szczególności gdy urządzenie ma więcej niż 10 lat; 6) W zakresie onkologii preferowane będą projekty: – realizowane przez podmioty, które zapewniają lub będą zapewniać najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń opieki zdrowotnej po zakończeniu realizacji projektu, kompleksową opiekę onkologiczną, rozumianą jako: ▪ udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, oprócz zakresów onkologicznych, tj. chirurgia onkologiczna, onkologia kliniczna, w minimum 2 innych zakresach w ramach leczenia szpitalnego i AOS o tym samym profilu, oraz ▪ udokumentowaną koordynację, w tym dostęp do świadczeń chemioterapii i radioterapii onkologicznej i medycyny nuklearnej - w przypadku nowotworów leczonych z wykorzystaniem medycyny nuklearnej; – zakładające działania przyczyniające się do: ▪ zwiększenia wykrywalności tych nowotworów, dla których struktura stadiów jest najmniej korzystna w danym regionie, lub ▪ w zakresie chemioterapii – zwiększenia udziału świadczeń z ww. zakresu w trybie jednodniowym lub ambulatoryjnym, lub ▪ wcześniejszego wykrywania nowotworów złośliwych, np. poprzez premiowanie projektów realizowanych w podmiotach, które wdrażają programy profilaktyczne w powiatach, w których dane dotyczące epidemiologii (np. standaryzowany współczynnik chorobowości) wynikające z danych, o których mowa w pkt 1) są najwyższe w danym województwie; 7) Projekty z zakresu oddziałów szpitalnych: – <u>w przypadku oddziałów o charakterze zabiegowym</u> mogą być realizowane wyłącznie na rzecz oddziału, w którym udział świadczeń zabiegowych we wszystkich świadczeniach udzielanych na tym oddziale wynosi co najmniej 50%, – <u>nie mogą</u> zakładać zwiększenia liczby łóżek szpitalnych – chyba, że: ▪ taka potrzeba wynika z danych, o których mowa w pkt 1), lub ▪ projekt zakłada konsolidację dwóch lub więcej oddziałów szpitalnych/szpitali, przy czym liczba łóżek szpitalnych w skonsolidowanej jednostce nie może być większa niż suma łóżek w konsolidowanych oddziałach szpitalnych/szpitalach (chyba, że spełniony jest warunek, o którym mowa w punkcie powyżej); 8) W zakresie oddziałów szpitalnych preferowane będą projekty: – <u>w przypadku chorób układu oddechowego</u> przewidujące przesunięcie świadczeń z oddziału gruźlicy lub chorób płuc do oddziałów chorób wewnętrznych (z wyłączeniem ośrodków specjalizujących się w diagnostyce pulmonologicznej, w szczególności w diagnostyce inwazyjnej i leczeniu specjalistycznych schorzeń pulmonologicznych), – przyczyniające się do koncentracji wykonywania zabiegów kompleksowych (tj. typu zabiegów zdefiniowanych zgodnie z grupami wyróżnionymi w ramach Jednorodnych Grup Pacjentów), w przypadku gdy na oddziale są wykonywane takie zabiegi. Oznacza to, że preferowany jest projekt realizowany na rzecz oddziału, który wykonuje co najmniej 60 kompleksowych zabiegów rocznie lub ww. wartość progowa (próg odcięcia) zostanie przekroczona w wyniku jego realizacji.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 7.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Jako element kompleksowych projektów, wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia dotyczące m.in. tworzenia zintegrowanych, interdyscyplinarnych zespołów diagnostyczno-terapeutycznych oraz podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych kadr świadczących usługi zdrowotne. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 5% kosztów kwalifikowalnych projektu.

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 7.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Zgodnie z RPO WP 2014-2020 infrastruktura obiektów ochrony zdrowia będzie realizowana wyłącznie w ramach publicznego systemu ubezpieczeń zdrowotnych (NFZ) dlatego też, co do zasady, nie przewiduje się zastosowania pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia wsparcia stanowiącego pomoc publiczną, udzielaną w ramach realizacji programu, znajdą zastosowanie właściwe przepisy prawa Unii Europejskiej i krajowego dotyczące zasad udzielania tej pomocy, obowiązujące w momencie udzielania wsparcia.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wspólna dla Poddziałów wynosi 2 mln PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 7.2. SYSTEMY INFORMATYCZNE I TELEMEDYCZNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Wdrożone interoperacyjne systemy informatyczne obsługujące wszystkie procesy związane z funkcjonowaniem jednostek systemu zdrowia. W pomorskim systemie zdrowia obserwuje się niski stopień interoperacyjności stosowanych systemów informatycznych. Tylko niektóre szpitale posiadają kompletne systemy informatyczne z trzech podstawowych zakresów (HIS – ang. Hospital Information System; ERP – ang. Enterprise Resource Planning; PACS – ang. Picture Archive and Communication System/RIS – ang. Radiology Information System). W wyniku interwencji nastąpi poprawa efektywności i dostępności usług zdrowotnych dzięki wykorzystaniu TIK, a także stworzenie przyjaznego regionalnego portalu internetowego kompleksowo obejmującego kwestie związane z usługami zdrowotnymi, zarówno w zakresie organizacji i funkcjonowania systemu zdrowia, jak i promocji zdrowia.

	Wsparcie dotyczyć będzie przedsięwzięć umożliwiających wdrożenie interoperacyjnych i zintegrowanych systemów e-zdrowia (wraz z niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturą) z zakresu: tworzenia elektronicznej dokumentacji medycznej, zarządzania, diagnostyki, terapii, logistyki, bezpieczeństwa, systemu informacji dla pacjentów i ich rodzin, platformy wymiany informacji, badania zadowolenia pacjenta, katalogu zdarzeń niepożądanych, archiwizacji oraz integracji lokalnych i krajowych systemów informatycznych ochrony zdrowia. Realizowane w tym zakresie projekty powinny również umożliwiać rozwój usług telemedycznych. Dodatkowo wsparciem objęte będą przedsięwzięcia ukierunkowane na wdrożenie usług telemedycznych, w tym telerehabilitacji, teleopieki, telekonsultacji i telediagnostyki (pod warunkiem wprowadzenia odpowiednich rozwiązań legislacyjnych). Wszystkie szpitale ubiegające się o wsparcie powinny posiadać odpowiednie certyfikaty i systemy jakości, tj. m.in. certyfikat akredytacyjny Ministra Zdrowia, certyfikaty zgodne z Normą ISO, w szczególności systemy zarządzania środowiskowego, bezpieczeństwem i higieną pracy lub bezpieczeństwem informacji. Projekty polegające na dostosowaniu systemów informatycznych do wymiany informacji z Systemem Informacji Medycznej będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz niedublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2). Wykorzystane zostaną również rekomendacje wypracowane w ramach <i>Zespołu ds. koordynacji prowadzonego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji</i>. W ramach Działania 7.2. zrealizowane zostanie przede wszystkim przedsięwzięcie strategiczne zidentyfikowane w ramach RPS w zakresie ochrony zdrowia, dotyczące wdrożenia systemów e-zdrowia w podmiotach leczniczych świadczących specjalistyczne usługi zdrowotne, dla których organem założycielskim jest samorząd województwa pt.: „<i>Pomorskie e-zdrowie</i>”. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) realizowane w partnerstwie pomiędzy podmiotami leczniczymi i jednostkami samorządu terytorialnego, 2) obejmujące działania związane z podnoszeniem kwalifikacji kadry z zakresu nowoczesnych technologii w ochronie zdrowia oraz wdrażanych usług, 3) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 7.2. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba podmiotów leczniczych, w których wdrożono usługę publiczną udostępnianą on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3-dwustronna interakcja; 2) Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne.
5. Typy projektów	1) wdrożenie interoperacyjnych i zintegrowanych systemów e-zdrowia wraz z niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturą z zakresu: tworzenia i wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej, zarządzania, diagnostyki, terapii, logistyki, bezpieczeństwa, systemu informacji dla pacjentów i ich rodzin (w tym usługi zdalnej rejestracji przez Internet), platformy wymiany informacji, badania zadowolenia pacjenta, monitorowania zdarzeń niepożądanych, archiwizacji oraz integracji lokalnych i krajowych systemów informatycznych ochrony zdrowia, 2) budowa, rozwój i wdrożenie usług telemedycznych w szczególności telediagnostyki, telekonsultacji, telerehabilitacji i teleopieki.
6. Typ beneficjenta	1) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 2) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 3) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 4) organizacje pozarządowe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	mieszkańcy województwa pomorskiego
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty 41 990 200 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Projekty polegające na dostosowaniu systemów informatycznych do wymiany informacji z Systemem Informacji Medycznej będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz niedublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2). Wykorzystane zostaną również rekomendacje wypracowane w ramach <i>Zespołu ds. koordynacji prowadzonego przez Ministra Administracji i Cyfryzacji</i>.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym (przedsięwzięcie strategiczne wskazane w <i>RPS w zakresie ochrony zdrowia pt.: „Pomorskie e-zdrowie”</i>). Uzupełniającą przewiduje się zastosowanie trybu konkursowego. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	1) Wsparcie otrzymają projekty polegające m.in. na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany danych z Systemem Informacji Medycznej lub z systemami innych świadczeniodawców, które będą weryfikowane pod kątem komplementarności, interoperacyjności oraz nie dublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych Platformach P1 lub P2 lub P4.⁴⁷ 2) System powstały w wyniku realizacji projektu powinien zapewnić integrację funkcjonalną z systemem teleinformatycznym, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o systemie informacji w ochronie zdrowia, co najmniej w zakresie opisanym w dokumencie <i>„Opis usług biznesowych Systemu P1 wykorzystywanych w systemach usługodawców”</i> opracowanym i udostępnionym przez Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia. 3) Projekt dotyczący prowadzenia lub wymiany elektronicznej dokumentacji medycznej⁴⁸, w tym indywidualnej dokumentacji medycznej (wewnętrznej lub zewnętrznej), uwzględnia rozwiązania umożliwiające zbierania przez podmiot udzielający świadczeń opieki zdrowotnej jednostkowych danych medycznych w elektronicznym rekordzie pacjenta oraz tworzenie EDM zgodnej ze standardem HL7 CDA, opracowanym i opublikowanym przez CSIOZ. 4) Projekty powinny uwzględniać funkcjonalności dotyczące repozytorium EDM, z obsługą przechowywania EDM uwzględniać rozwiązania zapewniające wymianę EDM pomiędzy repozytorium beneficjenta a repozytorium platformy regionalnej. Repozytorium EDM powinno realizować, co najmniej usługę przyjmowania, archiwizacji i udostępniania EDM zgodnej z HL7 CDA, a w przypadku repozytoriów badań obrazowych przyjmowania, archiwizacji i udostępniania obiektów DICOM.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 7.2. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Jako element kompleksowych projektów z zakresu systemu e-zdrowia i usług telemedycznych dotyczy on m.in. wsparcia przedsięwzięć promocyjnych zachęcających do korzystania z tych usług oraz szkolenia kadry medycznej w zakresie ich obsługi. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 5% kosztów kwalifikowalnych projektu.

⁴⁷ Dokument opisujący funkcjonalności przewidziane w krajowych Platformach P1, P2 i P4 dostępny jest na stronie internetowej CSIOZ.

⁴⁸ w rozumieniu art. 2 ust 6 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia (Dz.U. 2017 poz. 1845).

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 7.2. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie na podstawie: – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.). – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Ponadto, przewiduje się możliwość udzielania pomocy indywidualnym przedsiębiorcom na podstawie notyfikowanego programu pomocowego lub pomocy indywidualnej na którą zgodę wyrazi w formie decyzji KE.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).

22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.8. OŚ PRIORYTETOWA 8 KONWERSJA

OP odpowiada na wyzwania dotyczące aktywizacji obszarów depresji społeczno-gospodarczej oraz optymalizacji wykorzystania ich potencjałów (społecznego, gospodarczego, kulturowego i krajobrazowego) poprzez inwestycje skupiające się na kompleksowej rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich oraz zrównoważonym wykorzystaniu regionalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych i poprawa jakości przestrzeni publicznych na zdegradowanych obszarach.
- 2) Utworzenie nowych i wzmocnienie istniejących produktów kulturowych i turystycznych.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

w zakresie kompleksowej rewitalizacji:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Wysoki poziom kapitału społecznego,
- 2) RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej *Pomorska Podróż*,
- 3) RPS w zakresie aktywności zawodowej i społecznej *Aktywni Pomorzanie*,
- 4) UP, Cel szczegółowy: Włączenie społeczności zamieszkujących obszary peryferyjne i zdegradowane, Priorytet: Kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów,
- 5) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu, Inicjatywę Przewodnią: Europejski program walki z ubóstwem,
- 6) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Zwiększenie współczynnika aktywności zawodowej poprzez działania w ramach polityki zatrudnienia, włączenia społecznego i edukacji, Kierunek działania: Integracja najstańszych grup społecznych na rynku pracy,

w zakresie regionalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Unikatowa oferta turystyczna i kulturalna,
- 2) UP, Cel szczegółowy: Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie, Priorytet: Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów,
- 3) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost zrównoważony, Inicjatywę Przewodnią: Europa efektywnie korzystająca z zasobów,
- 4) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Gospodarka przyjazna dla środowiska i zasobooszczędna, Kierunek działania: Ochrona środowiska i usprawnione zarządzanie zasobami naturalnymi.

Charakter osi	standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 159 013 250 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 8.1. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – WSPARCIE DOTACYJNE
	PODDZIAŁANIE 8.1.1. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W MIASTACH OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA – MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 8.1.2. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE W MIASTACH POZA OBSZAREM METROPOLITALNYM TRÓJMIASTA

2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich. Zidentyfikowanym problemem w regionie, zwłaszcza na terenach dużych miast jest degradacja całych dzielnic wynikająca z narastających problemów społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, niski poziom wykształcenia, patologie społeczne) oraz degradacja przestrzeni miejskich, co pogłębia różnice w jakości życia i potencjale rozwojowym pomiędzy dzielnicami miast. Planowanym efektem interwencji będzie wyprowadzenie tych obszarów ze stanu kryzysowego, co wymaga wprowadzenia pakietu działań społecznych i infrastrukturalnych, zaplanowanych w kontekście całego miasta (w ramach lokalnych programów rewitalizacji), przygotowanych z uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i realizowanych w oparciu o aktywny udział lokalnych społeczności. Interwencja w zakresie kompleksowej rewitalizacji dotyczyć będzie nadawania i przywracania funkcji społecznych zdegradowanym obszarom w miastach, wyznaczonym w oparciu o kryteria społeczne, ekonomiczne i przestrzenne, uwzględniające stopień nasilenia problemów społecznych, związanych w szczególności z izolacją materialną i społeczną mieszkańców⁴⁹. Realizowane w ujęciu kompleksowym przedsięwzięcia, wynikające z lokalnych programów rewitalizacji, <u>będą obejmowały w szczególności</u> wspieranie integracji społeczno-zawodowej mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich, rewaloryzację, modernizację i adaptację istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz dostosowanie budynków do funkcji społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych. W ramach kompleksowych przedsięwzięć możliwa będzie modernizacja infrastruktury technicznej (wyłącznie, gdy przyczyni się to do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich jako elementu lokalnego programu rewitalizacji). Wszystkie realizowane projekty oprócz działań infrastrukturalnych muszą obejmować również bezpośrednio z nimi powiązane działania społeczne skierowane do mieszkańców zdegradowanych obszarów. Wszystkie przedsięwzięcia realizowane będą w sposób partnerski. Partnerami w projektach koordynowanych przez jednostki samorządu terytorialnego będą m.in. organizacje pozarządowe, instytucje pomocy i integracji społecznej, instytucje kultury, kościoły i związki wyznaniowe, przedsiębiorcy, instytucje edukacyjne, szkoły wyższe, instytucje rynku pracy, kluby sportowe, wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, stowarzyszenia budownictwa społecznego oraz inne podmioty, których udział jest istotny dla realizacji lub osiągnięcia celów projektu. Dofinansowane będą wyłącznie przedsięwzięcia uzgodnione pomiędzy IZ RPO WP a miastami uprawnionymi do wsparcia w ramach zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego. <u>Realizowane będą wyłącznie projekty:</u> 1) ukierunkowane na aktywizację społeczno-gospodarczą oraz poprawę warunków życia lokalnych społeczności, 2) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji, 3) uwzględniające zasady projektowania uniwersalnego (tzn. dostosowanie przestrzeni do potrzeb wszystkich użytkowników), 4) komplementarne i bezpośrednio powiązane z interwencją prowadzoną w zakresie aktywnej integracji (Działania 6.1.) lub w zakresie rozwoju usług społecznych (Działanie 6.2.). <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) uwzględniające potrzeby osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w szczególności osób w wieku 50 lat i więcej oraz osób z niepełnosprawnościami, 2) realizowane w partnerstwie publiczno-prywatnym, 3) przyczyniające się do zwiększenia zatrudnienia mieszkańców, 4) nawiązujące do historii, tradycji i tożsamości miejsca, 5) uwzględniające innowacyjne podejście, 6) przyczyniające się do rozwoju funkcji o oddziaływaniu ponadlokalnym, 7) będące kontynuacją realizowanych przedsięwzięć z zakresu kompleksowej rewitalizacji lub rozwoju przestrzeni publicznych,
---	--

⁴⁹ Kryteria wyznaczania obszarów problemowych opisane są w załączniku do *Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020* dotyczącym rewitalizacji.

	8) zlokalizowane na terenach obecnie lub dawniej wykorzystywanych pod działalność gospodarczą, w tym zdegradowanych przestrzennie i ekologicznie.	
	Poddziałanie 8.1.1.	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W ramach Poddziałania 8.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT). Obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta. Preferowane będą projekty zlokalizowane na: obszarach strategicznych rozwoju funkcji metropolitalnych lub w ich bezpośrednim otoczeniu, tj. Gdańsku, Gdyni, Sopocie, Wejherowie, Tczewie i Pruszczu Gdańskim, zgodnie z ustaleniami <i>Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i>.
	Poddziałanie 8.1.2.	<u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary w miastach poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta. Preferowane będą projekty zlokalizowane w miastach rdzeniowych miejskich obszarów funkcjonalnych, tj. Chojnicach, Człuchowie, Malborku, Sztumie, Starogardzie Gdańskim, Kwidzynie, Lęborku, Słupsku, Ustce, Kościerzynie, Bytowie. Miasta zlokalizowane poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta, realizujące projekty w ramach Poddziałania 8.1.1. (jako wynikające ze Strategii ZIT) są wyłączone z możliwości ubiegania się o środki w ramach niniejszego Poddziałania.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 8.1. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 8.1.1.	1) Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI 37), 2) Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (RW).
	Poddziałanie 8.1.2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (RW).
5. Typy projektów ⁵⁰	<u>Typy projektów wspólne dla Poddziałania:</u> Kompleksowa rewitalizacja wskazanych w lokalnych programach rewitalizacji obszarów problemowych poprzez: 1) renowację, rewaloryzację, przebudowę i remont istniejącej zabudowy w tym zabytkowej, pełniące funkcje edukacyjne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne, gospodarcze oraz inne społeczne, także w uzasadnionych przypadkach wybrane elementy wspólne w budynkach mieszkalnych wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia, 2) adaptację historycznej zabudowy na cele: edukacyjne, kulturalne, sportowe, rekreacyjne, gospodarcze i inne społeczne wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia (prace konserwatorskie, prace restauratorskie, roboty budowlane), 3) kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych i półpublicznych o lokalnym charakterze (w tym: renowacja parków, skwerów, zieleni) i odnowa istniejących terenów zielonych wraz z budową małej architektury (w szczególności małej architektury dedykowanej konkretnym projektom i miejscom, w tym wybieranej w trybie konkursów architektonicznych i urbanistycznych) wraz z tworzeniem zagospodarowania miejskiego dedykowanego rozwojowi drobnych usług ogólnomiejskich,	

⁵⁰ Typy projektów zostaną ostatecznie zweryfikowane po zakończeniu oceny ex-ante dla instrumentów finansowych oraz uzgodnień z miastami.

	4) budowę, rozbudowę i przebudowę podstawowej infrastruktury komunalnej (m.in. drogowej, rowerowej i pieszej, jak również sieci lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych lub telekomunikacyjnych) na obszarze objętym projektem, w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych, 5) budowę nowej, publicznej infrastruktury związanej z rozwojem funkcji m.in. gospodarczych, kulturalnych, edukacyjnych, społecznych, rekreacyjnych (w szczególnych przypadkach).	
6. Typ beneficjenta	Miasta działające w porozumieniach (partnerstwach) m.in. z: – innymi jednostkami samorządu terytorialnego i ich jednostkami organizacyjnymi, – związkami i stowarzyszeniami jednostek samorządu terytorialnego, – organizacjami pozarządowymi, – instytucjami pomocy i integracji społecznej, – instytucjami kultury, – kościołami i związkami wyznaniowymi, – przedsiębiorcami, – instytucjami edukacyjnymi, – szkołami wyższymi, – instytucjami rynku pracy, – klubami sportowymi, – wspólnotami i spółdzielniami mieszkaniowymi, – towarzystwami budownictwa społecznego.	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Grupy docelowe wspólne dla Poddziałów: Mieszkańcy zdegradowanych obszarów w miastach.	
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 8.1.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁵¹
	Poddziałanie 8.1.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabiej rozwinięty	
	Działanie 8.1.	66 149 512 EUR
	Poddziałanie 8.1.1.	41 343 445 EUR
	Poddziałanie 8.1.2.	24 806 067 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Warunkiem koniecznym uzyskania wsparcia w ramach Działania 8.1. będzie realizacja zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego, obejmującego interwencję Działania 6.1. lub Działania 6.2. bezpośrednio powiązaną z zakresem projektu planowanego do realizacji w ramach Działania 8.1., przy czym wsparcie w ramach tego działania ma charakter podrzędny w stosunku do działań społecznych realizowanych w OP 6.	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 8.1.1.	Poddziałanie nr 8.1.1. będą realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 8.1.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 8.1.1.	Zgodnie z Kierunkowymi zasadami wyboru projektów zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym (przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT). Przewiduje się nabór na projekty zintegrowane z projektami realizowanymi w ramach, co najmniej Poddziałania 6.1.1. lub Poddziałania 6.2.1. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.

⁵¹ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

	Poddziałanie 8.1.2. Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Przewiduje się nabór na projekty zintegrowane z projektami realizowanymi w ramach, co najmniej Działania 6.1.2. lub Działania 6.2.2. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia wynikające z lokalnych programów rewitalizacji zlokalizowane na obszarach zdegradowanych w miastach, wyznaczonych w oparciu o kryteria społeczne, ekonomiczne i przestrzenne, uwzględniające stopień nasilenia problemów społecznych, związanych w szczególności z izolacją materialną i społeczną mieszkańców. Zgodnie z zapisami UP maksymalny poziom wsparcia projektów w zakresie kultury nie będzie przekraczać 8 mln PLN⁵².
14. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 8.1. wymaga się zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) dla wszystkich typów projektów. Realizowane w ramach <i>cross-financingu</i> działania społeczne dotyczyć powinny w szczególności kształtowania postaw społecznych i włączenia lokalnej społeczności w działania rewitalizacyjne. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 2% kosztów kwalifikowalnych projektu. Dopuszcza się możliwość realizacji zadań w ramach <i>cross-financingu</i> w formie zlecenia zadań publicznych zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jedn. z 2016 r. poz. 1817).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 8.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U., poz. 1364), wydanego w oparciu o art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).

⁵² tj. 2 mln EUR.

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Wstępnie przewiduje się zaangażowanie środków z budżetu państwa.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa maksymalny poziom wsparcia projektów w zakresie kultury nie będzie przekraczać 8 mln PLN ⁵³ .
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

⁵³ tj. 2 mln EUR.

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 8.2. KOMPLEKSOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE – WSPARCIE POZADOTACYJNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona aktywność społeczna i gospodarcza mieszkańców zdegradowanych obszarów miejskich. Wsparcie uzyskają przedsięwzięcia komplementarne do działań uzgodnionych pomiędzy IZ RPO WP a miastami uprawnionymi do wsparcia w ramach zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego przewidzianego do realizacji w ramach Działania 8.1. Zidentyfikowanym problemem w regionie, zwłaszcza na terenach dużych miast, jest degradacja całych dzielnic wynikająca z narastających problemów społecznych (długotrwałe bezrobocie, niskie dochody mieszkańców, niski poziom wykształcenia, patologie społeczne) oraz degradacja przestrzeni miejskich, co pogłębia różnice w jakości życia i potencjale rozwojowym pomiędzy dzielnicami miast. Planowanym efektem interwencji będzie wyprowadzenie tych obszarów ze stanu kryzysowego. Interwencja w ramach Działania skierowana będzie na realizację projektów o charakterze gospodarczym oraz infrastrukturalnym, służących aktywizacji społecznej i gospodarczej zdegradowanych obszarów wyznaczonych w oparciu o kryteria społeczne, ekonomiczne i przestrzenne, uwzględniające stopień nasilenia problemów społecznych, związanych w szczególności z izolacją materialną i społeczną mieszkańców⁵⁴. Realizowane przedsięwzięcia, wynikające z lokalnych programów rewitalizacji, będą obejmowały w szczególności rewaloryzację, modernizację i adaptację istniejącej zabudowy, zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz dostosowanie budynków do funkcji społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych, kulturalnych i edukacyjnych. Realizowane będą wyłącznie projekty spełniające warunek samofinansowania w powiązaniu ze znaczącym efektem społecznym. <u>Preferowane będą projekty</u> Zlokalizowane w miastach rdzeniowych miejskich obszarów funkcjonalnych, tj. Bytowie, Chojnicach, Człuchowie, Kościerzynie, Kwidzynie, Lęborku, Malborku, Słupsku, Starogardzie Gdańskim, Sztumie i Ustce oraz na obszarach strategicznych rozwoju funkcji metropolitalnych lub w ich bezpośrednim otoczeniu, tj.: Gdańsku, Gdyni, Pruszczy Gdańskim, Sopocie, Tczewie, Wejherowie. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Obszarami wyłącznie uprawnionymi do wsparcia są zdegradowane przestrzennie i społecznie obszary miast będące przedmiotem uzgodnienia pomiędzy Miastem a IZ RPO WP.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 8.2. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.
4. Lista wskaźników produktu	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (RW).
5. Typy projektów	Wybór podmiotu wdrażający Fundusz Funduszy. Przewiduje się zastosowanie instrumentu dłużnego.
6. Typ beneficjenta	Europejski Bank Inwestycyjny jako Menadżer Funduszu Funduszy.

⁵⁴ Kryteria wyznaczania obszarów problemowych opisane są w załączniku do *Zasad wdrażania RPO WP 2014-2020* dotyczącym rewitalizacji.

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) przedsiębiorcy, 4) instytucje edukacyjne, 5) szkoły wyższe, 6) instytucje rynku pracy, 7) kluby sportowe, 8) wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, 9) towarzystwa budownictwa społecznego, 10) organizacje pozarządowe, 11) instytucje pomocy i integracji społecznej, 12) instytucje kultury, 13) kościoły i związki wyznaniowe.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	slabiej rozwinięty 16 537 378 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Wsparcie w ramach Działania 8.2. będzie miało charakter komplementarny do zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych realizowanych w ramach Działania 8.1. i OP 6.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie wskazanym w art. 38 ust. 4 lit. b ppkt i rozporządzenia ogólnego. Podmiotem odpowiedzialnym za wybór jest IZ RPO WP.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	1) Realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia wynikające z lokalnych programów rewitalizacji zlokalizowane na obszarach zdegradowanych w miastach, wyznaczonych w oparciu o kryteria społeczne, ekonomiczne i przestrzenne, uwzględniające stopień nasilenia problemów społecznych, związanych w szczególności z izolacją materialną i społeczną mieszkańców. 2) Nie przewiduje się finansowania przedsięwzięć, które polegają wyłącznie na budowie (rozbudowie, przebudowie) obiektów handlowych.
14. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy

16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W ramach Działania 8.2. występowanie pomocy publicznej analizowane jest na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy (beneficjenta projektu), pośrednika finansowego (funduszu rozwoju obszarów miejskich), inwestora prywatnego i ostatecznego odbiorcy. Przyjęta konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy pomoc nie wystąpi. Natomiast na poziomie pośrednika finansowego oraz (w stosownych przypadkach) inwestora prywatnego pomoc nie wystąpi lub jest zgodna z zasadami dopuszczalności pomocy. Wsparcie na poziomie ostatecznego odbiorcy udzielane będzie, w zależności od przyjętego schematu wdrażania instrumentu finansowego: – na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy regionalnej na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2016 r., poz. 1944), wydanego w oparciu o art. 16 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.); – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488), wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR i z budżetu państwa wynosi 95%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Wymagane jest zapewnienie min. 5% wkładu krajowego.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Mając na względzie uwarunkowania realizacji Działania 8.2., zakłada się wybór jednego beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	16 537 378 EUR
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Z udziałem funduszu funduszy, który wyłoni pośredników finansowych udzielających wsparcia ostatecznym odbiorcom.
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Pożyczka rewitalizacyjna. Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju instrumentów finansowych oraz najważniejszych warunków przyznawania wsparcia określone są w <i>Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar B</i> przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 957/173/16 z dnia 22 września 2016 roku (ze zm.).
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) przedsiębiorcy, 4) instytucje edukacyjne, 5) szkoły wyższe, 6) instytucje rynku pracy, 7) kluby sportowe, 8) wspólnoty i spółdzielnie mieszkaniowe, 9) towarzystwa budownictwa społecznego, 10) organizacje pozarządowe, 11) instytucje pomocy i integracji społecznej, 12) instytucje kultury, 13) kościoły i związki wyznaniowe.
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 8.3. MATERIALNE I NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona atrakcyjność turystyczna miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych. W województwie pomorskim stan znacznej części zasobów dziedzictwa kulturowego uniemożliwia jego turystyczne wykorzystanie. Dotyczy to zarówno budynków osadzonych w charakterystycznych dla województwa kontekstach krajobrazowych, jak i przestrzeni publicznych, cennych układów urbanistycznych i ruralistycznych. Rozpoznawalne w skali światowej obszary i obiekty zabytkowe stanowią atrakcje turystyczne, których potencjał nadal nie jest w pełni wykorzystany, dlatego zadaniem interwencji będzie stworzenie kompleksowej, rozpoznawalnej oferty turystycznej, opartej na charakterystycznych walorach dziedzictwa kulturowego w tym związanego z nadmorskim położeniem regionu, a także poprawa stanu i dostępności obiektów i obszarów dziedzictwa kulturowego, a dzięki nadaniu im nowych funkcji, stworzone warunków dla rozwoju gospodarczego tych obszarów. Interwencją objęte zostaną przedsięwzięcia obejmujące ratowanie, przywracanie wartości i ochronę charakterystycznych zabytków lub ich zespołów wraz z otaczającym je kontekstem krajobrazowym, poprzez m.in. prace rehabilitacyjne i modernizacyjne służące nadaniu im nowych funkcji (usług turystyki lub kultury), przy możliwym jednoczesnym zachowaniu funkcji dotychczasowych, jak również wdrażanie nowych form zarządzania (tworzenie parków kulturowych).

	Ponadto interwencją objęte zostaną projekty ukierunkowane na podnoszenie jakości przestrzeni publicznej obejmujące realizację prac służących estetyzacji i podkreśleniu walorów kulturowych tej przestrzeni w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków⁵⁵. Wsparciem objęte będą również projekty umożliwiające bezpieczną eksploatację zasobów materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu, w tym w zakresie dokumentowania, popularyzacji, inwentaryzacji i udostępniania zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych). Wszystkie projekty w ramach Działania powinny przyczyniać się do poprawy jakości przestrzeni oraz zapewniać zgodność z ustaleniami <i>Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i>. Zgodnie z UP ze wsparcia w ramach Działania wyłączone są przedsięwzięcia dotyczące organizacji imprez o charakterze kulturalnym, w tym wystaw, festiwali, oraz budowy nowej infrastruktury kulturalnej. Wszystkie projekty w ramach Działania powinny być uzasadnione ekonomicznie i popytowo, a także przyczyniać się do rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych i utrzymania istniejących miejsc pracy. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) <u>w zakresie dziedzictwa kulturowego:</u> a) sieciowe, stanowiące element produktu turystycznego o skali ponadlokalnej, będące efektem trwałej współpracy wielu podmiotów (w tym gospodarczych) oraz społecznej akceptacji, b) przyczyniające się do wzrostu zatrudnienia, c) obejmujące nowe i niestandardowe rozwiązania z zakresu użycia nowych technologii lub rozwiązań organizacyjnych, które w sposób istotny wpływają na rozwój gospodarczy regionu, d) obejmujące działania wynikające bezpośrednio z zapisów powiatowych/gminnych programów opieki nad zabytkami, e) zapewniające całoroczną ofertę, f) uzgodnione w ramach ZPT. 2) <u>w zakresie podnoszenia jakości przestrzeni publicznych:</u> a) realizowane na obszarach ponadprzeciętnego wykluczenia społecznego, identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Preferowane będą projekty zlokalizowane na obszarach o wysokim potencjale turystyczno-rekreacyjnym środowiska kulturowego, w szczególności w: 1) miastach o najwyższej koncentracji nieruchomości i ruchomych elementów dziedzictwa kulturowego: Gdańsk, Gdynia, Sopot, Słupsk, Malbork, 2) strefach koncentracji charakterystycznych dla regionu elementów dziedzictwa kulturowego, określonych w <i>Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i> tj. Żuławy, Powiśle, ziemia puckska, bytowska, oraz obszar kartusko – mirachowski.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9).
4. Lista wskaźników produktu	Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem.

⁵⁵ Przez *rejestr zabytków* rozumie się także ewidencję zabytków prowadzoną przez właściwy organ wojewódzki lub gminny.

5. Typy projektów	1) prace restauratorskie, prace konserwatorskie oraz adaptacja budynków, budowli i innych obiektów o znaczeniu historycznym (w tym obiektów archeologicznych, z wyłączeniem budynków administracji publicznej), nadanie im nowych ogólnodostępnych funkcji użytkowych kulturowych oraz turystycznych, w tym także zabezpieczenie obiektów dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń, 2) prace restauratorskie, prace konserwatorskie oraz adaptacja zespołów fortyfikacyjnych oraz budowli obronnych i nadanie im nowych ogólnodostępnych funkcji użytkowych kulturowych oraz turystycznych, 3) prace restauratorskie, prace konserwatorskie i zagospodarowanie zabytkowych, ogólnodostępnych założeń parkowych oraz zabytków sztuki inżynierskiej, kompleksowych założeń przemysłowych i folwarcznych wraz z nadaniem im nowych ogólnodostępnych funkcji kulturowych i turystycznych, 4) prace restauratorskie, prace konserwatorskie zabytkowych budynków sakralnych stanowiących atrakcję turystyczną, 5) kompleksowe zagospodarowanie przestrzeni publicznych wraz z małą architekturą i infrastrukturą towarzyszącą w ramach układów urbanistycznych i ruralistycznych wpisanych do rejestru zabytków, 6) udostępnianie zasobów kultury z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (w szczególności digitalizacja zasobów, tworzenie nowych treści cyfrowych).
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) organizacje pozarządowe, 4) instytucje kultury, 5) instytucje edukacyjne, 6) szkoły wyższe, 7) przedsiębiorcy (w tym organizatorzy turystyczni), 8) kościoły i związki wyznaniowe, 9) ROT/LOT.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) mieszkańcy, 2) turyści.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty 22 897 908 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln PLN⁵⁶. Zgodnie z Umową Partnerstwa, ze wsparcia w ramach Działania wyłączone są przedsięwzięcia dotyczące organizacji imprez o charakterze kulturalnym, w tym wystaw, festiwali, oraz budowy nowej infrastruktury kulturalnej.
14. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 8.3. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 8.3. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1364) wydanego w oparciu o art. 53 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

⁵⁶ tj. 5 mln EUR kosztów całkowitych projektu.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 2 mln PLN. Maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln PLN ⁵⁷ .
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 8.4. WSPARCIE ATRAKCYJNOŚCI WALORÓW DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona atrakcyjność turystyczna miejsc o szczególnych walorach kulturowych i przyrodniczych. W województwie pomorskim można wyróżnić szereg obszarów cennych przyrodniczo wymagających sieciowych działań służących podniesieniu ich atrakcyjności turystycznej. Zaliczają się do nich obszary peryferyjne: zachodnia i południowa część województwa, jak również dolina i delta Wisły oraz gminy nadmorskie. Obszary te posiadają liczne walory naturalne i kulturowe, które dzięki interwencji mogą stać się podstawą do kreowania nowej, odpowiadającej współczesnym potrzebom oferty turystycznej, a tym samym wzrostu lub stabilizacji zatrudnienia. Zadaniem interwencji będzie stworzenie kompleksowej, rozpoznawalnej oferty turystycznej, opartej na charakterystycznych walorach dziedzictwa kulturowego i naturalnego, w tym związanego z nadmorskim położeniem regionu, a odpowiednie wykorzystanie dziedzictwa naturalnego może – poprzez dywersyfikację oferty turystycznej – przyczynić się do bardziej zrównoważonego wykorzystania walorów środowiska naturalnego.

⁵⁷ tj. 5 mln EUR kosztów całkowitych projektu.

	Wspierane będą przedsięwzięcia służące podniesieniu atrakcyjności walorów dziedzictwa naturalnego, o charakterze sieciowym, koordynowane przez samorząd województwa, będące efektem trwałej współpracy wielu podmiotów (w tym gospodarczych) oraz społecznej akceptacji, polegające na rozwoju infrastruktury turystycznej, w tym infrastruktury żeglarskiej, szlaków rowerowych i kajakowych oraz tras turystycznych o charakterze regionalnym i ponadregionalnym. Wszystkie przedsięwzięcia w tym zakresie powinny przyczyniać się do uregulowania i ukierunkowania ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo oraz poprawy stanu środowiska naturalnego na tych obszarach. W ramach podniesienia atrakcyjności walorów dziedzictwa naturalnego zrealizowane zostaną przede wszystkim projekty składające się na trzy przedsięwzięcia strategiczne zidentyfikowane w RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej pt.: „Kajakiem przez Pomorze – zagospodarowanie szlaków wodnych w województwie pomorskim dla rozwoju turystyki kajakowej”, „Rozwój ofert turystyki wodnej w obszarze Pętli Żuławskiej i Zatoki Gdańskiej” oraz „Pomorskie trasy rowerowe o znaczeniu międzynarodowym”. Wszystkie projekty w ramach Działania powinny przyczyniać się do poprawy jakości przestrzeni oraz zapewniać zgodność z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego. Wszystkie projekty w ramach Działania powinny być uzasadnione ekonomicznie i popytowo, a także przyczyniać się do rozwoju przedsiębiorczości oraz tworzenia nowych i utrzymania istniejących miejsc pracy. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) identyfikowane i realizowane z wykorzystaniem elementów podejścia oddolnego, integrującego aktywności wielu podmiotów w ujęciu wielosektorowym w oparciu o wspólną strategię działania, zakładające uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności zarówno na etapie planowania, jak i realizacji, 2) zapewniające całoroczną ofertę, 3) zaspokajające potrzeby i oczekiwania turysty zależnie od profilu podróży turystycznej, 4) obejmujące nowe i niestandardowe rozwiązania z zakresu użycia nowych technologii lub rozwiązań organizacyjnych, które w sposób istotny wpływają na rozwój gospodarczy regionu, 5) uwzględniające potrzeby grup defaworyzowanych i wykluczonych – m.in. osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, 6) realizujące przedsięwzięcia strategiczne wskazane w RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej, 7) uzgodnione w ramach ZPT. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> <u>Preferowane będą projekty zlokalizowane na:</u> 1) obszarach objętych ochroną w formie parków krajobrazowych wraz z ich otulinami, obszarach chronionego krajobrazu oraz obszarach NATURA 2000, 2) obszarach gmin Dęli Wisły, Doliny Dolnej Wisły oraz gmin nadmorskich.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9).
4. Lista wskaźników produktu	Długość szlaków turystycznych.
5. Typy projektów	1) budowa, przebudowa i rozbudowa obiektów publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym (m.in. porty, przystanie i pomosty służące turystyce wodnej, przenoski), 2) budowa, przebudowa i rozbudowa liniowej publicznej infrastruktury turystycznej o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym służącej rozwojowi całorocznych, specyficznych form turystyki w oparciu o jednolite standardy identyfikujące dziedzictwo regionu (m.in.: trasy rowerowe, szlaki wodne, konne, piesze wraz z oznakowaniem). W ramach ww. typów projektów możliwa jest również realizacja inwestycji związanych z budową, przebudową i rozbudową publicznej infrastruktury poprawiającej dostępność do obiektów i atrakcji turystycznych (m.in. parkingi, ciągi komunikacyjne i infrastruktura dla niepełnosprawnych) oraz zagospodarowania ich bezpośredniego otoczenia.

6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) organizacje pozarządowe, 4) instytucje kultury, 5) instytucje edukacyjne, 6) szkoły wyższe, 7) przedsiębiorcy (w tym organizatorzy turystyczni, gospodarstwa agroturystyczne), 8) ROT/LOT, 9) parki narodowe, 10) PGL Lasy Państwowe, 11) kluby sportowe. 12) Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, 13) urzędy morskie, 14) operatorzy elektrowni wodnych.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) mieszkańcy, 2) turyści.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	stabilniej rozwinięty 53 428 452 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. O dofinansowanie ubiegać się będą mogli przede wszystkim wnioskodawcy zidentyfikowani w ramach przedsięwzięć strategicznych, o których mowa w opisie Działania (pkt 2). Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Przedsięwzięcia dotyczące sieciowych produktów turystycznych, cechujące się wysokim potencjałem dla rozwoju gospodarczego regionu potwierdzonym w <i>RPS w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej</i>, mogą mieć postać skoordynowanych pakietów projektów przy czym każdy z tych projektów obejmie odrębną, niezależnie funkcjonującą infrastrukturę. Wartość całkowitych kosztów pojedynczego projektu w ramach pakietu (tj. przedsięwzięcia strategicznego, o którym mowa w opisie Działania (pkt 2)) nie może przekroczyć 20 mln PLN⁵⁸, natomiast łączna wartości całkowita dla pakietu projektów może być wyższa niż 20 mln PLN⁵⁹.

⁵⁸ tj. 5 mln EUR kosztów całkowitych projektu.

⁵⁹ jw.

14. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 8.4. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 8.4. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1756), wydanego w oparciu o art. 55 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).

22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Maksymalna wartość projektu wynosi 20 mln PLN ⁶⁰ .
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

⁶⁰ tj. 5 mln EUR kosztów całkowitych projektu.

2.9. OŚ PRIORYTETOWA 9 MOBILNOŚĆ

OP odpowiada na wyzwania dotyczące osiągnięcia wewnętrznej spójności transportowej regionu, umocnienia pozycji transportu zbiorowego oraz efektywnych połączeń regionalnego – drogowego i kolejowego – układu transportowego z systemem krajowym i europejskim poprzez inwestycje skupiające się na transporcie zbiorowym w miejskich obszarach funkcjonalnych, także regionalnej infrastrukturze kolejowej i drogowej.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost mobilności mieszkańców w skali regionalnej (transport kolejowy) i lokalnej (transport w miejskich obszarach funkcjonalnych) dzięki sprawnie funkcjonującej infrastrukturze liniowej i węzłowej transportu zbiorowego.
- 2) Ograniczenie emisji generowanej przez transport, zwłaszcza w miejskich obszarach funkcjonalnych.
- 3) Usprawnienie połączeń drogowych między ważnymi ośrodkami miejskimi regionu, a także między nimi a ich otoczeniem funkcjonalnym.
- 4) Poprawa dostępności do liniowej i węzłowej infrastruktury transportowej o znaczeniu krajowym i europejskim.
- 5) Redukcja negatywnego wpływu transportu na środowisko i poprawa bezpieczeństwa w transporcie.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Sprawny system transportowy,
- 2) RPS w zakresie transportu *Mobilne Pomorze*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Zmniejszenie emisyjności gospodarki, Priorytet: Obniżenie emisji generowanych przez transport w aglomeracjach miejskich,
oraz Cel szczegółowy: Poprawa jakości i funkcjonowania oferty systemu transportowego oraz zwiększenie transportowej dostępności kraju w układzie europejskim i krajowym, Priorytet: Zwiększenie dostępności transportowej w układzie krajowym,
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost zrównoważony, Inicjatywę Przewodnią: Europa efektywnie korzystająca z zasobów,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Gospodarka przyjazna dla środowiska i zasobooszczędna, Kierunek działania: Przejście na energooszczędną gospodarkę niskoemisyjną oraz Priorytet finansowania: Nowoczesna infrastruktura sieciowa na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, Kierunek działania: Poprawa dostępności.

Charakter osi	standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
	357 213 312 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 9.1. TRANSPORT MIEJSKI
	PODDZIAŁANIE 9.1.1. TRANSPORT MIEJSKI – MECHANIZM ZIT
	PODDZIAŁANIE 9.1.2. TRANSPORT MIEJSKI
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona liczba pasażerów transportu zbiorowego w miastach oraz ich obszarach funkcjonalnych. Interwencja w ramach Działania ma na celu umocnienie pozycji transportu zbiorowego (mobilność zrównoważona) oraz ograniczenie emisji generowanej przez transport w miastach (mobilność niskoemisyjna), a jego realizacja przyczyni się do pogłębienia integracji oraz poprawy sprawności, atrakcyjności i efektywności systemu transportu zbiorowego w największych miastach i ich obszarach funkcjonalnych, tworzących silną alternatywę dla indywidualnego transportu samochodowego. Wsparcie w zakresie transportu miejskiego adresowane będzie do miast i ich obszarów funkcjonalnych. Będzie ono ukierunkowane na wdrażanie rozwiązań niskoemisyjnych w transporcie zbiorowym. Rozwiązania te wynikną z <u>zapisów lokalnych strategii niskoemisyjnych lub dokumentów spełniających ich wymogi⁶¹ zawierających elementy zrównoważonych planów mobilności miejskich</u> (m.in. kierunki interwencji planowanej w odniesieniu do transportu zbiorowego, eko-efektywnych środków transportu, inteligentnych systemów transportowych, bezpieczeństwa ruchu drogowego, indywidualnej mobilności aktywnej oraz kształtowania postaw transportowych). Zgodnie z ustaleniami <i>Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego</i> interwencja dotyczyć będzie kompleksowej modernizacji istniejących i budowy nowych elementów węzłowej (węzły integrujące podsystemy transportu zbiorowego, w tym kolejowego wraz z budynkami dworców kolejowych) i liniowej infrastruktury zbiorowego transportu szynowego, trolejbusowego, autobusowego i rowerowego. Wsparcie będzie dotyczyło także przedsięwzięć poprawiających funkcjonowanie, konkurencyjność i bezpieczeństwo publicznego transportu zbiorowego (m.in. inteligentne systemy transportowe). Obok działań infrastrukturalnych przewiduje się także wsparcie przedsięwzięć związanych z zakupem i modernizacją taboru, zwłaszcza wykorzystującego napęd elektryczny lub inne alternatywne systemy napędowe. W celu podniesienia efektywności transportu zbiorowego możliwa będzie również realizacja projektów dotyczących budowy infrastruktury liniowej transportu rowerowego (indywidualna mobilność aktywna) stanowiącej dojazd do węzłów integracyjnych. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w <i>Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i>, 2) zgodne z planami zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego jednostek samorządu terytorialnego lub MOF, 3) w przypadku taboru – spełniające najwyższe obowiązujące normy emisji spalin, 4) uzgodnione w ramach ZPT.
	PODDZIAŁANIE 9.1.1. TRANSPORT MIEJSKI – MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 9.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałanie 9.1.1. realizowane będzie na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).
	PODDZIAŁANIE 9.1.2. TRANSPORT MIEJSKI <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałania 9.1.2. realizowane będzie na terenie następujących Miejskich Obszarów Funkcjonalnych: Słupska, Chojnic-Człuchowa, Kwidzyna, Malborka, Starogardu Gdańskiego, Lęborka, Kościerzyny i Bytowa.

⁶¹ Np. gminne plany gospodarki niskoemisyjnej.

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 9.1. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.	
4. Lista wskaźników produktu	<u>Wskaźniki wspólne dla Poddziałiań:</u> 1) Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych; 2) Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej; 3) Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” ⁶² ; 4) Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej; 5) Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych.	
5. Typy projektów	Typy projektów wspólne dla Poddziałiań: 1) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej punktowej infrastruktury transportu zbiorowego składającej się na punkt transportowy ⁶³ : – systemy parkingowe typu „parkuj i jedź”, „parkuj rower i jedź” oraz „podwieź i jedź” ⁶⁴ wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów w obszarach punktu transportowego, – rozbudowa i przebudowa dworców kolejowych lub innych obiektów obsługi podróży, – budowa, rozbudowa i przebudowa infrastruktury liniowej transportu rowerowego wraz z systemem roweru miejskiego na potrzeby dojazdu do węzłów integracyjnych stanowiących funkcjonalne powiązania do przystanków i urządzeń „parkuj rower i jedź” ⁶⁵ , – rozbudowa i przebudowa infrastruktury drogowej stanowiącej bezpośredni dojazd do węzła integracyjnego. 2) budowa nowej, rozbudowa i przebudowa istniejącej liniowej infrastruktury transportu szynowego (kolei miejskiej oraz tramwaju), transportu trolejbusowego i autobusowego, w tym odpowiednio układów torowych na trasach, pętlach i bocznicach, trakcji, sieci energetycznych i podstacji trakcyjnych tramwajowych i trolejbusowych, pętli, wydzielonych pasów ruchu, zatok przystankowych, 3) budowa zintegrowanych systemów zarządzania ruchem obejmujących sterowanie ruchem ulicznym oraz zarządzanie transportem zbiorowym, w tym systemy sterowania ruchem pojazdów transportu zbiorowego, systemy monitoringu transportu zbiorowego i przystanków (m.in. systemy monitorowania bezpieczeństwa pasażerów), systemy informacji dla pasażerów transportu zbiorowego, wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny), systemy kontroli i zarządzania miejscami parkingowymi, 4) zakup lub modernizacja miejskiego, publicznego taboru transportu zbiorowego (drogowego, szynowego) na potrzeby zapewnienia potoków pasażerów do węzła integracyjnego lub obsługi nowych linii transportu szynowego.	
6. Typ beneficjenta	Typy beneficjentów wspólne dla Poddziałiań: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, 4) podmioty, które zostały lub mają zostać wybrane do realizacji projektu w formule partnerstwa publiczno - prywatnego, 5) zarządcy infrastruktury transportowej, służącej organizacji transportu zbiorowego publicznego, 6) przedsiębiorcy.	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Grupy docelowe wspólne dla Poddziałiań: użytkownicy transportu miejskiego i rowerowego.	
8. Instytucja pośrednicząca	Poddziałanie 9.1.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁶⁶

⁶² „park&ride”

⁶³ Punktami transportowymi są krajowe, regionalne, lokalne węzły integracyjne oraz przystanki zintegrowane w rozumieniu *Planu Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Pomorskiego*.

⁶⁴ „park&ride”, „bike&ride”, „kiss&ride”

⁶⁵ jw.

⁶⁶ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

(jeśli dotyczy)	Poddziałanie 9.1.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 9.1.	100 019 727 EUR
	Poddziałanie 9.1.1.	59 011 639 EUR
	Poddziałanie 9.1.2.	41 008 088 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 9.1.1.	Interwencja w ramach Poddziałania 9.1.1. jest komplementarna z interwencją w ramach <i>Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko</i> .
	Poddziałanie 9.1.2.	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 9.1.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
	Poddziałanie 9.1.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 9.1.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym (przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT). Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.
	Poddziałanie 9.1.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Wsparcie będzie ukierunkowane na wdrażanie rozwiązań niskoemisyjnych w transporcie zbiorowym. Rozwiązania te wynikną z <u>zapisów lokalnych strategii niskoemisyjnych lub dokumentów spełniających ich wymogi</u> ⁶⁷ zawierających elementy zrównoważonych planów mobilności miejskich (m.in. kierunki interwencji planowanej w odniesieniu do transportu zbiorowego, eko-efektywnych środków transportu, inteligentnych systemów transportowych, bezpieczeństwa ruchu drogowego, indywidualnej mobilności aktywnej oraz kształtowania postaw transportowych). Jeżeli projekt planowany do dofinansowania obejmuje inwestycje w infrastrukturę drogową, która nie jest przeznaczona wyłącznie dla transportu publicznego lub nie nadaje priorytetu transportowi publicznemu (np. buspasy, pasy skrętu dla autobusów), <u>wydatki kwalifikowalne dotyczące takich inwestycji drogowych nie mogą przekroczyć połowy całkowitych wydatków kwalifikowalnych w projekcie</u> . Zapis ten nie dotyczy dróg rowerowych.	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 9.1. wymaga się zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) dla wszystkich typów projektów. Dotyczy on m.in. realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnych promujących transport zbiorowy i niezmotoryzowany, mających na celu maksymalizację efektów realizacji wszystkich przedsięwzięć w zakresie miejskiego transportu zbiorowego w ramach danego miejskiego obszaru funkcjonalnego. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 2% kosztów kwalifikowalnych projektu.	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	

⁶⁷ Np. *gminne plany gospodarki niskoemisyjnej*.

16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 9.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).), – zgodnie z zasadami wynikającymi z Rozporządzenia (WE) Nr 1370/2007 PE i Rady z dnia 23.10.2007 r. <i>dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego</i> oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE. L 315 z 03.12.2007, str. 1) oraz ustawy z dnia 16.12.2010 r. o <i>publicznym transporcie zbiorowym</i> (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 ze zm.), a także wyjaśnieniami zawartymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 października 2015 r. w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym (wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wspólna dla obu Poddziałów wynosi 2 mln PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/poddziałania	DZIAŁANIE 9.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA PODDZIAŁANIE 9.2.1. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA – MECHANIZM ZIT PODDZIAŁANIE 9.2.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone przewozy w regionalnym pasażerskim transporcie kolejowym. Wsparcie w ramach Działania ma na celu poprawę spójności terytorialnej i społecznej regionu, poprzez poprawę dostępności do liniowej i węzłowej infrastruktury transportowej, czego efektem będzie poprawa atrakcyjności pasażerskiego transportu kolejowego, m.in. dzięki skróceniu czasu przejazdów oraz poprawie bezpieczeństwa i komfortu podróży. Przewiduje się realizację kolejowych przedsięwzięć strategicznych zdefiniowanych w <i>RPS w zakresie transportu</i>, tj. <i>pakietu przedsięwzięć strategicznych dotyczących rewitalizacji linii kolejowych ważnych dla spójności województwa (linie nr 207 Grudziądz – Malbork, nr 211 Lipusz – Kościerzyna, nr 212 Lipusz – Bytów, nr 229 Łębork – Łeba, nr 405 Szczecinek – Ustka)</i>. Wsparciem będą mogły być objęte także inne regionalne linie kolejowe, na których zgodnie z <i>Planem zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla województwa pomorskiego</i> odbywają się wojewódzkie przewozy pasażerskie. Przedsięwzięcia polegać będą na modernizacji i rehabilitacji infrastruktury liniowej, punktowej (stacje i przystanki kolejowe) oraz towarzyszącej. W ramach wsparcia możliwe będą także projekty podnoszące bezpieczeństwo i konkurencyjność transportu kolejowego (<i>Inteligentne Systemy Transportowe</i>), związane z rozwojem systemów sterowania i zarządzania ruchem kolejowym, a także projekty związane z zakupem i modernizacją taboru kolejowego (w tym realizowane w formule partnerstwa publiczno-prywatnego, poza mechanizmem ZIT) obsługującego zmodernizowane linie oraz dokumentacja projektowa kolejowej infrastruktury technicznej. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w <i>Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i>, 2) przyczyniające się do poprawy spójności terytorialnej województwa i dostępności do regionalnych i subregionalnych ośrodków miejskich, będące kompleksową modernizacją liniowej i punktowej infrastruktury kolejowej. PODDZIAŁANIE 9.2.1. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA – MECHANIZM ZIT W ramach Poddziałania 9.2.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałanie 9.2.1. realizowane będzie na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).

	PODDZIAŁANIE 9.2.2. REGIONALNA INFRASTRUKTURA KOLEJOWA <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałania 9.2.2. realizowane będzie na obszarze całego województwa.	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 9.2. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.	
4. Lista wskaźników produktu	Poddziałanie 9.2.1.	1) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) (RW), 2) Liczba wspartych dworców/przystanków kolejowych.
	Poddziałanie 9.2.2.	1) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) (RW), 2) Liczba wspartych dworców/przystanków kolejowych, 3) Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego.
5. Typy projektów	Poddziałanie 9.2.1.	1) budowa, rozbudowa, przebudowa, remont dróg szynowych szlakowych i stacyjnych, 2) budowa zintegrowanych systemów zarządzania ruchem obejmujących m.in. systemy sterowania ruchem pojazdów, systemy monitoringu środków transportu i przystanków (np. systemy monitorowania bezpieczeństwa pasażerów), systemy informacji dla pasażerów transportu zbiorowego, wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny). W ramach ww. projektów możliwa będzie: – budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja kolejowych obiektów inżynierskich, w tym mosty, wiadukty, – modernizacja urządzeń sterowania ruchem kolejowym, – przebudowa przejazdów kolejowych dla podniesienia kategorii przejazdu, budowa/przebudowa skrzyżowań dwupoziomowych z drogami publicznymi, budowa/przebudowa bezkolizyjnych przejść dla pieszych, – budowa, rozbudowa i przebudowa obiektów obsługi podróżnych na stacjach i przystankach osobowych wraz z zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia, w tym perony, wiaty, bezkolizyjne przejścia przez tory, urządzenia dla osób niepełnosprawnych.

	Poddziałanie 9.2.2.	1) budowa, rozbudowa, przebudowa i remont dróg szynowych szlakowych i stacyjnych, 2) budowa zintegrowanych systemów zarządzania ruchem obejmujących m.in. systemy sterowania ruchem pojazdów, systemy monitoringu środków transportu i przystanków (np. systemy monitorowania bezpieczeństwa pasażerów), systemy informacji dla pasażerów transportu zbiorowego, wdrożenie elektronicznego systemu pobierania opłat (bilet elektroniczny), 3) zakup lub modernizacja taboru kolejowego na potrzeby obsługi zmodernizowanych linii, 4) opracowanie dokumentacji projektowej niezbędnej do realizacji inwestycji kolejowej, w tym m.in.: studium korytarzowe, studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe, raport OOŚ, program funkcjonalno-użytkowy, dokumentacja techniczna, analiza finansowo-ekonomiczna, studium wykonalności. W ramach typów projektów 1)-2) możliwa będzie: – budowa, przebudowa, rozbudowa lub modernizacja kolejowych obiektów inżynierskich, w tym mosty, wiadukty, – modernizacja urządzeń sterowania ruchem kolejowym, – przebudowa przejazdów kolejowych dla podniesienia kategorii przejazdu, budowa/przebudowa skrzyżowań dwupoziomowych z drogami publicznymi, budowa/przebudowa bezkolizyjnych przejść dla pieszych, – budowa, rozbudowa i przebudowa obiektów obsługi podróżnych na stacjach i przystankach osobowych wraz z zagospodarowaniem bezpośredniego otoczenia, w tym perony, wiaty, bezkolizyjne przejścia przez tory, urządzenia dla osób niepełnosprawnych.
6. Typ beneficjenta	Typy beneficjentów wspólne dla Poddziałiań: 1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) operatorzy i organizatorzy transportu zbiorowego, 4) podmioty budujące lub zarządzające infrastrukturą kolejową.	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Grupa docelowa wspólna dla Poddziałiań: użytkownicy infrastruktury kolejowej i publicznego transportu zbiorowego kolejowego.	
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 9.2.1.	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁶⁸
	Poddziałanie 9.2.2.	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 9.2.	128 596 792 EUR
	Poddziałanie 9.2.1.	15 431 615 EUR
	Poddziałanie 9.2.2.	113 165 177 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Interwencja w ramach Działania 9.2. jest komplementarna z interwencją w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.	
11. Instrumenty	Poddziałanie 9.2.1.	Poddziałanie będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.

⁶⁸ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 9.2.2.	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 9.2.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.
	Poddziałanie 9.2.2.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w RPS w zakresie transportu. Uzupełniając, możliwe będzie zastosowanie trybu konkursowego dla Typu projektów nr 4). Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 9.2. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.	
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 9.2. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .	
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – zgodnie z zasadami wynikającymi z Rozporządzenia (WE) Nr 1370/2007 PE i Rady z dnia 23.10.2007 r. <i>dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego</i> oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz. Urz. UE. L 315 z 03.12.2007, str. 1) oraz ustawy z dnia 16.12.2010 r. <i>o publicznym transporcie zbiorowym</i> (Dz. U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 ze zm.), a także wyjaśnieniami zawartymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 października 2015 r. w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym (wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia Komisji (UE) z dnia 17 czerwca 2014 r. nr 651/2014 <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., z późn. zm.), – jako pomoc indywidualna, na którą zgodę wyrazi w formie decyzji KE.	

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 9.3. REGIONALNA INFRASTRUKTURA DROGOWA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona dostępność drogowa miejskich ośrodków funkcjonalnych do Trójmiasta, a także jakość powiązań drogowych między nimi. Wsparcie w ramach Działania ukierunkowane będzie na usprawnienie połączeń drogowych między ważnymi ośrodkami miejskimi regionu, a także między nimi a ich otoczeniem funkcjonalnym, co w konsekwencji spowoduje wzrost spójności sieci drogowej w regionie, a także wpłynie na poprawę dostępności kluczowych miejskich obszarów funkcjonalnych, w tym ośrodka metropolitalnego.

	Wspieraniem objęte zostaną wyłącznie drogi o charakterze regionalnym, dowiązujące najważniejsze ośrodki miejskie do dróg krajowych, w tym do sieci TEN-T wskazane w ramach pakietów drogowych przedsięwzięć strategicznych zdefiniowanych w RPS w zakresie transportu: 1) pakiet działań związanych z dostępem do autostrady A1 (przebudowa DW nr 222, 222+229, 224, 226, 521, przebudowa DW nr 231 wraz z obwodnicą Skórcza) (wartość pakietu: 270,7 mln PLN), 2) pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy południowy (przebudowa DW nr 188, 212, 235, 515) (wartość pakietu: 173,5 mln PLN), 3) pakiet działań wzmacniających korytarz transportowy północny (przebudowa DW nr 203, 209, 211, 212, 214, 216, 221, 501, 502, budowa Obwodnicy Wschodniej Łęborka w ciągu DW nr 214, budowa obwodnicy Kartuz w ciągu DW nr 211) (wartość pakietu: 460 mln PLN). Wspierane będą przedsięwzięcia polegające na budowie, przebudowie i rozbudowie (wraz z wyposażeniem technicznym) układów drogowych, w tym na likwidacji „wąskich gardeł”, wyprowadzeniu ruchu tranzytowego z obszarów centralnych miast i miejscowości poprzez budowę obwodnic lub obejść miejscowości. W ramach realizowanych przedsięwzięć przewiduje się także działania uzupełniające dotyczące poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego. Wspierane mogą być również przedsięwzięcia związane z organizacją ruchu poprawiające przepustowość i sprawność dróg (w tym <i>Inteligentne Systemy Transportowe</i>). W ramach Działania nie przewiduje się wspierania infrastruktury drogowej o znaczeniu lokalnym. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) realizowane na drogach szczególnie ważnych dla obsługi województwa zgodnie z ustaleniami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2) na drogach wojewódzkich o co najwyżej średnim poziomie bezpieczeństwa określonym według Europejskiego Programu Oceny Ryzyka na Drogach, 3) na drogach wojewódzkich o co najwyżej zadowalającym stanie technicznym określonym według oceny stanu technicznego nawierzchni, 4) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie powiązań regionalnych i ponadregionalnych preferowane będą projekty poprawiające dostępność drogową do Trójmiasta z obszarów pozostających poza izochroną 60 minut. W zakresie poprawy dostępności drogowej do miast powiatowych z ich otoczeniem funkcjonalnym, preferowane będą projekty poprawiające dostępność drogową z obszarów pozostających poza izochroną 30 minut.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach Działania 9.3. nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.
4. Lista wskaźników produktu	1) Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) (RW); 2) Całkowita długość nowych dróg (CI 13).
5. Typy projektów	Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg, w tym m.in. obwodnice, skrzyżowania, węzły, poszerzenia przekroju jezdni, ciągi ruchu uspokojonego przy przejściach przez małe miejscowości, wzmocnienia nawierzchni drogowej. <u>W ramach ww. typów projektów możliwa będzie:</u> - budowa, przebudowa, rozbudowa lub remont drogowych obiektów inżynierskich, w tym mosty, wiadukty, estakady, tunele drogowe, kładki dla pieszych, przejścia podziemne. - budowa, przebudowa i rozbudowa wyposażenia technicznego dróg, w tym m.in. urządzenia odwodnienia, urządzenia oświetlenia, urządzenia obsługi uczestników ruchu (np. parkingi i jezdnie manewrowe w miejscach obsługi podróżnych, urządzenia dla obsługi transportu zbiorowego, parkingi strategiczne), urządzenia techniczne (np. bariery ochronne, osłony przeciwoślńieniowe, ekrany akustyczne, zielen izolacyjna), - budowa chodników, ścieżek rowerowych, ciągów pieszo-jezdnych i infrastruktury towarzyszącej w pasie drogowym, nie związanej z drogą w zakresie ochrony środowiska i infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, tj. kanalizacja teletechniczna i przepusty dla zwierząt, - budowa urządzeń organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym m. in. urządzenia sterowania ruchem, środki uspokojenia ruchu, urządzenia systemu zarządzania bezpieczeństwem ruchu.
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) zarządcy dróg.

7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Użytkownicy infrastruktury drogowej i transportu zbiorowego drogowego.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 128 596 793 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia strategiczne zdefiniowane w <i>RPS w zakresie transportu</i>. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 9.3. nie przewiduje się wspierania infrastruktury drogowej o znaczeniu lokalnym.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 9.3. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 9.3. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 9.3. nie podlega zasadom pomocy publicznej.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.
20. Maksymalny % poziomu dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.10. OŚ PRIORYTETOWA 10 ENERGIA

OP odpowiada na wyzwania dotyczące wykorzystania potencjału posiadanych zasobów dla poprawy bezpieczeństwa dostaw energii, racjonalizacji zużycia energii oraz redukcji środowiskowych oddziaływań związanych z jej produkcją poprzez inwestycje skupiające się na efektywności energetycznej, odnawialnych źródłach energii i redukcji emisji.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Wzrost poziomu wykorzystania OZE, szczególnie w generacji rozproszonej (wzrost bezpieczeństwa).
- 2) Poprawa efektywności energetycznej, szczególnie w sektorze publicznym i mieszkaniowym.
- 3) Wzrost sprawności funkcjonowania komunalnej infrastruktury energetycznej.
- 4) Racjonalizacja zużycia energii przez mieszkańców oraz rozwój energetyki prosumenckiej.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Bezpieczeństwo i efektywność energetyczna,
- 2) RPS w zakresie energetyki i środowiska *Ekoelektywne Pomorze*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Zmniejszenie emisyjności gospodarki, Priorytety:
 - a. Zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki,
 - b. Zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
- 4) Strategia EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost zrównoważony, Inicjatywę Przewodnią: Europa efektywnie korzystająca z zasobów,
- 5) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Gospodarka przyjazna dla środowiska i zasobooszczędna, Kierunek działania: Przejście na energooszczędną gospodarkę niskoemisyjną.

Charakter osi	standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 214 951 001 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 10.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA – MECHANIZM ZIT - WSPARCIE DOTACYJNE
	PODDZIAŁANIE 10.1.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - MECHANIZM ZIT - WSPARCIE DOTACYJNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych. Głównym zadaniem interwencji w Poddziałaniu jest poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15. Potencjał do ograniczenia zużycia energii dotyczy w szczególności zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane wartości dla budownictwa energooszczędnego. Efektom udzielonego wsparcia będzie zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej w zabudowie, co z kolei skutkować będzie poprawą efektywności energetycznej regionu oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Możliwa będzie także poprawa efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych.

W ramach kompleksowych projektów przewiduje się głęboką modernizację energetyczną budynków z uwzględnieniem potrzeby monitorowania i zarządzania energią wraz z możliwością wykorzystania instalacji OZE, wymiany źródeł ciepła (w tym indywidualnych) i zastosowania indywidualnego pomiaru zużycia ciepła.

Zakres prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego (w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności energetycznej), a wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych.

W zakresie wymiany indywidualnych źródeł (m.in. pieców) wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa), a także przyczyniać się do zmniejszenia emisji innych zanieczyszczeń powietrza⁶⁹ oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii.

Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej modernizacji konieczne będzie spełnienie warunków ex-ante z dyrektywy 2006/32/EC⁷⁰, odnoszących się do indywidualnych liczników ciepła w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz do dyrektywy EE 2012/27/EU⁷¹, w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC. Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła wymaga użycia zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały jeszcze zamontowane.

Informacje dotyczące zmniejszenia zużycia energii końcowej i ilości zaoszczędzonej energii cieplnej/elektrycznej w wyniku realizacji projektów będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu.

W przypadku projektów dotyczących głębokiej modernizacji, realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Poddziałania 10.1.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1.

Planowane inwestycje powinny być komplementarne do realizowanych lub przygotowywanych projektów związanych z modernizacją i/lub rozbudową sieci ciepłowniczych, a także powinny wpisywać się w gminne dokumenty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej⁷²).

Wspierane będą kompleksowe projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzi do oszczędności energii wynoszącej, co najmniej 30% średnio na budynek.

W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej, o co najmniej 25%.

Wspierane urządzenia do ogrzewania (piece indywidualne) powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE⁷³ z dnia 21 października 2009 r. *ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią*.

Preferowane będą projekty:

- 1) kompleksowe (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie⁷⁴),
- 2) wykorzystujące odnawialne źródła energii,
- 3) zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej, o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek),

⁶⁹ Inwestycje muszą być zgodne z właściwym programem ochrony powietrza.

⁷⁰ Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę 93/76/EWG (Dz.U.UE.L.2006.114.64);

⁷¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U.UE.L.2012.315.1);

⁷² Treść dokumentów powinna być zgodna z projektami założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

⁷³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009 / 125/WE z 21 października 2009 r. *ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią* (Dz.U.UE.L.2009.285.10);

⁷⁴ Za kompleksowy terytorialnie projekt uznaje się taki, który obejmuje swoim zasięgiem co najmniej 5 budynków zlokalizowanych na obszarze co najmniej dwóch gmin.

	4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych, 5) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w <i>Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i>. Inwestycje z zakresu wymiany indywidualnych źródeł powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu⁷⁵. Ponadto wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałanie będzie realizowane na terenie OMT. W ramach Poddziałania 10.1.1. realizowane będą wyłącznie projekty wynikające ze Strategii ZIT. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT wykraczały poza obszar realizacji ZIT (o ile wynika to ze Strategii ZIT).
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32); 2) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34).
4. Lista wskaźników produktu	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW).
5. Typy projektów ⁷⁶	W ramach Poddziałania 10.1.1. wspierane będą inwestycje dotyczące obiektów użyteczności publicznej⁷⁷ oraz komunalnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych. Kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna⁷⁸ obiektów i budynków lub dokończenie tego procesu, poprzez realizację przedsięwzięć polegających m.in. na: – zmniejszeniu strat ciepła przez przenikanie w zewnętrznych przegrodach przeźroczystych (okna, drzwi przeszkłone) i nieprzeźroczystych (ściany zewnętrzne, stropy poddasza, stropy piwnic), – likwidacji istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej modernizacji obiektach wraz z budową przyłącza do systemu ciepłowniczego, – modernizacji źródeł ciepła (za wyjątkiem źródeł węglowych przy braku zmiany paliwa) z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji, – modernizacji systemów grzewczo – wentylacyjnych z uwzględnieniem zastosowania wysokosprawnej rekuperacji energii, – modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, – modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego, – wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynku, – instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią.

⁷⁵ Poprzez sformułowanie „ubóstwo energetyczne” rozumie się sytuację, w jakiej znajduje się gospodarstwo domowe, które na utrzymanie dostatecznego poziomu ogrzewania musi przeznaczyć więcej niż 10% swojego dochodu (Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki NR 5 (67) 1 września 2009).

⁷⁶ Zgodne z Wytocznymi technicznymi *Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności* (Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii).

⁷⁷ Przez obiekt użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, sportowej.

⁷⁸ Kompleksową, „głęboką” modernizację energetyczną budynku stanowi przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne, spółki z większościovym udziałem jst. oraz podmioty, które zostały lub mają zostać wybrane do realizacji projektu w formule partnerstwa publiczno - prywatnego z jst., 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) jednostki naukowe, 4) instytucje edukacyjne, 5) szkoły wyższe, 6) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 7) organizacje pozarządowe, 8) kościoły i związki wyznaniowe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Związek ZIT (Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot) ⁷⁹
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 50 298 534 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Poddziałania 10.1.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1. Ponadto interwencja w ramach Poddziałania 10.1.1. może być komplementarna ze wsparciem w ramach Działania 10.5. oraz interwencją podejmowaną na obszarach zdegradowanych w ramach Działań 8.1. i 8.2. <i>Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne</i>. Interwencja w ramach Poddziałania 10.1.1. jest komplementarna także z interwencją w ramach <i>Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko</i>.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.1.1. będzie realizowane z zastosowaniem instrumentu ZIT.
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w formie mechanizmu ZIT w trybie pozakonkursowym - przedsięwzięcia wynikające ze Strategii ZIT. Zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> podmiotem odpowiedzialnym za nabór wniosków jest IZ RPO WP, natomiast oceny wniosków dokonuje IZ RPO WP przy udziale IP w zakresie określonym w Porozumieniu ZIT.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Wspierane będą kompleksowe projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek. W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o co najmniej 25%. Preferowane będą projekty zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek). W przypadku projektów dotyczących głębokiej modernizacji, realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Poddziałania 10.1.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1.

⁷⁹ Powołany na mocy Porozumienia z dnia 14 września 2015 r. ws. powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach mechanizmu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020.

14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Poddziałania 10.1.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. działań informacyjno-edukacyjnych, służących zwiększaniu świadomości oraz kształtowaniu i umacnianiu postaw użytkowników końcowych w zakresie efektywności energetycznej. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 1% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Poddziałania 10.1.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej w ramach Poddziałania 10.1.1., wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1363), wydanego w oparciu o art. 38, 39 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1420), wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Jak w punkcie 19.

21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 10.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE DOTACYJNE
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Poddziałanie 10.2.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA - WSPARCIE DOTACYJNE Cel szczegółowy: Poprawiona efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej. Głównym zadaniem interwencji w Poddziałaniu jest poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15. Potencjał do ograniczenia zużycia energii dotyczy w szczególności zabudowy użyteczności publicznej i mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane wartości dla budownictwa energooszczędnego. Efektem udzielonego wsparcia będzie zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej w zabudowie, co z kolei skutkować będzie poprawą efektywności energetycznej regionu oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza. Wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną budynków użyteczności publicznej, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne. W ramach kompleksowych projektów przewiduje się głęboką modernizację energetyczną budynków z uwzględnieniem potrzeby monitorowania i zarządzania energią wraz z możliwością wykorzystania instalacji OZE, wymiany źródeł ciepła (w tym indywidualnych) i zastosowania indywidualnego pomiaru zużycia ciepła. Zakres prac musi wynikać z przeprowadzonej uprzednio analizy możliwych rozwiązań w ramach sporządzanego audytu energetycznego (w miarę potrzeby dodatkowo audytu efektywności energetycznej), a wybrany wariant realizacyjny musi uwzględniać kryterium kosztowe odnoszące się do uzyskanych efektów (np. redukcji zapotrzebowania na energię) w stosunku do nakładów finansowych. W zakresie wymiany indywidualnych źródeł (m.in. pieców) wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. <u>Wsparte projekty muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do</u>

istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanego paliwa), a także przyczyniać się do zmniejszenia emisji innych zanieczyszczeń powietrza⁸⁰ oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii.

Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej modernizacji, konieczne będzie spełnienie warunków ex-ante z dyrektywy 2006/32/EC⁸¹, odnoszących się do indywidualnych liczników ciepła w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz do dyrektywy EE 2012/27/EU⁸², w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC. Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła wymaga użycia zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały jeszcze zamontowane.

Informacje dotyczące zmniejszenia zużycia energii końcowej i ilości zaoszczędzonej energii cieplnej/elektrycznej w wyniku realizacji projektów będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu.

W przypadku projektów dotyczących głębokiej modernizacji, realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Poddziałania 10.2.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1.

Planowane inwestycje powinny być komplementarne do realizowanych lub przygotowywanych projektów związanych z modernizacją i/lub rozbudową sieci ciepłowniczych, a także powinny wpisywać się w gminne dokumenty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej⁸³).

Wspierane będą kompleksowe terytorialnie projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej, co najmniej 30% średnio na budynek.

W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej, o co najmniej 25%.

Wspierane urządzenia do ogrzewania (piece indywidualne) powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE⁸⁴ z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.

W ramach Poddziałania możliwa będzie realizacja m.in. przedsięwzięcia strategicznego wskazanego w RPS w zakresie energetyki i środowiska pt.: „Termomodernizacja obiektów Samorządu Województwa Pomorskiego” w ramach którego planuje się poprawę efektywności energetycznej (w tym termomodernizację) obiektów użyteczności publicznej należących do SWP.

Preferowane będą projekty:

- 1) kompleksowe (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie⁸⁵),
- 2) wykorzystujące odnawialne źródła energii,
- 3) zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek),
- 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych,
- 5) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w *Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego*,
- 6) uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

Poddziałanie realizowane będzie na obszarze całego województwa poza OMT, za wyjątkiem przedsięwzięcia strategicznego realizowanego na obszarze całego województwa.

⁸⁰ Inwestycje muszą być zgodne z właściwym programem ochrony powietrza.

⁸¹ Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę 93/76/EWG (Dz.U.UE.L.2006.114.64);

⁸² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U.UE.L.2012.315.1);

⁸³ Treść dokumentów powinna być zgodna z projektami założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

⁸⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009 / 125/WE z 21 października 2009 r. ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią (Dz.U.UE.L.2009.285.10);

⁸⁵ Za kompleksowy terytorialnie projekt uznaje się taki, który obejmuje swoim zasięgiem co najmniej 5 budynków lub budynki zlokalizowane na obszarze co najmniej dwóch gmin.

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32); 2) Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34).
4. Lista wskaźników produktu	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW).
5. Typy projektów ⁸⁶	W ramach Poddziałania 10.2.1. wspierane będą inwestycje dotyczące obiektów użyteczności publicznej⁸⁷. Kompleksowa i głęboka modernizacja energetyczna⁸⁸ obiektów i budynków lub dokończenie tego procesu, poprzez realizację przedsięwzięć polegających m.in. na: – zmniejszeniu strat ciepła przez przenikanie w zewnętrznych przegrodach przezroczystych (okna, drzwi przeszklone) i nieprzezroczystych (ściany zewnętrzne, stropy poddasza, stropy piwnic), likwidacji istniejących indywidualnych źródeł ciepła w poddawanych kompleksowej i głębokiej modernizacji obiektach wraz z budową przyłącza do systemu ciepłowniczego, – modernizacji źródeł ciepła (za wyjątkiem źródeł węglowych przy braku zmiany paliwa) z uwzględnieniem możliwości zastosowania kogeneracji, – modernizacji systemów grzewczo – wentylacyjnych z uwzględnieniem zastosowania wysokosprawnej rekuperacji energii, – modernizacji instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej, – modernizacji wewnętrznej instalacji elektrycznej i oświetlenia wewnętrznego, – wykorzystanie OZE na potrzeby własne budynku, – instalacji systemów monitoringu i zarządzania energią.
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego, ich jednostki organizacyjne oraz spółki z większościovym udziałem jst, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) jednostki naukowe, 4) instytucje edukacyjne, 5) szkoły wyższe, 6) publiczne i prywatne podmioty świadczące usługi zdrowotne i ich organy założycielskie, 7) organizacje pozarządowe, 8) kościoły i związki wyznaniowe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	slabiej rozwinięty 61 475 987 EUR

⁸⁶ Zgodne z Wytocznymi technicznymi *Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności* (Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii).

⁸⁷ Przez obiekt użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, sportowej.

⁸⁸ Kompleksową, „głęboką” modernizację energetyczną budynku stanowi przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Poddziałania 10.2.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1. Ponadto interwencja w ramach Poddziałania 10.2.1. może być komplementarna ze wsparciem w ramach Działania 10.5. oraz interwencją podejmowaną na obszarach zdegradowanych w ramach Działania 8.1. i 8.2. <i>Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</i>
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Uzupełniająco przewiduje się zastosowanie trybu pozakonkursowego dla przedsięwzięcia strategicznego pt.: „<i>Termomodernizacja obiektów Samorządu Województwa Pomorskiego</i>”. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Wspierane będą kompleksowe projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek. W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o co najmniej 25%. Preferowane będą projekty zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla projektów obejmujących pojedynczy budynek). W przypadku projektów dotyczących głębokiej modernizacji, realizowanych przez podmioty lecznicze, ich wsparcie w ramach Poddziałania 10.2.1. będzie możliwe w sytuacji, gdy istnienie i funkcjonowanie usług zdrowotnych będzie uzasadnione mapą potrzeb, o której mowa w ukierunkowaniu interwencji Działania 7.1.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Poddziałania 10.2.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. działań informacyjno-edukacyjnych, służących zwiększaniu świadomości oraz kształtowaniu i umacnianiu postaw użytkowników końcowych w zakresie efektywności energetycznej. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 1% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Poddziałania 10.2.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej w ramach Poddziałania 10.2.1., wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1363), wydanego w oparciu o art. 38, 39 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1420) , wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Jak w punkcie 19.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy

26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 10.3. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII
	PODDZIAŁANIE 10.3.1. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE DOTACYJNE
	PODDZIAŁANIE 10.3.2. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE POZADOTACYJNE

2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększone wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, szczególnie produkowanej w generacji rozproszonej. PODDZIAŁANIE 10.3.1. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE DOTACYJNE Głównym zadaniem interwencji w Poddziałaniu będzie poprawa bezpieczeństwa energetycznego(m.in. zmiana bilansu energetycznego regionu z wykorzystaniem istniejącego potencjału energii odnawialnych, zwłaszcza energii słońca, zasobów biomasy oraz biogazu) w taki sposób, aby nastąpiło zwiększenie mocy zainstalowanej w źródłach OZE zlokalizowanych w regionie, a także rozwój i poprawa stanu technicznego systemu elektroenergetycznego. Wspierane będą przedsięwzięcia polegające na wykorzystaniu źródeł energii odnawialnej (słońca, wody, biomasy, biogazu, energii ziemi) w celu produkcji energii elektrycznej i/lub ciepłej (również z wykorzystaniem kogeneracji), przy czym interwencja w zakresie energetyki wodnej dotyczyć będzie wyłącznie modernizacji istniejących obiektów (przy zapewnieniu drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej i z uwzględnieniem warunków dotyczących projektów mogących mieć wpływ na stan wód, które szczegółowo zostały opisane w CT 5). Lokalizacja wspieranych inwestycji musi uwzględniać m.in. rozmieszczenie obszarów Natura 2000 (szczególnie obszarów specjalnej ochrony ptaków), a także szlaków migracyjnych zwierząt. Wsparciem objęta będzie budowa lub modernizacja źródeł produkujących energię z OZE, w tym zakup niezbędnych urządzeń, jak również budowa infrastruktury służącej przyłączeniu źródła do sieci. W zakresie wykorzystania energii słońca wspierane będą przede wszystkim systemy fotowoltaiczne. W zakresie systemów ogrzewania opartych na pompach ciepła wspierane będą przede wszystkim systemy niewykorzystujące dodatkowych instalacji kolektorów słonecznych. Wyklucza się wsparcie systemów i instalacji zasilających niskotemperaturowe wewnętrzne instalacje grzewcze, zlokalizowanych w obiektach przyłączonych do lokalnej sieci ciepłowniczej. W zakresie produkcji i wykorzystania biogazu oraz jego dystrybucji wspierane będą przede wszystkim instalacje, w których poddaje się odzyskowi odpady organiczne (szczególnie z produkcji rolno-spożywczej), wykorzystuje nadwyżki surowców organicznych oraz takie, w których następuje zagospodarowanie pofermentu, w tym do produkcji nawozów. Działania te powinny wpisywać się we właściwy program ochrony powietrza. Ponadto przewiduje się wsparcie przebudowy lub rozbudowy dystrybucyjnej sieci elektroenergetycznej, wyłącznie w celu umożliwienia przyłączenia do niej źródeł produkujących energię z OZE. <u>Preferowane będą przedsięwzięcia:</u> 1) wpisujące się w projekty założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe oraz w lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej, 2) realizowane w formie terytorialnie ukierunkowanych pakietów przedsięwzięć, 3) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania w zakresie zastosowanych urządzeń i systemów, np. projekty stanowiące element „wyspy energetycznej” bądź wykorzystujące wysokosprawną kogenerację (w tym mikrokogenerację), 4) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych, 5) realizowane z udziałem kapitału prywatnego, 6) zgodne z zasadami zagospodarowania przestrzennego określonymi w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 7) będące efektem trwałej współpracy oraz podnoszące świadomość mieszkańców w zakresie odnawialnych źródeł energii i energetyki prosumenckiej. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
---	---

	PODDZIAŁANIE 10.3.2. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII - WSPARCIE POZADOTACYJNE Głównym zadaniem interwencji w Poddziałaniu będzie poprawa bezpieczeństwa energetycznego(m.in. zmiana bilansu energetycznego regionu z wykorzystaniem istniejącego potencjału energii odnawialnych, zwłaszcza energii słońca, zasobów biomasy oraz biogazu) w taki sposób, aby nastąpiło zwiększenie mocy zainstalowanej w źródłach OZE zlokalizowanych w regionie, a także rozwój i poprawa stanu technicznego systemu elektroenergetycznego. Wspierane będą przedsięwzięcia polegające na wykorzystaniu źródeł energii odnawialnej (słońca, wody, biomasy, biogazu, energii ziemi) w celu produkcji energii elektrycznej i/lub ciepłej (również z wykorzystaniem kogeneracji), przy czym interwencja w zakresie energetyki wodnej dotyczyć będzie wyłącznie modernizacji istniejących obiektów (przy zapewnieniu drożności budowli dla przemieszczania się fauny wodnej i z uwzględnieniem warunków dotyczących projektów mogących mieć wpływ na stan wód, które szczegółowo zostały opisane w Działaniu 11.1 <i>Ograniczanie zagrożeń naturalnych</i>). Lokalizacja wspieranych inwestycji musi uwzględniać m.in. rozmieszczenie obszarów Natura 2000 (szczególnie obszarów specjalnej ochrony ptaków), a także szlaków migracyjnych zwierząt. Wsparciem objęta będzie budowa lub modernizacja źródeł produkujących energię z OZE, w tym zakup niezbędnych urządzeń, jak również budowa infrastruktury służącej przyłączeniu źródła do sieci. W zakresie wykorzystania energii słońca wspierane będą przede wszystkim systemy fotowoltaiczne. W zakresie produkcji i wykorzystania biogazu oraz jego dystrybucji wspierane będą przede wszystkim instalacje, w których poddaje się odzyskowi odpady organiczne (szczególnie z produkcji rolno-spożywczej), wykorzystuje nadwyżki surowców organicznych oraz takie, w których następuje zagospodarowanie pofermentu, w tym do produkcji nawozów. Działania te powinny wpisywać się we właściwy program ochrony powietrza. Ponadto przewiduje się wsparcie przebudowy lub rozbudowy dystrybucyjnej sieci elektroenergetycznej, wyłącznie jako element wspieranego projektu dotyczącego OZE. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) wpisujące się w gminne dokumenty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej oraz zaopatrzenia w energię, 2) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania w zakresie zastosowanych urządzeń i systemów 3) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<u>Wskaźnik wspólny dla Poddziałania:</u> Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34).
4. Lista wskaźników produktu	<u>Wskaźnik wspólny dla Poddziałania:</u> Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI 30).

5. Typy projektów	Poddziałanie 10.3.1.	1) budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury oraz zakup urządzeń służących do produkcji energii pozyskiwanej ze źródeł odnawialnych, w tym wykorzystujących: – słońce do 2 MWe/MWt⁸⁹, – biomasę do 5 MWt, – biogaz do 1 MWe, – geotermalne źródła ciepła do 2 MWt. 2) przebudowa infrastruktury oraz zakup niezbędnych urządzeń wykorzystujących energię wody wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie o mocy do 5 MWe, 3) budowa lub przebudowa infrastruktury przyłączeniowej niezbędnej do odbioru i przesyłu energii elektrycznej lub ciepła ze źródeł odnawialnych, 4) rozbudowa i przebudowa sieci energetycznych średniego i niskiego napięcia oraz obiektów infrastruktury energetycznej i urządzeń technicznych wyłącznie w celu umożliwienia przyłączenia nowych instalacji produkujących energię z OZE (w tym m.in. stacje transformatorowe).
	Poddziałanie 10.3.2.	Wybór podmiotu wdrażającego fundusz funduszy. Przewiduje się zastosowanie instrumentu dłużnego.
6. Typ beneficjenta	Poddziałanie 10.3.1.	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) jednostki administracji rządowej, 4) inne jednostki sektora finansów publicznych, 5) organizacje pozarządowe, 6) podmioty ekonomii społecznej/przedsiębiorstwa społeczne, 7) jednostki naukowe, 8) instytucje edukacyjne, 9) szkoły wyższe, 10) grupy producentów rolnych, 11) przedsiębiorcy, 12) podmioty, które zostały lub mają zostać wybrane do realizacji projektu w formule partnerstwa publiczno - prywatnego.
	Poddziałanie 10.3.2.	Europejski Bank Inwestycyjny jako podmiot wdrażający Fundusz Funduszy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Poddziałanie 10.3.1.	1) mieszkańcy województwa, 2) spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, 3) przedsiębiorcy.
	Poddziałanie 10.3.2.	Inwestorzy (przede wszystkim przedsiębiorcy) chcący wybudować na terenie województwa pomorskiego instalację wytwarzającą energię elektryczną z OZE.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	Działanie 10.3.	42 990 200 EUR
	Poddziałanie 10.3.1.	30 093 140 EUR
	Poddziałanie 10.3.2.	12 897 060 EUR

⁸⁹ W szczególności instalacje fotowoltaiczne, solarne i aerotermiczne źródła ciepła.

10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Poddziałanie 10.3.1.	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
	Poddziałanie 10.3.2.	Wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie wskazanym w art. 38 ust. 4 lit. b ppkt i rozporządzenia ogólnego. Podmiotem odpowiedzialnym za wybór jest IZ RPO WP.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 10.3. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).	
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy	
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.3.1.	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
	Poddziałanie 10.3.2.	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Poddziałanie 10.3.1.	W ramach Poddziałania 10.3.1. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
	Poddziałanie 10.3.2.	nie dotyczy

18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Poddziałanie 10.3.1.	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej w ramach Poddziałania 10.3.1. wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2011), wydanego w oparciu o art. 48 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1420) , wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
	Poddziałanie 10.3.2.	W ramach Poddziałania 10.3.2. występowanie pomocy analizowane jest na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy (beneficjenta projektu), pośrednika finansowego i ostatecznego odbiorcy. Przyjęta konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy pomoc nie wystąpi. Natomiast na poziomie pośrednika finansowego oraz (w stosownych przypadkach) inwestora prywatnego pomoc nie wystąpi lub jest zgodna z zasadami dopuszczalności pomocy. Wsparcie na poziomie ostatecznego odbiorcy udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1420), wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). Pomoc publiczna udzielana będzie z poszanowaniem zasady kumulowania pomocy operacyjnej i inwestycyjnej w granicach określonych w art. 29 ustawy z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii (tekst jedn. Dz. U z 2017 r., poz. 1148 1213 159).
19. Maksymalny % poziomu dofinansowania UE wydatków	Poddziałanie 10.3.1.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

kwalikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.3.2.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.3.1.	jw.
	Poddziałanie 10.3.2.	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR i z budżetu państwa wynosi 95%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Poddziałanie 10.3.1.	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
	Poddziałanie 10.3.2.	Wymagane jest zapewnienie min. 5% wkładu krajowego.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.3.1.	Minimalna wartość projektu wynosi 300 tys. PLN.
	Poddziałanie 10.3.2.	Mając na względzie uwarunkowania realizacji Poddziałania 10.3.2., zakłada się wybór jednego beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.3.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2.	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.3.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2.	12 897 060 EUR
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Poddziałanie 10.3.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2.	Z udziałem funduszu funduszy, który wyłoni pośredników finansowych udzielających wsparcia ostatecznym odbiorcom.
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Poddziałanie 10.3.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2.	Pożyczka OZE. Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju instrumentów finansowych oraz najważniejszych warunków przyznawania wsparcia określone są w <i>Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Obszar B</i> przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 957/173/16 z dnia 22 września 2016 roku (ze zm.).
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Poddziałanie 10.3.1.	nie dotyczy
	Poddziałanie 10.3.2.	Inwestorzy (przede wszystkim przedsiębiorcy) chcący wybudować na terenie województwa pomorskiego instalację wytwarzającą energię elektryczną z OZE.

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 10.4. REDUKCJA EMISJI
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona sprawność funkcjonowania komunalnej infrastruktury energetycznej. W województwie pomorskim, w bilansie zużycia paliw pierwotnych i nośników energii największy udział stanowi węgiel, ponadto indywidualne wysokoemisyjne źródła ciepła mają znaczący udział w zapotrzebowaniu na moc cieplną. Nadmierny udział indywidualnych źródeł ciepła przekłada się na niewykorzystanie potencjału lokalnych systemów ciepłowniczych, jak również skutkuje niedotrzymaniem standardów jakości powietrza w regionie, a niska efektywność energetyczna i związane z tym obciążenie finansowe dla budżetów gmin wymagają pilnych działań modernizacyjnych systemów oświetlenia zewnętrznego. Głównym zadaniem interwencji w Działaniu będzie poprawa funkcjonowania oraz zwiększenie zasięgu obsługi scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło, ograniczenie strat na przesył ciepła, zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł ciepła oraz ograniczenie zużycia energii elektrycznej przez systemy oświetlenia zewnętrznego. <u>Wspierane będą przedsięwzięcia wynikające z gminnych dokumentów z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej⁹⁰), prowadzące do ograniczenia zużycia energii przez infrastrukturę oświetleniową, a także do obniżenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, pochodzącej z produkcji energii oraz do ograniczenia tzw. niskiej emisji, szczególnie w gminach, w których stwierdzono przekroczenia standardów jakości powietrza.</u> Wsparciem objęty będzie rozwój i modernizacja scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło (pod warunkiem dopuszczenia takiego wsparcia przez stosowne zapisy Umowy Partnerstwa). Ponadto wspierana będzie budowa nowych bądź modernizacja istniejących źródeł ciepła. W tym zakresie priorytetowo będą traktowane inwestycje wykorzystujące odnawialne źródła energii. Budowa (uzasadnionych ekonomicznie) nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji oraz innych urządzeń energetycznego spalania (m.in. kotłownie lokalne) będzie wspierana, o ile zapewni minimalizację emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza (w tym PM₁₀). Przebudowa istniejących źródeł (w tym z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji) musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do stanu wyjściowego. W zakresie źródeł (kotłowni) lokalnych wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Wsparte inwestycje muszą skutkować redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany spalanych paliw) i innych zanieczyszczeń powietrza⁹¹, a także do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wspomniane inwestycje mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie⁹². W przypadku źródła obsługującego pojedynczy budynek (kotłownia lokalna) wsparcie powinno być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynku, w którym wykorzystywana będzie energia ze wspieranego urządzenia. W ramach Działania nie przewiduje się wsparcia dla indywidualnych źródeł ciepła (m.in. pieców) i mikrokogeneracji⁹³. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska, uzasadnione ekonomicznie i społecznie, a także w stosownych przypadkach przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wspierane będą także projekty obejmujące modernizację oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne i zastosowanie systemów zarządzania energią. Wsparcie przewiduje się wyłącznie w formie ukierunkowanych terytorialnie pakietów przedsięwzięć⁹⁴.

⁹⁰ Treść dokumentów powinna być zgodna z projektami założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

⁹¹ Inwestycje muszą być zgodne z właściwym programem ochrony powietrza.

⁹² Preferowane powinny być instrumenty finansowe w przypadku powyższych inwestycji. Możliwość użycia instrumentów finansowych na tego typu projekty będzie przedmiotem oceny ex-ante zgodnie z wymaganiami artykułu 37 ust. 2 i 3 rozporządzenia ogólnego.

⁹³ Wykluczenie dotyczy źródeł (w tym mikrokogeneracji) obsługujących budynki jednorodzinne oraz lokali mieszkalnych, zlokalizowanych w budynkach wielorodzinnych.

⁹⁴ Przez „pakiet przedsięwzięć” rozumie się grupę zadań inwestycyjnych możliwych do realizacji przez kilka podmiotów, których realizacja skoncentrowana jest na określonym obszarze dzięki czemu osiągnięty zostaje większy efekt niż w wyniku realizacji pojedynczego przedsięwzięcia.

	Informacje dotyczące ilości zaoszczędzonej energii elektrycznej będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu. Możliwa będzie również rozbudowa systemu monitoringu powietrza. Inwestycje dotyczące lokalnych źródeł ciepła mają długotrwały charakter i dlatego powinny być zgodne z właściwymi przepisami unijnymi. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do <i>dyrektywy 2009/125/WE⁹⁵ z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią</i>. <u>Preferowane będą przedsięwzięcia:</u> 1) <u>w zakresie scentralizowanych systemów ciepłowniczych (w tym źródeł ciepła):</u> a) realizowane w gminach, w których stwierdzono przekroczenia standardów jakości powietrza, b) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych, c) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania w zakresie zastosowanych urządzeń i systemów, np. projekty stanowiące element „wyspy energetycznej” bądź wykorzystujące wysokosprawną kogenerację, d) realizowane z udziałem kapitału prywatnego, e) o możliwie jak największym zasięgu oddziaływania, f) uzgodnione w ramach ZPT. 2) <u>w zakresie modernizacji oświetlenia zewnętrznego:</u> a) realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego, b) obejmujące co najmniej 25% wszystkich punktów świetlnych w danym systemie, c) zapewniające największy efekt ekologiczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych, d) wykorzystujące innowacyjne rozwiązania technologiczne, e) realizowane z udziałem kapitału prywatnego, f) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie źródeł ciepła i systemów zaopatrzenia w ciepło przewiduje się wsparcie projektów zlokalizowanych na obszarze całego województwa z wyłączeniem OMT. W zakresie modernizacji oświetlenia zewnętrznego przewiduje się wsparcie projektów zlokalizowanych na obszarze całego województwa. W zakresie rozbudowy systemu monitoringu powietrza przewiduje się wsparcie wyłącznie dla projektów, realizowanych na obszarze, na którym nie ma stacji automatycznego pomiaru.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34).
4. Lista wskaźników produktu	1) Długość sieci ciepłowniczej; 2) Liczba zmodernizowanych punktów świetlnych; 3) Liczba rozbudowanych systemów monitoringu powietrza.

⁹⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009 / 125/WE z 21 października 2009 r. *ustanawiająca ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią* (Dz.U.UE.L.2009.285.10).

5. Typy projektów	1) rozbudowa lub przebudowa scentralizowanych systemów zaopatrzenia w ciepło, obejmujące źródła, sieci i węzły cieplne wraz z przyłączem do budynku, 2) likwidacja istniejących indywidualnych źródeł ciepła w obiektach użyteczności publicznej i budynkach mieszkalnych wraz z podłączeniem odbiorców do miejskiego systemu ciepłowniczego lub lokalnych systemów ciepłowniczych, 3) budowa nowych i modernizacja istniejących źródeł ciepła w tym wykorzystujących OZE, 4) modernizacja oświetlenia zewnętrznego na energooszczędne w ciągach komunikacyjnych i ogólnodostępnych przestrzeniach publicznych, 5) rozbudowa systemu monitoringu powietrza. Uzupełniająco w ramach typów projektów nr 1) - 4) dopuszcza się budowę lub modernizację systemów zarządzania energią.
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, 3) jednostki administracji rządowej, 4) inne jednostki sektora finansów publicznych, 5) organizacje pozarządowe, 6) jednostki naukowe, 7) instytucje edukacyjne, 8) szkoły wyższe, 9) przedsiębiorcy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury, 2) mieszkańcy województwa, 3) spółdzielnie, 4) wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego, 5) przedsiębiorcy.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 32 242 650 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Interwencja w ramach Poddziałania 10.4. jest komplementarna z interwencją w ramach <i>Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko</i> .
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	W ramach Działania nie przewiduje się wsparcia dla indywidualnych pieców i mikrokogeneracji.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 10.4. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 10.4. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 1420), wydanego w oparciu o art. 40, 41 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2021), wydanego w oparciu o art. 46 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. poz. 2011), wydanego w oparciu o art. 48 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi: 1) 750 tys. PLN dla typów projektu 1) – 3), 2) 500 tys. PLN dla typu projektu 4), 3) 250 tys. PLN dla typu projektu 5).
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 10.5. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA – WSPARCIE POZADOTACYJNE
	PODDZIAŁANIE 10.5.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA NA TERENIE OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - WSPARCIE POZADOTACYJNE
	PODDZIAŁANIE 10.5.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA POZA TERENEM OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - WSPARCIE POZADOTACYJNE

2. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Cel szczegółowy: Poprawiona efektywność energetyczna budynków mieszkaniowych. Głównym zadaniem interwencji w Działaniu jest poprawa efektywności energetycznej regionu, która jest znacząco niższa od średniej w krajach UE-15. Potencjał do ograniczenia zużycia energii dotyczy m.in. zabudowy mieszkaniowej, w których średnioroczny wskaźnik zapotrzebowania na ciepło znacznie przewyższa wymagane wartości dla budownictwa energooszczędnego. Efektom udzielonego wsparcia będzie zmniejszenie zużycia energii cieplnej i elektrycznej w zabudowie, co z kolei skutkować będzie poprawą efektywności energetycznej regionu oraz redukcją emisji zanieczyszczeń do powietrza. W ramach Działania wspierane będą inwestycje podnoszące efektywność energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych, w tym przedsięwzięcia termomodernizacyjne. Finansowane będą przedsięwzięcia mające na celu kompleksową i głęboką modernizację energetyczną⁹⁶. Inwestycje tego typu będą charakteryzować się dodatnią wartością bieżącą netto. W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej modernizacji konieczne będzie spełnienie warunków ex-ante z dyrektywy 2006/32/EC⁹⁷, odnoszących się do indywidualnych liczników ciepła w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz do dyrektywy EE 2012/27/EU⁹⁸, w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC. Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła wymaga użycia zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały jeszcze zamontowane. Informacje dotyczące zmniejszenia zużycia energii końcowej i ilości zaoszczędzonej energii cieplnej/elektrycznej w wyniku realizacji projektów będą uzyskiwane w wyniku monitorowania projektów oraz uwzględniane w sprawozdaniach z wdrażania Programu. Planowane inwestycje powinny być komplementarne do realizowanych lub przygotowywanych projektów związanych z modernizacją i/lub rozbudową sieci ciepłowniczych, a także powinny wpisywać się w gminne dokumenty z zakresu gospodarki niskoemisyjnej (lokalne strategie/plany gospodarki niskoemisyjnej⁹⁹). Wspierane będą kompleksowe projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek. Inwestycje z zakresu wymiany indywidualnych źródeł powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz przeciwdziałać tzw. ubóstwu energetycznemu. W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek dofinansowanie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej, o co najmniej 25%. Wspierane urządzenia do ogrzewania (piece indywidualne) powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. <i>ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią</i>. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) kompleksowe (pod względem zakresu planowanych prac inwestycyjnych oraz terytorialnie), 2) wykorzystujące OZE, 3) zapewniające zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 60% (dla inwestycji obejmujących pojedynczy budynek), 4) zapewniające największy efekt energetyczny (m.in. redukcję emisji gazów cieplarnianych) w stosunku do nakładów finansowych, 5) przedsiębiorstw usług energetycznych (ESCO).
--	---

⁹⁶ Kompleksową, „głęboką” modernizację energetyczną budynku stanowi przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

⁹⁷ Dyrektywa 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylająca dyrektywę 93/76/EWG (Dz.U.UE.L.2006.114.64);

⁹⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U.UE.L.2012.315.1);

⁹⁹ Treść dokumentów powinna być zgodna z projektami założeń do planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.

	PODDZIAŁANIE 10.5.1. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA NA TERENIE OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - WSPARCIE POZADOTACYJNE <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałanie będzie realizowane na terenie OMT.	
	PODDZIAŁANIE 10.5.2. EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA POZA TERENEM OBSZARU METROPOLITALNEGO TRÓJMIASTA - WSPARCIE POZADOTACYJNE <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Poddziałanie realizowane będzie na obszarze całego województwa poza terenem OMT.	
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34).	
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW); 2) Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31).	
5. Typy projektów ¹⁰⁰	Wybór podmiotu wdrażającego Fundusz Funduszy. Przewiduje się zastosowanie instrumentu dłużnego.	
6. Typ beneficjenta	Europejski Bank Inwestycyjny jako Menadżer Funduszu Funduszy.	
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) spółdzielnie, 2) wspólnoty mieszkaniowe, 3) towarzystwa budownictwa społecznego, 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne (w zakresie budownictwa komunalnego), 5) przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).	
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy	
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty	
	27 943 630 EUR - łącznie dla Poddziałania 10.5.1 oraz Poddziałania 10.5.2.	
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Ponadto interwencja w ramach Działania 10.5. może być komplementarna ze wsparciem w ramach Poddziałania 10.1.1. i 10.2.1. oraz interwencją podejmowaną na obszarach zdegradowanych w ramach Działania 8.1. i 8.2. <i>Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.</i> Interwencja w ramach Działania 10.5. jest komplementarna także z interwencją w ramach <i>Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.</i>	
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Poddziałanie 10.5.1.	Poddziałanie będzie realizowane na obszarze realizacji ZIT.
	Poddziałanie 10.5.2.	nie dotyczy

¹⁰⁰ Zgodne z Wytycznymi technicznymi *Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności* (Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii).

12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie wskazanym w art. 38 ust. 4 lit. b ppkt i rozporządzenia ogólnego. Podmiotem odpowiedzialnym za wybór jest IZ RPO WP.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	1) Wspierane będą kompleksowe projekty, obejmujące swym zakresem wiele obiektów, których realizacja prowadzić będzie do oszczędności energii wynoszącej co najmniej 30% średnio na budynek, 2) W przypadku projektu obejmującego pojedynczy budynek wsparcie będzie możliwe wyłącznie pod warunkiem zwiększenia efektywności energetycznej o co najmniej 25%, 3) Warunkiem udzielenia wsparcia jest przedstawienie przez ostatecznego odbiorcę audytu energetycznego uzasadniającego zakres inwestycji i potwierdzającego potencjalną oszczędność energii.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W Działaniu 10.5. występowanie pomocy analizowane jest na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy (beneficjenta projektu), pośrednika finansowego (lub funduszu na rzecz efektywności energetycznej), inwestora prywatnego i ostatecznego odbiorcy. Przyjęta konstrukcja instrumentów finansowych zapewnia, że na poziomie Menadżera Funduszu Funduszy pomoc nie wystąpi. Natomiast na poziomie pośrednika finansowego oraz (w stosownych przypadkach) inwestora prywatnego pomoc nie wystąpi lub jest zgodna z zasadami dopuszczalności pomocy. Wsparcie na poziomie ostatecznego odbiorcy udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 1363), wydanego w oparciu o art. 38, 39 i 49 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR i z budżetu państwa wynosi 95%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Wymagane jest zapewnienie min. 5% wkładu krajowego.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Mając na względzie uwarunkowania realizacji Działania 10.5., zakłada się wybór jednego beneficjenta, który otrzyma dofinansowanie w wysokości całej dostępnej alokacji.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Łącznie dla instrumentów finansowych w obszarze efektywności energetycznej przewidziano kwotę 27 943 630 EUR. Decyzja o podziale kwoty pomiędzy poszczególne Poddziałania będzie uzależniona od postępu wdrażania instrumentów.
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Z udziałem funduszu funduszy, który wyłoni pośredników finansowych udzielających wsparcia ostatecznym odbiorcom.
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Pożyczka na modernizację energetyczną budynków mieszkalnych. Szczegółowe zasady dotyczące rodzaju instrumentów finansowych oraz najważniejszych warunków przyznawania wsparcia określone są w <i>Strategii Inwestycyjnej z Biznesplanem dla Instrumentów Finansowych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020</i> . Obszar B przyjętej uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 957/173/16 z dnia 22 września 2016 roku (ze zm.).
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	1) spółdzielnie, 2) wspólnoty mieszkaniowe, 3) towarzystwa budownictwa społecznego, 4) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne (w zakresie budownictwa komunalnego), 5) przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).

2.11. OŚ PRIORYTETOWA 11. ŚRODOWISKO

OP odpowiada na wyzwania dotyczące ograniczenia antropopresji na środowisko, poprawy środowiskowych warunków życia mieszkańców oraz wzrostu odporności regionu na zmiany klimatu poprzez inwestycje skupiające się na ograniczaniu zagrożeń naturalnych, gospodarce odpadami, gospodarce wodno-ściekowej oraz ochronie różnorodności biologicznej.

Oczekiwane efekty wsparcia:

- 1) Poprawa jakości wód powierzchniowych i wody pitnej.
- 2) Wzrost efektywności systemów zagospodarowania odpadów komunalnych.
- 3) Wzmocnienie odporności regionu na powódzie i susze.
- 4) Zabezpieczenie zasobów i walorów przyrodniczych i krajobrazowych.

Zgodność z dokumentami strategicznymi:

- 1) SRWP, Cel operacyjny: Dobry stan środowiska,
- 2) RPS w zakresie energetyki i środowiska *Ekoelektywne Pomorze*,
- 3) UP, Cel szczegółowy: Poprawa zdolności adaptacji do zmian klimatu oraz rozwój systemów zarządzania zagrożeniami, Priorytet:
 - a) Zmniejszenie wrażliwości obszarów i sektorów wrażliwych na zmiany klimatu,
 - b) Rozwój systemów zarządzania zagrożeniami,
 - c) oraz Cel szczegółowy: Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich zachowanie, Priorytet: Zmniejszenie presji na środowisko naturalne.
- 3) Strategię EUROPA 2020, Priorytet: Wzrost zrównoważony, Inicjatywę Przewodnią: Europa efektywnie korzystająca z zasobów,
- 4) *Position Paper* KE, Priorytet finansowania: Gospodarka przyjazna dla środowiska i zasobooszczędna, Kierunek działania: Ochrona środowiska i usprawnione zarządzanie zasobami naturalnymi.

Charakter osi	standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 120 909 938 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 11.1. OGRANICZANIE ZAGROŻEŃ NATURALNYCH
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Wzmocniona odporność regionu na powódzie i susze. Problemem w regionie jest nieefektywne działanie systemów odprowadzania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych na części obszarów zurbanizowanych. Konieczne jest także utrzymanie właściwych stosunków wodnych, z zachowaniem zasad zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi i przyrodniczymi. Interwencja w Działaniu będzie miała na celu zwiększenie możliwości retencyjnych zlewni (poprawa bezpieczeństwa powodziowego w skali lokalnej), a także poprawę sytuacji hydrologicznej w zlewni w okresach bezdeszczowych, natomiast usprawnienie systemów odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych przyczyni się do lepszego zabezpieczenia terenów zurbanizowanych przed skutkami podtopień i powodzi spowodowanych nawałnymi opadami deszczu, a także pozwoli na redukcję ilości zanieczyszczeń trafiających do odbiorników wraz z wodami opadowymi i roztopowymi.

Wspierane będą przedsięwzięcia przyczyniające się do zwiększania retencji wody i minimalizacji skutków ekstremalnych zjawisk klimatycznych takich jak nawałne deszcze czy susza.

Wsparcie zostanie ukierunkowane w szczególności na:

- utrzymanie i rozwijanie naturalnych ekosystemów retencjonujących wodę w ramach małej retencji (pod pojęciem małej retencji rozumie się działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych),
- budowę lub przebudowę zbiorników retencyjnych,
- budowę, rozbudowę lub przebudowę systemów zagospodarowania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych w miastach,
- budowę indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania w ramach mini programów przygotowywanych przez gminy lub stowarzyszenia założone przez mieszkańców,
- przedsięwzięcia z zakresu organizacji systemów monitorowania i wczesnego reagowania oraz ratownictwa w sytuacjach nagłego wystąpienia zjawisk katastrofalnych i usuwania skutków katastrof oraz doposażenia jednostek ratowniczych.

Współfinansowane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, w szczególności te, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do *Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły*. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 *Ramowej Dyrektywy Wodnej*, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do *Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły*, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 *Ramowej Dyrektywy Wodnej* w drugim cyklu *Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach*. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z *Ramową Dyrektywą Wodną* drugiego cyklu *Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach* przez Komisję Europejską.

Projekty z zakresu małej retencji będą spełniały wymagania określone w *Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*.

Projekty realizowane w tym Działaniu powinny korespondować z zakresem działań określonym w „*Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*”.

Preferowane będą projekty:

- 1) w zakresie projektów dotyczących budowy, rozbudowy lub przebudowy systemów zagospodarowania oraz oczyszczania wód opadowych i roztopowych w miastach:
 - a) zakładające jak największy poziom redukcji zanieczyszczeń zawartych w wodach opadowych i roztopowych,
 - b) zawierające komponenty retencjonujące wody opadowe i roztopowe,
- 2) zakresie projektów dotyczących budowy indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania w ramach mini programów przygotowywanych przez gminy lub stowarzyszenia założone przez mieszkańców:
 - a) uwzględniające udział finansowy i rzeczowy mieszkańców w realizacji projektu,
 - b) obejmujące swoim zasięgiem jak największą powierzchnię danej zlewni, a także uzgodnione w ramach ZPT.

Ukierunkowanie terytorialne:

W zakresie małej retencji Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.

W zakresie zagospodarowania wód opadowych i roztopowych Działanie realizowane będzie na Miejskich Obszarach Funkcjonalnych Bytowa, Człuchów-Chojnice, Kościerzyna, Kwidzyna, Lęborka, Malborka, Starogardu Gdańskiego oraz obszarach zurbanizowanych w miejscowościach od 5 do 50 tysięcy mieszkańców.

Wyłączone ze wsparcia będą gminy, na obszarze których będzie realizowane przedsięwzięcie strategiczne dotyczące systemów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych określone w *RPS w zakresie energetyki i środowiska* oraz Miejski Obszar Funkcjonalny Słupska¹⁰¹.

¹⁰¹ Przedsięwzięcia z wyłączonych obszarów mogą ubiegać się o wsparcie w ramach *Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko*.

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba ludności odnoszącej korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI 20).
4. Lista wskaźników produktu	1) Pojemność obiektów małej retencji, 2) Długość sieci kanalizacji deszczowej.
5. Typy projektów	1) budowa lub przebudowa urządzeń małej retencji (w tym zbiorników retencyjnych) oraz tworzenie innych form zwiększania retencyjności, 2) budowa, rozbudowa i przebudowa systemów odbioru, odprowadzania i oczyszczania wód opadowych i roztopowych, 3) budowa, rozbudowa i przebudowa indywidualnych systemów zatrzymywania i zagospodarowania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstawania w ramach mini programów przygotowywanych przez gminy lub stowarzyszenia założone przez mieszkańców, 4) tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu środowiska, w tym m.in. systemów informowania, ostrzegania i reagowania na zagrożenia w szczególności powodziowe, 5) zakup i modernizacja specjalistycznego wyposażenia jednostek ratownictwa, 6) zakup i instalacja systemów powiadamiania i alarmowania ludności oraz zintegrowanej łączności.
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, 3) podmioty wykonujące zadania jst/związku komunalnego, 4) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym, 5) jednostki administracji rządowej, 6) organizacje pozarządowe, 7) PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, 8) spółki wodne, 9) straż pożarna, 10) policja.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) właściciele nieruchomości, 2) mieszkańcy, 3) turyści, 4) jednostki samorządu terytorialnego.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	slabiej rozwinięty 32 645 683 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Współfinansowane będą projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, w szczególności te, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do <i>Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły</i>. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 <i>Ramowej Dyrektywy Wodnej</i>, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do <i>Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły</i>, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 <i>Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach</i>. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z <i>Ramową Dyrektywą Wodną</i> drugiego cyklu <i>Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach</i> przez Komisję Europejską. Projekty z zakresu małej retencji będą spełniały wymagania określone w <i>Dyrektywie 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej oraz Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory</i>. Na przedsięwzięcia z zakresu systemów ratownictwa, usuwania skutków katastrof oraz doposażenia jednostek ratowniczych przeznaczone zostanie nie więcej niż 10% alokacji Działania.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 11.1. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) dla typów projektów 4)-6). Dotyczy on m.in. wsparcia działań dotyczących poszerzania wiedzy i świadomości mieszkańców zagrożonych powodzią w formie szkoleń. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 1% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 11.1. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 11.1. nie podlega zasadom pomocy publicznej.

19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi: 1) 1 mln PLN dla typów projektu 1), 2), 5) i 6), 2) 200 tys. PLN dla typów projektu 3) i 4).
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 11.2. GOSPODARKA ODPADAMI
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zwiększona efektywność systemów zagospodarowania odpadów komunalnych. W regionie tylko nieliczne gminy osiągnęły wymagany poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania oraz niewielka część tych odpadów zbierana jest selektywnie. Głównym celem interwencji jest zmniejszenie masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania (m.in. poprzez rozbudowę o wybrane elementy linii technologicznych części regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych) oraz spełnienie krajowych i unijnych celów w zakresie gospodarki odpadami.

	Realizowane projekty będą obejmować infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami w województwie, zaplanowanej zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami. Wspierane będą projekty mające na celu osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i odzysku odpadów komunalnych, z wyłączeniem termicznego przekształcania odpadów. Projekty będą zaplanowane w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów u źródła. Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z planu inwestycyjnego dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi opracowanego przez samorząd województwa, który będzie stanowił załącznik do <i>Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego</i>. Dofinansowywane będą przedsięwzięcia związane z <u>rozwojem infrastruktury selektywnego zbierania odpadów komunalnych</u>, w szczególności punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym wyposażone w segment napraw i ponownego wykorzystania oraz punkty zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych. Wsparcie uzyskają także projekty polegające na budowie instalacji odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych. W <u>zakresie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów</u> realizowane będą wyłącznie projekty prowadzące do wypełnienia wymagań określonych w przepisach prawa dla istniejących instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, wskazanych w obowiązującym planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego jako regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym przede wszystkim instalacje do przetwarzania selektywnie zbieranych bioodpadów. Przewiduje się także realizację przedsięwzięć związanych z <u>zagospodarowaniem odpadów ulegających biodegradacji</u> wraz z równoległym rozwojem systemów selektywnego zbierania tych odpadów. W tym zakresie realizowane będą wyłącznie projekty prowadzące do ograniczenia masy składowanych odpadów tej grupy. Możliwe będzie także wsparcie dla projektów polegających na budowie lub rozbudowie instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych, co do zasady zlokalizowanych na terenie RIPOK wskazanych w obowiązującym <i>Planie gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego</i>. W uzasadnionych przypadkach, w celu optymalizacji procesu transportu odpadów komunalnych, wsparcie uzyskają projekty budowy stacji przeładunkowych odpadów. Nie przewiduje się wsparcia dla inwestycji w zakresie składowania odpadów. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) angażujące kapitał prywatny, 2) upowszechniające efektywne rozwiązania technologiczne, 3) maksymalizujące redukcję negatywnych oddziaływań środowiskowych, w szczególności ograniczenie masy składowanych odpadów komunalnych oraz poprawę efektywności wykorzystania zasobów, 4) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowaniu i umacnianiu pożądanych postaw proekologicznych, 5) uzgodnione w ramach ZPT. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Działanie realizowane będzie na obszarze całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów, 2) Moc przerobowa wspartych instalacji do gospodarowania odpadami.
4. Lista wskaźników produktu	Liczba wspartych obiektów gospodarowania odpadami (RW).
5. Typy projektów ¹⁰²	1) budowa lub rozbudowa systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym wyposażone w segment napraw i ponownego wykorzystania oraz punkty zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych, 2) rozbudowa, przebudowa regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym takich ich elementów jak: instalacje mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w tym przede wszystkim instalacje do przetwarzania selektywnie zbieranych bioodpadów,

¹⁰² Typy projektów zostaną ostatecznie doprecyzowane wraz z zakończeniem prac nad aktualizacją *Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego* zawierającego wymagany warunkiem ex-ante 6.2. plan inwestycyjny.

	3) budowa instalacji do odzysku lub recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych lub stacji przeładunkowych odpadów, 4) budowa, przebudowa i rozbudowa instalacji do zagospodarowywania odpadów ulegających biodegradacji wraz z systemami do selektywnego zbierania bioodpadów, 5) budowa i rozbudowa instalacji do odzysku komunalnych osadów ściekowych na terenie RIPOK.
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, 3) podmioty wykonujące zadania jednostki samorządu terytorialnego/związku komunalnego, 4) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym, 5) organizacje pozarządowe, 6) PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, 7) przedsiębiorcy.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) mieszkańcy, 2) indywidualni użytkownicy zasobów środowiska.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 22 972 888 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Wspierane będą projekty mające na celu osiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu i odzysku odpadów komunalnych, z wyłączeniem termicznego przekształcania odpadów. Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z <i>planu inwestycyjnego dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi opracowanego przez samorząd województwa</i>, który będzie stanowił załącznik do <i>planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego</i>. Projekty związane z selektywnym zbieraniem odpadów, w tym w szczególności dotyczące PSZOK, mogą ubiegać się o dofinansowanie pod warunkiem, że wartość ich kosztów kwalifikowalnych nie przekracza 2 mln PLN i obsługują do 20 tys. mieszkańców.

14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 11.2. wymaga się zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) dla wszystkich typów projektów za wyjątkiem dotyczących stacji przeładunkowych odpadów. Dotyczy on m.in. realizacji działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie zapobiegania powstawania odpadów, właściwego postępowania z odpadami oraz odzysku i recyklingu, w tym szczególnie w zakresie efektów podejmowanej interwencji. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 4% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany metodą luki w finansowaniu.
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 11.2. przewiduje się stosowanie: 1) kosztów pośrednich rozliczanych zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Załączniku 8.6</i>; 2) zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416), wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013). – zgodnie z zasadami określonymi w decyzji Komisji z dnia 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 7 z 11.01.2012, str. 3) oraz wyjaśnieniami zawartymi w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 22 września 2015 r. w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi (wsparcie stanowi rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów związanych z selektywnym zbieraniem odpadów, w tym w szczególności dotyczących PSZOK, maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu wynosi 2 mln PLN.
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 11.3. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Spełnione zobowiązania akcesyjne w zakresie oczyszczania ścieków w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM oraz poprawiona jakość wody pitnej. W regionie wciąż występują deficyty w rozwoju sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków. Obserwuje się duże dysproporcje między obszarami miejskimi i wiejskimi w zakresie dostępu do systemów odbioru i oczyszczania ścieków komunalnych. Celem interwencji jest wypełnienie zobowiązań akcesyjnych oraz osiągnięcie celów określonych w <i>Dyrektywie dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych</i>, które spełnia mniej niż jedna trzecia aglomeracji w województwie. Ponadto kilkudziesięciu tysiącom mieszkańców Żuław zostaną zapewnione dostawy wody pitnej o właściwej jakości. W ramach Działania realizowane będą projekty z zakresu gospodarki ściekowej oraz zaopatrzenia w wodę. Wspierane będą przedsięwzięcia dotyczące budowy lub rozbudowy zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych, co do zasady w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM wyznaczonych na podstawie przepisów <i>ustawy Prawo wodne</i>. Głównymi dokumentami stanowiącymi podstawę do wyboru projektu będą zweryfikowane przez samorząd województwa plany aglomeracji, <i>Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych</i> (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK <i>Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG</i>¹⁰³ zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Możliwa będzie także realizacja projektów dotyczących poprawy procesu uzdatniania wody pitnej oraz ograniczania strat wody. Wsparcie przebudowy sieci wodociągowej możliwe będzie tylko w tych przypadkach, gdzie wykazane zostały straty wody na przesyle w ilości co najmniej 20% oraz pod warunkiem zapewnienia właściwej gospodarki ściekowej na terenie objętym projektem. Przewiduje się realizację <i>przedsięwzięcia strategicznego w zakresie poprawy jakości oraz ograniczenia strat wody w Centralnym Wodociągu Żuławskim, określonego w RPS w zakresie energetyki i środowiska</i>. Ponadto uprawnione do dofinansowania będą przedsięwzięcia związane z rozwojem systemów monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) w zakresie ścieków komunalnych: a) zakładające jak największą redukcję zanieczyszczeń zawartych w ściekach do wód, b) całościowo rozwiązujące problem oczyszczania ścieków na obszarze danej aglomeracji ściekowej. <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> Wsparcie w ramach Działania realizowane będzie: 1) w zakresie ścieków komunalnych na obszarze aglomeracji ściekowych niespełniających wymagań akcesyjnych, 2) w zakresie wody pitnej: na obszarze Żuław.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (CI 19).
4. Lista wskaźników produktu	1) Długość sieci kanalizacji sanitarnej (RW); 2) Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych; 3) Liczba wspartych stacji uzdatniania wody.
5. Typy projektów	1) budowa, rozbudowa sieci kanalizacji zbiorczych, 2) budowa, rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków, 3) przebudowa sieci wodociągowych, wraz z budową, rozbudową lub przebudową innych niż sieci urządzeń wodociągowych (ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studnie publiczne, urządzenia służące do magazynowania i uzdatniania wód, urządzenia regulujące ciśnienie wody), 4) tworzenie i rozbudowa systemów monitoringu i oceny jakości wód powierzchniowych i podziemnych, 5) budowa, rozbudowa infrastruktury zagospodarowania osadów ściekowych.

¹⁰³ Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. *dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych* (Dz.U.UE.L.1991.135.40 ze zm.)

6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, 3) podmioty wykonujące zadania jednostki samorządu terytorialnego /związku komunalnego, 4) jednostki administracji rządowej, 5) spółki wodne, 6) jednostki naukowe, 7) szkoły wyższe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) mieszkańcy, 2) indywidualni użytkownicy zasobów środowiska.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 47 154 876 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Poddziałania udzielane będzie w trybie konkursowym. Uzupełniając przewiduje się zastosowanie trybu pozakonkursowego dla przedsięwzięcia strategicznego pt.: „<i>Poprawa jakości oraz ograniczenie strat wody w Centralnym Wodociągu Żuławskim</i>”. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Głównymi dokumentami stanowiącymi podstawę do wyboru projektu będą zweryfikowane przez samorząd województwa plany aglomeracji, <i>Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK)</i> wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK <i>Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG</i> zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. Wsparcie przebudowy sieci wodociągowej możliwe będzie tylko w tych przypadkach, gdzie wykazane zostały straty wody na przesyle w ilości, co najmniej 20% oraz pod warunkiem zapewnienia właściwej gospodarki ściekowej na terenie objętym projektem. Wspierane będą przedsięwzięcia dotyczące budowy lub rozbudowy zbiorczych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych, w tym zagospodarowania osadów ściekowych, co do zasady w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM wyznaczonych na podstawie przepisów <i>ustawy Prawo wodne</i>.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 11.3. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).

15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	W przypadku projektów generujących dochód, dochód w projekcie będzie uwzględniany poprzez zryczałtowaną stawkę procentową – 25% .
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 11.3. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 11.3. nie podlega zasadom pomocy publicznej.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR wynosi 85%. W przypadku projektów generujących dochód efektywny poziom dofinansowania wynosi 63,75%.
20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi 500 tys. PLN, za wyjątkiem typu projektu 4), dla którego nie ustalono minimalnej wartości projektu.
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy

25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 11.4. OCHRONA RÓŻNORODNOŚCI BIOLOGICZNEJ
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cel szczegółowy: Zabezpieczone zasoby i walory przyrodnicze oraz krajobrazowe. W województwie pomorskim zwiększona antropopresja skutkuje potrzebą podjęcia działań ochronnych wobec ponadprzeciętnych na tle kraju walorów przyrodniczych i krajobrazowych regionu, a także działań zabezpieczających obszary cenne przyrodniczo przed nadmierną penetracją przez ludzi, a z drugiej strony umożliwić społeczeństwu obcowanie i kontakt z przyrodą. W wyniku interwencji zachowana zostanie różnorodność biologiczna oraz walory przyrodnicze i krajobrazowe regionu, a także ograniczona zostanie antropopresja, w szczególności związana z nasilającym się ruchem turystycznym oraz prowadzonymi inwestycjami. Wsparcie będzie skierowane na czynną ochronę przyrody przede wszystkim na obszarach chronionych, a w szczególności na terenach parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, co prowadzić ma do ograniczenia degradacji środowiska oraz utraty zasobów różnorodności biologicznej. Dofinansowanie będą mogły uzyskać przedsięwzięcia dotyczące poprawy stanu cennych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ochrony ekosystemu strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego, w tym m.in. projekty w zakresie: monitoringu i ochrony gatunków i siedlisk przyrodniczych, opracowania i wdrażania programów odtwarzania i renaturalizacji ekosystemów, eliminacji obcych gatunków inwazyjnych. Wsparcie zostanie skierowane również na ochronę wód, w szczególności jezior i ekosystemów od wód zależnych. Możliwa będzie m.in. rekultywacja jezior, urządzenie i zagospodarowanie terenów wokół rzek i zbiorników wodnych w celu ograniczenia spływu powierzchniowego i antropopresji oraz renaturalizacja obszarów wodno-błotnych. Wykluczone z otrzymania dofinansowania będą przedsięwzięcia z zakresu zbierania, odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych. Przewiduje się także dofinansowanie projektów polegających na opracowaniu planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody oraz realizacji zapisanych w nich działań. Wspierane będą projekty dotyczące zabezpieczania obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów, w szczególności związane z ukierunkowaniem ruchu turystycznego, w tym budowy, przebudowy lub rozbudowy małej infrastruktury takiej jak: ścieżki dydaktyczne, ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne, parkingi, punkty i wieże widokowe, zadaszenia, platformy, punkty informacyjne. Umożliwiona będzie także realizacja projektów dotyczących ochrony i przywracania wartości ekologicznych środowiska miejskiego, przede wszystkim polegających na zwiększaniu powierzchni obszarów zieleni w miastach. Wsparcie będą mogły uzyskać również przedsięwzięcia dotyczące edukacji ekologicznej oraz zwiększania świadomości na rzecz zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym przedsięwzięcia związane z rozwojem systemów przetwarzania i udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie w skali regionalnej. Przewiduje się także budowę centrów edukacyjnych, obejmujących szerokie spektrum tematyczne z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu, o jak największym zasięgu oddziaływania. Dofinansowane będą tylko te ośrodki edukacji ekologicznej, które zaoferują kompleksową ofertę edukacyjną w wyżej wymienionym zakresie i będą utworzone w partnerstwie z co najmniej jednym z następujących podmiotów: Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, WFOŚiGW w Gdańsku, szkoły wyższe. <u>Preferowane będą projekty:</u> 1) <u>w zakresie ochrony przyrody:</u> a) partnerskie, w tym realizowane we współpracy z jednostkami samorządu terytorialnego, b) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowania i umacniania pożądanych postaw proekologicznych, c) redukujące negatywne oddziaływania wywołane działalnością człowieka oraz przyczyniające się w największym stopniu do poprawy stanu środowiska, d) kompleksowe, np. łączące ochronę siedlisk, odtwarzanie populacji gatunków z ukierunkowaniem ruchu turystycznego.

	2) <u>w zakresie edukacji ekologicznej:</u> a) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowania i umacniania pożądanych postaw proekologicznych, b) partnerskie, c) upowszechniające nowe rozwiązania technologiczne, d) obejmujące swoim zasięgiem obszar co najmniej trzech powiatów, e) o dużej skali oddziaływania mierzonej liczbą osób objętych działaniami edukacyjnymi, f) uzgodnione w ramach ZPT. 3) <u>w zakresie centrów edukacji ekologicznej:</u> a) oddziałujące co najmniej na obszar województwa pomorskiego, b) sprzyjające tworzeniu warunków dla wysokiej aktywności mieszkańców, w tym kształtowania i umacniania pożądanych postaw proekologicznych, c) upowszechniające nowe rozwiązania technologiczne, d) uzgodnione w ramach ZPT. W przypadku interwencji kierowanej bezpośrednio na realizację celów SUERMB, preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie z podmiotami z Regionu Morza Bałtyckiego <u>Ukierunkowanie terytorialne:</u> W zakresie ochrony ekosystemu strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego: obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody (jako wyłączny dostęp) w szczególności Zatoka Gdańska, Zalew Wiśłany oraz obszary przybrzeżne. W zakresie ochrony wód, w szczególności jezior i ekosystemów od wód zależnych: obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody oraz obszary wpisujące się w strukturę korytarzy ekologicznych według <i>Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego</i> (jako preferencja), zwłaszcza wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, w szczególności jeziora. W zakresie edukacji ekologicznej i centrów edukacyjnych: obszar całego województwa.
3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23).
4. Lista wskaźników produktu	1) Długość szlaków turystycznych, 2) Liczba wspartych form ochrony przyrody, 3) Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.
5. Typy projektów	1) finansowanie ochrony i restytucji różnorodności gatunkowej i siedliskowej, w tym m.in. czynnej ochrony gatunkowej, monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych, opracowania i wdrażania programów odtwarzania i renaturalizacji ekosystemów, rewitalizacji siedlisk, przywracanie ciągłości korytarzy ekologicznych itp. między innymi ekosystemów strefy przybrzeżnej Morza Bałtyckiego, 2) kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu ochrony, rewaloryzacji i zabezpieczania obszarów chronionych, obejmujące, np. budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont infrastruktury ukierunkowującej ruch turystyczny w wyznaczone miejsca (szlaki turystyczne: trasy rowerowe, szlaki piesze, szlaki wodne, ścieżki dydaktyczne; pomosty komunikacyjne; platformy widokowe; wieże obserwacyjne; parkingi itp.), 3) kompleksowe przedsięwzięcia służące ochronie wód w zlewni, w szczególności jezior i ekosystemów od wód zależnych obejmujące np.: rekultywację jezior, zarządzanie i zagospodarowanie terenów wokół rzek i zbiorników wodnych w celu ograniczenia wpływu powierzchniowego i antropopresji oraz renaturalizację obszarów wodno-błotnych (z wyłączeniem przedsięwzięć z zakresu zbierania, odprowadzania i oczyszczania ścieków komunalnych),

	4) tworzenie lub modernizacja obszarów biologicznie czynnych, w tym terenów zielonych, parków publicznych i elementów zielonej infrastruktury (takich jak np. zielone dachy, żyjące ściany) w miastach ze szczególnym uwzględnieniem zwiększania bioróżnorodności poprzez ochronę gatunków rodzimych oraz eliminację gatunków inwazyjnych”, 5) opracowanie planów ochrony dla parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, a także realizacji zapisanych w nich działań, 6) budowa, przebudowa i rozbudowa obiektów służących, jako centra edukacji ekologicznej, 7) przedsięwzięcia dotyczące edukacji ekologicznej oraz zwiększania świadomości na rzecz zrównoważonego rozwoju i przeciwdziałania zmianom klimatu, m.in. rozwój systemów przetwarzania i udostępniania informacji o środowisku i jego ochronie w skali regionalnej.
6. Typ beneficjenta	1) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, 2) związki i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego oraz spółki z udziałem jednostek samorządu terytorialnego, 3) podmioty wykonujące zadania jednostki samorządu terytorialnego /związku komunalnego, 4) inne jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, 5) podmioty działające w oparciu o umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym, 6) jednostki administracji rządowej, 7) organizacje pozarządowe, 8) kościoły i związki wyznaniowe, 9) PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, 10) instytucje edukacyjne, 11) szkoły wyższe, 12) jednostki naukowe.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	1) mieszkańcy, 2) turyści, 3) indywidualni użytkownicy korzystający z zasobów środowiska.
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty 18 136 491 EUR
10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z <i>Kierunkowymi zasadami wyboru projektów</i> zawartymi w opisie PI w RPO WP, wsparcie w ramach Działania udzielane będzie w trybie konkursowym. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów jest IZ RPO WP zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i>.

13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Dofinansowane będą tylko te ośrodki edukacji ekologicznej, które zaoferują kompleksową ofertę edukacyjną i będą utworzone w partnerstwie z co najmniej jednym z następujących podmiotów: Pomorski Zespół Parków Krajobrazowych, WFOŚiGW w Gdańsku, szkoły wyższe.
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 11.4. przewiduje się zastosowanie <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) pod warunkiem, że jest on niezbędny do realizacji projektu i bezpośrednio z nim powiązany. Dotyczy on m.in. działań informacyjno-edukacyjnych podnoszących świadomość mieszkańców, szczególnie w zakresie efektów podejmowanej interwencji. Maksymalna wartość wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności) wynosi 5% kosztów kwalifikowalnych projektu.
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	nie dotyczy
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	W ramach Działania 11.4. przewiduje się stosowanie zaliczek zgodnie z zapisami zawartymi w <i>Zasadach wdrażania RPO WP 2014-2020</i> .
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie: – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1416) , wydanego w oparciu o art. 14 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.) ¹⁰⁴ , – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (Dz. U. poz. 1208), wydanego w oparciu o art. 56 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. U. UE L 187 z 26.06.2014, z późn. zm.), – jako pomoc <i>de minimis</i> na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2015 r., poz. 488) wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013).
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFRR powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy) i wynosić nie więcej niż 85%.

¹⁰⁴ regionalna pomoc inwestycyjna na podstawie powyższego Rozporządzenia nie będzie udzielana w ramach konkursu ogłoszonego w 2015 roku.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	jw.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta powinien być ustalony zgodnie z wymogami właściwych programów pomocowych, o których mowa w punkcie 18 niniejszej tabeli (jeśli dotyczy).
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wynosi: 1) 100 tys. PLN dla typów projektu 1) – 6), 2) 50 tys. PLN dla typu projektu 7).
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

2.12. OŚ PRIORYTETOWA 12 POMOC TECHNICZNA

Charakter osi	Standardowa
Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Europejski Fundusz Społeczny 65 206 918 EUR
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Pomorskiego

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
1. Nazwa działania/ poddziałania	DZIAŁANIE 12.1. POMOC TECHNICZNA
2. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Cele szczegółowe: 1) Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków gwarantujących sprawne działanie instytucji zaangażowanych we wdrażanie RPO WP. 2) Zapewnienie sprawnego i efektywnego systemu zarządzania RPO WP. 3) Zwiększenie kompetencji beneficjentów w aplikowaniu o środki RPO WP. W ramach Osi Priorytetowej Pomoc Techniczna realizowane będą działania ukierunkowane na zapewnienie niezbędnego potencjału kadrowego wszystkich instytucji i podmiotów zaangażowanych w przygotowanie, wdrażanie, zarządzanie finansowe, kontrolę, monitorowanie, certyfikację i ewaluację RPO WP. W tym zakresie będą finansowane wynagrodzenia oraz działania związane z podnoszeniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych takie jak: studia podyplomowe, szkolenia, warsztaty, konferencje, wizyty studyjne oraz inne formy przygotowania zawodowego. W celu ograniczenia rotacji wyspecjalizowanych pracowników i zwiększenia ich motywacji stosowane będą bodźce finansowe i pozafinansowe, a także wdrożone nowoczesne metody zarządzania zasobami ludzkimi. Środkami finansowymi Osi wspieranie będą również wydatki administracyjne, organizacyjne i techniczne zapewniające odpowiedni standard środowiska pracy, taki jak odpowiednie powierzchnie biurowe oraz niezbędne wyposażenie i sprzęt. Ponadto, wsparcie zostanie skierowane na zadania związane z zamknięciem pomocy, w tym w ramach RPO WP 2007-2013, jak również podjęcie działań zmierzających do opracowania dokumentów programowych na potrzeby kolejnego okresu programowania. Wzmocnienie kompetencji pracowników, stworzenie im możliwości rozwoju zawodowego poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych przełoży się na usprawnienie programowania oraz wdrażania, a tym także efektywniejsze zarządzanie Programem. Wsparcie będzie również ukierunkowane na działania służące sprawnej realizacji kluczowych procesów wdrażania RPO WP poczynając od procesu wyboru projektów, poprzez zarządzanie finansowe, kontrolę i certyfikację. Ponadto zapewnione zostaną środki na wsparcie procesu monitorowania i analizowania postępów w realizacji Programu, badanie oddziaływania zaangażowanych środków na strukturę społeczno-gospodarczą województwa oraz ocenę stopnia realizacji przyjętych w RPO WP celów. Wsparciem objęta będzie również budowa, rozbudowa i utrzymanie systemu informatycznego zapewniającego sprawną obsługę procesu realizacji RPO WP, w tym informatyzację procesu wymiany dokumentów. Ze środków osi finansowane będą także przedsięwzięcia związane z przeprowadzeniem badań ewaluacyjnych, w tym analizy i ekspertyzy z zakresu wdrażania i zarządzania RPO WP. Wsparcie obejmie również obsługę i organizację prac Komitetu Monitorującego oraz innych ciał doradczych zaangażowanych we wdrażanie Programu. Interwencja będzie obejmować także działania ukierunkowane będą na wzmocnienie kompetencji beneficjentów i potencjalnych beneficjentów zaangażowanych w realizację Programu, poprzez organizację dedykowanych specjalistycznych szkoleń, konsultacji i spotkań informacyjnych. Udzielane będzie także wsparcie eksperckie w postaci doradztwa przy przygotowaniu i weryfikacji dokumentacji dla projektów o charakterze strategicznym dla rozwoju województwa. Finansowane będą również działania informacyjno-promocyjne przyczyniające się do rozpowszechnienia informacji o możliwościach uzyskania wsparcia, tym samym wpływające na wzrost świadomości mieszkańców województwa nt. interwencji środków UE na terenie regionu, w tym portal internetowy poświęcony RPO WP. Wszystkie działania informacyjno-promocyjne będą komplementarne z działaniami realizowanymi w ramach PO PT oraz zgodne z jednolitym systemem informowania o funduszach.

3. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1) Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE; 2) Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności; 3) Średnia ocena użyteczności systemu informatycznego; 4) Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów; 5) Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy).
4. Lista wskaźników produktu	1) Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej; 2) Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji; 3) Liczba przeprowadzonych ewaluacji; 4) Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów; 5) Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego.
5. Typy projektów	1) wsparcie zatrudnienia pracowników instytucji zaangażowanych w realizację polityki spójności, 2) podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji zaangażowanych w realizację polityki spójności, 3) finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania instytucji zaangażowanych we wdrażanie polityki spójności, 4) budowa, wdrożenie i utrzymanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących i wspierających realizację programów operacyjnych, 5) wsparcie procesów wyboru projektów, monitorowania, kontroli, audytu, odzyskiwania środków, procedur odwoławczych oraz certyfikacji wydatków, 6) przygotowanie i przeprowadzenie analiz, badań, ewaluacji, sprawozdań, opinii prawnych, doradztwa prawnego oraz finansowanie pomocy ekspertów zewnętrznych, 7) przedsięwzięcia związane z zamykaniem perspektywy 2007-2013, 8) przygotowanie perspektywy finansowej po 2020 roku, 9) obsługa funkcjonowania komitetów monitorujących, grup roboczych, sieci tematycznych itp., 10) wsparcie procesu wymiany doświadczeń i informacji pomiędzy uczestnikami systemu realizacji polityki spójności, 11) wzmocnienie zasady: partnerstwa, równości szans i niedyskryminacji a także równości szans kobiet i mężczyzn, 12) wsparcie beneficjentów w zakresie przygotowania i realizacji projektów, 13) działania edukacyjne dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów, 14) wsparcie funkcjonowania beneficjentów projektów pozakonkursowych w zakresie realizacji projektów, 15) informacja i promocja RPO WP.
6. Typ beneficjenta	1) Instytucja Zarządzająca RPO WP; 2) Instytucja Pośrednicząca RPO WP dla Działania 5.1.
7. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Instytucje uczestniczące w realizacji RPO WP
8. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
9. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	słabiej rozwinięty
	65 206 918 EUR

10. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Wszystkie działania informacyjno-promocyjne będą komplementarne z działaniami realizowanymi w ramach PO PT oraz zgodnie z jednolitym systemem informowania o funduszach.
11. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
12. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Zgodnie z zapisami <i>Wytycznych w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020</i> , które stanowią uszczegółowienie zapisów <i>Wytycznych w zakresie trybu wyboru projektów</i> , do wyboru projektów finansowanych z pomocy technicznej stosuje się tryb pozakonkursowy. Podmiotem odpowiedzialnym za nabór i ocenę wniosków jest IZ RPO WP.
13. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
14. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	W ramach Działania 12.1. nie przewiduje się możliwości zastosowania <i>cross-financingu</i> (instrumentu elastyczności).
15. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość zakupionych środków trwałych wynosi do 15%.
16. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
17. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	nie dotyczy
18. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Wsparcie w ramach Działania 12.1. nie podlega zasadom pomocy publicznej.
19. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania ze środków EFS wynosi 85%.

20. Maksymalny całkowity % dofinansowania wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + BP) (jeśli dotyczy)	Maksymalny poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu wynosi 85%.
21. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Minimalny wkład własny beneficjenta wynosi 15%.
22. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
23. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
24. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	nie dotyczy
25. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	nie dotyczy
26. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	nie dotyczy
27. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	nie dotyczy

3. INDYKATYWNY PLAN FINANSOWY

3.1. TABELA FINANSOWA NR 1

Fundusz	Oś	Działanie	Poddziałanie	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE [euro]			Wkład krajowy [euro]		Krajowe środki publiczne [euro]				Krajowe środki prywatne [euro]	Finansowanie ogółem [euro]	Szacowany poziom cross-financeingu (%)	Główna alokacja (**)		Rezerwa wykonania		Udział rezerwy wykonania w stos. Do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI	Instrumenty Finansowe
						ogółem	FS	EFRR	EFSE	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet jst	inne				Wsparcie UE	Wkład krajowy	Wsparcie UE	Wkład krajowy			
						a	b	c	d	e	f	g	h	i		k		m	m1	n	n1			
						=b+c+d	b	c	d	=f+j	=g+h+i	g	h	i		=a+e		=a-n	=e-n1	n	=e*(n/a)			
EFRR	1	1.0	1.0.0	Komercjalizacja wiedzy		139 860 877	0	139 860 877	0	24 681 331	8 292 927	4 195 826	0	4 097 101	16 388 404	164 542 208	25%	132 867 833	23 447 264	6 993 044	1 234 067	5,00%	0	35 664 523
EFRR	1	1.1	1.1.0	Ekspansja przez innowacje	1b	118 881 745	0	118 881 745	0	20 979 131	7 552 487	4 195 826	0	3 356 661	13 426 644	139 860 876	-	112 937 658	19 930 174	5 944 087	1 048 957	5,00%	0	35 664 523
EFRR	1	1.1	1.1.1	Ekspansja przez innowacje - wsparcie dotacyjne	1b	83 217 222		83 217 222		14 685 392	2 937 078			2 937 078	11 748 314	97 902 614	-	79 056 361	13 951 122	4 160 861	734 270	5,00%		
EFRR	1	1.1	1.1.2	Ekspansja przez innowacje - wsparcie pozadotacyjne	1b	35 664 523		35 664 523		6 293 739	4 615 409	4 195 826		419 583	1 678 330	41 958 262	-	33 881 297	5 979 052	1 783 226	314 687	5,00%		35 664 523
EFRR	1	1.2	1.2.0	Transfer wiedzy do gospodarki	1a	20 979 132	0	20 979 132	0	3 702 200	740 440			740 440	2 961 760	24 681 332	25%	19 930 175	3 517 090	1 048 957	185 110	5,00%	0	0
EFRR	2	2.0	2.0.0	Przedsiębiorstwa		174 647 688	0	174 647 688	0	30 820 189	10 725 424	5 701 733	0	5 023 691	20 094 765	205 467 877	15%	165 915 304	29 279 180	8 732 384	1 541 009	5,00%	0	48 464 734
EFRR	2	2.1	2.1.0	Inwestycje podstawowe i profilowane - wsparcie pozadotacyjne	3c	48 464 734	0	48 464 734	0	8 552 600	6 271 906	5 701 733	0	570 173	2 280 694	57 017 334	-	46 041 500	8 124 970	2 423 234	427 630	5,00%	0	48 464 734
EFRR	2	2.2	2.2.0	Inwestycje profilowane - wsparcie dotacyjne	3c	40 605 587	0	40 605 587	0	7 165 700	1 433 140		0	1 433 140	5 732 560	47 771 287	-	38 575 305	6 807 415	2 030 282	358 285	5,00%	0	0
EFRR	2	2.2	2.2.1	Inwestycje profilowane - wsparcie dotacyjne	3c	40 605 587		40 605 587		7 165 700	1 433 140			1 433 140	5 732 560	47 771 287	-	38 575 305	6 807 415	2 030 282	358 285	5,00%		
EFRR	2	2.3	2.3.0	Aktywność eksportowa	3b	15 718 292	0	15 718 292	0	2 773 816	554 763		0	554 763	2 219 053	18 492 108	-	14 932 377	2 635 125	785 915	138 691	5,00%	0	0
EFRR	2	2.4	2.4.0	Otoczenie biznesu	3a	26 197 153	0	26 197 153	0	4 623 027	924 606		0	924 606	3 698 421	30 820 180	10%	24 887 296	4 391 876	1 309 857	231 151	5,00%	0	0
EFRR	2	2.4	2.4.1	Specjalistyczne usługi doradcze	3a	14 670 406		14 670 406		2 588 895	517 779			517 779	2 071 116	17 259 301	-	13 936 886	2 459 450	733 520	129 445	5,00%		
EFRR	2	2.4	2.4.2	Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta - mechanizm ZIT	3a	7 859 146		7 859 146		1 386 908	277 382			277 382	1 109 526	9 246 054	10%	7 466 189	1 317 563	392 957	69 345	5,00%		
EFRR	2	2.4	2.4.3	Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu	3a	3 667 601		3 667 601		647 224	129 445			129 445	517 779	4 314 825	10%	3 484 221	614 863	183 380	32 361	5,00%		
EFRR	2	2.5	2.5.0	Inwestycje zewnętrzne	3a	43 661 922	0	43 661 922	0	7 705 046	1 541 009		0	1 541 009	6 164 037	51 366 968	15%	41 478 826	7 319 794	2 183 096	385 252	5,00%	0	0
EFSE	3	3.0	3.0.0	Edukacja		119 579 843	0	119 579 843	0	21 102 326	20 047 210	10 178 355	0	9 868 855	1 055 116	140 682 169	20%	111 890 394	19 745 364	7 689 449	1 356 962	6,43%	0	0
EFSE	3	3.1	3.1.0	Edukacja przedszkolna	10i	33 063 826	0	33 063 826	0	5 834 793	5 543 053		0	5 543 053	291 740	38 898 619	20%	30 937 694	5 459 593	2 126 132	375 200	6,43%	0	0
EFSE	3	3.2	3.2.0	Edukacja ogólna	10i	61 404 250	0	61 404 250	0	10 836 044	10 294 242	7 224 029	0	3 070 213	541 802	72 240 294	10%	57 455 718	10 139 244	3 948 532	696 800	6,43%	0	0
EFSE	3	3.2	3.2.1	Jakość edukacji ogólnej	10i	52 479 250		52 479 250		9 261 044	8 797 992	6 174 029		2 623 963	463 052	61 740 294	10%	49 104 630	8 665 523	3 374 620	595 521	6,43%		
EFSE	3	3.2	3.2.2	Wsparcie ucznia szczególnie uzdolnionego	10i	8 925 000		8 925 000		1 575 000	1 496 250	1 050 000		446 250	78 750	10 500 000	10%	8 351 088	1 473 721	573 912	101 279	6,43%		
EFSE	3	3.3	3.3.0	Edukacja zawodowa	10iv	25 111 767	0	25 111 767	0	4 431 489	4 209 915	2 954 326	0	1 255 589	221 574	29 543 256	10%	23 496 982	4 146 527	1 614 785	284 962	6,43%	0	0
EFSE	3	3.3	3.3.1	Jakość edukacji zawodowej	10iv	20 436 767		20 436 767		3 606 489	3 426 165	2 404 326		1 021 839	180 324	24 043 256	10%	19 122 603	3 374 578	1 314 164	231 911	6,43%		
EFSE	3	3.3	3.3.2	Programy motywacyjne dla uczniów szkół zawodowych	10iv	4 675 000		4 675 000		825 000	783 750	550 000		233 750	41 250	5 500 000	-	4 374 379	771 949	300 621	53 051	6,43%		
EFRR	4	4.0	4.0.0	Kształcenie zawodowe		68 677 602	0	68 677 602	0	12 119 577	9 695 662		0	9 695 662	2 423 915	80 797 179	15%	65 243 722	11 513 598	3 433 880	605 979	5,00%	0	0
EFRR	4	4.1	4.1.0	Infrastruktura ponadgimnazjalnych szkół zawodowych	10a	51 508 202	0	51 508 202	0	9 089 683	7 271 747		0	7 271 747	1 817 936	60 597 885	8%	48 932 792	8 635 199	2 575 410	454 484	5,00%	0	0
EFRR	4	4.2	4.2.0	Infrastruktura uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym	10a	17 169 400	0	17 169 400	0	3 029 894	2 423 915		0	2 423 915	605 979	20 199 294	15%	16 310 930	2 878 399	858 470	151 495	5,00%	0	0

Fundusz	Oś	Działanie	Poddziałanie	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE [euro]				Wkład krajowy [euro]	Krajowe środki publiczne [euro]				Krajowe środki prywatne [euro]	Finansowanie ogółem [euro]	Szacow any poziom cross-financin gu (%)	Główna alokacja (**)		Rezerwa wykonania		Udział rezerwy wykonania w stos. Do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI	Instrumen ty Finansowe	
						ogółem	FS	EFRR	EFS		ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet jst				inne	Wsparcie UE	Wkład krajowy	Wsparcie UE				Wkład krajowy
						=b+c+d				=f+j	=g+h+i								=a+e		=a-n	=e-n1	=e*(n/a)		=(n/a)*100%
EFS	5	5.0	5.0.0	Zatrudnienie		225 468 821	0	0	225 468 821	39 788 617	35 809 755	9 920 629	0	25 889 126	3 978 862	265 257 438	10%	209 686 004	37 003 414	15 782 817	2 785 203	7,00%	0	0	
EFS	5	5.1	5.1.0	Aktyw izacja zaw odow a osób bezrobotnych - projekty Pow iatow ych Urzędów Pracy	8i	64 484 083	0	0	64 484 083	11 379 545	10 241 590	0	0	10 241 590	1 137 955	75 863 628	-	59 970 198	10 582 977	4 513 885	796 568	7,00%	0	0	
EFS	5	5.1	5.1.1	Aktyw izacja zaw odow a osób bezrobotnych - mechanizm ZIT	8i	26 899 722			26 899 722	4 747 010	4 272 309			4 272 309	474 701	31 646 732	-	25 016 742	4 414 719	1 882 980	332 291	7,00%			
EFS	5	5.1	5.1.2	Aktyw izacja zaw odow a osób bezrobotnych	8i	37 584 361			37 584 361	6 632 535	5 969 281			5 969 281	663 254	44 216 896	-	34 953 456	6 168 258	2 630 905	464 277	7,00%			
EFS	5	5.2	5.2.0	Aktyw izacja zaw odow a osób pozostających bez pracy	8i	34 722 198	0	0	34 722 198	6 127 447	5 514 702	4 084 965	0	1 429 737	612 745	40 849 645	10%	32 291 644	5 698 526	2 430 554	428 921	7,00%	0	0	
EFS	5	5.2	5.2.1	Aktyw izacja zaw odow a osób pozostających bez pracy - mechanizm ZIT	8i	12 782 789			12 782 789	2 255 787	2 030 208	1 503 858		526 350	225 579	15 038 576	10%	11 887 994	2 097 882	894 795	157 905	7,00%			
EFS	5	5.2	5.2.2	Aktyw izacja zaw odow a osób pozostających bez pracy	8i	21 939 409			21 939 409	3 871 660	3 484 494	2 581 107		903 387	387 166	25 811 069	10%	20 403 650	3 600 644	1 535 759	271 016	7,00%			
EFS	5	5.3	5.3.0	Opieka nad dziećmi do lat 3	8iv	27 056 259	0	0	27 056 259	4 774 634	4 297 171	0	0	4 297 171	477 463	31 830 893	10%	25 162 321	4 440 410	1 893 938	334 224	7,00%	0	0	
EFS	5	5.4	5.4.0	Zdrow ie na rynku pracy	8iv	18 037 505	0	0	18 037 505	3 183 089	2 864 780	2 122 059	0	742 721	318 309	21 220 594	10%	16 774 879	2 960 273	1 262 626	222 816	7,00%	0	0	
EFS	5	5.4	5.4.1	Zdrow ie na rynku pracy - mechanizm ZIT	8iv	1 803 751			1 803 751	318 309	286 478	212 206		74 272	31 831	2 122 060	10%	1 677 488	296 027	126 263	22 282	7,00%			
EFS	5	5.4	5.4.2	Zdrow ie na rynku pracy	8iv	16 233 754			16 233 754	2 864 780	2 578 302	1 909 853		668 449	286 478	19 098 534	10%	15 097 391	2 664 245	1 136 363	200 535	7,00%			
EFS	5	5.5	5.5.0	Kształcenie ustaw iczne	10iii	45 093 764	0	0	45 093 764	7 957 723	7 161 951	0	0	7 161 951	795 772	53 051 487	10%	41 937 200	7 400 682	3 156 564	557 041	7,00%	0	0	
EFS	5	5.6	5.6.0	Adaptacyjność pracow ników	8v	18 037 506	0	0	18 037 506	3 183 090	2 864 781	2 122 060	0	742 721	318 309	21 220 596	10%	16 774 881	2 960 274	1 262 625	222 816	7,00%	0	0	
EFS	5	5.7	5.7.0	Now e mikroprzedsiębiorstw a	8iii	18 037 506	0	0	18 037 506	3 183 089	2 864 780	1 591 545	0	1 273 235	318 309	21 220 595	10%	16 774 881	2 960 273	1 262 625	222 816	7,00%	0	0	
EFS	6	6.0	6.0.0	Integracja		114 306 948	0	0	114 306 948	20 171 815	16 137 452	7 677 913	0	8 459 539	4 034 363	134 478 763	20%	106 305 462	18 759 788	8 001 486	1 412 027	7,00%	0	0	
EFS	6	6.1	6.1.0	Aktyw na integracja	9i	74 299 516	0	0	74 299 516	13 111 680	10 489 344	3 496 448	0	6 992 896	2 622 336	87 411 196	10%	69 098 550	12 193 862	5 200 966	917 818	7,00%	0	0	
EFS	6	6.1	6.1.1	Aktyw izacja społeczno-zaw odow a - mechanizm ZIT	9i	14 859 903			14 859 903	2 622 336	2 097 869			2 097 869	524 467	17 482 239	10%	13 819 710	2 438 773	1 040 193	183 563	7,00%			
EFS	6	6.1	6.1.2	Aktyw izacja społeczno-zaw odow a	9i	59 439 613			59 439 613	10 489 344	8 391 475	3 496 448		4 895 027	2 097 869	69 928 957	10%	55 278 840	9 755 090	4 160 773	734 254	7,00%			
EFS	6	6.2	6.2.0	Usługi społeczne	9iv	25 147 529	0	0	25 147 529	4 437 799	3 550 239	2 958 533	0	591 706	887 560	29 585 328	20%	23 387 202	4 127 153	1 760 327	310 646	7,00%	0	0	
EFS	6	6.2	6.2.1	Rozw ój usług społecznych - mechanizm ZIT	9iv	5 029 506			5 029 506	887 560	710 048	591 707		118 341	177 512	5 917 066	10%	4 677 441	825 431	352 065	62 129	7,00%			
EFS	6	6.2	6.2.2	Rozw ój usług społecznych	9iv	20 118 023			20 118 023	3 550 239	2 840 191	2 366 826		473 365	710 048	23 668 262	20%	18 709 761	3 301 722	1 408 262	248 517	7,00%			
EFS	6	6.3	6.3.0	Ekonomia społeczna	9v	14 859 903	0	0	14 859 903	2 622 336	2 097 869	1 222 932	0	874 937	524 467	17 482 239	10%	13 819 710	2 438 773	1 040 193	183 563	7,00%	0	0	
EFS	6	6.3	6.3.1	Podmioty ekonomii społecznej - mechanizm ZIT	9v	4 457 971	0	0	4 457 971	786 701	629 361	393 350		236 011	157 340	5 244 672	10%	4 145 913	731 632	312 058	55 069	7,00%			
EFS	6	6.3	6.3.2	Podmioty ekonomii społecznej	9v	9 401 932	0	0	9 401 932	1 659 165	1 327 332	829 582		497 750	331 833	11 061 097	10%	8 743 797	1 543 023	658 135	116 142	7,00%			
EFS	6	6.3	6.3.3	Koordynacja rozw oju sektora ekonomii społecznej	9v	1 000 000	0	0	1 000 000	176 470	141 176			141 176	35 294	1 176 470	10%	930 000	164 117	70 000	12 353	7,00%			
EFRR	7	7.0	7.0.0	Zdrowie		104 975 500	0	104 975 500	0	18 525 089	18 525 089	0	0	18 525 089	0	123 500 589	5%	99 726 725	17 598 835	5 248 775	926 254	5,00%	0	0	
EFRR	7	7.1	7.1.0	Zasoby ochrony zdrow ia	9a	62 985 300	0	62 985 300	0	11 115 053	11 115 053	0	0	11 115 053	0	74 100 353	5%	59 836 035	10 559 300	3 149 265	555 753	5,00%	0	0	
EFRR	7	7.1	7.1.1	Zasoby ochrony zdrow ia – mechanizm ZIT	9a	6 928 383		6 928 383		1 222 656	1 222 656			1 222 656		8 151 039	5%	6 581 964	1 161 523	346 419	61 133	5,00%			
EFRR	7	7.1	7.1.2	Zasoby ochrony zdrow ia	9a	56 056 917		56 056 917		9 892 397	9 892 397			9 892 397		65 949 314	5%	53 254 071	9 397 777	2 802 846	494 620	5,00%			
EFRR	7	7.2	7.2.0	Systemy informatyczne i telemedyczne	2c	41 990 200	0	41 990 200	0	7 410 036	7 410 036	0	0	7 410 036	0	49 400 236	5%	39 890 690	7 039 534	2 099 510	370 502	5,00%			

Fundusz	Oś	Działanie	Poddziałanie		Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu (*)	Wsparcie UE [euro]				Wkład krajowy [euro]	Krajowe środki publiczne [euro]				Krajowe środki prywatne [euro]	Finansowanie ogółem [euro]	Szacow any poziom cross-financin gu (%)	Główna alokacja (**)		Rezerwa wykonania		Udział rezerwy wykonania w stos. Do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI	
							ogółem	FS	EFRR	EFS		ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet jst				inne	Wsparcie UE	Wkład krajowy	Wsparcie UE			Wkład krajowy
							=b+c+d	b	c	d	=f+j	=g+h+i	g	h	i	j	=a+e	i	=a-n	m1 =e-n1	n	=e*(n/a)	=(n/a)*100%		p
EFRR	8	8.0	8.0.0	Konwersja			159 013 250	0	159 013 250	0	28 061 162	24 394 504	20 000 000	0	14 666 634	3 666 658	187 074 412	2%	151 062 588	26 658 104	7 950 662	1 403 058	5,00%	0	
EFRR	8	8.1	8.1.0	Kompleksow e przedsięw zięcia rew italizacyjne - w sparcie dotacyjne	9b		66 149 512	0	66 149 512	0	11 673 443	10 895 214	18 054 426	0	3 112 918	778 229	77 822 955	2%	62 842 037	11 089 771	3 307 475	583 672	5,00%	0	
EFRR	8	8.1	8.1.1	Kompleksow e przedsięw zięcia rew italizacyjne w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta - mechanizm ZIT	9b		41 343 445		41 343 445		7 295 902	6 809 509			1 945 574	486 393	48 639 347	2%	39 276 273	6 931 107	2 067 172	364 795	5,00%		
EFRR	8	8.1	8.1.2	Kompleksow e przedsięw zięcia rew italizacyjne poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta	9b		24 806 067		24 806 067		4 377 541	4 085 705			1 167 344	291 836	29 183 608	2%	23 565 764	4 158 664	1 240 303	218 877	5,00%		
EFRR	8	8.2	8.2.0	Kompleksow e przedsięw zięcia rew italizacyjne - w sparcie pozadotacyjne	9b		16 537 378	0	16 537 378	0	2 918 361	2 723 804	1 945 574	0	778 230	194 557	19 455 739	-	15 710 509	2 772 443	826 869	145 918	5,00%	0	
EFRR	8	8.3	8.3.0	Materiałn e i niematerialne dziedzictw o kulturow e Wsparcie atrakcyjności w alorów dziedzictw a przyrodniczego	6c		22 897 908	0	22 897 908	0	4 040 808	3 232 646	0	0	3 232 646	808 162	26 938 716	-	21 753 013	3 838 768	1 144 895	202 040	5,00%	0	
EFRR	8	8.4	8.4.0		6c		53 428 452	0	53 428 452	0	9 428 550	7 542 840	0	0	7 542 840	1 885 710	62 857 002	-	50 757 029	8 957 122	2 671 423	471 428	5,00%	0	
EFRR	9	9.0	9.0.0	Mobilność			357 213 312	0	357 213 312	0	63 037 644	61 776 891	0	0	61 776 891	1 260 753	420 250 956	2%	332 208 380	58 625 009	25 004 932	4 412 635	7,00%	0	
EFRR	9	9.1	9.1.0	Transport miejski	4e		100 019 727	0	100 019 727	0	17 650 540	17 297 529	0	0	17 297 529	353 011	117 670 267	2%	93 018 346	16 415 002	7 001 381	1 235 538	7,00%	0	
EFRR	9	9.1	9.1.1	Transport miejski - mechanizm ZIT	4e		59 011 639		59 011 639		10 413 818	10 205 542			10 205 542	208 276	69 425 457	2%	54 880 824	9 684 851	4 130 815	728 967	7,00%		
EFRR	9	9.1	9.1.2	Transport miejski	4e		41 008 088		41 008 088		7 236 722	7 091 987			7 091 987	144 735	48 244 810	2%	38 137 522	6 730 151	2 870 566	506 571	7,00%		
EFRR	9	9.2	9.2.0	Regionalna infrastruktura kolejow a	7d		128 596 792	0	128 596 792	0	22 693 552	22 239 681	0	0	22 239 681	453 871	151 290 344	-	119 595 017	21 105 003	9 001 775	1 588 549	7,00%	0	
EFRR	9	9.2	9.2.1	Regionalna infrastruktura kolejow a - mechanizm ZIT	7d		15 431 615		15 431 615		2 723 227	2 668 762			2 668 762	54 465	18 154 842	-	14 351 402	2 532 601	1 080 213	190 626	7,00%		
EFRR	9	9.2	9.2.2	Regionalna infrastruktura kolejow a	7d		113 165 177		113 165 177		19 970 325	19 570 919			19 570 919	399 406	133 135 502	-	105 243 615	18 572 402	7 921 562	1 397 923	7,00%		
EFRR	9	9.3	9.3.0	Regionalna infrastruktura drogow a	7b		128 596 793	0	128 596 793	0	22 693 552	22 239 681			22 239 681	453 871	151 290 345	-	119 595 017	21 105 003	9 001 776	1 588 549	7,00%	0	
EFRR	10	10.0	10.0.0	Energia			214 951 001	0	214 951 001	0	37 932 529	21 368 658	4 804 787	0	16 563 871	16 563 871	252 883 530	1%	200 363 424	35 358 251	14 587 577	2 574 278	6,79%	0	
EFRR	10	10.1	10.1.0	Efektowność energetyczna - mechanizm ZIT - w sparcie dotacyjne	4c		50 298 534	0	50 298 534	0	8 876 210	4 438 105	0	0	4 438 105	4 438 105	59 174 744	1%	46 885 041	8 273 829	3 413 493	602 381	6,79%	0	
EFRR	10	10.1	10.1.1	Efektowność energetyczna - mechanizm ZIT - w sparcie dotacyjne	4c		50 298 534		50 298 534		8 876 210	4 438 105			4 438 105	4 438 105	59 174 744	1%	46 885 041	8 273 829	3 413 493	602 381	6,79%		
EFRR	10	10.2	10.2.0	Efektowność energetyczna - w sparcie dotacyjne	4c		61 475 987	0	61 475 987	0	10 848 704	5 424 352	0	0	5 424 352	5 424 352	72 324 691	1%	57 303 940	10 112 460	4 172 047	736 244	6,79%	0	
EFRR	10	10.2	10.2.1	Efektowność energetyczna - w sparcie dotacyjne	4c		61 475 987		61 475 987		10 848 704	5 424 352			5 424 352	5 424 352	72 324 691	1%	57 303 940	10 112 460	4 172 047	736 244	6,79%		
EFRR	10	10.3	10.3.0	Odnaw ialne źródła energii	4a		42 990 200	0	42 990 200	0	7 586 506	4 551 904	1 517 301	0	3 034 603	3 034 602	50 576 706	-	40 072 684	7 071 650	2 917 516	514 856	6,79%	0	
EFRR	10	10.3	10.3.1	Odnaw ialne źródła energii - w sparcie dotacyjne	4a		30 093 140		30 093 140		5 310 554	2 655 277			2 655 277	2 655 277	35 403 694	-	28 050 879	4 950 155	2 042 261	360 399	6,79%		
EFRR	10	10.3	10.3.2	Odnaw ialne źródła energii - w sparcie pozadotacyjne	4a		12 897 060		12 897 060		2 275 952	1 896 627	1 517 301		379 326	379 325	15 173 012	-	12 021 805	2 121 495	875 255	154 457	6,79%		
EFRR	10	10.4	10.4.0	Redukcja emisji	4e		32 242 650	0	32 242 650	0	5 689 880	2 844 940			2 844 940	2 844 940	37 932 530	-	30 054 514	5 303 738	2 188 136	386 142	6,79%	0	
EFRR	10	10.5	10.5.0	Efektowność energetyczna - w sparcie pozadotacyjne	4c		27 943 630	0	27 943 630	0	4 931 229	4 109 357	3 287 486	0	821 871	821 872	32 874 859	-	26 047 245	4 596 573	1 896 385	334 656	6,79%	0	
EFRR	10	10.5	10.5.1	Efektowność energetyczna na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta - w sparcie pozadotacyjne (***)	4c		27 943 630		27 943 630		4 931 229	4 109 357	3 287 486		821 871	821 872	32 874 859	-	26 047 245	4 596 573	1 896 385	334 656	6,79%		
EFRR	10	10.5	10.5.2	Efektowność energetyczna poza terenem Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta - w sparcie pozadotacyjne (***)	4c		0		0		0	0	0	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0,00%		
EFRR	11	11.0	11.0.0	Środowisko			120 909 938	0	120 909 938	0	21 337 048	17 069 638	0	0	17 069 638	4 267 410	142 246 986	5%	112 446 242	19 843 455	8 463 696	1 493 593	7,00%	0	
EFRR	11	11.1	11.1.0	Ograniczanie zagrożeń naturalnych	5b		32 645 683	0	32 645 683	0	5 761 003	4 608 802			4 608 802	1 152 201	38 406 686	1%	30 360 485	5 357 733	2 285 198	403 270	7,00%	0	
EFRR	11	11.2	11.2.0	Gospodarka odpadami	6a		22 972 888	0	22 972 888	0	4 054 039	3 243 231			3 243 231	810 808	27 026 927	4%	21 364 786	3 770 256	1 608 102	283 783	7,00%	0	
EFRR	11	11.3	11.3.0	Gospodarka w odno-ścielow a	6b		47 154 876	0	47 154 876	0	8 321 449	6 657 159			6 657 159	1 664 290	55 476 325	-	43 854 035	7 738 948	3 300 841	582 501	7,00%	0	
EFRR	11	11.4	11.4.0	Ochrona różnorodności biologicznej	6d		18 136 491	0	18 136 491	0	3 200 557	2 560 446			2 560 446	640 111	21 337 048	5%	16 866 936	2 976 518	1 269 555	224 039	7,00%	0	
EFS	12	12.0	12.0.0	Pomoc techniczna			65 206 918	0	65 206 918	0	11 507 104	11 507 104	0	0	11 507 104	0	76 714 022	-	65 206 918	11 507 104	0	0	0,00%	0	
EFRR				Suma EFRR			1 340 249 168	0	1 340 249 168	0	236 514 569	171 848 793	34 702 346	0	147 418 577	64 665 776	1 576 763 737		1 259 834 218	222 323 695	80 414 950	14 190 874	6,00%	0	
EFS				Suma EFS			524 562 530	0	524 562 530	0	92 569 862	83 501 521	27 776 897	0	55 724 624	9 068 341	617 132 392		493 088 778	87 015 670	31 473 752	5 554 192	6,00%	0	
				Suma			1 864 811 698	0	1 864 249 168	0	329 084 431	255 350 314	62 479 243	0	203 143 201	73 734 117	2 193 896 129		1 752 922 996	309 339 365	111 888 702	19 745 066		0	

(*) Dotyczy krajowego PO, z wyjątkiem osi priorytetowych finansowanych z FS;

(**) Całkowite finansowanie pomniejszone o rezerwę wykonania;

(***) Zgodnie z zapisami Strategii inwestycyjnej z Biznesplanem dla Instrumentów Finansowych w RPO WP 2014-2020 ustalono wspólną alokację na Instrumenty Finansowe opisane w ramach Poddziałania 10.5.1. i Poddziałania 10.5.2. - całkowita pula środków dla obu Poddziałania wynosi 27.943.630 EURO. Podział środków odbędzie się na poziomie poszczególnych Instrumentów Finansowych.

3.2. TABELA FINANSOWA NR 2

Oś Priorytetowa	Kod i nazwa		Indykatorywna alokacja UE (EUR)
KODY ZAKRESU INTERWENCJI			
OP 1 Komerccjalizacja wiedzy	002	Procesy badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach	15 454 626
	056	Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w MŚP, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	38 042 159
	057	Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w dużych przedsiębiorstwach, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	15 454 627
	058	Infrastruktura na rzecz badań naukowych i innowacji (publiczna)	15 734 349
	062	Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP	28 531 619
	064	Procesy badawcze i innowacyjne w MŚP (w tym systemy bonów, innowacje procesowe, projektowe, innowacje w obszarze usług i innowacje społeczne)	21 398 714
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	5 244 783
OP 2 Przedsiębiorstwa	001	Ogólne inwestycje produkcyjne w małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP)	34 929 538
	066	Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)	40 605 587
	067	Rozwój działalności MŚP, wsparcie przedsiębiorczości i tworzenia przedsiębiorstw (w tym wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out)	40 605 587

	069	Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystywania zasobów w MŚP	13 535 196
	072	Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)	35 802 777
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	9 169 003
OP 3 Edukacja	115	Ograniczanie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	94 468 076
	118	Lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami	25 111 767
OP 4 Kształcenie zawodowe	049	Infrastruktura edukacyjna na potrzeby szkolnictwa wyższego	14 593 990
	050	Infrastruktura edukacyjna na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia osób dorosłych	47 387 546
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć	6 696 066

		typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	
OP 5 Zatrudnienie	102	Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych i oddalonych od rynku pracy, m.in. poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników	99 206 281
	104	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	18 037 506
	105	Równość kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym pod względem dostępu do zatrudnienia, rozwoju kariery zawodowej, godzenia życia zawodowego i prywatnego, a także promowanie równego wynagrodzenia za taką samą pracę	27 056 259
	106	Przystosowywanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	18 037 506
	107	Aktywne i zdrowe starzenie się	18 037 505
	117	Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji	45 093 764
OP 6 Integracja	109	Aktywne włączenie, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie	74 299 516
	112	Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym	25 147 529

		opieki zdrowotnej i usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym	
	113	Promowanie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz gospodarki społecznej i gospodarki solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia	14 859 903
OP 7 Zdrowie	053	Infrastruktura ochrony zdrowia	59 836 035
	081	Rozwiązania informatyczne na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się oraz usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka i nowoczesne technologie w służbie osobom starszym)	39 890 690
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	5 248 775
OP 8 Konwersja	055	Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego	81 033 152
	090	Ścieżki rowerowe i pieszce	25 950 962
	092	Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych	27 477 490
	094	Ochrona, rozwój i promowanie dóbr publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa	22 897 908
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	1 653 738
OP 9 Mobilność	026	Inne koleje	102 877 434
	027	Tabor kolejowy	25 719 358
	030	Drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T (nowo budowane)	19 289 519
	034	Inne drogi przebudowane lub	109 307 274

		zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)	
	043	Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego i jego promocja (w tym wyposażenie i tabor)	88 017 360
	044	Inteligentne systemy transportowe (w tym wprowadzenie zarządzania popytem, systemy poboru opłat, informatyczne systemy monitorowania, kontroli i informacji)	10 001 972
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	2 000 395
OP 10 Energia	005	Energia elektryczna (magazynowanie i przesył)	4 299 020
	010	Energia odnawialna: słoneczna	21 495 100
	011	Energia odnawialna: z biomasy	12 897 060
	012	Pozostałe rodzaje energii odnawialnej (w tym hydroelektryczna, geotermalna i morska) oraz integracja energii odnawialnej (w tym magazynowanie, zamiana energii elektrycznej na gaz oraz infrastruktura wytwarzania energii odnawialnej z wodoru)	4 299 020
	013	Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia	124 564 105
	014	Renowacja istniejących budynków mieszkalnych dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia	27 943 630
	016	Wysokosprawna kogeneracja i centralne ogrzewanie	16 766 178
	083	Działania w zakresie jakości powietrza	1 289 706
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach	1 397 182

		EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	
OP 11 Środowisko	017	Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych (w tym działania w zakresie: minimalizacji, segregacji, recyklingu)	9 418 884
	018	Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych (w tym działania w zakresie: mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania termicznego, przekształcania termicznego i składowania na składowiskach)	12 635 088
	020	Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji)	5 658 585
	022	Oczyszczanie ścieków	41 496 291
	085	Ochrona i zwiększanie różnorodności biologicznej, ochrona przyrody i zielona infrastruktura	13 602 368
	087	Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem, np. erozją, pożarami, powodziami, burzami, suszami, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami	29 381 115
	088	Zapobieganie zagrożeniom naturalnym niezwiązanym z klimatem (np. trzęsieniami ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka, np. awariami przemysłowymi, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i	2 938 111

		katastrofami	
	090	Ścieżki rowerowe i pieszce	1 813 649
	091	Rozwój i promowanie potencjału turystycznego obszarów przyrodniczych	1 813 649
	101	Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)	2 152 198
OP 12 Pomoc techniczna	121	Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	61 346 668
	122	Ewaluacja i badania	2 556 112
	123	Informacja i komunikacja	1 304 138
KODY FORMY FINANSOWANIA			
OP 1 Komerccjalizacja wiedzy	01	Dotacja bezzwrotna	104 196 354
	03	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: kapitał podwyższonego ryzyka i inwestycje kapitałowe lub środki równoważne	35 664 523
OP 2 Przedsiębiorstwa	01	Dotacja bezzwrotna	126 182 954
	04	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczki lub środki równoważne	34 492 919
	05	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: gwarancje lub środki równoważne	13 971 815
OP 3 Edukacja	01	Dotacja bezzwrotna	119 579 843
OP 4 Kształcenie zawodowe	01	Dotacja bezzwrotna	68 677 602
OP 5 Zatrudnienie	01	Dotacja bezzwrotna	225 468 821
OP 6 Integracja	01	Dotacja bezzwrotna	114 306 948
OP 7 Zdrowie	01	Dotacja bezzwrotna	104 975 500
OP 8 Konwersja	01	Dotacja bezzwrotna	142 475 872
	04	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczki lub środki równoważne	16 537 378
OP 9 Mobilność	01	Dotacja bezzwrotna	357 213 312
OP 10 Energia	01	Dotacja bezzwrotna	174 110 311
	04	Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych:	40 840 690

		pożyczki lub środki równoważne	
OP 11 Środowisko	01	Dotacja bezzwrotna	120 909 938
OP 12 Pomoc techniczna	01	Dotacja bezzwrotna	65 206 918
KODY TYPU OBSZARU			
OP 1 Komercjalizacja wiedzy	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	83 217 222
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	29 720 436
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	5 944 087
	07	Nie dotyczy	20 979 132
OP 2 Przedsiębiorstwa	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	62 873 168
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	50 473 182
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	19 385 893
	07	Nie dotyczy	41 915 445
OP 3 Edukacja	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	24 155 128
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	48 190 677
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	47 234 038
OP 4 Kształcenie zawodowe	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	24 895 630
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	43 781 972
OP 5 Zatrudnienie	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	56 367 206
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	65 385 958

	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	85 678 152
	07	Nie dotyczy	18 037 505
OP 6 Integracja	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	19 889 410
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	36 063 842
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	43 493 793
	07	Nie dotyczy	14 859 903
OP 7 Zdrowie	07	Nie dotyczy	104 975 500
OP 8 Konwersja	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	44 523 710
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	61 061 088
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	53 428 452
OP 9 Mobilność	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	79 301 355
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	85 016 768
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	192 895 189
OP 10 Energia	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	90 816 798
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	82 756 135
	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	41 378 068
OP 11 Środowisko	01	Duże obszary miejskie (o ludności >50 000 i dużej gęstości zaludnienia)	8 524 151
	02	Małe obszary miejskie (o ludności > 5 000 i średniej gęstości zaludnienia)	43 950 762

	03	Obszary wiejskie (o małej gęstości zaludnienia)	68 435 025
OP 12 Pomoc techniczna	07	Nie dotyczy	65 206 918
KODY TERYTORIALNEGO MECHANIZMU WDRAŻANIA			
OP 1 Komercjalizacja wiedzy	07	Nie dotyczy	139 860 877
OP 2 Przedsiębiorstwa	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	7 859 146
	07	Nie dotyczy	166 788 542
OP 3 Edukacja	07	Nie dotyczy	119 579 843
OP 4 Kształcenie zawodowe	07	Nie dotyczy	68 677 602
OP 5 Zatrudnienie	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	41 486 263
	07	Nie dotyczy	183 982 558
OP 6 Integracja	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	24 347 380
	07	Nie dotyczy	89 959 568
OP 7 Zdrowie	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	6 928 383
	07	Nie dotyczy	98 047 117
OP 8 Konwersja	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	41 343 445
	07	Nie dotyczy	117 669 805
OP 9 Mobilność	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	74 443 254
	07	Nie dotyczy	282 770 058
OP 10 Energia	01	Zintegrowane inwestycje terytorialne - miejskie	62 873 168
	07	Nie dotyczy	152 077 833
OP 11 Środowisko	07	Nie dotyczy	120 909 938
OP 12 Pomoc techniczna		-	-
KODY TEMATU UZUPEŁNIAJĄCEGO ESF			
OP 3 Edukacja	08	Nie dotyczy	119 579 843
OP 5 Zatrudnienie	08	Nie dotyczy	225 468 821
OP 6 Integracja	08	Nie dotyczy	114 306 948

4. WYMIAR TERYTORIALNY INTERWENCJI

4.1. REWITALIZACJA

Zgodnie z logiką interwencji w ramach RPO WP, rewitalizacja jest kompleksowym, skoordynowanym procesem przemian społecznych, gospodarczych i przestrzennych zachodzących na obszarach dotkniętych zjawiskami kryzysowymi w przestrzeni miast. Narzędziem służącym realizacji tego procesu w ramach RPO WP 2014-2020 jest zintegrowany projekt rewitalizacyjny łączący interwencję EFS oraz EFRR.

W ramach zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych realizowane będą wyłącznie przedsięwzięcia partnerskie i kompleksowe, uzgodnione pomiędzy samorządem miasta a IZ RPO WP, wynikające z *Programu Rewitalizacji* obejmującego obszar wyznaczony w oparciu o funkcjonujące w ramach RPO WP 2014-2020 zasady delimitacji obszarów zdegradowanych, którego wybór zostanie ponadto uzgodniony z IZ RPO WP.

Na etapie przygotowań procesu rewitalizacji zadaniem Miasta jest wyznaczenie obszarów zdegradowanych, dla których mierniki poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przestrzennego są na niskim w skali miasta poziomie, a spośród nich obszaru lub obszarów o relatywnie gorszej niż przeciętna w województwie pomorskim sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, tym samym predestynowanych do objęcia kompleksową interwencją w zakresie rewitalizacji w ramach RPO WP.

Wyznaczenie obszaru, który będzie mógł zostać objęty interwencją odbywa się poprzez realizowaną w oparciu o wskazane mierniki analizę zróżnicowania wewnątrzmięjskiego. Wynikiem analizy jest wskazanie przez Miasto obszaru spełniającego funkcjonujące w ramach RPO WP kryteria, którego wybór do objęcia projektem zostanie ponadto uzgodniony z *Zespołem ds. rewitalizacji UMWP*, powołanym Uchwałą Zarządu Województwa Pomorskiego nr 1277/4/14 z dnia 18 grudnia 2014 r. (ze zmianami).

Istotnym elementem w ramach programowania procesu rewitalizacji jest przygotowanie przez Miasto kompleksowego programu rewitalizacji, ujmującego w sposób całościowy obszar zdegradowany, którego wybór uzgodniono z IZ RPO WP. Wymogiem niezbędnym dla wspierania przedsięwzięć w ramach programów rewitalizacji jest zapewnienie przez Miasto ich komplementarności przestrzennej, problemowej i instytucjonalnej, przy jednoczesnym zapewnieniu realizacji zasady partnerstwa oraz partycypacji społecznej, umożliwiających włączenie na etapie programowania i realizacji programu wszystkich lokalnych grup interesariuszy.

Zakres przedsięwzięć składający się na kompleksową interwencję w obszarze rewitalizacji, który możliwy jest jednocześnie do sfinansowania w ramach RPO WP, będzie przedmiotem uzgodnień pomiędzy samorządem miasta, a *Zespołem ds. rewitalizacji UMWP*. Minimalny zakres zintegrowanego projektu rewitalizacyjnego obejmuje Działanie 8.1. RPO WP finansowane z EFRR, oraz Działania 6.1. i 6.2. RPO WP finansowane z EFS, przy zastrzeżeniu, że Działania w ramach OP 6 *Integracja* mają charakter nadrzędny do interwencji realizowanej w ramach OP 8 *Konwersja*. Interwencja podejmowana w ramach Działania 8.2. będzie miała charakter komplementarny do uzgodnionych zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych.

Szczegółowe zasady przygotowania i realizacji zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych określone zostały w *Wytycznych dotyczących programowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych w celu ubiegania*

się o środki finansowe w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020¹⁰⁵, stanowiących załącznik do dokumentu Zasady wdrażania RPO WP 2014-2020.

Indykatywne kwoty alokacji UE przewidziana na zintegrowane projekty rewitalizacyjne

Oś Priorytetowa	Działanie / Poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji
OP 6	6.1. Aktywna integracja	EFS	74 299 516	Uzgodnienie z IZ RPO WP
	6.2. Usługi społeczne		25 147 529	
OP 8	8.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie dotacyjne	EFRR	66 149 512	
	8.2. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie pozadotacyjne		16 537 378	

4.2. ZINTEGROWANE INWESTYCJE TERYTORIALNE

ZIT jest szczególną formą koordynacji wsparcia w ramach RPO WP 2014-2020. Rezultatem zastosowania tego narzędzia terytorialnego ukierunkowania interwencji jest wyłonienie w trybie negocjacyjnym, w dwustronnym uzgodnieniu pomiędzy IZ RPO WP a Związkiem ZIT, priorytetowych, wielotematycznych pakietów przedsięwzięć ujętych w Strategii ZIT. Uzyskują one, pod warunkiem spełnienia wynikających z RPO WP 2014-2020 kryteriów wyboru projektów, dostęp do dedykowanej alokacji wydzielonej w ramach wybranych Osi Priorytetowych RPO WP 2014-2020 oraz instrumentów wsparcia pozostających w dyspozycji IZ RPO WP.

Obszar realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta stanowią następujące jednostki terytorialne: Gmina Miasta Gdańska, Gmina Miasta Gdyni, Gmina Miasta Sopotu, Gmina Miasta Hel, Gmina Miasta Jastarnia, Gmina Miasta Pruszcz Gdański, Gmina Miasta Puck, Gmina Miasta Redy, Gmina Miasta Rumii, Gmina Miasta Tczewa, Gmina Miasta Wejherowa, Gmina Miasta Władysławowa, Gmina Cedry Wielkie, Gmina Kartuzy, Gmina Kolbudy, Gmina Kosakowo, Gmina Luzino, Gmina Pruszcz Gdański, Gmina Przywidz, Gmina Pszczółki, Gmina Przodkowo, Gmina Puck, Gmina Somonino, Gmina Stegna, Gmina Suchy Dąb, Gmina Szemud, Gmina Tczew, Gmina Trąbki Wielkie, Gmina Wejherowo, Gmina Żukowo. W uzasadnionych przypadkach projekty zidentyfikowane w ramach mechanizmu ZIT mogą wykraczać poza obszar realizacji ZIT, obejmując działania realizowane na obszarze gmin sąsiednich i angażując partnerów z obszaru tych gmin.

W Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 wydzielone zostały w nazwie odrębne Poddziałania dedykowane mechanizmowi ZIT dla następujących Osi Priorytetowych:

¹⁰⁵ Dokument utracił status wytycznych programowych i ma charakter informacyjny.

- OP 2. Przedsiębiorstwa
 - 2.4.2. *Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – mechanizm ZIT*
- OP 5 Zatrudnienie
 - 5.1.1. *Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – mechanizm ZIT*
 - 5.2.1. *Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy – mechanizm ZIT*
 - 5.4.1. *Zdrowie na rynku pracy – mechanizm ZIT*
- OP 6 Integracja
 - 6.1.1. *Aktywizacja społeczno-zawodowa – mechanizm ZIT*
 - 6.2.1. *Rozwój usług społecznych – mechanizm ZIT*
 - 6.3.1. *Podmioty ekonomii społecznej – mechanizm ZIT*
- OP 7 Zdrowie
 - 7.1.1. *Zasoby ochrony zdrowia – mechanizm ZIT*
- OP 8 Konwersja
 - 8.1.1. *Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – mechanizm ZIT*
- OP 9 Mobilność
 - 9.1.1. *Transport miejski – mechanizm ZIT*
 - 9.2.1. *Regionalna infrastruktura kolejowa – mechanizm ZIT*
- OP 10 Energia
 - 10.1.1. *Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne*
 - 10.5.1. *Efektywność energetyczna na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – wsparcie pozadotacyjne*

Alokacja UE przeznaczona na ZIT OMT

Oś Priorytetowa	Działanie/ Poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE (mln EUR)	Finansowanie ogółem (mln EUR)
OP 2	Poddziałanie 2.4.2.	EFRR	7,9	9,1
OP 5	Poddziałanie 5.1.1.	EFS	26,9	31,6
	Poddziałanie 5.2.1.		12,8	15,1
	Poddziałanie 5.4.1.		1,8	2,1
OP 6	Poddziałanie 6.1.1.	EFS	14,9	17,1
	Poddziałanie 6.2.1.		5,0	5,8
	Poddziałanie 6.3.1.		4,5	5,2
OP 7	Poddziałanie 7.1.1.	EFRR	6,9	7,9
OP 8	Poddziałanie 8.1.1.	EFRR	41,3	(48,6)
OP 9	Poddziałanie 9.1.1.	EFRR	59,0	67,9
	Poddziałanie 9.2.1.		15,4	17,7
OP 10	Poddziałanie 10.1.1.	EFRR	50,3	59,2
	Poddziałanie 10.5.1.		¹⁰⁶	¹⁰⁷

¹⁰⁶ Wartość będzie monitorowana w trakcie realizacji projektów.

¹⁰⁷ Jw.

Zestawienie wskaźników planowanych do realizacji w ramach mechanizmu ZIT¹⁰⁸

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO							
Nazwa i Numer Osi Priorytetowej/ Działania/ Poddziałania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023r.)	Źródło
OP 5 Zatrudnienie							
Działanie 5.1.							
Poddziałanie 5.1.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – mechanizm ZIT	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 64%/59%/61%	2014	M/K/O 66%/61%/63%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 59%/53%/56%	2014	M/K/O 60%/55%/57%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/49%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/37%	Beneficjenci / IZ
	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	-	9 300	2014	2 993	Beneficjenci / IZ

¹⁰⁸ Ostateczne wartości wskaźników w ramach mechanizmu ZIT zostaną uzgodnione na etapie opiniowania Strategii ZIT.

Działanie 5.2.							
Poddziałanie 5.2.1. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy – mechanizm ZIT	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 64%/59%/ 61%	2014	M/K/O 66%/61%/ 63%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 59%/53%/ 56%	2014	M/K/O 60%/55%/ 57%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/ 46%	2014	M/K/O 55%/45%/ 50%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/ 46%	2014	M/K/O 55%/45%/ 49%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/ 36%	2013	M/K/O 33%/40%/ 38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/ 36%	2013	M/K/O 33%/40%/ 38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/ 36%	2013	M/K/O 33%/40%/ 35%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/ 36%	2013	M/K/O 33%/40%/ 37%	Beneficjenci / IZ

Działanie 5.4.							
Poddziałanie 5.4.1. Zdrowie na rynku pracy – mechanizm ZIT	Liczba osób które po opuszczeniu Programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	-	40%	2011	45%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	os.	-	30%	2013	40%	Beneficjenci / IZ
OP 6 Integracja							
Działanie 6.1.							
Poddziałanie 6.1.1. Aktywizacja społeczno - zawodowa – mechanizm ZIT	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	-	33%	2014	36%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu	os.	-	36%	2012	40%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu Programu	os.	-	16%	2012	18%	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.2.							
Poddziałanie 6.2.1. Rozwój usług społecznych – mechanizm ZIT	Liczba wspartych w Programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	-	240	2014	96	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu Programu	os.	-	16%	2013	20%	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.3.							
Poddziałanie 6.3.1. Podmioty ekonomii społecznej – mechanizm ZIT	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	-	160	2014	160	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek)	os.	-	30%	2014	32%	Beneficjenci / IZ

OP 7 Zdrowie							
Działanie 7.1.							
Poddziałanie 7.1.1.							
Zasoby ochrony zdrowia – mechanizm ZIT	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)	os.	-	nd	nd	290 000	Beneficjenci / IZ
OP 8 Konwersja							
Działanie 8.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne							
Poddziałanie 8.1.1.							
Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – mechanizm ZIT	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI 37)	os.	-	nd	nd	1 013 518	Beneficjenci / IZ
OP 10 Energia							
Działanie 10.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne							
Poddziałanie 10.1.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)	kWh/rok	-	nd	nd	11 000 000	Beneficjenci / IZ
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równo ważnik a CO ₂	-	nd	nd	14 000	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.5. Efektywność energetyczna – wsparcie pozadotacyjne							
Poddziałanie 10.5.1. Efektywność energetyczna na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – wsparcie pozadotacyjne	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równo ważnik a CO ₂	-	nd	nd	8,5 ¹⁰⁹	Beneficjenci / IZ

¹⁰⁹ Wartość dla całego Działania 10.5. Wartość dla poszczególnych Poddziałania zostanie oszacowana w trakcie realizacji projektów.

WSKAŹNIKI PRODUKTU					
Nazwa i Numer Osi Priorytetowej/ Działania/ Poddziałania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Wartość pośrednia (2018r.) ¹¹⁰	Szacowana wartość docelowa (2023r.) ¹¹¹	Źródło
OP 2 Przedsiębiorstwa					
Działanie 2.4.					
Poddziałanie 2.4.2. Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – Mechanizm ZIT	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB	szt.	nd	38	Beneficjenci / IZ
OP 5 Zatrudnienie					
Działanie 5.1.					
Poddziałanie 5.1.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – mechanizm ZIT	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	3 567	M/K/O 3 536/ 6 704/10 240	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 1 230/2 275/ 3 505	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 308/461/769	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 677/799/ 1 476	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 1 322/1 599/ 2 921	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie	os.	nd	M/K/O 1 804/1 189/ 2 993	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.2.					
Poddziałanie 5.2.1. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy – mechanizm ZIT	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	1 044	M/K/O 1 035/1 962/ 2 997	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 360/666/ 1 026	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 65/79/144	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 90/135/225	Beneficjenci / IZ

¹¹⁰ Ostateczne wartości wskaźników dla OP EFRR w ramach mechanizmu ZIT zostaną uzgodnione na etapie opiniowania Strategii ZIT.

¹¹¹ Ostateczne wartości wskaźników dla OP EFRR w ramach mechanizmu ZIT zostaną uzgodnione na etapie opiniowania Strategii ZIT.

	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 198/234/432	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	nd	M/K/O 387/468/855	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.4.					
Poddziałanie 5.4.1. Zdrowie na rynku pracy – mechanizm ZIT	Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	os.	nd	4 850	Beneficjenci / IZ
	Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców ¹¹²	szt.	nd	1	Beneficjenci / IZ
OP 6 Integracja					
Działanie 6.1.					
Poddziałanie 6.1.1. Aktywizacja społeczno – zawodowa – mechanizm ZIT	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	1 350	4 500	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	nd	660	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.2.					
Poddziałanie 6.2.1. Rozwój usług społecznych – mechanizm ZIT	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w Programie	os.	nd	1 080	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.3.					
Poddziałanie 6.3.1. Podmioty ekonomii społecznej – mechanizm ZIT	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.	nd	115	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie	os.	nd	448	Beneficjenci / IZ
OP 7 Zdrowie					
Działanie 7.1.					
Poddziałanie 7.1.1. Zasoby ochrony zdrowia – mechanizm ZIT	Liczba wspartych podmiotów leczniczych (RW)	szt.	2	2	IZ
	Liczba nowo zakupionego wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego ¹¹³	szt.	nd	1	Beneficjenci / IZ
OP 8 Konwersja					
Działanie 8.1.					
Poddziałanie 8.1.1. Kompleksowe	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (RW)	ha		x ¹¹⁴	Beneficjenci / IZ

¹¹² Wartość wskaźnika wynosi 1 dla Działania 5.4; wskaźnik dotyczy Regionalnego Programu Zdrowotnego (tj. programu polityki zdrowotnej zgodnie z art. 5, pkt 29 a. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2016 poz. 1793), opracowanego i koordynowanego przez Samorząd Województwa Pomorskiego.

¹¹³ Przez wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny rozumie się **tomograf komputerowy i rezonans magnetyczny**.

¹¹⁴ Ostateczne wartości wskaźników dla OP EFRR w ramach mechanizmu ZIT zostaną określone na etapie identyfikacji projektów w SzOOP RPO WP.

przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – mechanizm ZIT	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI 37)	os.		1 013 518	Beneficjenci / IZ
OP 9 Mobilność					
Działanie 9.1.					
Poddziałanie 9.1.1. Transport miejski – mechanizm ZIT	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.		20	Beneficjenci / IZ
	Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź”	szt.		7	Beneficjenci / IZ
Działanie 9.2.					
Poddziałanie 9.2.1. Regionalna infrastruktura kolejowa – mechanizm ZIT	Liczba wspartych dworców/przystanków kolejowych	szt.		7	Beneficjenci / IZ
OP 10 Energia					
Działanie 10.1.					
Poddziałanie 10.1.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW)	szt.	65	230	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.5.					
Poddziałanie 10.5.1. Efektywność energetyczna na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – wsparcie pozadotacyjne	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW)	szt.	15 ¹¹⁵	90 ¹¹⁶	Beneficjenci / IZ

¹¹⁵ Wartość dla całego Działania 10.5. Wartość dla poszczególnych Poddziałania zostanie oszacowana w trakcie realizacji projektów.

¹¹⁶ Jw.

4.3. OBSZARY WIEJSKIE

W ramach RPO WP nie przewiduje się zastosowania instrumentu RLKS.

W ramach opisu wybranych Działań i Poddziałań wskazane zostały przekładające się na kryteria wyboru projektów ukierunkowanie terytorialne lub preferencje (w tym dotyczące podejścia oddolnego), które prowadzą do premiowania projektów realizowanych lub skierowanych do społeczności zamieszkującej obszary wiejskie.

5. WYKAZ DOKUMENTÓW SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PROGRAMU

Wymienione poniżej akty prawne, wytyczne i programy są zdaniem IZ RPO WP najważniejsze z punktu widzenia beneficjentów i nie stanowią zamkniętego katalogu dokumentów służących realizacji RPO WP.

5.1. WYKAZ ROZPORZĄDZEŃ UE ORAZ KRAJOWYCH USTAW I ROZPORZĄDZEŃ

Rozporządzenia UE

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. ze zm.) – tzw. „rozporządzenie ogólne”,
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylecia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. ze zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r. ze zm.),
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012 r. ze zm.),
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r. ze zm.),
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r.).

Rozporządzenia delegowane

- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014 r.),
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014 r., ze zm.),
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 522/2014 z dnia 11 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 w odniesieniu do

szczegółowych przepisów dotyczących zasad wyboru przeznaczonych do wsparcia przez EFRR innowacyjnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich i zarządzania tymi działaniami (Dz. Urz. UE L 148 z 20.05.2014 r.),

- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 2015/1076 z dnia 28 kwietnia 2015 r. ustanawiające na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 dodatkowe przepisy dotyczące zastąpienia beneficjenta i stosownych obowiązków oraz minimalne wymogi, które mają być zawarte w umowach partnerstwa publiczno-prywatnego finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 175 z 04.07.2015 r.),
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 2015/1516 z dnia 10 czerwca 2015 r. ustanawiające, na mocy rozporządzenia (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady, stawki zryczałtowane dla operacji finansowanych w europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w sektorze badań, rozwoju i innowacji (Dz. Urz. UE L 239 z 15.09.2015 r.),
- Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 2015/1970 z dnia 8 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 przepisami szczegółowymi dotyczącymi zgłaszania nieprawidłowości w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 293 z 10.11.2015 r.),
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2015/2195 z dnia 9 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego w odniesieniu do definicji standardowych stawek jednostkowych i kwot ryczałtowych stosowanych w celu refundacji przez Komisję wydatków poniesionych przez państwa członkowskie (Dz. Urz. UE L 313 z 28.11.2015 r. ze zm.),
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 2016/568 z dnia 29 stycznia 2016 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do warunków i procedur stosowanych w celu ustalenia, czy kwoty, których nie można odzyskać, mają być zwracane przez państwa członkowskie, w przypadku Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 97 z 13.04.2016 r.),

Rozporządzenia wykonawcze

- Rozporządzenie wykonawcze KE (UE) nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 57 z 27.02.2014 r.),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 69 z 08.03.2014 r. ze zm.),

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 87 z 22.03.2014 r.),
- Rozporządzenie wykonawcze KE (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz. Urz. UE L 223 z 29.07.2014 r.),
- Rozporządzenie wykonawcze KE (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz. Urz. UE L 271 z 12.09.2014 r. ze zm.),
- Rozporządzenie wykonawcze KE (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE L 286 z 30.09.2014 r.),
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2015/207 z dnia 20 stycznia 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdania z postępów, formatu dokumentu służącego przekazywaniu informacji na temat dużych projektów, wzorów wspólnego planu działania, sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia”, deklaracji zarządczej, strategii audytu, opinii audytowej i rocznego sprawozdania z kontroli oraz metodyki przeprowadzania analizy kosztów i korzyści, a także zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w odniesieniu do wzoru sprawozdań z wdrażania w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 38 z 13.02.2015 r. ze zm.),

- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 2015/1974 z dnia 8 lipca 2015 r. określające częstotliwość i format zgłaszania nieprawidłowości w odniesieniu do Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 (Dz. Urz. UE L 293 z 10.11.2015 r.),
- Decyzja wykonawcza KE nr 2014/99/EU z 18 lutego 2014 ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności w latach 2014-2020 (Dz. Urz. UE L 50 z 20.02.2014 r. ze zm.),
- Decyzja wykonawcza Komisji nr 2014/190/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i celu „Europejska współpraca terytorialna”, a także rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ze szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, wraz z wykazem kwalifikujących się regionów oraz kwotami, które mają zostać przeniesione z alokacji Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych dla każdego państwa członkowskiego do instrumentu „Łącząc Europę” oraz na pomoc najbardziej potrzebującym na okres 2014–2020 (Dz. Urz. UE L 104 z 08.04.2014 r. ze zm.).

Ustawy krajowe

- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1808, ze zm.),
 - Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1376 ze zm.),
 - Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1460 ze zm.) – tzw. „ustawa wdrożeniowa”,
 - Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1870 ze zm.),
 - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1332 ze zm.),
 - Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405),
- Inne, niezbędne ustawy do prawidłowej realizacji projektów – w przypadku projektów infrastrukturalnych.

Rozporządzenia krajowe

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie warunków obniżania wartości korekt finansowych oraz wydatków poniesionych nieprawidłowo związanych z udzielaniem zamówień (Dz.U. z 2016 r., poz. 200 ze zm.),
- Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1161),
- Pakiet Rozporządzeń Ministra Infrastruktury i Rozwoju oraz Ministra Rozwoju dot. pomocy publicznej,

- Pakiet Rozporządzeń Rady Ministrów dot. pomocy publicznej (formularze, sprawozdawczość).

5.2. WYKAZ WYTYCZNYCH UE

- Wytyczne KE dla państw członkowskich i instytucji dotyczące programów operacyjnych,
- Wytyczne KE dla państw członkowskich i instytucji dotyczące ewaluacji i monitoringu (wskaźniki),
- Wytyczne KE dla państw członkowskich i instytucji dotyczące planu ewaluacji,
- Wytyczne KE dla państw członkowskich i instytucji dotyczące ewaluacji ex-ante,
- Wytyczne KE dla państw członkowskich w zakresie oceny ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych oraz skutecznych i proporcjonalnych środków zwalczania nadużyć finansowych,
- Wytyczne KE dla państw członkowskich dotyczące procedury desygnacji,
- Wytyczne dotyczące pomocy państwowej w ramach instrumentów finansowych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w okresie programowania 2014-2020,
- Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące sporządzania deklaracji zarządczej i rocznego podsumowania,
- Wytyczne wewnętrzne KE dotyczące warunków wstępnych – cz. I (ogólne spostrzeżenia) i cz. II (dotycząca poszczególnych warunków) oraz Q&A dotyczące wybranych CT,
- Wytyczne wewnętrzne KE dotyczące ram i rezerwy wykonania (*Guidance on the performance framework review and reserve in 2014-2020*),
- Wytyczne dotyczące form kosztów uproszczonych finansowanie w oparciu o stawki ryczałtowe, standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe,
- Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (Dz. Urz. UE C 198 z 27.06.2014 r.),
- Zielone Zamówienia Publiczne: Zbiór dobrych praktyk (wyd. ang. pn. „GPP Green Public Procurement. A collection of good practices”, Dyrekcja Generalna ds. Środowiska Komisji Europejskiej),
- Wytyczne techniczne *Finansowanie termomodernizacji budynków ze środków dostępnych w ramach polityki spójności* (Raport końcowy, analiza przygotowana dla Komisji Europejskiej DG ds. Energii),
- Obwieszczenie Komisji w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy państwa w formie gwarancji (Dz.Urz. UE C 155 z 20.06.2008 r. ze zm.),
- Komunikat Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz.Urz. UE C 14 z 19.01.2008 r.),
- Wytyczne Unii w sprawie pomocy państwa na rzecz promowania inwestycji w zakresie finansowania ryzyka (Dz. Urz. UE C 19 z 22.01.2014),
- Poradnik KE: Zamówienia publiczne. Porady dla osób odpowiedzialnych za udzielanie zamówień publicznych dotyczących unikania najczęstszych błędów popełnianych w projektach finansowanych z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych,
- Wytyczne dla państw członkowskich w zakresie sporządzania, analizy i zatwierdzania zestawień wydatków,
- Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące kwot wycofanych, kwot odzyskanych, kwot, które mają zostać odzyskane, oraz nieściągalnych należności,
- Wytyczne dla państw członkowskich dotyczące audytu zestawień wydatków,

- Komunikat Komisji – Zawiadomienie Komisji w sprawie pojęcia pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE (Dz.Urz. UE C 262 z 19.07.2016 r.).
- Wytyczne dla państw członkowskich w sprawie wyboru podmiotów wdrażających instrumenty finansowe (Dz.Urz. UE C 276 z 29.07.2016 r.).

5.3. WYKAZ WYTYCZNYCH

- Wytyczne w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym,
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorstw i pracowników do zmian na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi,
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020,

- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020.

5.4. INNE DOKUMENTY TOWARZYSZĄCE REALIZACJI PO

- *Zasady wdrażania Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020* wraz z załącznikami,
- Umowa Partnerstwa (UP) przyjęta Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 23 maja 2014 r., a następnie zaktualizowany dnia 17 grudnia 2015 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020 (SRWP),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego (*Pomorski Port Kreatywności*),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie aktywności zawodowej i społecznej (*Aktywni Pomorzanie*),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu (*Mobilne Pomorze*),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie energetyki i środowiska (*Ekoefektywne Pomorze*),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej (*Pomorska Podróż*),
- Regionalny Program Strategiczny w zakresie ochrony zdrowia (*Zdrowie dla Pomorzan*),
- „Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu – Europa 2020” (Strategia Europa 2020) zatwierdzona w dniu 17 czerwca 2010 r. przez Radę Europejską,
- Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUEMB) zatwierdzona przez Radę Europejską w październiku 2009 r.,
- Wspólne Ramy Strategiczne (WRS) przedstawione w marcu 2012 roku przez Komisję Europejską, Stanowisko służb Komisji w sprawie opracowania umowy o partnerstwie i programów w Polsce na lata 2014-2020 (Position Paper) – wewnętrzny dokument Komisji Europejskiej opublikowany 26 września 2012 r. i przekazany stronie polskiej w październiku 2012 r. Kontrakt Terytorialny dla Województwa Pomorskiego, umowa zawarta pomiędzy Rządem Polskim a Samorządem Województwa Pomorskiego w dniu 19 grudnia 2014 r. (ze zmianami). (aneks z dnia 11.08.2015 r. oraz 02.08.2017 r.

6. WYKAZ STOSOWANYCH POJĘĆ

Amortyzacja	Zmniejszenie lub utrata wartości środka trwałego na skutek jego zużycia w wyniku normalnego używania.
Audyt energetyczny	Opracowanie określające zakres oraz parametry techniczne i ekonomiczne przedsięwzięcia termomodernizacyjnego, ze wskazaniem rozwiązania optymalnego, w szczególności z punktu widzenia kosztów realizacji tego przedsięwzięcia oraz oszczędności energii, stanowiące jednocześnie założenia do projektu budowlanego.
Audyt efektywności energetycznej	Opracowanie zawierające analizę zużycia energii oraz określające stan techniczny obiektu, urządzenia technicznego lub instalacji, zawierające wykaz przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej tych obiektów, urządzeń lub instalacji, a także ocenę ich opłacalności ekonomicznej i możliwej do uzyskania oszczędności energii.
Badania podstawowe	Oryginalne prace badawcze eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie praktyczne zastosowanie lub użytkowanie.
Badania przemysłowe	Badania mające na celu zdobycie nowej wiedzy oraz umiejętności w celu opracowywania nowych produktów, procesów i usług lub wprowadzania znaczących ulepszeń do istniejących produktów, procesów i usług; badania te obejmują tworzenie elementów składowych systemów złożonych, szczególnie do oceny przydatności technologii rodzajowych, z wyjątkiem prototypów objętych zakresem prac rozwojowych.
Beneficjent projektu grantowego	Beneficjent projektu grantowego to podmiot będący stroną umowy o dofinansowanie z IZ RPO WP, udzielający grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu projektu przez grantobiorców, wybieranych w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego.
Budynek	Taki obiekt budowlany, który jest trwale związany z gruntem, wydzielony z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych oraz posiada fundamenty i dach.
Budowa	Wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowa, rozbudowa, nadbudowa obiektu budowlanego.
Budowla	Każdy obiekt budowlany nie będący budynkiem lub obiektem małej architektury, tj.: lotniska, drogi, linie kolejowe, mosty, estakady, tunele, sieci techniczne, wolnostojące maszty antenowe, wolno stojące trwale związane z gruntem urządzenia reklamowe, budowle ziemne, obronne (fortyfikacje), ochronne, hydrotechniczne, zbiorniki, wolnostojące instalacje przemysłowe lub urządzenia techniczne, oczyszczalnie ścieków, składowiska odpadów, stacje uzdatniania wody, konstrukcje oporowe, nadziemne i podziemne przejścia dla pieszych, sieci uzbrojenia terenu, budowle sportowe, cmentarze, pomniki, a także części budowlane urządzeń technicznych (kotłów, pieców przemysłowych i innych urządzeń) oraz fundamenty pod maszyny i urządzenia, jako odrębne pod względem technicznym

	części przedmiotów składających się na całość użytkową.
Certyfikowanie (dotyczy EFS)	Proces, w wyniku którego osoba ubiegająca się o nadanie określonej kwalifikacji, po uzyskaniu pozytywnego wyniku walidacji, otrzymuje od uprawnionego podmiotu certyfikującego dokument potwierdzający nadanie określonej kwalifikacji.
CIS (Centrum Integracji Społecznej)	Podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 1828).
Common Indicator (CI) Wspólny wskaźnik	CI to wskaźnik produktu lub rezultatu bezpośredniego pochodzący z listy wskaźników wspólnych, o których mowa w art. 27 ust 4. rozporządzenia ogólnego, które wymienione zostały w załączniku I do rozporządzenia 1301/2013 i załącznikach I i II do rozporządzenia 1304/2013. Numer CI oznacza numer wskaźnika w danym załączniku.
CKZiU (Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego)	Zespół szkół i placówek systemu oświaty, o którym mowa w art. 62 a Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. jedn.: Dz. U. z 2015 r., poz. 2156, z późn. zm.).
Cross-financing (finansowanie krzyżowe) / instrument elastyczności	Zasada finansowania krzyżowego mająca na celu ułatwienie wdrażania dwufunduszowych programów operacyjnych, polegająca na finansowaniu działań, które należą do obszaru interwencji innego funduszu strukturalnego, zgodnie z art. 33 Rozporządzenia Rady (WE) 1083/2006. EFRR i EFS mogą finansować, w sposób komplementarny i z zastrzeżeniem pułapu 10% finansowania wspólnotowego każdej osi priorytetowej programu operacyjnego, działania objęte zakresem pomocy z innego funduszu, pod warunkiem, że są one konieczne do odpowiedniej realizacji operacji i są bezpośrednio z nią powiązane.
Deinstytucjonalizacja usług	Proces przejścia od usług świadczonych w formach instytucjonalnych do usług świadczonych na poziomie lokalnym, wymagający z jednej strony rozwoju usług świadczonych na poziomie lokalnych społeczności, z drugiej – stopniowej eliminacji usług świadczonych w formach instytucjonalnych. Integralnym elementem deinstytucjonalizacji usług jest profilaktyka, która obejmuje różnorodne rodzaje wsparcia, mające zapobiegać umieszczaniu osób w formach instytucjonalnych, a w przypadku dzieci zapobiegać rozdzieleniu dziecka z rodziną umieszczeniu pod opieką zastępczą.
Dialog edukacyjny	Dialog między wszystkimi podmiotami zainteresowanymi rozwojem edukacji w kontekście zapewnienia dzieciom i młodzieży możliwości wszechstronnego rozwoju, w tym rozwoju kompetencji zawodowych, społecznych i kulturowych. Inicjatorem dialogu edukacyjnego mogą być m.in. organizacje pozarządowe, władze samorządowe, pracodawcy i ich organizacje oraz instytucje edukacyjne. Prowadzone w ramach dialogu edukacyjnego działania mogą mieć charakter sformalizowany i niesformalizowany.
Działalność bieżąca przedszkola	Działalność polegająca na realizacji zadań statutowych przedszkola, na którą ponoszone są wydatki bieżące.

Eksperymentalne prace rozwojowe	Oznaczają zdobywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i biznesu oraz innej stosownej wiedzy i umiejętności w celu opracowywania nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Mogą one także obejmować na przykład czynności mające na celu pojęciowe definiowanie, planowanie oraz dokumentowanie nowych produktów, procesów i usług. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów, demonstracje, opracowanie projektów pilotażowych, testowanie i walidację nowych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług w otoczeniu stanowiącym model warunków rzeczywistego funkcjonowania, których głównym celem jest dalsze udoskonalenie techniczne produktów, procesów lub usług, których ostateczny kształt zasadniczo nie jest jeszcze określony. Eksperymentalne prace rozwojowe mogą obejmować opracowanie prototypów i projektów pilotażowych, które można wykorzystać do celów komercyjnych, w przypadku gdy prototyp lub projekt pilotażowy z konieczności jest produktem końcowym do wykorzystania do celów komercyjnych, a jego produkcja jest zbyt kosztowna, aby służył on jedynie do demonstracji i walidacji. Eksperymentalne prace rozwojowe nie obejmują rutynowych i okresowych zmian wprowadzanych do istniejących produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, usług oraz innych operacji w toku, nawet jeśli takie zmiany mają charakter ulepszeń;
„Głęboka” modernizacja	Kompleksową, głęboką modernizację energetyczną budynku stanowi przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. W „głęboką” modernizację wpisują się działania z zakresu „głębokiej” (kompleksowej) termomodernizacji.
Grant	Grantem są środki finansowe programu operacyjnego, które beneficjent projektu grantowego powierzył grantobiorcy na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu.
Grantobiorca	Grantobiorcą jest podmiot publiczny albo prywatny, inny niż beneficjent projektu grantowego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego.
Infrastruktura badawcza	Oznacza obiekty, zasoby i powiązane z nimi usługi, które są wykorzystywane przez środowisko naukowe do prowadzenia badań naukowych w swoich dziedzinach, i obejmuje wyposażenie naukowe lub zestaw przyrządów, zasoby oparte na wiedzy, takie jak zbiory, archiwa lub uporządkowane informacje naukowe, infrastrukturę opartą na technologiach informacyjno – komunikacyjnych, taką jak

	sieć, infrastrukturę komputerową, oprogramowanie i infrastrukturę łączności lub wszelki inny podmiot o wyjątkowym charakterze niezbędny do prowadzenia badań naukowych. Takie różne rodzaje infrastruktury badawczej mogą być zlokalizowane w jednej placówce lub „rozproszone” (zorganizowana sieć zasobów) zgodnie z art. 2 lit. a) rozporządzenia Rady (WE) nr 723/2009 z dnia 25 czerwca 2009 r. w sprawie wspólnotowych ram prawnych konsorcjum na rzecz europejskiej infrastruktury badawczej (ERIC).
Instruktor praktycznej nauki zawodu	Instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U. Nr 244, poz. 1626).
Instrumenty finansowe	Instrumenty, o których mowa w tytule IV Rozporządzenia ogólnego.
Instytucje edukacyjne	Publiczny lub niepubliczny podmiot wymieniony w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku <i>Prawo oświatowe</i> (Dz.U. z 2017 r., poz 59 ze zm.), a także publiczne i niepubliczne szkoły wyższe działające zgodnie z ustawą <i>Prawo o szkolnictwie wyższym</i> z dnia 27 lipca 2005 roku (Dz.U. z 2017 r., poz. 2183, ze zm.).
Instytucje integracji i pomocy społecznej	Jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769 ze zm.), jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r., poz. 697 ze zm.) oraz jednostki zatrudnienia socjalnego, organizacje pozarządowe, działające w sferze pomocy i integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 roku o <i>działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> (Dz.U. z 2016 r., poz. 1817, ze zm.), warsztaty terapii zajęciowej i inne podmioty prowadzące działalność w sferze pomocy i integracji społecznej (których głównym celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej).
Instytucje rynku pracy	Instytucje realizujące zadania na rzecz promocji zatrudnienia i przeciwdziałania bezrobociu, wskazane w art. 6 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2015.149), tj. publiczne służby zatrudnienia, Ochotnicze Hufce Pracy, agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe, instytucje dialogu społecznego oraz instytucja partnerstwa lokalnego.
Inteligentne specjalizacje (<i>smart specialisation</i>)	Koncepcja inteligentnej specjalizacji wiąże się z jednym z trzech głównych priorytetów Strategii Europa 2020, czyli rozwojem opartym na wiedzy i innowacji. Polega on na identyfikacji priorytetowych obszarów, które otrzymają wsparcie ze środków europejskich. Oceniany jest przy tym regionalny potencjał innowacji, na podstawie ich zasobów i możliwości, które dostępne w regionie. Zidentyfikowane obszary powinny być szczegółowo opisane tak, aby wskazać przewagę konkurencyjną regionu. Może to być obszar zdefiniowany, jak np. innowacyjne rozwiązania zmniejszające zatłoczenie w miastach, czy ICT na rzecz aktywnego starzenia się.
IOB (Instytucja Otoczenia)	IOB – podmiot posiadający osobowość prawną oraz przedsiębiorcy, o których mowa w ustawie o swobodzie działalności gospodarczej, świadczący usługi na rzecz mikro, małych i średnich przedsiębiorstw

Biznesu)	oraz osób fizycznych zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą.
IPD (Indywidualny Plan Działania)	IPD – jest tworzony przez uczestnika projektu we współpracy z doradcą zawodowym i stanowi podsumowanie informacji na temat potencjału zawodowego (w tym potrzeb szkoleniowych), kompetencji i celów zawodowych uczestnika projektu oraz sposobu ich realizacji. IPD stanowi podstawę ustalenia dalszych form wsparcia (w tym tematyki szkoleń zawodowych) dla uczestnika projektu. W przypadku projektów realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy oznacza to plan działań obejmujący podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy w celu zatrudnienia bezrobotnego lub poszukującego pracy.
Jednostki naukowe	Prowadzące w sposób ciągły badania naukowe lub prace rozwojowe: a) podstawowe jednostki organizacyjne uczelni w rozumieniu statutów tych uczelni (uczelnia to szkoła wyższa w rozumieniu ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - <i>Prawo o szkolnictwie wyższym</i> (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, ze. zm.), b) jednostki naukowe Polskiej Akademii Nauk w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. <i>o Polskiej Akademii Nauk</i> (Dz. U. Nr 96, poz. 619, ze. zm.), c) instytuty badawcze w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. <i>o instytutach badawczych</i> (Dz. U. Nr 96, poz. 618, ze. zm.), d) międzynarodowe instytuty naukowe utworzone na podstawie odrębnych przepisów, działające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, e) Polską Akademię Umiejętności, f) inne jednostki organizacyjne niewymienione w pkt. a-e, posiadające siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, będące organizacjami prowadzącymi badania i upowszechniającymi wiedzę w rozumieniu art. 2 pkt 83 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. <i>uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu</i> (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.);
KIS (Kluby Integracji Społecznej)	Podmiot reintegracji społecznej i zawodowej utworzony na podstawie przepisów <i>Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym</i> (Dz.U. z 2016 r., poz. 1828).
Kompetencje kluczowe i umiejętności uniwersalne niezbędne na rynku pracy	Umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi (w tym język polski dla cudzoziemców i osób powracających do Polski i ich rodzin), TIK, umiejętności rozumienia (ang. <i>literacy</i>), kreatywność, innowacyjność, przedsiębiorczość, krytyczne myślenie, rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy.
Kompleksowe wspomaganie	Zaplanowanie i prowadzenie działań związanych z doskonaleniem zawodowym nauczycieli w ścisłej korelacji ze zróżnicowanymi formami wsparcia skierowanymi do dzieci i młodzieży. Kompleksowe wspomaganie obejmuje cały proces: diagnozę potrzeb rozwojowych szkoły, realizację konkretnych działań, wdrożenie nowych rozwiązań do szkolnej praktyki, ewaluację prowadzonej interwencji.

Kompleksowość udzielanych świadczeń opieki zdrowotnej	Możliwość realizacji świadczeń opieki zdrowotnej w danym zakresie obejmującą wszystkie etapy i elementy procesu ich realizacji, w szczególności strukturę świadczeń opieki zdrowotnej w danym zakresie (ustawa o świadczeniach finansowanych ze środków publicznych).
Koncepcja uniwersalnego projektowania	Projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania. Uniwersalne projektowanie nie wyklucza możliwości zapewniania dodatkowych udogodnień dla szczególnych grup osób z niepełnosprawnościami, jeżeli jest to potrzebne.
Kontrakt socjalny	Kontrakt socjalny w rozumieniu art. 6 pkt 6 <i>Ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i> (Dz.U. z 2017 r., poz. 1769, ze zm.).
Kwalifikacja	Określony zestaw efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych nabytych w edukacji formalnej, edukacji pozaformalnej lub poprzez uczenie się nieformalne, zgodnych z ustalonymi dla danej kwalifikacji wymaganiami, których osiągnięcie zostało sprawdzone w walidacji oraz formalnie potwierdzone przez instytucję uprawnioną do certyfikowania.
Luka w finansowaniu	Wskaźnik „luki w finansowaniu” w przypadku projektów generujących dochód, dla których istnieje możliwość określenia przychodu z wyprzedzeniem, jest to ta część zdyskontowanych nakładów inwestycyjnych na realizację projektu, która nie jest pokryta sumą zdyskontowanych dochodów z projektu. Wyraża się ją w procentach, w odniesieniu do wartości tych nakładów.
Menadżer Funduszu Funduszy	Typ beneficjenta dla Działów i Poddziałów wdrażanych w formie instrumentów finansowych zdefiniowany w art. 2 Rozporządzenia ogólnego.
Mikrogeneracja	Równoczesne wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej w trakcie tego samego procesu technologicznego, przy czym zainstalowana moc elektryczna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w definicji mikroinstalacji zawartej w Ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. 1997 nr 54 poz. 348 z późn. zm.).
Nauczyciel	Należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego zatrudnionego w OWP, szkole lub placówce systemu oświaty.
Nauczyciel kształcenia zawodowego	Nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu.
Nieruchomość	Części powierzchni ziemskiej stanowiące odrębny przedmiot własności (grunty), jak również budynki trwale związane z gruntem lub części takich budynków, jeśli na mocy przepisów szczególnych stanowią odrębny od gruntu przedmiot własności.
Obiekt budowlany	a) budynek wraz z instalacjami i urządzeniami technicznymi; b) budowlę stanowiącą całość techniczno-użytkową wraz z instalacjami i urządzeniami; c) obiekt małej architektury.
Obiekt użyteczności publicznej	Przez obiekt użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej,

	opieki społecznej i socjalnej, sportowej.
Opiekun faktyczny	Osoba pełnoletnia opiekująca się osobą niesamodzielną, niebędąca opiekunem zawodowym i niepobierająca wynagrodzenia z tytułu opieki nad osobą niesamodzielną, najczęściej członek rodziny.
Organ prowadzący	Minister właściwy, jednostka samorządu terytorialnego, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego oraz osoba fizyczna, odpowiedzialna za działalność OWP, szkoły lub placówki systemu oświaty.
Organizacje pozarządowe	Zgodnie z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> (Dz.U. z 2016 r., poz. 1817, ze zm.) organizacjami pozarządowymi są niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych oraz niedziałające w celu osiągnięcia zysku osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z wyłączeniem partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne.
Organizacje przedsiębiorców	Regionalne, ponadregionalne i branżowe organizacje skupiające przedsiębiorców, w dowolnej formie organizacyjnej, w tym klastry nieposiadające osobowości prawnej, reprezentowane przez podmiot będący koordynatorem klastra i działający na podstawie upoważnienia Rady Klastra lub innego organu upoważnionego do reprezentacji klastra”.
Osoby bezrobotne	Osoby pozostające bez pracy, gotowe do podjęcia pracy i aktywnie poszukujące zatrudnienia. Definicja uwzględnia osoby zarejestrowane, jako bezrobotne zgodnie z krajowymi definicjami, nawet jeżeli nie spełniają one wszystkich trzech kryteriów. Definicja uwzględnia zarówno osoby bezrobotne w rozumieniu badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL) jak i osoby zarejestrowane, jako bezrobotne. Studenci studiów dziennych uznawani są za osoby bierne zawodowo, nawet, jeśli spełniają kryteria dla bezrobotnych zgodnie z ww. definicją. Osoby kwalifikujące się do urlopu macierzyńskiego lub rodzicielskiego, które są bezrobotne w rozumieniu niniejszej definicji (nie pobierają świadczeń z tytułu urlopu), należy wykazywać, jako osoby bezrobotne.
Osoby bierne zawodowo	Osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Studenci studiów dziennych uznawani są za osoby bierne zawodowo. Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym, jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), uznawane są za bierne zawodowo, chyba że są zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo). Osoby prowadzące działalność na własny rachunek (w tym bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność członek rodziny) nie są uznawane za bierne zawodowo.

Osoby długotrwale bezrobotne	Definicja pojęcia „długotrwale bezrobotny” w zależności od wieku: - Młodzież (<25 lat) – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 6 miesięcy (>6 miesięcy). - Dorośli (25 lat lub więcej) – osoby bezrobotne nieprzerwanie przez okres ponad 12 miesięcy (>12 miesięcy).
Osoby lub rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym	1) osoby lub rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej zgodnie z <i>Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i> lub kwalifikujące się do objęcia wsparciem pomocy społecznej, tj. spełniające co najmniej jedną z przesłanek określonych w art. 7 tej ustawy, 2) osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 <i>Ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym</i>, 3) osoby przebywające w pieczy zastępczej lub opuszczające pieczę zastępczą oraz rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i>, 4) osoby nieletnie, wobec których zastosowano środki zapobiegania i zwalczania demoralizacji i przestępczości zgodnie z <i>Ustawą dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich</i>, 5) osoby przebywające w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty</i>, 6) osoby z niepełnosprawnością – osoby z niepełnosprawnością w rozumieniu <i>Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</i>, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu <i>Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego</i>, lub uczniowie/dzieci z niepełnosprawnościami, 7) członkowie gospodarstw domowych sprawujący opiekę nad osobą z niepełnosprawnością, o ile co najmniej jeden z nich nie pracuje ze względu na konieczność sprawowania opieki nad osobą z niepełnosprawnością, 8) osoby niesamodzielne, 9) osoby bezdomne lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań, 10) osoby odbywające kary pozbawienia wolności objęte dozorem elektronicznym, 11) osoby korzystające z <i>Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020</i>.
Osoba niesamodzielną	Osoba, która ze względu na podeszły wiek, stan zdrowia lub niepełnosprawność wymaga opieki lub wsparcia w związku z niemożnością samodzielnego wykonywania, co najmniej jednej z podstawowych czynności dnia codziennego.
Osoby o niskich kwalifikacjach	Osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 (zgodnie z ISCED 2011 (UNESCO)) włącznie.
Osoby pracujące	Osoby w wieku 15 lat i więcej, które wykonują pracę , za którą otrzymują wynagrodzenie, z której czerpią zyski lub korzyści rodzinne

	lub osoby posiadające zatrudnienie lub własną działalność , które jednak chwilowo nie pracowały ze względu na np. chorobę, urlop, spór pracowniczy czy kształcenia się lub szkolenie.
Osoba z niepełnosprawnością	Osoba niepełnosprawna w rozumieniu <i>Ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</i> (Dz.U. z 2016 r., poz. 2046, ze zm.), a także osoba z zaburzeniami psychicznymi, w rozumieniu <i>Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego</i> (Dz.U. z 2017 r., poz. 882, ze zm.).
Osoba zwolniona	Osoba pozostająca bez zatrudnienia, która utraciła pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.
Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES)	Podmiot lub partnerstwo posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, świadczące łącznie wszystkie rodzaje usług wsparcia ekonomii społecznej.
Ośrodek wychowania przedszkolnego (OWP)	Publiczny lub niepubliczny podmiot, o którym mowa w art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku <i>Prawo oświatowe</i> (Dz.U. z 2017 r. poz. 59, ze zm.).
Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Osoby spokrewnione lub niespokrewnione z osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wspólnie zamieszkujące i gospodarujące, a także inne osoby z najbliższego środowiska osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Za otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym można uznać wszystkie osoby, których udział w projekcie jest niezbędny dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
Outplacement	Usługi rynku pracy świadczone na rzecz pracownika znajdującego się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę/stosunku służbowego lub zagrożonego zwolnieniem z pracy lub zwolnionego, z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Outplacement może obejmować w szczególności: poradnictwo zawodowe i psychologiczne, pomoc w znalezieniu nowego miejsca pracy, finansowanie szkoleń i kursów przekwalifikowujących, kursów doszkalających, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
Pakiet przedsięwzięć	Przez „pakiet przedsięwzięć” rozumie się grupę zadań inwestycyjnych możliwych do realizacji przez kilka podmiotów, których realizacja skoncentrowana jest na określonym obszarze dzięki czemu osiągnięty zostaje większy efekt niż w wyniku realizacji pojedynczego przedsięwzięcia
Pierwsza produkcja	Pierwsza produkcja oznacza pierwsze wdrożenie przemysłowe odnoszące się do zwiększenia skali obiektów pilotażowych lub do pierwszych w swoim rodzaju urządzeń i obiektów, obejmujących kroki następujące po uruchomieniu linii pilotażowej, w ramach której zawarta jest faza testowania, ale nie produkcja masowa lub działalność handlowa.
Placówka systemu oświaty	Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne oraz placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe.
Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne	Placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, tj.: • placówka oświatowo-wychowawcza, w tym szkolne schroniska młodzieżowe, umożliwiające rozwijanie zainteresowań i

	uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego, • młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze oraz specjalne ośrodki wychowawcze dla dzieci i młodzieży wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki, metod pracy i wychowania, a także ośrodki umożliwiające dzieciom i młodzieży, o których mowa w art. 16 ust. 7, a także dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym z niepełnosprawnościami sprzężonymi realizację odpowiednio obowiązku, o którym mowa w art. 14 ust. 3, obowiązku szkolnego i obowiązku nauki, • placówka zapewniająca opiekę i wychowanie uczniom w okresie pobierania nauki poza miejscem stałego zamieszkania.
Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe	Placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, tj.: placówka kształcenia ustawicznego, placówka kształcenia praktycznego oraz ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego, umożliwiające uzyskanie i uzupełnienie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.
Plan gospodarki niskoemisyjnej	Każda strategia sporządzana na poziomie lokalnym odnosząca się co najmniej do takich zagadnień jak: przeciwdziałanie zmianom klimatu, zaopatrzenie w energię i jej zużycie oraz zapewnienie bezpieczeństwa zasilania, promowanie „czystego” transportu w miastach uwzględniającego rosnące potrzeby mobilności mieszkańców miast i ich obszarów funkcjonalnych.
Podejście oddolne	Projekt identyfikowany i realizowany z wykorzystaniem podejścia oddolnego, to projekt integrujący aktywność wielu podmiotów, wynikający ze wspólnej strategii działania dla danego obszaru, która a. w przypadku rewitalizacji zakłada uspołecznienie wypracowania koncepcji i szczegółowych założeń oraz włączenie lokalnej społeczności, zarówno na etapie planowania, jak i realizacji; b. w pozostałych przypadkach została przyjęta i jest wdrażana z zaangażowaniem lokalnej społeczności przez podmiot funkcjonujący w ujęciu trójsektorowym, łączącym sektor publiczny, społeczny i gospodarczy.
Podmiot ekonomii społecznej	1) Przedsiębiorstwo społeczne, w tym spółdzielnia socjalna, o której mowa w <i>Ustawie z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych</i> (Dz. U. Nr 94, poz. 651, z późn. zm.), 2) Podmiot reintegracyjny, realizujący usługi reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: a) CIS i KIS, b) ZAZ i WTZ, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych</i> (Dz.U. z 2016 r., poz. 2046, ze zm.), 3) Organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 <i>Ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> (Dz. U. z 2016r. poz. 1817, ze zm.), lub spółka non-profit, o której mowa w art. 3 ust. 3 pkt 4 tej ustawy, o ile udział sektora publicznego w tej spółce wynosi

	nie więcej niż 50%, 4) Spółdzielnia, której celem jest zatrudnienie tj. spółdzielnia pracy lub spółdzielnia inwalidów i niewidomych, działające w oparciu o ustawę z dnia 16 września 1982 r. - <i>Prawo spółdzielcze</i> (Dz. U. z 2017 r. poz. 1560, ze zm.).
Porozumienie ZIT	Porozumienie w sprawie powierzenia zadań Instytucji Pośredniczącej w ramach instrumentu <i>Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014–2020</i> zawarte pomiędzy Instytucją Zarządzającą RPO WP 2014-2020 a <i>Związkiem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</i> .
Pośrednik finansowy	Podmiot publiczny lub prywatny, udzielający odbiorcom ostatecznym wsparcia z instrumentu finansowego.
Praca socjalna	Praca socjalna, o której mowa w <i>Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i> (Dz. U. z 2015 r. poz. 163).
Pracownik zagrożony zwolnieniem	Pracownik zatrudniony u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.) lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 1502, z późn.).
Pracownik przewidziany do zwolnienia	Osoba, która otrzymała od pracodawcy wypowiedzenie stosunku pracy, stosunku służbowego lub która została poinformowana przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników.
Praktyki zawodowe	Organizuje się dla <u>uczniów zasadniczych szkół zawodowych</u> w celu zastosowania i pogłębienia zdobytej wiedzy i umiejętności zawodowych w rzeczywistych warunkach pracy. Praktyki zawodowe realizowane w zasadniczej szkole zawodowej nie są formą praktycznej nauki zawodu, o której mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.
Program polityki zdrowotnej	Zespół zaplanowanych i zamierzonych działań z zakresu opieki zdrowotnej ocenianych, jako skuteczne, bezpieczne i uzasadnione, umożliwiających osiągnięcie w określonym terminie założonych celów, polegających na wykrywaniu i zrealizowaniu określonych potrzeb zdrowotnych oraz poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców, opracowany, wdrażany, realizowany i finansowany przez ministra albo jednostkę samorządu terytorialnego (ustawa o świadczeniach finansowanych ze środków publicznych).
Program zdrowotny	Zespół zaplanowanych i zamierzonych działań z zakresu opieki zdrowotnej ocenianych jako skuteczne, bezpieczne i uzasadnione, umożliwiających osiągnięcie w określonym terminie założonych celów, polegających na wykrywaniu i zrealizowaniu określonych potrzeb zdrowotnych oraz poprawy stanu zdrowia określonej grupy świadczeniobiorców, opracowany, wdrażany, realizowany i finansowany przez Fundusz (ustawa o świadczeniach finansowanych ze środków publicznych).
Projekt grantowy	Projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań

	służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców, wybieranych w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego, o którym mowa w art. 35 ustawy wdrożeniowej.
Projekt zintegrowany	Co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje, o którym mowa w art. 32 ustawy wdrożeniowej.
Przebudowa	Wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość, bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego.
Przedmioty przyrodnicze	Przedmioty, do których zalicza się w szczególności: a) przyrodę w szkołach podstawowych, b) biologię, chemię, geografię, fizykę w gimnazjach, c) biologię, chemię, geografię, fizykę (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) oraz przedmiot uzupełniający przyrodę w szkołach ponadgimnazjalnych.
Przedsiębiorstwo społeczne	Podmiot, który spełnia łącznie poniższe warunki: 1) Jest podmiotem wyodrębnionym pod względem organizacyjnym i rachunkowym prowadzącym zarejestrowaną w Krajowym Rejestrze Sądowym działalność gospodarczą lub działalność odpłatną pożytku publicznego w rozumieniu art. 8 ustawy z dnia 24 kwietnia 2004 r. <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> , lub działalność oświatową w rozumieniu art. 170 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - <i>Prawo oświatowe</i> (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, z późn. zm.), lub działalność kulturalną w rozumieniu art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. <i>o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej</i> (Dz. U. z 2017 r. poz. 862), której celem jest: a) integracja społeczna i zawodowa określonych kategorii osób wyrażona poziomem zatrudnienia tych osób: - zatrudnienie co najmniej 50% osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z wyłączeniem osób niepełnoletnich, lub osób bezrobotnych, w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. <i>o promocji zatrudnienia i instrumentach rynku pracy</i> lub absolwentów CIS i KIS, w rozumieniu art. 2 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. <i>o zatrudnieniu socjalnym</i> lub osób ubogich pracujących, lub osób opuszczających młodzieżowe ośrodki wychowawcze i młodzieżowe ośrodki socjoterapii, lub osób opuszczających zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich; - zatrudnienie co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. <i>o rehabilitacji zawodowej i społecznej</i> oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych lub osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. <i>o ochronie zdrowia</i>

	<i>psychicznego</i> (Dz. U. z 2017 r. poz. 882, z późn. zm.); b) lub realizacja usług społecznych świadczonych w społeczności lokalnej, usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 zgodnie z Ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. <i>o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3</i> (Dz. U. 2016 r. poz. 157, ze zm.) lub usług wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego zgodnie z Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. <i>Prawo oświatowe</i>, przy jednoczesnej realizacji integracji społecznej i zawodowej osób, o których mowa w ppkt a, wyrażonej zatrudnieniem tych osób na poziomie co najmniej 20% (o ile przepisy prawa krajowego nie stanowią inaczej); 2) Jest podmiotem, który nie dystrybuuje zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznaczają go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo; 3) Jest zarządzany na zasadach demokratycznych, co oznacza, że struktura zarządzania PS lub ich struktura własnościowa opiera się na współzarządzaniu w przypadku spółdzielni, akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji pracowników, co podmiot określa w swoim statucie lub innym dokumencie założycielskim; 4) Wynagrodzenia wszystkich pracowników, w tym kadry zarządzającej są ograniczone limitami, tj. nie przekraczają wartości, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. <i>o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i>; 5) Zatrudnia w oparciu o umowę o pracę, spółdzielczą umowę o pracę lub umowę cywilnoprawną (z wyłączeniem osób zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych, które prowadzą działalność gospodarczą) co najmniej trzy osoby w wymiarze czasu pracy co najmniej ¼ etatu, a w przypadku umów cywilnoprawnych na okres nie krótszy niż 3 miesiące i obejmujący nie mniej niż 120 godzin pracy łącznie przez wszystkie miesiące, przy zachowaniu proporcji zatrudnienia określonych w pkt. 1.
Przyłącze kanalizacyjne	Odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej.
Przyłącze wodociągowe	Odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.
Remont	Wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.

Rewitalizacja	Kompleksowy proces zmierzający do ożywienia społeczno-gospodarczego danego obszaru, obejmujący wszelkie niezbędne działania jak remonty, modernizacje i rewaloryzacje obiektów historycznych, wprowadzanie nowej zabudowy, a także działania zmierzające do ożywienia aktywności ludności zamieszkującej dany obszar oraz odnowę gospodarki na tym terenie poprzez np.: redukcję bezrobocia, wspieranie inicjatyw gospodarczych, itp. Najważniejszym celem rewitalizacji jest poprawa jakości życia tych społeczności, które są niesamodzielne w warunkach gospodarki rynkowej zarówno z przyczyn zależnych jak i niezależnych od siebie. Realizacja tego celu powinna być prowadzona przy współudziale społeczności lokalnej w oparciu o działania tak w sferze przestrzennej, gospodarczej jak i społecznej.
Roboty budowlane	Należy przez to rozumieć budowę, a także prace polegające na przebudowie, montażu, remoncie lub rozbiórce obiektu budowlanego.
Rozporządzenie ogólne	Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.
Sieć współpracy i samokształcenia	Rozumiana jest jako zespół około 15–25 nauczycieli z różnych szkół i placówek, którzy w zorganizowany sposób współpracują ze sobą, szczególnie w zakresie rozwiązywania problemów i dzielenia się doświadczeniem.
Skuteczna współpraca	Oznacza współpracę między co najmniej dwoma niezależnymi stronami w celu wymiany wiedzy lub technologii, lub służące osiągnięciu wspólnego celu opartego na podziale pracy, gdy strony wspólnie określają zakres wspólnego projektu, przyczyniają się do jego realizacji i wspólnie ponoszą ryzyko, jak również dzielą się wynikami. Jedna strona lub kilka stron mogą ponosić pełne koszty projektu i tym samym zwolnić inne strony z ich ryzyka finansowego. Badania w ramach umowy i świadczenie usług badawczych nie są uważane za formy współpracy.
Specjalistyczne usługi doradcze	Wszelkie usługi świadczone na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw, które nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, nie są też związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa, takimi jak rutynowe usługi doradztwa podatkowego, regularne usługi prawnicze lub reklama oraz nie stanowią usług informacyjnych na temat możliwości pozyskiwania dotacji ze środków Unii Europejskiej.
Specjalne potrzeby rozwojowe i edukacyjne	Indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 roku w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2013 r.

	poz. 532, ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r., poz. 1591).
Staże zawodowe	Staże zawodowe organizuje się dla <u>uczniów techników i szkół policealnych</u>: 1) w ramach kształcenia zawodowego praktycznego, które nie jest realizowane u pracodawców/przedsiębiorców ze względu na brak możliwości sfinansowania kosztów takiego kształcenia; 2) w celu zwiększenia wymiaru praktyk zawodowych objętych podstawą programową nauczania danego zawodu jako wykraczające poza zakres kształcenia zawodowego praktycznego.
Środowisko zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	1) Osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, otoczenie tych osób lub społeczność lokalna, w której zamieszkują, 2) Społeczność lokalna, którą cechuje, co najmniej jedna z przesłanek wykluczających, o których mowa w definicji osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, 3) Społeczność lokalna, która zamieszkuje obszary zdegradowane, tj. obszary, na których zidentyfikowano stan kryzysowy lub jej udział jest niezbędny w rewitalizacji, rozumianej zgodnie z definicją zawartą w niniejszym Wykazie.
Szkoła/placówka referencyjna	Szkoła lub placówka oświatowa osiągająca wysokie wyniki w procesie dydaktyczno-wychowawczym potwierdzone m.in. wynikami egzaminów zewnętrznych, wynikiem EWD oraz bardzo dobrymi efektami pracy wychowawczej. Szkoła/placówka referencyjna prowadzi stałą współpracę z uczelniami, uczestniczy w badaniach naukowych i eksperymentach pedagogicznych, umożliwia studentom odbywanie praktyk pedagogicznych oraz jest miejscem prowadzenia lekcji otwartych, praktyk, staży i innych form doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.
Termomodernizacja	Przedsięwzięcia termomodernizacyjne, których przedmiotem jest: a) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię dostarczaną na potrzeby ogrzewania i podgrzewania wody użytkowej oraz ogrzewania do budynków, b) ulepszenie, w wyniku którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki, do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii, określone w przepisach prawa budowlanego, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynków, d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji.
Terytorialnie ukierunkowany pakiet przedsięwzięć	Projekt obejmujący znaczną liczbę instalacji (urządzeń odnawialnych źródeł energii) obejmujący swoim zasięgiem istotny obszar gminy lub kilka gmin.

TIK (ang. ICT – dotyczy EFRR) Technologie Informacyjno-Komunikacyjne	Technologie Informacyjno-Komunikacyjne – pojęcie obejmujące szeroki zakres wszystkich technologii umożliwiających przetwarzanie i przesyłanie informacji.
TRLs (ang. technology readiness levels) Poziomy gotowości technologii	Poziomy gotowości technologii to sposób opisu dojrzałości technologii oraz narzędzie służące porównaniu stanu zaawansowania prac nad różnymi technologiami. Dojrzałość technologii opisuje się od fazy konceptualizacji konkretnego rozwiązania (TRL 1), aż do etapu dojrzałości (TRL 9), kiedy ten koncept (w wyniku prowadzonych badań naukowych i prac rozwojowych) przybiera postać rozwiązania technologicznego, który można zastosować w praktyce.
Ubóstwo energetyczne (fuel poverty) ¹¹⁷	W sytuacji ubóstwa energetycznego znajduje się gospodarstwo domowe, które na utrzymanie dostatecznego poziomu ogrzewania musi przeznaczyć więcej niż 10% swojego dochodu.
Uczeń/dziecko z niepełnosprawnością	Uczeń albo dziecko w wieku przedszkolnym posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności oraz dzieci i młodzież posiadające orzeczenia o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.
Uczeń młodszy	Uczeń pierwszej klasy przekraczający każdy z poniższych progów edukacyjnych: a) przedszkole – I etap edukacyjny (szkoła podstawowa, klasy I-III); b) I etap edukacyjny – II etap edukacyjny (szkoła podstawowa, klasy IV-VI); c) II etap edukacyjny – III etap edukacyjny (gimnazjum);
Umowa Partnerstwa (UP)	UP jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014-2020. Instrumentami realizacji UP są krajowe programy operacyjne (KPO) i regionalne programy operacyjne (RPO). Dokumenty te wraz z UP tworzą spójny system dokumentów strategicznych i programowych na nową perspektywę finansową. UP określa z jednej strony kontekst strategiczny w wymiarze tematycznym i terytorialnym, z drugiej zaś wskazuje oczekiwane rezultaty oraz obowiązujące ramy finansowe i wdrożeniowe. UP stanowi punkt odniesienia do określania szczegółowej zawartości programów operacyjnych. Programy operacyjne precyzują specyficzne obszary wsparcia i instrumenty realizacji, z poszanowaniem zapisów UP. Wynegocjowana z Komisją Europejską (KE) UP oraz programy operacyjne stanowią podstawę do realizacji nowej perspektywy finansowej w Polsce.
Usługi świadczone w lokalnej społeczności	Usługi umożliwiające osobom niezależne życie w środowisku lokalnym. Usługi te zapobiegają odizolowaniu osób od rodziny i środowiska lokalnego, a gdy to nie jest możliwe, gwarantują tym osobom warunki życia jak najbardziej zbliżone do warunków

¹¹⁷ Biuletyn Urzędu Regulacji Energetyki NR 5 (67) 1 września 2009.

	domowych i rodzinnych oraz umożliwiają podtrzymywanie więzi rodzinnych i sąsiedzkich. Są to usługi świadczone w sposób: 1) Zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby) oraz jak najbardziej zbliżony do warunków odpowiadających życiu w środowisku domowym i rodzinnym, 2) Umożliwiający odbiorcom tych usług kontrolę nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą, 3) Zapewniający, że odbiorcy usług nie są odizolowani od ogółu społeczności lub nie są zmuszeni do mieszkania razem, 4) Gwarantujący, że wymagania organizacyjne nie mają pierwszeństwa przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców. Do usług świadczonych w lokalnej społeczności należą w szczególności: a) Usługi wspierania rodziny, tj.: i) praca z rodziną, w tym w szczególności asystentura rodzinna, konsultacje i poradnictwo specjalistyczne, terapia i mediacja; usługi dla rodzin z dziećmi, w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne, pomoc prawna, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego; organizowanie dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych „grupami wsparcia” lub „grupami samopomocowymi”, ii) pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, w tym poprzez usługi placówek wsparcia dziennego w formie opiekuńczej i specjalistycznej oraz w formie pracy podwórkowej, iii) pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu poprzez wsparcie rodzin wspierających, b) Rodzinna piecza zastępcza oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze do 14 osób, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</i> (Dz. U. z 2015 r. poz. 332), oraz poniżej wymienione usługi, o ile spełniają warunki, o których mowa w pkt 1-4: c) usługi asystenckie, d) usługi asystenckie i opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania, e) usługi w postaci mieszkań chronionych, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i> (Dz. U. z 2015 r. poz. 163), f) usługi w rodzinnym domu pomocy, o którym mowa w <i>Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i>, g) usługi w ośrodkach wsparcia, o których mowa w <i>Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej</i>, o ile liczba miejsc całodobowego pobytu w tych ośrodkach jest nie większa niż 30. Limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc całodobowego pobytu w poszczególnych ośrodkach wsparcia, h) usługi w domu pomocy społecznej o liczbie miejsc, która jest nie większa niż 30. Limit 30 miejsc nie obowiązuje w przypadku, gdy przepisy prawa krajowego wskazują mniejszą maksymalną liczbę miejsc.
--	--

Ustawa wdrożeniowa	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o <i>zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020</i> (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 217, ze zm.).
Walidacja (dotyczy EFS)	Wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się efekty uczenia się wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja poprzedza certyfikowanie. Walidacja obejmuje identyfikację i dokumentację posiadanych efektów uczenia się oraz ich weryfikację w odniesieniu do wymagań określonych dla kwalifikacji. Walidacja powinna być prowadzona w sposób trafny (weryfikowane są efekty uczenia się, które zostały określone dla danej kwalifikacji) i rzetelny (wynik weryfikacji jest niezależny od miejsca, czasu, metod oraz osób przeprowadzających walidację). Walidację kończy podjęcie i wydanie decyzji, jakie efekty uczenia się można potwierdzić, jakie zaś nie.
Warunki ex-ante	Warunki wstępne, tworzące katalog wymogów, które muszą zostać spełnione przez państwa członkowskie przed rozpoczęciem realizacji programów operacyjnych lub w pierwszych jej latach. Ich wypełnienie ma na celu przygotowanie odpowiedniego gruntu pod unijne inwestycje, a przez to podniesienie ich efektywności i skuteczności. Ich niespełnienie może być powodem zawieszenia przez KE płatności na rzecz danego państwa członkowskiego.
Wyspa energetyczna	Wyspa energetyczna, zgodnie z przyjętą w „ <i>Regionalnym Programie Strategicznym z zakresu energetyki i środowiska Ekoefektywne Pomorze</i> ” definicją, oznacza niezależny energetycznie system grupujący producentów, konsumentów oraz prosumentów, charakteryzujący się możliwością regulacji energii produkowanej i zużywanej w ramach systemu, w czasie rzeczywistym, jak również charakteryzujący się możliwością współpracy z innymi, niezależnymi systemami i lokalnym dystrybutorem energii, np. operatorem systemu dystrybucyjnego ¹¹⁸ (OSD).
Wolontariusz	Osoba, o której mowa w art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o <i>działalności pożytku publicznego i o wolontariacie</i> .
Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej (Wskaźnik EWD)	Wskaźnik będący jedną z miar efektywności nauczania w danej szkole w zakresie sprawdzanym egzaminami zewnętrznymi, opisujący wkład szkoły w końcowy wynik egzaminacyjny. Ma zastosowanie do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.
Wskaźnik produktu	Wskaźniki produktu opisują wszystkie produkty tj. zarówno wytworzone dobra materialne, jak i świadczone usługi, które zostały uzyskane przez beneficjenta w trakcie realizacji projektu współfinansowanego ze środków EFRR/EFSD.
Wskaźnik rezultatu	Wskaźniki rezultatu określają oczekiwany efekt przeprowadzonych działań w wyniku realizacji przez beneficjenta projektu podlegającego wsparciu ze środków EFRR/EFSD i dostarczają informacji o wpływie projektu na otoczenie społeczno-ekonomiczne. Wskaźniki rezultatu bezpośredniego odnoszą się do bezpośrednich efektów wsparcia, osiągniętych w wyniku realizacji projektu i co do zasady odnotowywanych bezpośrednio po zakończeniu realizacji projektu.
Współpraca sieciowa	Współpraca sieciowa to budowanie partnerstwa między (wieloma) podmiotami (m.in. przedsiębiorstwami, instytucjami, organizacjami,

¹¹⁸ Szczegółowy opis koncepcji „wyspy energetycznej” wraz ze schematem logicznym znajduje się w *Załączniku 8.6*.

	uczelniami, jst, itp.) w powiązanych, uzupełniających się sektorach/branżach/dziedzinach gospodarki (i/lub na określonym terenie) współdzielących np. wiedzę, umiejętności, doświadczenia, dobre praktyki, zasoby (w tym np. zasoby merytoryczne, kadrowe, techniczne – w tym infrastrukturę, finansowe – np. wspólne finansowanie innowacji w danej dziedzinie), technologię, budowanie wizerunku itd., ale jednocześnie często też współdzielące ryzyko i odpowiedzialność. Formą współpracy sieciowej są klastry.
WTZ Warsztaty Terapii Zajęciowej	Wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki stwarzające osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia zgodnie z ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (Dz. U. nr 123, poz. 776)
Wydatki kwalifikowalne	Ogół kosztów, które kwalifikują się do refundacji ze środków Funduszy Strukturalnych, poniesionych w trakcie realizacji projektów oraz w trakcie wdrażania, zarządzania, monitorowania programów, w ramach których powyższe projekty są realizowane.
Wynalazek	W polskim systemie prawa brak definicji pojęcia „wynalazek”. <i>Ustawa Prawo własności przemysłowej</i> definiuje jedynie szczególne kryteria, które musi posiadać wynalazek aby mógł zostać objęty ochroną patentową. Zgodnie z ustawą patenty są udzielane – bez względu na dziedzinę techniki – na wynalazki, które są nowe (nie są częścią stanu techniki), posiadają poziom wynalazczy (nie wynikają dla wynalazcy w sposób oczywisty ze stanu techniki) i nadają się do przemysłowego stosowania.
Wzór przemysłowy	Wzorem przemysłowym jest nowa i posiadająca indywidualny charakter postać wytworu lub jego części (wytworem jest każdy przedmiot wytworzony w sposób przemysłowy lub rzemieślniczy, obejmujący w szczególności opakowanie, symbole graficzne oraz kroje pisma typograficznego, z wyłączeniem programów komputerowych), nadana mu w szczególności przez cechy linii, konturów, kształtów, kolorystykę, strukturę lub materiał wytworu oraz przez jego ornamentację.
Wzór użytkowy	Wzorem użytkowym jest nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym, dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci. Wzór użytkowy uważa się za rozwiązanie użyteczne, jeżeli pozwala ono na osiągnięcie celu mającego praktyczne znaczenie przy wytwarzaniu lub korzystaniu z wyrobów.
Zintegrowany system kwalifikacji	Ogół rozwiązań służących ustanawianiu, nadawaniu oraz zapewnianiu jakości tych kwalifikacji, które są ujęte w zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, który jest podstawową częścią krajowego systemu kwalifikacji. Instrumentami integrującymi ten system są: Polska Rama Kwalifikacji i Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji, wspólna terminologia oraz ogólne zasady zapewniania jakości kwalifikacji.
Zryczałtowana stawka procentowa	Metoda uproszczonego rozliczania wydatków w projekcie, polegająca na finansowaniu obliczonym przez zastosowanie wartości procentowej do jednej lub kilku kategorii kosztów.
Związek ZIT (Zintegrowanych Inwestycji)	Wspólna reprezentacja władz miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie wobec władz krajowych i regionalnych.

Terytorialnych)	
-----------------	--

Schemat pojęć i definicji związanych z B+R

TRL POZIOM I	TRL POZIOM II	TRL POZIOM III	TRL POZIOM IV	TRL POZIOM V	TRL POZIOM VI	TRL POZIOM VII	TRL POZIOM VIII	POZIOM IX
Zaobserwowano i opisano podstawowe zasady danego zjawiska - najniższy poziom gotowości technologii, oznaczający rozpoczęcie badań naukowych w celu wykorzystania ich wyników w przyszłych zastosowaniach. Zalicza się do nich między innymi badania naukowe nad podstawowymi właściwościami technologii.	Określono koncepcję technologii lub jej przyszłe zastosowanie. Oznacza to rozpoczęcie procesu poszukiwania potencjalnego zastosowania technologii. Od momentu zaobserwowania podstawowych zasad opisujących nową technologię można postulować praktyczne jej zastosowanie, które jest oparte na przewidywaniach. Nie istnieje jeszcze żaden dowód lub szczegółowa analiza potwierdzająca przyjęte założenia	Potwierdzono analitycznie i eksperymentalnie krytyczne funkcje lub koncepcje technologii. Oznacza to przeprowadzenie badań analitycznych i laboratoryjnych, mających na celu potwierdzenie przewidywań badań naukowych wybranych elementów technologii. Zalicza się do nich komponenty, które nie są jeszcze zintegrowane w całość lub też nie są reprezentatywne dla całej technologii	Zweryfikowano komponenty technologii lub podstawowe jej podsystemy w warunkach laboratoryjnych. Proces ten oznacza, że podstawowe komponenty technologii zostały zintegrowane. Zalicza się do nich zintegrowane "ad hoc" modele w laboratorium. Uzyskano ogólne odwzorowanie docelowego systemu w warunkach laboratoryjnych.	Zweryfikowano komponenty lub podstawowe podsystemy technologii w środowisku zbliżonym do rzeczywistego. Podstawowe komponenty technologii są zintegrowane z rzeczywistymi elementami wspomagającymi. Technologia może być przetestowana w symulowanych warunkach operacyjnych.	Dokonano demonstracji prototypu lub modelu systemu albo podsystemu technologii w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Oznacza to, że przebadano reprezentatywny model lub prototyp systemu, który jest znacznie bardziej zaawansowany od badanego na poziomie V, w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Do badań na tym poziomie zalicza się badania prototypu w warunkach laboratoryjnych odwzorowujących z dużą wiernością warunki rzeczywiste lub w symulowanych warunkach operacyjnych.	Dokonano demonstracji prototypu technologii w warunkach operacyjnych. Prototyp jest już prawie na poziomie systemu operacyjnego. Poziom ten reprezentuje znaczący postęp w odniesieniu do poziomu VI i wymaga zademonstrowania, że rozwijana technologia jest możliwa do zastosowania w warunkach operacyjnych. Do badań na tym poziomie zalicza się badania prototypów na tzw. platformach badawczych.	Zakończono badania i demonstrację ostatecznej formy technologii. Oznacza to, że potwierdzono, że docelowy poziom technologii został osiągnięty i technologia może być zastosowana w przewidywanych dla niej warunkach. Praktycznie poziom ten reprezentuje koniec demonstracji. Przykłady obejmują badania i ocenę systemów w celu potwierdzenia spełnienia założeń projektowych, włączając w to założenia odnoszące się do zabezpieczenia logistycznego i szkolenia.	Sprawdzenie technologii w warunkach rzeczywistych odniosło zamierzony efekt. Wskazuje to, że demonstrowana technologia jest już w ostatecznej formie i może zostać zaimplementowana w docelowym systemie. Między innymi dotyczy to wykorzystania opracowanych systemów w warunkach rzeczywistych.
BADANIA PODSTAWOWE	BADANIA PRZEMYSŁOWE			EKSPERYMENTALNE PRACE ROZWOJOWE				PIERWSZA PRODUKCJA
Kwalifikowalne w ramach RPO WP wg typów badań i TRL								

7. WYKAZ STOSOWANYCH SKRÓTÓW

AOS	Ambulatoryjna opieka specjalistyczna
BP	Budżet państwa
B+R	Badania i rozwój
B+R+I	Badania, rozwój, innowacje
BDL	Bank Danych Lokalnych
BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego
CI	Common Indicator (wspólny wskaźnik)
CIS	Centrum Integracji Społecznej
COSME	Program na rzecz rozwoju konkurencyjności MŚP 2014-2020
CSIOZ	Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia
CT	Cel Tematyczny
DROŚ UMWP	Departament Środowiska i Rolnictwa UMWP
DSRK	Długookresowa strategia rozwoju kraju
EBI	Europejski Bank Inwestycyjny
EDM	Elektroniczna dokumentacja medyczna
EIA	Ocena oddziaływania na środowisko
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
EOG	Europejski Obszar Gospodarczy
ESFRI	Europejskie Forum Strategii ds. Infrastruktur Badawczych
EUR	Euro
EURES	European Employment Services
EWD	Edukacyjna wartość dodana
EWT	Europejska Współpraca Terytorialna
FS	Fundusz Spójności
GDOŚ	Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
IA	Instytucja Audytowa
IBnGR	Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową
IC	Instytucja Certyfikująca
ICT	Information and Communication Technologies (Technologie Informacyjno-komunikacyjne)

IK UP	Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa
IOB	Instytucje otoczenia biznesu
IP	Instytucja Pośrednicząca
IS	Inteligentne Specjalizacje
IZ	Instytucja Zarządzająca
KE	Komisja Europejska
KIS	Kluby Integracji Społecznej
KM	Komitet monitorujący
KPGO/WPGO	Krajowe/wojewódzkie ramy gospodarki odpadami
KPR	Krajowy Program Reform na lata 2013-2014
KSI/SIMIK	Krajowy System Informatyczny
KT	Kontrakt terytorialny
kWh	Kilowatogodzina
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
M/K/O	Mężczyźni/kobiety/ogółem
MG	Ministerstwo Gospodarki
MiIR	Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju
MJ	Megadżul
MOF	Miejski obszar funkcjonalny
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
MŚ	Ministerstwo Środowiska
MŚP	Małe i średnie przedsiębiorstwa
MW	Megawat
MZ	Ministerstwo Zdrowia
NCBiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OCI	Opinia o celowości inwestycji
OMT	Obszar Metropolitalny Trójmiasta
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
OOŚ	Ocena oddziaływania na środowisko
OP	Oś Priorytetowa
OSI	Obszary Strategicznej Interwencji
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
OZE	Odnawialne źródła energii
PARP	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
PES	Podmiot ekonomii społecznej

PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PGL Lasy Państwowe	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe
P1 / P2	Elektroniczna platforma gromadzenia i udostępniania zasobów cyfrowych o zdarzeniach medycznych/ Platforma udostępniania on-line przedsiębiorcom usług i zasobów cyfrowych rejestrów medycznych
PI	Priorytet Inwestycyjny
PKB	Produkt krajowy brutto
PMDIB	Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczej
PO	Program Operacyjny
POChP	Przewlekła Obturacyjna Choroba Płuc
PO EWT	Program Operacyjny Europejska Współpraca Terytorialna
PO IR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020
PO IŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
PO KL	Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013
PO PC	Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020
PO RiM	Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014-2020
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
POZ	Podstawowa opieka zdrowotna
PPWIS	Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektorat Sanitarny
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
PSZOK	Punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
PUW	Pomorski Urząd Wojewódzki
PZP	Prawo zamówień publicznych
PZPWP	Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RIPOK	Regionalna instalacja do przetwarzania odpadów komunalnych
RLKS	Rozwój lokalny kierowany przez społeczność
RLM	Równoważna liczba mieszkańców
RM	Rada Ministrów
ROT/LOT	Regionalna Organizacja Turystyczna/ Lokalna Organizacja Turystyczna
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020
RPS	Regionalny Program Strategiczny
RPS PPK	Regionalny Program Strategiczny w zakresie rozwoju gospodarczego <i>Pomorski Port Kreatywności</i>
RPS MP	Regionalny Program Strategiczny w zakresie transportu <i>Mobilne Pomorze</i>
SBA	<i>Small Business Act</i>

SEA	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
SIEG	Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki
SIO	System Informacji Oświatowej
SOR	Szpitalny oddział ratunkowy
SRK	Strategia Rozwoju Kraju
SRKL	Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego
SRWP	Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2020
SSP	Strategia Sprawne Państwo
Stowarzyszenie OMGGS	Stowarzyszenie Obszar Metropolitalny Gdańsk-Gdynia-Sopot
SUERMB	Strategia UE dla Regionu Morza Bałtyckiego
SWP	Samorząd Województwa Pomorskiego
SzOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
TBS	Towarzystwo Budownictwa Społecznego
TEN-T	Transeuropejska Sieć Transportowa
TFUE	Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
TIK (ang. ICT)	Technologie informacyjno-komunikacyjne
TRLs (ang. technology readiness levels)	Poziomy gotowości technologii
UE	Unia Europejska
UE-15	Kraje „starej piętnastki” Unii Europejskiej
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego
UNCRPD	Konwencja ONZ o prawach osób niepełnosprawnych
UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
UP	Umowa Partnerstwa
URE	Urząd Regulacji Energetyki
USMT	ukierunkowany schemat mobilności transnarodowej
UZP	Urząd Zamówień Publicznych
WDB	Wartość dodana brutto
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku
WLWK 2014	Wspólna lista wskaźników kluczowych
WOMP	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy
WPMiR	Wspólna Polityka Morska i Rybacka
WPR	Wspólna Polityka Rolna
WTZ	Warsztaty Terapii Zajęciowej
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku
ZIT	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZMiUW WP	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych Województwa Pomorskiego
ZPT	Zintegrowane Porozumienia Terytorialne
ZSS	Zespół Sterujący Strategią
ZWP	Zarząd Województwa Pomorskiego

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1. TABELA TRANSPOZYCJI PI NA DZIAŁANIA / PODDZIAŁANIA W RAMACH OSI PRIORYTETOWYCH

Nazwa i nr Osi Priorytetowej	Nr Działania	Nr Poddziałania (jeśli dotyczy)	Nr CT	Nr PI
OP 1 Komerccjalizacja wiedzy	Działanie 1.1.. Ekspansja przez innowacje	Poddziałanie 1.1.1. Ekspansja przez innowacje – wsparcie dotacyjne Poddziałanie 1.1.2. Ekspansja przez innowacje – wsparcie pozadotacyjne	CT 1. Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	PI 1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie technologii o ogólnym przeznaczeniu.
	Działanie 1.2. Transfer wiedzy do gospodarki	nie dotyczy		PI 1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy.
OP 2 Przedsiębiorstwa	Działanie 2.1. Inwestycje podstawowe i profilowane – wsparcie pozadotacyjne	nie dotyczy	CT 3. Zwiększanie konkurencyjności MŚP	PI 3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług.
	Działanie 2.2. Inwestycje profilowane – wsparcie dotacyjne	Poddziałanie 2.2.1. Inwestycje profilowane – wsparcie dotacyjne		

	Działanie 2.3. Aktywność eksportowa	nie dotyczy		PI 3b Opracowywanie i wdrażanie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia.
	Działanie 2.4. Otoczenie biznesu	Poddziałanie 2.4.1. Specjalistyczne usługi doradcze Poddziałanie 2.4.2. Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – mechanizm ZIT Poddziałanie 2.4.3. Wsparcie Instytucji Otoczenia Biznesu poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta		PI 3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości.
	Działanie 2.5. Inwestorzy zewnątrzni	nie dotyczy		
OP 3 Edukacja	Działanie 3.1. Edukacja przedszkolna	nie dotyczy	CT 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	PI 10i Ograniczenie przedwczesnego kończenia nauki szkolnej oraz zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości edukacji elementarnej, kształcenia podstawowego i ponadpodstawowego.
	Działanie 3.2. Edukacja ogólna	Poddziałanie 3.2.1. Jakość edukacji ogólnej Poddziałanie 3.2.2. Wsparcie ucznia szczególnie uzdolnionego		
	Działanie 3.3. Edukacja zawodowa	Poddziałanie 3.3.1. Jakość edukacji zawodowej Poddziałanie 3.3.2. Programy motywacyjne dla uczniów		PI 10iv Zwiększenie dopasowania systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy
OP 4 Kształcenie zawodowe	Działanie 4.1. Infrastruktura ponadgimnazjalnych szkół zawodowych	nie dotyczy	CT 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie	PI 10a Inwestycje w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej.
	Działanie 4.2. Infrastruktura uczelni prowadzących kształcenie o profilu praktycznym	nie dotyczy		
OP 5 Zatrudnienie	Działanie 5.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – projekty Powiatowych	Poddziałanie 5.1.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych – mechanizm ZIT	CT 8 Promowanie zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników	PI 8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale

	Urzędów Pracy.	Poddziałanie 5.1.2. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych		<i>bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników.</i>
	Działanie 5.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy	Poddziałanie 5.2.1. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy – mechanizm ZIT Poddziałanie 5.2.2. Aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy		
	Działanie 5.3. Opieka nad dziećmi do lat 3	nie dotyczy		PI 8iv Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.
	Działanie 5.4. Zdrowie na rynku pracy	Poddziałanie 5.4.1. Zdrowie na rynku pracy – mechanizm ZIT Poddziałanie 5.4.2. Zdrowie na rynku pracy		PI 8vi Aktywne i zdrowe starzenie się.
	Działanie 5.5. Kształcenie ustawiczne	nie dotyczy	CT 10 Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie.	PI 10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzenie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
	Działanie 5.6. Adaptacyjność pracowników	nie dotyczy	CT 8 Promowanie zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników	PI 8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
	Działanie 5.7. Nowe mikroprzedsiębiorstwa	nie dotyczy		PI 8iii Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw.
OP 6 Integracja	Działanie 6.1. Aktywna integracja	Poddziałanie 6.1.1. Aktywizacja społeczno – zawodowa – mechanizm ZIT Poddziałanie 6.1.2. Aktywizacja	CT 9 Promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	PI 9i Aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności.

		społeczno – zawodowa		
	Działanie 6.2. Usługi społeczne	Poddziałanie 6.2.1. Rozwój usług społecznych – mechanizm ZIT Poddziałanie 6.2.2. Rozwój usług społecznych		PI 9iv Ułatwianie dostępu do niedrogich, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
	Działanie 6.3. Ekonomia społeczna	Poddziałanie 6.3.1. Podmioty ekonomii społecznej – mechanizm ZIT Poddziałanie 6.3.2. Podmioty ekonomii społecznej Poddziałanie 6.3.3. Koordynacja rozwoju sektora ekonomii społecznej		PI 9v Wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych
OP 7 Zdrowie	Działanie 7.1. Zasoby ochrony zdrowia	Poddziałanie 7.1.1. Zasoby ochrony zdrowia – mechanizm ZIT Poddziałanie 7.1.2. Zasoby ochrony zdrowia	CT 9 Promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem.	PI 9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych.
	Działanie 7.2. Systemy informatyczne i telemedyczne	nie dotyczy	CT 2. Zwiększenie dostępu do TIK, ich wykorzystania i jakości	PI 2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia
OP 8 Konwersja	Działanie 8.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne – wsparcie dotacyjne	Poddziałanie 8.1.1. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – mechanizm ZIT Poddziałanie 8.1.2. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne w miastach poza Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta	CT 9 Promowanie włączenia społecznego i walka z ubóstwem	PI 9b Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności na obszarach miejskich i wiejskich.
	Działanie 8.2. Kompleksowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	nie dotyczy		

	– wsparcie pozadotacyjne			
	Działanie 8.3. Materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe	nie dotyczy	CT 6. <i>Ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami.</i>	PI 6c <i>Ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa kulturowego i naturalnego</i>
	Działanie 8.4. Wsparcie atrakcyjności walorów dziedzictwa przyrodniczego	nie dotyczy		
OP 9 Mobilność	Działanie 9.1. Transport miejski	Poddziałanie 9.1.1. Transport miejski – mechanizm ZIT Poddziałanie 9.1.2. Transport miejski	CT 4. <i>Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach</i>	PI 4e <i>Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.</i>
	Działanie 9.2. Regionalna infrastruktura kolejowa	Poddziałanie 9.2.1. Regionalna infrastruktura kolejowa – mechanizm ZIT Poddziałanie 9.2.2. Regionalna infrastruktura kolejowa	CT 7. <i>Promowanie transportu zorganizowanego z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju i usuwanie niedoborów przepustowości w najważniejszych infrastrukturach sieciowych.</i>	PI 7d <i>Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu.</i>
	Działanie 9.3. Regionalna infrastruktura drogowa	nie dotyczy		PI 7b <i>Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi.</i>
OP 10 Energia	Działanie 10.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne	Poddziałanie 10.1.1. Efektywność energetyczna – mechanizm ZIT – wsparcie dotacyjne	CT 4. <i>Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach.</i>	PI 4c <i>Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach</i>
	Działanie 10.2. Efektywność energetyczna – wsparcie	Poddziałanie 10.2.1. Efektywność energetyczna – wsparcie dotacyjne		

	dotacyjne			<i>publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.</i>
	Działanie 10.3. Odnawialne źródła energii	Poddziałanie 10.3.1. Odnawialne źródła energii – wsparcie dotacyjne Poddziałanie 10.3.2. Odnawialne źródła energii – wsparcie pozadotacyjne		PI 4a <i>Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.</i>
	Działanie 10.4. Redukcja emisji			PI 4e <i>Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu.</i>
	Działanie 10.5. Efektywność energetyczna – wsparcie pozadotacyjne	Poddziałanie 10.5.1. Efektywność energetyczna na terenie Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – wsparcie pozadotacyjne Poddziałanie 10.5.2. Efektywność energetyczna poza terenem Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta – wsparcie pozadotacyjne		PI 4c <i>Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym.</i>

OP 11 Środowisko	Działanie 11.1.. Ograniczanie zagrożeń naturalnych	nie dotyczy	CT 5. <i>Promowanie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem.</i>	PI 5b <i>Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami.</i>
	Działanie 11.2. Gospodarka odpadami	nie dotyczy	CT 6. <i>Ochrona środowiska i promowanie efektywnego gospodarowania zasobami</i>	PI 6a <i>Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie.</i>
	Działanie 11.3. Gospodarka wodno-ściekowa	nie dotyczy		PI 6b <i>Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie</i>
	Działanie 11.4. Ochrona różnorodności biologicznej	nie dotyczy		PI 6d <i>Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę</i>

8.2. TABELA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO I PRODUKTU DLA DZIAŁAŃ I PODDZIAŁAŃ¹¹⁹

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO							
Nazwa osi priorytetowej/ Nr Działania/ Poddziałania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacunkowa wartość docelowa (2023)	Źródło
OP 1 Komerccjalizacja wiedzy							
Działanie 1.2.	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI 25)	ekwiwalent pełnego czasu pracy	-	nd	nd	24	Beneficjenci / IZ
OP 2 Przedsiębiorstwa							
Działanie 2.3.	Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno - procesowe	szt.	-	nd	nd	100	Beneficjenci / IZ
OP 3 Edukacja							
Działanie 3.1.	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	0	2013	840	Beneficjenci / IZ
Działanie 3.2.							
Poddziałanie 3.2.1.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu Programu	os.	-	88%	2011	90%	Beneficjenci / IZ

¹¹⁹ Na obecnym etapie prac nad SzOOP, w ramach EFRR w niektórych OP nie przewiduje się zastosowania wskaźników rezultatu bezpośredniego.

	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	4 340	2013	6 660	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	-	98%	2011	99%	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	-	98%	2011	99%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 3.2.2.	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu Programu	os.	-	88%	2011	90%	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	160	2013	900	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	-	98%	2011	99%	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	os.	-	98%	2011	99%	Beneficjenci / IZ
Działanie 3.3.							
Poddziałanie 3.3.1.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	76%	2012	80%	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących doposażenie zakupione dzięki EFS	os.	-	95%	2013	98%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 3.3.2.	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	76%	2012	80%	Beneficjenci / IZ
OP 4 Kształcenie zawodowe							
Działanie 4.1	Liczba uczniów korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty	os.	-	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w	Beneficjenci / IZ

						późniejszym terminie	
Działanie 4.2	Liczba studentów korzystających ze wspartych obiektów infrastruktury szkół wyższych	os.		nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
OP 5 Zatrudnienie							
Działanie 5.1.							
Poddziałanie 5.1.1.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 64%/59%/61%	2014	M/K/O 66%/61%/63%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 59%/53%/56%	2014	M/K/O 60%/55%/57%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/49%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/37%	Beneficjenci / IZ
	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	-	9 300	2014	2 993	Beneficjenci / IZ

Poddziałanie 5.1.2.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 64%/59%/61%	2014	M/K/O 66%/61%/63%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 59%/53%/56%	2014	M/K/O 60%/55%/57%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/49%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/37%	Beneficjenci / IZ
	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	-	9 300	2014	4 307	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.2.							
Poddziałanie 5.2.1.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 64%/59%/61%	2014	M/K/O 66%/61%/63%	Beneficjenci / IZ

	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 59%/53%/56%	2014	M/K/O 60%/55%/57%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/50%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/49%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/35%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/37%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 5.2.2.	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 64%/59%/61%	2014	M/K/O 66%/61%/63%	Beneficjenci / IZ

	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 59%/53%/56%	2014	M/K/O 60%/55%/57%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/50%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 52%/42%/46%	2014	M/K/O 55%/45%/49%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/38%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/35%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu - <i>Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie</i>	os.	-	M/K/O 29%/38%/36%	2013	M/K/O 33%/40%/37%	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.3.	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu Programu	os.	-	45%	2013	48%	Ewaluacja
	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu Programu	os.	-	45%	2013	48%	Ewaluacja

Działanie 5.4.							
Poddziałanie 5.4.1.	Liczba osób, które po opuszczeniu Programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	-	40%	2011	45%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	os.	-	30%	2013	40%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 5.4.2.	Liczba osób, które po opuszczeniu Programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	-	40%	2011	45%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	os.	-	30%	2013	40%	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.5.	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	87%	2014	87%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	87%	2014	87%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	87%	2014	87%	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.6.	Liczba osób, które po opuszczeniu Programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	os.	-	50%	2013	55%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu Programu	os.	-	90%	2014	90%	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.7.	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	szt.	-	1 900	2014	800	Beneficjenci / IZ
OP 6 Integracja							
Działanie 6.1.							
Poddziałanie 6.1.1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	-	33%	2014	36%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub	os.	-	36%	2012	40%	Beneficjenci / IZ

	wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu						
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu Programu	os.	-	16%	2012	18%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 6.1.2.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	os.	-	33%	2014	36%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu Programu	os.	-	36%	2012	40%	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu Programu	os.	-	16%	2012	18%	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.2.							
Poddziałanie 6.2.1.	Liczba wspartych w Programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	-	240	2014	96	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu Programu	os.	-	16%	2013	20%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 6.2.2.	Liczba wspartych w Programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu	szt.	-	240	2014	384	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu Programu	os.	-	16%	2013	20%	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.3.							

Poddziałanie 6.3.1.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	-	160	2014	160	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek)	os.	-	30%	2014	32%	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 6.3.2.	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	szt.	-	160	2014	340	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu Programu (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek)	os.	-	30%	2014	32%	Beneficjenci / IZ
OP 7 Zdrowie							
Działanie 7.1.	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI 36)	os.	-	nd	nd	1 800 000	Beneficjenci / IZ
OP 8 Konwersja							
Działanie 8.3. Działanie 8.4.	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9)	odwiedziny/ rok	-	nd	nd	250 000 ¹²⁰	Beneficjenci / IZ
OP 10 Energia							
Działanie 10.1. Działanie 10.2.	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI 32)	kWh/rok	-	nd	nd	23 400 000 ¹²¹	Beneficjenci / IZ
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂	-	nd	nd	19 714 ¹²²	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.3.	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂	-	nd	nd	73 127	Beneficjenci / IZ

¹²⁰ Podział wskaźników pomiędzy Działania 8.3. i 8.4. zostanie dokonany w trakcie realizacji Programu.

¹²¹ Podział wskaźników pomiędzy Działania 10.1. i 10.2. zostanie dokonany w trakcie realizacji Programu.

¹²² jw.

Działanie 10.4.	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂	-	nd	nd	2 919	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.5.	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI 34)	tony równoważnika CO ₂	-	nd	nd	8 500	Beneficjenci / IZ
OP 11 Środowisko							
Działanie 11.1.	Liczba ludności odnoszącej korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI 20)	os.	-	nd	nd	35 900	Beneficjenci / IZ
Działanie 11.2	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów	os.	-	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
	Moc przerobowa wspartych instalacji do gospodarowania odpadami	Mg/rok	-	nd	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
Działanie 11.3.	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (CI 19)	równoważna liczba mieszkańców	-	nd	nd	30 000	Beneficjenci / IZ
Działanie 11.4.	Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI 23)	ha	-	nd	nd	144 000	Beneficjenci / IZ
OP 12 Pomoc techniczna							
Działanie 12.1.	Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE	liczba	-	1,6	2013	1,0	IZ
	Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności	%	-	7,2	2013	7,2	IZ
	Średnia ocena użyteczności systemu informatycznego	Skala 1-5	-	3,6	2014	4,5	IZ
	Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów	Skala 1-5	-	4,2	2013	4,2	IZ

	Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)	Liczba dni	-	254	2013	254	IZ
--	---	------------	---	-----	------	-----	----

WSKAŹNIKI PRODUKTU						
Nazwa osi priorytetowej/ Nr Działania/ Poddziałania	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacunkowa wartość docelowa (2023)	Źródło
OP 1 Komerccjalizacja wiedzy						
Działanie 1.1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW)	szt.	-	20	150	IZ
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	szt.	-	nd	70	IZ
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	EUR	-	nd	166 434 443	Beneficjenci / IZ
	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI 26)	szt.	-	nd	80	Beneficjenci / IZ
	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
Działanie 1.2.	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	-	nd	6	Beneficjenci / IZ
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub B+R (CI 27)	EUR	-	nd	17 832 262	Beneficjenci / IZ
	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ

OP 2 Przedsiębiorstwa						
Działanie 2.1.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW)	szt.	-	500	3 560	IZ
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI 3)	szt.	-	nd	3 560	IZ
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	szt.	-	nd	15	IZ
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	szt.	-	nd	480	IZ
Działanie 2.2.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW)	szt.	-	nd	140	IZ
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI 2)	szt.	-	nd	140	IZ
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI 6)	EUR	-	nd	81 211 175	Beneficjenci / IZ
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI 28)	szt.	-	nd	45	IZ
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI 29)	szt.	-	nd	120	IZ
Działanie 2.3.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW)	szt.	-	nd	500	IZ
Działanie 2.4.	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego	szt.	-	nd	600	Beneficjenci / IZ
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW)	szt.	-	nd	1 200 ¹²³	IZ

¹²³ Podział wartości wskaźnika *Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie* między Działanie 2.4. a Działanie 2.5. zostanie dokonany w trakcie procesu wdrażania RPO WP 2014-2020.

	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez IOB	szt.	-	nd	50	Beneficjenci / IZ
Działanie 2.5.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI 1) (RW)	szt.	-	nd	1 200 ¹²⁴	IZ
	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	-	nd	120	Beneficjenci / IZ
OP 3 Edukacja						
Działanie 3.1.	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w Programie	szt.	-	nd	3 000	Beneficjenci / IZ
	Liczba dzieci objętych w ramach Programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	os.	-	nd	11 000	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	200	940	Beneficjenci / IZ
Działanie 3.2.						
Poddziałanie 3.2.1.	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w Programie (RW)	os.	-	14 010	63 500	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	1 608	7 560	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w Programie	os.	-	nd	4 200	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach Programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	-	nd	128	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w Programie	szt.	-	nd	178	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 3.2.2.	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w Programie (RW)	os.	-	990	4 500	Beneficjenci / IZ

¹²⁴ jw.

	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	192	900	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w Programie	os.	-	nd	300	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach Programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	szt.	-	nd	22	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w Programie	szt.	-	nd	22	Beneficjenci / IZ
Działanie 3.3.						
Poddziałanie 3.3.1.	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	os.	-	nd	42 900	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	600	Beneficjenci / IZ
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego doposażonych w Programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	szt.	-	nd	70	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 3.3.2.	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	os.	-	nd	2 000	Beneficjenci / IZ
	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	100	Beneficjenci / IZ
OP 4 Kształcenie zawodowe						
Działanie 4.1.	Liczba obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty (RW)	szt.	-	0	20	Beneficjenci / IZ
	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)	os.	-	nd	11 000	Beneficjenci / IZ

Działanie 4.2.	Liczba obiektów infrastruktury szkół wyższych	szt.	-	nd	4	Beneficjenci / IZ
	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI 35)	os.	-	nd	1000	Beneficjenci / IZ
OP 5 Zatrudnienie						
Działanie 5.1.						
Poddziałanie 5.1.1.	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	3 567	M/K/O 3 536/6 704/10 240	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 1 230/2 275/3 505	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 308/461/769	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 677/799/1 476	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 1 322/1 599/2 921	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie	os.	-	nd	M/K/O 1 804/1 189/2 993	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 5.1.2.	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	5 133	M/K/O 5 089/9 646/14 735	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 1 770/3 275/ 5 045	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 442/664/1 106	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 973/1 151/2 124	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 1 903/2 301/4 204	Beneficjenci / IZ

	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie	os.	-	nd	M/K/O 2 596/1 711/4 307	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.2.						
Poddziałanie 5.2.1.	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	1 044	M/K/O 1 035/1 962/2 997	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 360/666/1 026	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 65/79/144	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 90/135/225	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 198/234/432	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 387/468/855	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 5.2.2.	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	1 856	M/K/O 1 840/3 488/5 328	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 640/1 184/1 824	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 115/141/256	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 160/240/400	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 352/416/768	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	M/K/O 688/832/1 520	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.3.	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat trzech	szt.	-	nd	3 900	Beneficjenci / IZ

	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	3 900	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.4.						
Poddziałanie 5.4.1.	Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	os.	-	nd	4 850	Beneficjenci / IZ
	Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców ¹²⁵	szt.	-	nd	1	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 5.4.2.	Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	os.	-	nd	43 650	Beneficjenci / IZ
	Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców ¹²⁶	szt.	-	nd	1	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.5.	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	33 500	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	7 400	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	13 700	Beneficjenci / IZ
	Liczba mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, których pracownicy zostali objęci wsparciem w Programie	szt.	-	nd	2 500	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.6.	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	2 700	Beneficjenci / IZ
Działanie 5.7.	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w Programie (RW)	os.	-	280	800	Beneficjenci / IZ

¹²⁵ Wartość wskaźnika wynosi 1 dla Działania 5.4; wskaźnik dotyczy Regionalnego Programu Zdrowotnego (tj. programu polityki zdrowotnej zgodnie z art. 5, pkt 29 a. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004 Nr 210 poz. 2135), opracowanego i koordynowanego przez Samorząd Województwa Pomorskiego.

¹²⁶ Wartość wskaźnika wynosi 1 dla Działania 5.4; wskaźnik dotyczy Regionalnego Programu Zdrowotnego (tj. programu polityki zdrowotnej zgodnie z art. 5, pkt 29 a. ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2004 Nr 210 poz. 2135), opracowanego i koordynowanego przez Samorząd Województwa Pomorskiego.

OP 6 Integracja						
Działanie 6.1.						
Poddziałanie 6.1.1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	1 350	4 500	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	660	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 6.1.2.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie (RW)	os.	-	5 400	18 000	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	2 640	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.2.						
Poddziałanie 6.2.1.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w Programie	os.	-	Nd	1 080	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 6.2.2.	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w Programie	os.	-	nd	4 320	Beneficjenci / IZ
Działanie 6.3.						
Poddziałanie 6.3.1.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.	-	nd	115	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	448	Beneficjenci / IZ
Poddziałanie 6.3.2.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.	-	nd	255	Beneficjenci / IZ
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w Programie	os.	-	nd	952	Beneficjenci / IZ

Poddziałanie 6.3.3.	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	szt.	-	nd	80	Beneficjenci / IZ
OP 7 Zdrowie						
Działanie 7.1.	Liczba wspartych podmiotów leczniczych (RW)	szt.	-	3	10	IZ
	Liczba nowo zakupionego wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego ¹²⁷	szt.	-	nd	10	Beneficjenci / IZ
Działanie 7.2.	Liczba podmiotów leczniczych, w których wdrożono usługę publiczną udostępnianą on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 3-dwustronna interakcja	szt.	-	nd	17	Beneficjenci / IZ
	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	IZ
OP 8 Konwersja						
Działanie 8.1.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (RW)	ha	-	0	400 ¹²⁸	Beneficjenci / IZ
	Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich (CI 37)	os.	-	nd	1 013 518 ¹²⁹	Beneficjenci / IZ
Działanie 8.2.	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (RW)	ha	-	0	400 ¹³⁰	Beneficjenci / IZ
Działanie 8.3.	Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	szt.	-	nd	20	Beneficjenci / IZ
Działanie 8.4.	Długość szlaków turystycznych	km	-	nd	1500	Beneficjenci / IZ
OP 9 Mobilność						
Działanie 9.1.	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.	-	nd	25	Beneficjenci / IZ
	Liczba zakupionych/zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	-	nd	36	Beneficjenci / IZ

¹²⁷ Przez wysokospecjalistyczny sprzęt medyczny rozumie się **tomograf komputerowy i rezonans magnetyczny**.

¹²⁸ Nie planuje się podziału wskaźników pomiędzy Działania 8.1. i 8.2..

¹²⁹ Dotyczy tylko Działania 8.1.

¹³⁰ jw.

	Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” ¹³¹	szt.	-	nd	7	Beneficjenci / IZ
	Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej	km	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
Działanie 9.2.	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI 12) (RW)	km	-	0	110	Beneficjenci / IZ
	Liczba wspartych dworców/przystanków kolejowych	szt.	-	nd	18	Beneficjenci / IZ
	Liczba zakupionych lub zmodernizowanych jednostek taboru kolejowego	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
Działanie 9.3.	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI 14) (RW)	km	-	20	150	Beneficjenci / IZ
	Całkowita długość nowych dróg (CI 13)	km	-	nd	10	Beneficjenci / IZ
OP 10 Energia						
Działanie 10.1. Działanie 10.2.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków (RW)	szt.	-	55	370 ¹³²	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.3.	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI 30)	MW	-	nd	45	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.4.	Długość sieci ciepłowniczej	km	-	nd	18	Beneficjenci / IZ
	Liczba zmodernizowanych punktów świetlnych	szt.	-	nd	12 000	Beneficjenci / IZ
	Liczba rozbudowanych systemów monitoringu powietrza	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
Działanie 10.5.	Liczba zmodernizowanych energetycznie	szt.	-	15	90	Beneficjenci / IZ

¹³¹ „park&ride”

¹³² Podział wskaźników pomiędzy Działania 10.1. i 10.2. zostanie dokonany w trakcie realizacji Programu.

	budynków (RW)					
	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI 31)	gospodarstwa domowe	-	nd	1 200	Beneficjenci / IZ

OP 11 Środowisko						
Działanie 11.1.	Pojemność obiektów małej retencji	tys. m ³	-	nd	75	Beneficjenci / IZ
	Długość sieci kanalizacji deszczowej	km	-	nd	20	Beneficjenci / IZ
Działanie 11.2.	Liczba wspartych obiektów gospodarowania odpadami (RW)	szt.	-	5	15	Beneficjenci / IZ
Działanie 11.3.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej (RW)	km	-	40	250	Beneficjenci / IZ
	Liczba wspartych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
	Liczba wspartych stacji uzdatniania wody	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
Działanie 11.4.	Długość szlaków turystycznych	km	-	nd	40	Beneficjenci / IZ
	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody	szt.	-	nd	Wskaźnik zostanie oszacowany w późniejszym terminie	Beneficjenci / IZ
OP 12 Pomoc techniczna						
Działanie 12.1.	Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej;	szt.	-	nd	Nd	IZ
	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	os.	-	nd	Nd	IZ
	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	szt.	-	nd	Nd	IZ
	Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	os.	-	nd	Nd	IZ
	Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego	szt.	-	nd	Nd	IZ

8.3. KRYTERIA WYBORU PROJEKTÓW

Szczegółowe zasady dotyczące trybów wyboru projektów oraz kryteria wyboru projektów ze względu na dużą objętość znajdują się w osobnym dokumencie stanowiącym integralną część SzOOP RPO WP 2014-2020 jako załącznik nr **2b** do uchwały ZWP przyjmującej niniejszy SzOOP.

8.4. ZASADY IDENTYFIKACJI PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH

W ramach RPO WP zastosowanie trybu pozakonkursowego przewiduje się wyłącznie w stosunku do wyboru projektów umieszczonych w *Wykazie projektów zidentyfikowanych przez IZ RPO WP w ramach trybu pozakonkursowego* (dalej: *Wykazie*) stanowiącym Załącznik nr 5 do SzOOP, które¹³³:

1. mają strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju regionu lub obszaru objętego realizacją ZIT lub
2. dotyczą realizacji zadań należących do wskazanych prawem podmiotów publicznych.

Projekty te realizowane są w ramach Działań i Poddziałań, dla których w pkt 12 *Opisu Działań i Poddziałań* SzOOP wskazany został tryb pozakonkursowy¹³⁴.

Zgłaszanie projektów pozakonkursowych

Zgłaszanie projektów pozakonkursowych odbywa się w ramach dwóch odrębnych procedur właściwych dla obu ww. grup projektów:

- **Projekty pozakonkursowe o znaczeniu strategicznym**

Za projekty o znaczeniu strategicznym przewidziane do realizacji w trybie pozakonkursowym uznaje się wskazane w treści RPO WP, jako możliwe do współfinansowania i realizujące właściwe PI:

1. przedsięwzięcia strategiczne (pojedyncze projekty lub ich pakiety) wymienione w RPS,
2. przedsięwzięcia uzgodnione z IZ RPO WP i wymienione w Strategii ZIT.

RPS i Strategię ZIT uznaje się za dokumenty strategiczne odpowiadające zakresowi RPO WP, w związku z powyższym IZ RPO WP uznaje projekty wymienione w powyższych dokumentach za **zgłoszone do realizacji w trybie pozakonkursowym**¹³⁵.

W celu pozyskania danych niezbędnych dla przeprowadzenia procesu identyfikacji projektów pozakonkursowych upoważniony przedstawiciel IZ RPO WP¹³⁶ zwraca się do liderów przedsięwzięć wskazanych w RPS (w przypadku przedsięwzięć strategicznych wymienionych w RPS) oraz do Związku ZIT (w przypadku przedsięwzięć wymienionych w Strategii ZIT) z pisemną prośbą o złożenie *Kart projektów*. Przedmiotowe pismo zawiera m.in.:

- nazwę Osi Priorytetowej/Działania/Poddziałania,
- tytuł przedsięwzięcia strategicznego,
- wzór *Karty projektu*,
- termin, miejsce i formę złożenia *Karty projektu*,
- informację o sposobie i orientacyjnym terminie zakończenia weryfikacji.

- **Projekty pozakonkursowe dotyczące realizacji zadań publicznych**

Za projekty dotyczące realizacji zadań publicznych przewidziane do realizacji w trybie pozakonkursowym uznaje się projekty realizowane przez podmioty publiczne wskazane w SzOOP (tj. WUP, PUP z obszaru województwa pomorskiego oraz ROPS) w zakresie zadań przypisanych tym podmiotom na podstawie odrębnych przepisów.

Projekty z zakresu instrumentów finansowych, w których funkcję podmiotu wdrażającego instrument finansowy w formie funduszu funduszy powierzono Bankowi Gospodarstwa Krajowego, uznaje się także za projekty dotyczące realizacji zadań publicznych na podstawie art. 38 ust. 4 lit. b) tiret (ii) *rozporządzenia ogólnego*, art. 28 ust. 2 *ustawy wdrożeniowej* oraz art. 12 dyrektywy 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz. Urz. UE L 94 z 28.03.2014, str. 65).

¹³³ Zgodnie z art. 38 ustawy wdrożeniowej.

¹³⁴ Tryby wyboru projektów określone w pkt 12 *Opisu Działań i Poddziałań* SzOOP wynikają bezpośrednio z kierunkowych zasad wyboru zawartych w RPO WP.

¹³⁵ Zgodnie z zapisami Wytycznych Ministra Rozwoju i Finansów w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.

¹³⁶ Dyrektor DPR/DEFS/DRRP lub jego zastępca.

Projekty z zakresu instrumentów finansowych, w których funkcję podmiotu wdrażającego instrument finansowy w formie funduszu funduszy powierzono Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, nie podlegają procedurze identyfikacji, o której mowa w niniejszym rozdziale. Powierzenie Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu roli podmiotu wdrażającego instrument finansowy w formie funduszu funduszy odbywa się bezpośrednio na podstawie art. 38 ust. 4 lit. b) tiret (i) Rozporządzenia Nr 1303/2013.

W celu pozyskania danych niezbędnych dla przeprowadzenia procesu identyfikacji projektów pozakonkursowych dotyczących realizacji zadań publicznych, upoważniony przedstawiciel IZ RPO WP zwraca się do ww. podmiotów z pisemną prośbą o złożenie *Karty projektu*. Przedmiotowe pismo zawiera m.in.:

- nazwę Osi Priorytetowej/Działania/Poddziałania,
- warunki ukierunkowania wsparcia,
- wzór *Karty projektu*,
- termin, miejsce i formę złożenia *Karty projektu*,
- informację o sposobie i orientacyjnym terminie zakończenia weryfikacji.

Identyfikacja projektów pozakonkursowych

Po wpłynięciu *Karty projektu* pracownicy IZ RPO WP dokonują jej **weryfikacji** pod kątem spełniania **kryteriów identyfikacji** projektów pozakonkursowych, tj.:

1. spełniania przesłanek, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy wdrożeniowej, w zakresie katalogu podmiotów uprawnionych do dofinansowania oraz znaczenia strategicznego projektu lub realizacji zadań publicznych,
2. zgodności projektu z celami szczegółowymi i rezultatami właściwego Działania/Poddziałania,
3. możliwości realizacji projektu w ramach przewidzianej alokacji,
4. wykonalności projektu w kontekście m.in. ram czasowych realizacji RPO WP ze szczególnym uwzględnieniem ram wykonania lub planu poszczególnych zadań w ramach projektu.

W trakcie procesu identyfikacji IZ RPO WP może zwrócić się do Kierownika właściwego RPS prośbą o opinię na temat zgodności danego projektu z zapisami RPS. Ponadto IZ RPO WP może prowadzić z liderem/podmiotem zgłaszającym dialog mający na celu doprowadzenie projektu do maksymalnej zgodności z celami RPO WP (np. poprzez zmianę jego zakresu lub formuły realizacji).

Po zakończeniu weryfikacji IZ RPO WP niezwłocznie przekazuje liderowi/podmiotowi zgłaszającemu pisemną informację o jej wyniku wraz z uzasadnieniem.

Projekt zweryfikowany pozytywnie uzyskuje status projektu zidentyfikowanego jako pozakonkursowy, a tym samym zostaje zakwalifikowany do umieszczenia go w *Wykazie*. Lider/podmiot zgłaszający projekt pozakonkursowy zostaje zobowiązany do przystąpienia do opracowywania właściwego wniosku o dofinansowanie projektu (formularza wniosku aplikacyjnego wraz z załącznikami) i złożenia go w terminie wskazanym przez IZ RPO WP (spójnym z terminem gotowości określonym przez lidera/podmiot zgłaszający w *Karcie projektu*), pod rygorem usunięcia projektu z *Wykazu*.

Projekt zweryfikowany negatywnie nie uzyskuje statusu projektu zidentyfikowanego jako pozakonkursowy i nie zostaje zakwalifikowany do umieszczenia go w *Wykazie*. Od negatywnego wyniku weryfikacji nie przysługuje liderowi/podmiotowi zgłaszającemu protest.

Umieszczenie projektów w Wykazie

Umieszczenie projektów w *Wykazie* następuje w terminie do 3 miesięcy od dnia zidentyfikowania projektu poprzez przyjęcie/zmianę właściwej uchwały Zarządu Województwa Pomorskiego w sprawie SzOOP.

8.5. WYKAZ PROJEKTÓW ZIDENTYFIKOWANYCH PRZEZ IZ RPO WP W RAMACH TRYBU POZAKONKURSOWEGO

Wykaz projektów zidentyfikowanych przez IZ RPO WP w ramach trybu pozakonkursowego ze względu na dużą objętość znajduje się w osobnym dokumencie stanowiącym integralną część SzOOP RPO WP 2014-2020, jako załącznik nr 2c do uchwały ZWP przyjmującej niniejszy SzOOP RPO WP.

8.6. ZASADY DOTYCZĄCE KWALIFIKOWANIA WYDATKÓW W RAMACH RPO WP

Zasady dotyczące kwalifikowania wydatków w ramach RPO WP ze względu na dużą objętość znajdują się w osobnym dokumencie stanowiącym integralną część SzOOP RPO WP 2014-2020, jako załącznik nr 2d do uchwały ZWP przyjmującej niniejszy SzOOP RPO WP.

8.6.1 ZASADY OGÓLNE

8.6.2 ZASADY SZCZEGÓŁOWE